HOMERI
ILIAS.

EMENDAVIT ET ILLUSTRAVIT

D. LUDOVICUS DOEDERLEIN.

PARS POSTERIOR.

LIB. XIII—XXIV.

LIPSIAE, DORFFLING & FRANKE. | LONDINI, WILLIAMS & NORGATE.

1864.

HOMERI ILIAS.

EMENDAVIT ET ILLUSTRAVIT

D. LUDOVICUS DOEDERLEIN.

PARS POSTERIOR.

LIB. XIII—XXIV.

LIPSIAE, DÖRFFLING & FRANKE. | LONDINI, WILLIAMS & NORGATE.

1864.

XIII.

Μάχη ἐπὶ ταῖς ναυσίν.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν,
τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν
νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ,
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν,
γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ·
οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν

5. *Ἱππημολγῶν* et *Ἀβίων*, Scytharum Istri accolarum. Hesiod. Fr. 190 *Αἰθίοπάς τε Λίγυς τ' ἠδὲ Σκύθας ἱππημολγούς*, ex Bernhardyi correctione. Et *Ἄβιοι* Straboni aliisque memorantur inter Scythas; Aeschylo quoque sub nomine *Γαβίων* in Fr. Prom. sol. Et in hoc quidem intellectu possumus utcunque acquiescere, incuriosi nimirum, cur poeta in re tam levi quatuor nationes nominaverit, quos Jupiter adspexisset. Interim liceat suspicari: *γλακτοφάγων, ἀβίων τε δικαιοτάτων τ' ἀνθρώπων*, ut tam leni emendatione simplicitas et concinnitas orationis adjuvetur. Non quatuor gentes Jupiter adspicit, sed unam spatiosamque Thracum terram; in ea Mysi et Hippemolgi habitabant, quorum illi, *ἀγχέμαχοι* et *ἀγέρωχοι* *K* 430, inter socios Trojanorum recensentur *B* 858. *Ξ* 512. *Ω* 278. Hippemolgi autem pacis amantes et justi et tamen *ἀγαυοί* erant (quales Chaucos describit Tac. Germ. 35) bellique Trojani exsortes. Et hos quidem, Hippemolgos, tam dispares illos in Troade bellantibus, praecipue Jupiter tum intuebatur, ut requiesceret ab atroci belli atque cruorem sitientium spectaculo, et pacatae nationis et quasi lacteae vitae adspectu frueretur. Agnoscit *ἄβιος· οὐ βίαιος* Hesychius, contra *βίαιοι καὶ πλεονέκται* compellantur Athenienses Thuc 1, 40 ut pacem turbantes, et *violenta* Lucania gens Horat. Sat. 2, 1, 39 utpote ad bella proclivis. Ac ne quis miretur quod *γλακτοφάγων* particula *τε* caret, comparare licet *Φ* 403 *λίθον εἵλετο . . μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε.* Jampridem parti grammaticorum *ἄβιοι* adjectivum potius quam gentile nomen visum est.

ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε κρείων ἐνοσίχθων·
καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο πτόλεμόν τε μάχην τε
ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑλῃέσσης
Θρηικίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιούς,
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος,
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ,
Αἰγάς· ἔνθα τέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης,
χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί.
ἔνθ' ἐλθὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου,
βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διίστατο· τοὶ δ' ἐπέτοντο
ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης·
ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
νοστήσαντα ἄνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες ἠὲ θυέλλῃ,

11. *θαυμάζων*, *demirans* et indignabundus quod Achivos victos videret.

20. *τέτρατον* scil. *ὀρεξάμενος*.

29. *διίστατο*, *hiscebat*, ut transitum ad imum, ad *βένθεα λίμνης* v. 21 deo praeberet. Quo magis adjectivum commendatur, *laeta*; nam *γηθοσύνῃ*, Aristophanea lectio, significaret *ob gaudium* ut Φ390, quod non manifestatur hiscendo.

Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο,
ἄβρομοι, αὐίαχοι· ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόφι πάντας ἀρίστους.
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, ἐννοσίγαιος,
Ἀργείους ὤτρυνε, βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθών,
εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, σφὼ μέν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν,
ἀλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.
ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δείδια χεῖρας ἀάπτους
Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
ἕξουσιν γὰρ ἅπαντας ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί·
τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια, μή τι πάθωμεν,
ᾗ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης φλογὶ εἴκελος ἡγεμονεύει,
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' ἐρισθενέος πάις εἶναι.
σφῶιν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν,
αὐτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
ὠκυπόρων, εἰ καί μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει."
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
αὐτὸς δ', ὥς τ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς
ὁρμήσῃ πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο,
ὣς ἀπὸ τῶν ἦιξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας,
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·
„Αἶαν, ἐπεί τις νῶι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι —
οὐδ' ὅ γε Κάλχας ἐστί, θεοπρόπος οἰωνιστής·

52. *αἰνότατον* pro adverbio est, ut *K* 38 *μάλ' αἰνῶς δείδω.* Nam forma adverbii carent superlativi. Alii ad sequens *τι* referunt.

57. *ἐρωήσαιτε*, plerumque intransitivum, *fluatis*, *cessetis*, h. l. causativum est, *arceatis*, ut Theocr. 22,174 *χεῖρας ἐρωήσουσιν*, et Θ 361 *ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.* Gloss. 2310.

69. *μάχεσθαι.* Supple *μαχώμεθα!*

ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος· ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ.
καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
„οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
μαιμῶσιν, καί μοι μένος ὤρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν
ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινώω δὲ καὶ οἶος
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ·
τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς,
οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ.
τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο δερκομένοισιν
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ.
τοὺς οἵ γ' εἰσορόωντες ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον·
οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ. ἀλλ' ἐνοσίχθων
ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήιτον ἦλθε κελεύων
Πηνέλεών θ' ἥρωα Θόαντά τε Δηίπυρόν τε
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀυτῆς.
τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„αἰδώς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι. ὔμμιν ἔγωγε

71. *ποδῶν* et *κνημάων* ex *μετόπισθε* pendet, ut *X* 396 et *δ* 695 *οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων*, *post beneficia* jam accepta; non ex *ἴχνια*; nec enim crura figunt vestigia. Sed *pone pedes cruraque* divinitas ejus agnita est, ex defectu vestigiorum, quae utpote per sublime magis quam per humum discedens deus in solo reliquerat nulla. Vid. ad *Ξ* 285.

78. *ὤρορε* pro *ὄρωρε*, quantitatis metathesi.

82. *χάρμῃ*, *alacritate pugnandi* ut v. 103, a *χαίρειν* ut *χάρμα*; non, ut Schol. docet, *pugna ipsa*, quam sane addere deus non poterat. Quamquam alibi *χάρμη* ipsam *pugnam* significat ut *Δ* 509 *μηδ' εἴκετε χάρμης Ἀργείοις*, vel potius *impetum, incursum*. Ea enim vox a *χράειν adoriri* ducta est ut *ingruere*, coll. ahd. *scirman*, *Scharmützel*. Ergo homonymum videtur *χάρμη*, aliquoties et ambiguum. Gloss. 392. Hochins Progr. Münstereifel 1859. p. 4.

μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἁμάς·
εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
δεινόν, ὃ οὔ ποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας, οἳ τὸ πάρος περ
φυζακινῇς ἐλάφοισιν ἐοίκεσαν, αἵ τε καθ' ὕλην
θώων παρδαλίων τε λύκων τ' ἤια πέλονται
αὔτως ἠλάσκουσαι ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη.
ὣς Τρῶες τὸ πρίν γε μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν
μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται
ἡγεμόνος κακότητι μεθημοσύνῃσί τε λαῶν,
οἳ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσιν
νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ἐστιν
ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
οὕνεκ' ἀπητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα,
ἡμέας γ' οὔ πως ἔστι μεθιέμεναι πολέμοιο.
ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς

108. *κακότητι*, *noxo*, adversus Achillem admissa, non: *ignavia*. Nec enim ignavum se praebuerat Agamemno, sed violentum et injustum, quod propter vitium iratus regi miles remissius pugnabat. Nam *κακότης* est *noxa*, quam quis vel infert aliis, *culpa*, ut h.l. et *B* 368. *M* 332 *κακότητα φέροντες* coll. Soph. Oed. C. 521. *O* 721 *κακότητι γερόντων*, et *Γ* 366. *K* 71, vel *perfert* ipse, *miseria* ut *Λ* 382 *Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος* ac saepe in Odyssea, nusquam tamen proprie *ignavia*, quae species tantum vitiositatis est; ne *B* 368 quidem. Etiam Thuc. 5, 100 *κακότης καὶ δειλία* distinguuntur, *improbitas* vel *mollitio* ab *ignavia* vel *timiditate*.

110. *νηῶν* scil. *λοιγόν*, ut plene *Π* 80 *νεῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων*, coll. *N* 426. *Λ* 341. 398. 456.

111. *αἴτιος noxius*, adjectivum nominis *ἄτη*, *αὐάτη*. Nam post Homerum demum *αἴτιος* quemlibet *autorem* sive bene seu male facti significare coepit. Gloss. 264.

113. *ἀπητίμησε* praegnanter pro *ἀπέτρεψεν ἀτιμήσας* ut Herodot. 3, 129. 132 *ἀπημελημένον* i. e. *ἀπεληλαμένον καὶ ἠμελημένον*. Vid. ad *ἀπομηνίσας* *B* 772.

115. *ἀκεώμεθα* passive vel reflexive dictum: *medeamur nobis*, vel *placatos nos praebeamus*, ut *ἀκεσθέντων* Pausan. 2, 27, 3. Gloss. 198. Quodsi cum

πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν. οὐδ' ἂν ἔγωγε
ἀνδρὶ μαχησαίμην ὅς τις πολέμοιο μεθείη
λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον
τῇδε μεθημοσύνῃ. ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
αἰδῶ καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει
καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα."
Ὣς ῥα κελευτιόων γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς.
ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθὼν
οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος. οἱ γὰρ ἄριστοι
κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ.
ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ,
ἀντικρὺ μεμαώς· ὀλοοίτροχος ὣς ἀπὸ πέτρης,
ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὤσῃ,

aliis *τὴν ἐξ ὑμῶν μεθημοσύνην* vel *τὴν ἁμαρτίαν* suppleveris coll. Herodot. 1, 167, quasi cito virtute reparare damnum jubeantur, neutiquam illud quadrat, quod argumenti loco additur: *nam optimus quisque placabilis est.*

119. *λυγρός, imbellis et miserabilis* ut σ 107 *μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι λυγρὸς ἐών.*

120. *μεῖζον* scil. quam si pro Agamemnone quamvis noxio et immerente tamen pugnabitis placati.

122. *αἰδῶ* i. e. mementote et pudoris vestri et infamiae aliunde imminentis. Paulo aliter *νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα* copulat poeta *Z* 351.

130. *προθελύμνῳ, provorsum presso,* vel *τεθλασμένῳ.* Gloss. 971.

132. *ψαῦον* scil. *κορύθων*, qui genitivus ex nominativo repetendus est. Adeo conferti adstabant, ut quoties unum quisque galeatum caput inclinaret, sua is galea galeam ante eum collocati tangeret.

134. *ἐπτύσσοντο* hyperbolice pro *ἐγγνάμπτοντο;* quasi in tantum curventur hastilia agitatione. Similiter Apoll. Rh. 2, 591 *ἐπεγνάμπτοντο δὲ κῶπαι ἠύτε καμπύλα τόξα, βιαζομένων ἡρώων.*

137. *ὡς* scripsi pro *ὣς*, colo post *μεμαώς*, commate post v. 142 posito,

ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης·
ὕψι δ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
ὕλη. ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, εἷος ἵκηται
ἰσόπεδον· τότε δ' οὔ τι κυλίνδεται ἐσσύμενός περ·
ὣς Ἕκτωρ εἵως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
ῥέα διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
κτείνων — ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξιν,
στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς. οἱ δ' ἀντίοι υἷες Ἀχαιῶν
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη,
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Τρώεσσι γεγωνώς·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
παρμένετ'· οὔ τοι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοί,
καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
ἀλλ', ὀίω, χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσε θεῶν ὤριστος, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηίφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην,
κοῦφα ποσὶ προβιβὰς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.

ut comparatio narrationem antecedat; alioquin v. 142 obscurus erit. Nunc οὔτε κυλίνδεται habet, cui respondeat: στῆ μάλ' ἐγχριμφθείς v. 146. — ὀλοοίτροχος per metathesin pro ὀλοιότροχος i. e. ὀλοιὸς τροχός (ut χαλαίροψ i. e. χαλαὴ ῥώψ) *rota perniciosa*, ut Herodot 5, 32. 8, 52, cui assimilabatur saxum de monte provolutum. Verbum ex μεμαώς repetendum est, μέμαε. Mox κατὰ στεφάνης, de *superiore* montis parte rupibus cincti, non de *apice*.

139. ἔχματα sunt vincula naturalia, quibus rupes ipsi monti quasi adhaeret, ἔχεται ὄρεος.

143. εἵως. Supplenda apodosis: τείως ῥέα διῆλθε.

147. ἀμφιγύοισιν, *acie utrinque curvata et ovata instructis*. Nam γυιός curvus est, ut γυρός i. e. γυαρός et cognata vocabula γύης γύη *campus*, et γύαλον. Habebat id genus hastarum non cuspidem solam ad pungendum, sed aciem etiam ad feriendum. Et ea teli pars ferrea aut circumdabat summum et ligneum hastile, καυλόν, tanquam vagina, aut infixa erat hastili, cujus summae parti circumjiciebatur circulus aereus, πόρκης Z 320, ne dirumperetur lignum. Hoffmann. de partic. ἀμφί p. 5. Gloss. 120.

148. πελεμίχθη de subita ac brevissima animi affectione intelligendum: *contremuit*, non: *trepidavit*. Documento est aoristus, et fiduciae reditus, tam properus, ut suos ultro exhortaretur Hector.

158. προποδίζων i. e. πόδα πρὸ ποδὸς τιθείς, *pedetentim*.

Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην
ταυρείην. τῆς δ' οὔ τι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρίν
ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ. Δηίφοβος δέ
ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ
ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ἄψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς
ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος, ὃ ξυνέαξεν.
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
οἰσόμενος δόρυ μακρόν, ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
Ἴμβριον αἰχμητήν, πολυΐππου Μέντορος υἱόν.
ναῖε δὲ Πήδαιον πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε, Μηδεσικάστην·
αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν,
ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσιν.
τόν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὖτ' ἔπεσεν μελίη ὥς,
ἥ τ' ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο
χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ.
ὣς πέσεν, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὡρμήθη μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος
νισσόμενον πόλεμόνδε κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὡρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν
κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο·

159. *αὐτοῖο.* Malim *αὖ τοῖο*, ut v. 370.

166. *νίκης τε* scil. *ἧς ἠτύχησεν*, quod ex ὅ *ξυνέαξεν* mutuandum.

174. *ἀμφιέλισσαι*, *utrobique incurvatae*, qualis est tam prorae quam puppis forma, ut cornibus *ἕλικος βοός* et superciliis *ἑλικώπων* vel *ἑλικωπίδων*. Idem fere est quod *κορωνίς*. Gloss 465.

Αἴας δ' ὁρμηθέντος ὀρέξατο δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος. ἀλλ' οὔ πῃ χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὖτα,
ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ. ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσσω
νεκρῶν ἀμφοτέρων, τοὺς δ' ἐξείρυσσαν Ἀχαιοί.
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖός τε Μενεσθεύς,
ἀρχοὶ Ἀθηναίων, κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς.
ὥς τε δύ' αἶγα λέοντε κυνῶν ὕπο καρχαροδόντων
ἁρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ῥωπήια πυκνά,
ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε,
ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστά
τεύχεα συλήτην. κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
κόψεν Ὀιλιάδης, κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο,
ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου·
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίῃσιν.
Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη
υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
ὀτρυνέων Δαναούς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν,
ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου, ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο

191. *εἴσατο* eodem sensu quo *κατεείσατο γαίῃς* Λ 358.

197. *μεμαότε* pro derivato *μεμνημένοι*; nam *μνᾶσθαι μέμονα μένος* ad *μαίεσθαι* redit ut *γενέσθαι* ad *γέγαα*.

204. *ἑλιξάμενος*, *circumacto corpore*, ad Trojanos conversus, ut Sarpedo a primo inde agmine *ἐκέκλετο ἑλιξάμενος Λυκίοισιν* Μ 208. Nam Ajaces quamdiu corpus Imbrii auferebant, tamdiu terga dabant Trojanis. Perperam vertunt *rotans* comparantque diversum actum, qui narratur Γ 378.

211. *ἑταίρου*, Merionis haud dubie; cum enim unum Idomeneus v. 249 *φίλτατον ἑταῖρον* vocat, nec credibile est, alium quempiam ex sodalibus *suppresso nomine* commemorari, prorsus contra epicorum, imo poetarum morem. Nec mirum si paulo post idem Meriones Idomeneo occurrit v. 246 opera medicorum ita sanatus, ut ne mentionem quidem vulneris faceret. Ac ne rescierat quidem Idomeneus, vulneratum sodalem esse et ex proelio asportatum, nam dum ab eo discedit adhuc tunc incolumi, Neptuni alloquio detentus est; id quod ex Idomenei interrogatione v. 250 elucet. — Et v. 213 *ὁ δέ* idem Meriones est; quare parenthesin statui. Is ipse medicis mandata dedit, quoniam

ἦλθε κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξέι χαλκῷ.
τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν — ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
ἤιεν ἐς κλισίην· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
ἀντιάαν — τὸν δὲ προσέφη κρείων ἐνοσίχθων,
εἰσάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἷι Θόαντι,
ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
„Ἰδομενεῦ Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί
οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;“
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„ὦ Θόαν, οὔ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἔγωγε
γιγνώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνῳ
εἴκων ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλά που οὕτως
μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέι Κρονίωνι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
ἀλλὰ Θόαν — καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήιος ἦσθα,
ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδηαι —
τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε, κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ.“
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Ἰδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἑκὼν μεθίησι μάχεσθαι.
ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
σπεύδειν, αἴ κ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.
συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν·
νῶι δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.“

statim post curationem vulneris in proelium reversurus esset. Accusativo vel infinitivo non magis eget *ἐπιτείλας* quam *K* 63 *Δ* 301. Multi per *ὁ δὲ* Idomeneum intellexerunt, tanquam *ὁ δὲ* ac non sequens *τὸν δὲ* respondeat praecedenti *τὸν μέν*, et is Merionem medicis tradidisset, ipse pugnam continuaturus.

217. *Πλευρῶνι* ablativus localis est, sed mox *Αἰτωλοῖσιν* dativus.

225. *ἀνδύεται recedit* cum accusativo structum, ad similitudinem notionum *φεύγειν* vel *λείπειν*.

237. *ἀρετή* subjectum simul et praedicatum est: ut *ἀνάπνευσις* *Λ* 801 et *πρῆξις* *Ω* 524, h. s. „*etiam imbellium hominum vis, in unum collata, aliqua tamen vis est;* jam vero nos ne sumus quidem ex imbellium numero.“

Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανεν,
δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροΐ, γέντο δὲ δοῦρε,
βῆ δ' ἴμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί·
ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων ἐὺς ἀντεβόλησεν
ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ἤει
οἰσόμενος. τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος·
„Μηριόνη Μόλου υἱὲ πόδας ταχύ, φίλταθ' ἑταίρων,
τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηιοτῆτα;
ἠέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή,
ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες; οὐδέ τοι αὐτός
ἧσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι."
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
[„Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,]
ἔρχομαι, εἴ τί τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
ἀσπίδα Δηιφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος."
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„δούρατα δ', αἴ κ' ἐθέλῃσθα, καὶ ἓν καὶ εἴκοσι δήεις
ἑσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώια, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι. οὐ γὰρ ὀίω
ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν·
τῷ μοι δούρατά τ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες."
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.
οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,

262. ἀποαίνυμαι, *auferre soleo*, non *abstuli*, ut vertunt, quasi perfecti vim habeat ut κλύειν, θνήσκειν, alia.

267. παρά τε. Suspicor: πάρα τ' ἐν κλισίῃ, sive sedes particulae τε displicet, πάρα τῇ κλισίῃ, *in promptu sunt*, ut I227. λ175. Nec enim παρά, *apud* vel *extra* tabernacula asservantur arma.

ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀίω."
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;
εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν —
ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαάνθη·
τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει,
ἐν δὲ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
κῆρας ὀιομένῳ, πάταγος δέ τε γίγνετ' ὀδόντων·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρώς, οὔτε τι λίην
ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ —
οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.
εἴ περ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος ἠὲ τυπείης,
οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειεν

275. *λέγεσθαι* non *dicere*, sed *disserere*, besprechen, ut v. 291. *Y* 244; et intransitive *B* 435 *disputare*.

278. *ἔνθα* hoc alterum demonstrativum est, parentheseos principium; nec enim Homerus relativa, id quod oratores interdum *παθητικῶς* faciunt, iterare et *ἀσυνδέτως* connectere solet.

281. *μετοκλάζει* i. d. *μεταλλάσσεται ὀκλάζων*. Timidus quum insidiis interest, modo mutat habitum pedum suorum, nunc dextrum nunc sinistrum flectendo vel protendendo, modo super ambos pedes sedet; audaces contra quem semel sumpserunt corporis habitum, in eodem perseverant, tali quiete securitatem animi et audaciam prae se ferentes. Gloss. 2144.

285. *πρῶτον* aut masculinum est, ad *λόχον* referendum: quum in *primo λόχου agmine*, *ἐν προμάχοις* consedit; aut adverbium: *cum primum* vel *simulac*, ut *Λ* 235 *ἐπεὶ δὴ πρῶτα*.

287. *ὄνοιτο* scil. *τις*, ut *X* 199, *ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν*.

288. *βλεῖο*. „Optativi justa forma est *βληίμην βλῇο βλῇτο* et reddendum poetae *βλῇο*" Cobet. Novv. Lect. p. 232 coll. *μεμνῄμην* *Ω* 745.

290. *ἀντιάσειεν*, *pectore vel alvo fruatur*, pascendo ut *αἰχμὴ λιλαιομένη χροὸς ἆσαι* *Φ* 168. Hoc enim significat *ἀντιάζειν τινός* ut v. 215 et *α* 25

πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς
ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος."
Ὣς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι
καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος,
βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισιν,
τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβής
ἕσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν·
τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον
ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώ γε
ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς ἀγοὶ ἀνδρῶν
ἤισαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Δευκαλίδη, πῇ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον;

ἀντιόων ταύρων. Aliud est *ἀντιάζειν τινί*, vel *occurrere hostiliter*, ut *Z* 127 vel *succurrere amice*, ut *K* 551. Gloss. 712.

291. *προμάχων* scil. hostilium, quos petat, ultro aggressurus. Nam *ὀαριστύς* festiva proeliandi significatio est; vid. ad *H* 241. Alii primum suorum et commilitonum agmen intelligunt, quos inter communiter pugnaturus sit.

293. *ὑπερφιάλως* redit ad *ὑπερφύς*, *ὑπέρφευ*, *ὑπερφυής*, ut *σίαλος* et *βριαρός* ad *σῦς* et *βαρύς*, non ad *ὑπέρβιος*.

299. *Φόβος Terror* active, qui fugat, ut Hesiod. Sc. 144 *ἐν μέσσῳ δὲ δράκοντος ἔην φόβος;* plerumque passive *fuga;* nusquam apud Homerum *timor*. Etiam *metus* tam saepe *terrorem* significat quam *timorem*.

301. *τὼ μέν*. His tribus versibus, ut quibus nihil in ipsa rerum enarratione respondeat, praegravari videtur comparatio: satis enim erat paria pugnatorum comparare, Idomenem et Merionem Marti et Terrori. Quare suppositos opineris hos versus. Verum enim vero tam obstinato animo illi ad proelium ibant, quam Mars et Terror, qui Thraces suos comitati contra finitimos seu Ephyros seu Phlegyas, aures obturant utrorumque precibus, et alteros, hostes eorum, Thracas, suos victoria decorant.—*Ἐφύρους* scil. Cranonios in Thessalia, et *Φλέγυας* scil. Gyrtonios in Phocide vel Boeotia habitantes; Strabo 9 p. 442. — Et *θωρήσσοντο* i.e. *θωρηκτοὶ ἴσαν*, ut *Γ* 329 *Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο*.

306. *καί* ad *πρότερος* pertinet h. s. Meriones, modo lentitudinis ille insimulatus ab Idomeneo v. 292, tum vel prior et minister, ipsum regem praevertens, eo properari jussit, ubi plurimum esset periculi.

ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὔ ποθι ἔλπομαι οὕτως
δεύεσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς."
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω Τεῦκρός θ', ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
οἵ μιν ἄδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν.
αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν.
ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ὃς θνητός τ' εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτήν,
χαλκῷ τε ῥηκτὸς μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆι ῥηξήνορι χωρήσειεν
ἔν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὔ πως ἔστιν ἐρίζειν.
νῶιν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
εἴδομεν ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν ἠέ τις ἡμῖν."
Ὣς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι
ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατόν, ᾗ μιν ἀνώγει.
Οἱ δ' ὡς Ἰδομενῆα ἴδον φλογὶ εἴκελον ἀλκήν,

310. *οὕτως* scil. *ὡς ἐπ' ἀριστερόφιν*, quoniam in ea parte Achivi maxime urgebantur. Mox *δεύεσθαι πολέμοιο* idem est quod *ἐνδεεστέρους εἶναι ἐν πολέμῳ*, ut P 142 *μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο.*

315. *ἐλόωσι* i. e. *ἀπελάσουσιν*, *aspellent de proelio*, ut I 423 *οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο* coll. ι 405. Hinc *πολέμοιο* pendet, ut Ω 404 *ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου* i. e. *ἀπίσχειν*; coll. N 630 *σχήσεσθε καὶ ἐσσύμενοί περ ἄρηος*; non ab *ἐσσύμενος* ut δ 733 *ἐσσύμενός περ ὁδοῖο*, coll. Λ 717 *ἐσσύμενον πολεμίζειν*; et δ 416. Plerumque enim absolute dicitur de *festinante*, ut Z 518. N 57. P 663. Π 9. Speciem solam similitudinis habet locus recte ab Ameisio explicatus ε 290 *ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος*; ibi enim *ἐλάαν* non pro *ἀπελάσειν* dictum est, sed pro contrario *εἰσελάσειν* dictum, et *πολέμοιο* ex *ἄδην* *affatim* tunquam ex nomine pendet, quasi *εἰς ἀδινὴν κακότητα.* Aliter Buttmannus, Lexil. 2, 133 vertens: *probe exercitabunt.*

326. *ἔχε* vel *ἔπεχε* scil. *τὴν βάσιν*, ut alibi *τοὺς ἵππους.*

330. *οἱ δὲ*, Troiani.

αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν.
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
ἤματι τῷ ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
οἵ τ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὀμίχλην,
ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέι χαλκῷ.
ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσιν
μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν
αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων
θωρήκων τε νεοσμήκτων σακέων τε φαεινῶν
ἐρχομένων ἄμυδις. μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη,
ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον οὐδ' ἀκάχοιτο.
Τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ
ἀνδράσιν ἡρώεσσιν ἐτεύχετον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν — οὐ δ' ὅ γε πάμπαν
ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιικὸν Ἰλιόθι πρό,
ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον —
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν
λάθρῃ, ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἠδ' ἴα πάτρη,
ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη·
τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινεν,
λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατόν, ἀνδρὶ ἐοικώς.

333. *ὁμόν*. Praestat scriptura a Veneto memorata: *ὁμόσ' ἵστατο*, *concurrebatur*, qua anticipatur v. 337 *ὁμόσ' ἦλθε μάχη*. Variatio autem quaesita abhorret ab usu Homeri. Gloss. 1059. Mox *σπέρχωσιν* pro medio γ 283 *ὁπότε σπερχοίατ' ἄελλαι*.

339. *ἔφριξεν*, *horruit*, ut *φάλαγγες ἔγχεσι πεφρικυῖαι* Δ 282 et ut *sparsis hastis longis campus splendet et horret* apud Ennium coll. Hor. Sat. 2, 1, 13. — Mox *ἄμερδεν privavit* scil. *ὄψεως*, quod in *ὄσσε* latet, ut τ 19 *ἔντεα καλὰ καπνὸς ἀμέρδει* scil. *κάλλους*. Videtur enim ex *ἀμερίζειν* ortum, item ut *ἀμείρειν*.

352. *λάθρῃ*, clam et sub Achivi alicujus persona, cum *ὀρόθυνε* copulavi, ut v. 357 *λάθρῃ ἔγειρε*, non, ut vulgo fit, cum *ὑπεξαναδύς*.

Τοὶ δ᾽ ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιίου πολέμοιο
πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ᾽ ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
ἄρρηκτόν τ᾽ ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ᾽ ἔλυσεν.
ἔνθα, μεσαιπόλιός περ ἐών, Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς Τρώεσσι μετάλμενος ἐν φόβον ὦρσεν.
πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει,
ᾔτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην
Κασσάνδρην ἀνάεδνον, ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,
ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
τῷ δ᾽ ὁ γέρων Πρίαμος ὑπό τ᾽ ἔσχετο καὶ κατένευσεν
δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ᾽ ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ᾽ αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών — οὐδ᾽ ἤρκεσε θώρηξ
χάλκεος, ὃν φορέεσκε — μέσῃ δ᾽ ἐν γαστέρι πῆξεν.

358. *τοὶ δὲ* i e. Achivi et Trojani; quare hos versus plane a praecc. separavi Utrique alternantes vincebant; quae res sub imagine ludicri certaminis repraesentatur, in quo funis virium experiendarum causa in diversas partes trahitur et, donec paribus viribus certatur, nunc hos nunc illos sequitur trahentium; item victoria in utramque partem varie inclinabat. Alii per *τοὶ δὲ* Neptunum et Jovem discordantes intelligunt, tanquam ii pro suo uterque arbitrio proeliatores fune alligatos rexerint. At enim penes unum Jovem erat, proeliorum fortunam de coelo dirigere; caetera numina nihil nisi adjuvare pro virili parte poterant eos quibus favebant. — *ἐπαλλάξαντες* intransitive dictum est, ut Aristot. Pol. 1, 8. *ἐπαλλάττει γὰρ ἡ χρῆσις.*

360. *ἔλυσεν.* Nam quo diutius ac pertinacius ancipiti Marte certabant, tanto plures perire necesse erat; merito funis indissolubilis.

363. *ἔνδον*, non intra Ilium, sed Priami in aedibus, ut gener futurus; ut *O* 438 *Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα* i.e. *ἐν δόμοις Τελαμῶνος* Gloss. 355. — *Καβησόθεν*, dubium ex Thracia an Cappadocia an Lycia.

366 *ἀνάεδνον*, ita, ut loco *ἕδνων*, sponsae debitorum, operam suam pro Trojae liberatione jactabunde promitteret. Unum hoc vocabulum est, in quo *α*-vel potius *ἀνα*-privativi integra ac non decurtata forma apparet; quare Bothius *ἀνέεδνον* commendavit.

369. *πιθήσας*, *obsequens*, vel suis ipse promissis fidem praestans et pro viribus Achivos propulsans. Perperam quidam vertunt: *promissis fretus* regis. Quibus non erat cur diffideret: et hoc foret *πεποιθώς*. Gloss. 872.

370. *αὐτοῖο*. Suspicor *αὖ τοῖο*, ut v. 159, quoniam pronomen pondere caret.

371. *οὐδὲ* ad *θώρηξ* referendum: *ne aerea lorica quidem.* Ideo parenthesin *ἀσύνδετον* statui, ut v. 397.

371. *ὕψι βιβάντα de spiritu incedentis*, ut *sublimis* et *elatus, latus* Hor. Ep.

δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε·
„Ὀθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων.
εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης
Δαρδανίδῃ Πριάμῳ — ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν —
καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν·
δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Ἄργεος ἐξαγαγόντες, ὀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὐναιόμενον πτολίεθρον.
ἀλλ' ἕπευ, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
ἀμφὶ γάμῳ, ἐπεὶ οὔ τοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμεν.“
Ὣς εἰπὼν ποδὸς ἕλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
ἥρως Ἰδομενεύς. τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ
πεζὸς πρόσθ' ἵππων. τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων, ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν· ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν ἢ ἀχερωὶς
ἠὲ πίτυς βλωθρή, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι·
ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς,
βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἃς πάρος εἶχεν·
οὐδ' ὅ γ' ἐτόλμησεν, δηίων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,

2, 3. 167 et Sat. 2, 3. 183, et ὑψήγορος de verborum jactantia. Vid. Γ22 *μακρὰ βιβάντα.*

374. *αἰνίζομαι* praesens ita demum recte se habet, si, ut fecimus, puncto a seq. hypothesi separabitur, h. s. *Othryoneu, praeter caeteros te mortales collaudo*, ut qui Achivos expulsurus sis. *Quodsi revera promissa Priamo, filiam pollicito, omnia,* non defensionem solum, sed liberationem etiam Trojae, *solves,* (non: *si .. solveris, εἴ κε τελευτήσῃς*), *ita nos quoque haec tibi promissa solvemus: dabimus tibi formosissimam Agamemnonis filiam, si nobiscum Trojam everteris.*" Ad transfugium per irrisionem Idomeneus hostem jam exanimatum invitat, pretium offerendo, quod Cassandrae matrimonium compenset vel exsuperet; quasi ex unius hominis tam gloriosi societate victoria suspensa sit! Quibus haec distinctio displicebit, ii cum Zenodoto futurum *αἰνίσσομαι* vel *αἰνίξομαι* amplecti debebunt.

381. *ἕπευ*, quasi tractus pedibus sponte sequatur. Et *συνώμεθα, paciscamur* i.e. *συνημοσύνην ποιώμεθα*, ut X261. Nam *συνίεσθαι* causativum est activi *συνιέναι*, licetque comparare *sich verständigen* et *verstehen.*

ἂψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
δουρὶ μέσον περόνησε τυχών — οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
χάλκεος, ὃν φορέεσκε — μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηίφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,
Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
Ἰδομενεύς — κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσ' ἐίσῃ,
τὴν ἄρ' ὅ γε ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄυσεν
ἔγχεος — οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν,
ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Δηίφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀύσας·
„οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος, ἀλλά ἕ φημι
εἰς Ἄιδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο
γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν."
Ὣς ἔφατ', Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο,
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
ἀλλὰ θέων περίβη καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν.
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάις καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντε·
Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ἵετο δ' αἰεὶ
ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι
ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.
ἔνθ' Αἰσυήταο διοτρεφέος φίλον υἱόν,

407. ῥινοῖσι .. δινωτὴν pro ῥινοῖσι καὶ χαλκῷ ποιητὴν καὶ δινωτήν, ut τ 56 δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ.

408. ἐάλη eodem sensu quo Virg. Aen. 12,491. *Et se collegit in arma, poplite subsidens.*

ἥρῳ᾽ Ἀλκάθοον — γαμβρὸς δ᾽ ἦν Ἀγχίσαο,
πρεσβυτάτην δ᾽ ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν,
τὴν περὶ κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο
κάλλεϊ καὶ ἔργοισιν ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν
γῆμεν ἀνὴρ ὤριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ —
τὸν τόθ᾽ ὑπ᾽ Ἰδομενῆι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
θέλξας ὄσσε φαεινά, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα·
οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ᾽ οὔτ᾽ ἀλέασθαι,
ἀλλ᾽ ὥς τε στήλην ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον,
ἀτρέμας ἑσταότα στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
ἥρως Ἰδομενεύς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον·
δὴ τότε γ᾽ αὖον ἄυσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, δόρυ δ᾽ ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
ἥ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
ἔγχεος· ἔνθα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀφίει μένος ὄβριμος ἄρης.
Ἰδομενεὺς δ᾽ ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀύσας·
„Δηίφοβ᾽, ἦ ἄρα δή τι ἐίσκομεν ἄξιον εἶναι
τρεῖς ἑνὸς ἀντὶ πεφάσθαι; ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι οὕτως,
δαιμόνι᾽· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίον ἵστασ᾽ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ, οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ᾽ ἱκάνω,
ὃς πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον·
Μίνως δ᾽ αὖ τέκεθ᾽ υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα,

421. *τὸν μέν.* Hi tres versus ex Θ 332 huc inserti videntur Fr. Jahnio in Jahnii Ann. 63, 11 p. 758.

439. *ἀμφί*, *utrobique*, in pectore atque in tergo, ut *O* 509; nam totum transverberaverat Alcathoi corpus ac thoracem; ut in *ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειραν*.

444. *ἄρης* est *caedis cupido*, quae inesse creditur telo volanti et *λιλαιομένῳ χροὸς ἆσαι;* ac tum satiata languescebat; vid. ad *P* 210. Ipsum telum alii intelligunt, tanquam caedis instrumentum.

446. *ἐίσκομεν* conjunctivus est, h. s. „vin ut putemus, singulorum Achivorum morte satis piari necem ternorum Trojanorum, quoniam post trium Trojanorum necem, Othryoni, Asii, Alcithoi, unius Hypsenoris caede adeo gloriaris? (v. 413) quam si tu parem ultionem et victoriam aestimas, consequens erit, singulos Achivos triplo pluris esse quam Trojanos singulos!“ Sin *ἐίσκομεν* indicativus habetur, interrogatio tollenda est; alioquin contraria existit sententia.

Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα
Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν
σοί τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν."
Ὣς φάτο· Δηίφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων
ἂψ ἀναχωρήσας, ἦ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
βῆναι ἐπ' Αἰνείαν. τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
ἑσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
οὕνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίεσκεν.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τί σε κῆδος ἱκάνει.
ἀλλ' ἕπευ, Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος περ
γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα·
τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν."
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν,
βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς,
ἀλλ' ἔμεν' ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς,
ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν·
ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον. αὐτὰρ ὀδόντας
θήγει, ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας.
ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτός — οὐδ' ὑπεχώρει —
Αἰνείαν ἐπιόντα βοηθόον· αὖε δ' ἑταίρους
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀυτῆς.
τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνετε. δείδια δ' αἰνῶς
Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, ὅς μοι ἔπεισιν,
ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν,
καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

465. *γαμβρῷ*, *affini*, utpote genero Anchisae; vide *M* 93.

εἰ γάρ ὁμηλικίη γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος ἠὲ φεροίμην."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν,
Δηίφοβόν τε Πάριν τ' ἐσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον,
οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
λαοὶ ἕπονθ', ὡς εἴ τε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα
πιόμεν' ἐκ βοτάνης· γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·
ὣς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει,
ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
μακροῖσι ξυστοῖσι. περὶ στήθεσσι δὲ χαλκός
σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήιοι ἔξοχον ἄλλων,
Αἰνείας τε καὶ Ἰδομενεύς, ἀτάλαντοι Ἄρηι,
ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέι χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην,
ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκός
ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλά
ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.

485. *εἰ γάρ* h. e. *si praeter hanc audaciam nostram* satis manifestam (ut π 99) *aequales etiam aetate simus*, ego *μεσαιπόλιος ὤν* (v. 361) et ille *μάλ' ἡβῶν*, sine mora vel succursu *statim* eum excipiam, ut *aut ille victoriam reportet aut ego.*

497. *ξυστοῖσι* plene a seqq. diremi; nam *ὡρμήθησαν* de uno Alcathoi Trojani agmine, *κονάβιζεν* autem de utroque exercitu dictum est, propter seq. *ἀλλήλων*.

508. *ἤφυσεν*, *effudit*, ut τ 450 *σῦς διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι*. Nam *ἀφύσσειν*, prorsus ut *haurire*, tam *infundendi* quam *effundendi* notionem continet. Ergo Oenomai *χύντο χαμαὶ χολάδες*, ut Δ 526.

οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι
οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος οὔτ' ἀλέασθαι·
τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Δηΐφοβος· δὴ γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.
ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρί,
υἱὸν Ἐνυαλίοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο βριήπυος ὄβριμος Ἄρης
υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
ἧστο, Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, ἔνθα περ ἄλλοι
ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν.
Δηΐφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινήν
ἥρπασε, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρός
αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος, αἰγυπιὸς ὥς,

512. *γυῖα artus* vel *articuli* membrorum sunt, non ipsa *membra*, ut *κῶλα, μέλεα, ῥέθεα*; h.l. *poplites* Gloss. 122. — Post *ὁρμηθέντι*, *cupienti*, comma delevi nt hinc *ἐπαΐξαι* et *ἀλέασθαι* pendeant, nt *Φ* 572 *ὡρμᾶτο πτολεμίζειν* et *K* 359 *διώκειν ὡρμήθησαν*; h. s. „Idomenco ntpote *μεσαιπολίῳ* non jam satis valebant crura, quoties vel aggredi hostem post emissum telum vel hostilia tela agilitate corporis evitare cupiebat; quare telis tunc cessit.“ Non tamen *βέλος* pro *βολή*, nec *μετά* de tempore dictum est, *post jactum*, sed si qui misso eminus telo cito proruunt ad cominus pugnandnm, iidem sunm ipsi telum persequnntur. Ergo non de repetenda hasta sermo est — repetiverat enim suam Idomeneus extrahendo — sed de continuando incnrsu.

515. *τρέσσαι* Construe: *οὐκέτι δὲ ῥίμφα φέρον πόδες, ὥστε τρέσσαι ἐκ πολέμοιο.* Nam *τρεῖν*, nt *φέβεσθαι φοβεῖσθαι*, est *fugere*, non *tremere* vel *timere*. Lehrs Arist. p. 91.

517. *δή*, *jam ante* quam ipsi occurrerat, ob Idomenei famam.

520. *ἔσχεν* pro *ἐξέσχεν*, *eminuit*, vel *προέσχεν*, *prominuit* nt *E* 100 *ἀντικρὺ δὲ διέσχε*; nt *ὄχα* pro *ἔξοχα*. Vid. ad *K* 264.

521. *βριήπυος* pro *βαρυήπυος*, id quod *βαρυηχής*, *βαρύφθογγος*, *βαρύφωνος*. Sed *υ* in *ι* transiit, nt in *βριαρός*, *σίαλος*, *ὑπερφίαλος*. Gloss. 926. — Mox *πεσόντος* ex *τι* pendet, quod pronomen, quoties *πυθέσθαι* cum ge-

ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος,
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης
αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας,
ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἕστασαν ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
τειρόμενον· κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔρρεε χειρός.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
ἔνθ' Αἰνέας Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας
λαιμὸν τύψ', ἐπὶ οἷ τετραμμένον, ὀξέι δουρί·
ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε κάρη — ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη —
καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
οὖτασ' ἐπαΐξας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
ἥ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἱκάνει·
τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων
παπταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὐδ' ἐδύναντο
εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέι χαλκῷ
Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

nitivo struitur ut *γ* 15, cogitatione addendum est.

534. *χεῖρε*, *ambas manus*, ita ut portanti similior esset quam ducenti.

543. *ἑτέρωσε*, *retrorsum* ut *Ξ* 18 *οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδετο οὐδ' ἑτέρωσε*, et *τ* 477 *ἂψ δ' ἑτέρωσε κλίθη* scil. *λέβης*. Nam quoties absolute ut *Θ* 306 ponitur, non potest alia regio intelligi quam contraria ei loco unde adspicitur. — Mox *καὶ κόρυς* ad *ἐκλίνθη* referendum est; media parenthesin efficiunt. *Caput* Apharei morientis *simul cum galea retro reclinatum est, scutum autem*, quod antea tollere ac movere consueverat, illapsum et languescentibus brachiis quasi *infixum est corpori*, *ἐπ' αὐτῷ*. Nam *ἑάφθη* ab *ἅπτω* descendit, non ab *ἕπομαι*, ut Buttmanno visum. Obstat sane locus geminus *Ξ* 419 *χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἑάφθη καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ*, quorum tamen posterior versus suppositus videtur consutusque ex nostro versu et ex *M* 396. *N* 181.

547. *διαμπερές*, *perpetuo* ac sine ulla interruptione, cum *θέουσα* potius quam cum *ἱκάνει* copulandum est. Gloss 605.

Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηίων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτούς
στρωφᾶτ', οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεί
σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν
ἤ τευ ἀκοντίσσαι ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην· ὅ οἱ οὖτα μέσον σάκος ὀξέι χαλκῷ
ἐγγύθεν ὁρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμήν
κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ὥς τε σκῶλος πυρίκαυστος,
ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Μηριόνης δ' ἀπιόντα μεταсπόμενος βάλε δουρί
αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα
γίγνετ' ἄρης ἀλεγεινὸς ὀιζυροῖσι βροτοῖσιν.
ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δ' ἑσπόμενος περὶ δουρί
ἤσπαιρ' ὡς ὅτε βοῦς, τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν·
ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε — μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν —
ὄφρα οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθών

556. *ἄνευ* non tam metri causa pro *ἄνευθε*, *seorsum*, quam cum festivitate quadam, quasi Antilochus cum hostibus tam assidue ac libenter conversari et *ὀαρίζειν* (vid. ad *P* 228) consuevisset quam alii cum sodalibus, et, quoties id non posset, *deesse* sibi aliquid putasset. Nam *ἄνευ* non absentiam solam ut *ἄνευθε ἀπάνευθε*, sed societatis defectum denotat. — Mox *ἔχ' ἀτρέμας*, *quiete tenebat hastam suam* scil. Antilochus; non ut alii explicant: *nec ei hasta cessabat*, quasi intransitivum sit *ἔχειν*.

562. *ἀμενήνωσεν*, *infirmavit*, ab *ἀμενής*; vid. ad *E* 887. Et *μένος* de impetu hastae dictum ut v. 444. Gloss. 2162. — Mox *βιότοιο μεγήρας*, quasi Neptunus Adamanti speciem quandam victoriae, gloriam perforati scuti, non inviderit, ipsam tamen victoriam ac caedem Antilochi inviderit.

569. *ἄρης* appellativum, utpote ex *ἀείρειν αἴρειν* ductum, *caedem* vel *necem* significat, ut apud Aesch. Eum. 336. Soph. Oed. *T* 190. Gloss. 17.

570. *ἑσπόμενος* scil. *τῷ δουρί*; ut *M* 395 *ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος, ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ πρηνής*. Adamas fugiens a tergo transverberatus Antilochi hasta pronus concidit itaque hastam et ipsam prorsus ruentem sequitur. Mutuandus ille dativus ex ablativo *περὶ δουρί*, i. e. *περιπαρείς* ut Θ 86 *κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ* et plene Φ 477 *περὶ δουρὶ πεπαρμένη*.

ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Δηίπυρον δ' Ἕλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην
Θρηικίῳ μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.
ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα χαμαὶ πέσε, καί τις Ἀχαιῶν
μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσεν·
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρείδην δ' ἄχος εἷλε, βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωι ἄνακτι,
ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκεν.
τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήδην ὁ μὲν ἔγχεϊ ὀξυόεντι
ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ' ἀπὸ νευρῆφιν ὀιστῷ.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ
θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀιστός.
ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι
πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ,
ὣς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο
πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀιστός.
Ἀτρείδης δ' ἄρα χεῖρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
τὴν βάλεν ᾗ ῥ' ἔχε τόξον ἐύξοον· ἐν δ' ἄρα τόξῳ
ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος.
καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐυστρεφεῖ οἰὸς ἀώτῳ,
σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.

582. *ἐπαπειλήσας.* Suspicor *βῆ δ' ἐπ' ἀπειλήσας, vasit contra* Helenum, ut *Π* 69 *Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκεν.* Xen. Cyr. 5, 2, 26 *ἐπιβῆναι τῷ Ἀσσυρίῳ* coll. *Ν* 611. Nam *ἐπαπειλεῖν* ita demum recte diceretur, si Menelaus jam prius Heleno poenam minitatus fuisset, nisi obsecuturus esset, ut Agamemno Achilli *Α* 319 coll. *Ξ* 45. *ν* 127; nunc Agamemno nil nisi terrere voluit Helenum.

584. *ὁμαρτήδην* adverbium, *simul,* ut *ὁμαρτῇ* vel *ἁμαρτῇ* *Σ* 591, Aristarchi lectionem, Bekkerus recepit pro duali *ὁμαρτήτην.* Ipsum verbum *ὁμαρτεῖν simul agere* *Μ* 400 contractum videtur ex *ὁμηρετεῖν.* Gloss. 543. Mox *ὀιστῷ*, scil. *ὀιστεῦσαι*, quod per zeugma repetendum ex *ἀκοντίσσαι.*

600. *σφενδόνῃ, fascia* lanea, quam minister alligandis, si quando opus esset, vulneribus portabat, non *funda,* quae

Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
ἤιε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
σοί, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε — παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος —
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔτασεν, οὐ δὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρύ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη καὶ ἐέλπετο νίκην.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,
μακρῷ ἐυξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασείης
ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν, ὁ δὲ προσιόντα μέτωπον
ῥινὸς ὕπερ πυμάτης· λάκε δ' ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
πὰρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν,
ἰδνώθη δὲ πεσών. ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων
τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,
Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι ἀυτῆς.
ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,

vulgo intelligitur. Nam neque fundarum alibi mentio fit, ne v. 715 quidem, nec minister regis funditor idem fuit, nec fundae lana fabricari solebant. Ita fere Povelsen. — Et *ἐυστρεφής*, *flexibilis*, propter mollitiem laneae texturae, ut *στρεπτοὶ χιτῶνες* Ψ 31, in comparationem eorum tegumentorum, quae rigidiora et minus ad corporis motus habilia sunt, ut lintea, scortea, aerea vestimenta. Similia ad flexibilitatem sunt *πεῖσμα* vel *ὅπλον ἐύστρεφές* *rudens* κ 767 et ξ 346, et *εὐστρεφεῖς λύγοι* vel *εὔστρεπτοι πόδες* Anthol. Pal. 9, 533. Vulgo vertunt *bene tortus*.

605. *παραὶ δέ* non respondet proximo *μέν*, sed causativam potius quam adversativam vim habet. Quare parenthesin statui.

612. *πελέκκῳ*, *manubrio bipennis*; etsi *ἡμιπέλεκκα* Ψ 851 ipsae *bipennes*, sed *minores* vocantur, ut *πελέκιον* in Bekkeri Anecd. p. 724. Vocalis ι assimilatione ortum est: *πέλεκκον*, ut apud Hipponactem *φαρμακκός* vel *φαρμᾶκός* ex *φαρμάκιος* i. q. *φαρμακεύς*.

622. *ἄλλης μέν*. Ita haec distinxi. Nova hinc incipit periodus; illi *μέν* respondet *ἀλλά ποθι* v. 630, et *ἐπιδευεῖς* scil. *ὄντες*, cum *νῦν αὖτε μενεαίνετε* v. 628 jungendum est; et verba *οὐδέ .. παρ' αὐτῇ* parenthesin efficiunt

ἣν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες — οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
ξεινίου, ὅς τέ ποτ' ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν,
οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
μὰψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ —
νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισιν
πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
ἀλλά ποθι σχήσεσθε καὶ ἐσσύμενοί περ ἄρηος.
Ζεῦ πάτερ — ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν, σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται —
οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσιν,
Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιίου πολέμοιο.
πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος
μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο·
τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι
ἢ πολέμου, Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν."
Ὣς εἰπὼν τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
συλήσας ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.

ἀσύνδετον et in qua *οὐδὲ*, *ne.. quidem*, ad *Ζηνὸς ξεινίου* pertinet. Sensus prolixae quidem sed dilucidae tamen periodi hic est: „etsi non contenti caeteris contumeliis flagitiisque, quibus me affecistis (ne Jovis hospitalis quidem iram metuistis, qui quandoque urbem vestram deleturus esset, vos qui hospitaliter ante excepti, conjugem et bona mea turpiter abstulistis) nunc rursus ignem navibus injicere et Achivos necare conamini, tamen quamvis cupidi prohibebimini, credo, a caede."

633. *οἷον* ut exclamationem cum *Ζεῦ πάτερ* conjunxi, h. s. „Jupiter, tu quem sapientissimum omnium ferunt, tu cujus arbitrio haec omnia fiunt, quantum nihilosecius gratificaris injuriosis!" Vulgo post *πέλονται* puncto distinguunt, tanquam *οἷον* pro *ὅτι τοῖον* positum sit. Vid. ad Ξ 142.

635. *ὁμοιίου* non ornatui tantum inservit; hoc incusat, quod Trojani ne nunc quidem, posteaquam tamdiu aequo Marte, ancipiti fortuna, incerto eventu bellatum fuit, pacisci velint. Nam *ὁμοίιος πόλεμος* utrisque partibus pugnantium *aequalis* est, ut *θάνατος* et *γῆρας ὁμοίιον* γ 236 et Δ 215 universo generi humano.

638. *τῶν περ* ut demonstrativum a praecc. separavi, h. s. *his* enim *voluptatibus plurimi usque ad satietatem frui malunt quam bello*; id enim ne degustare quidem cupiunt; *Trojani autem hoc ipso malo satiari non possunt.*

642. *αὖτε* et *ἐξαῦτις* copulatum, ut *ἂψ πάλιν* Α 59 et alibi *αὖθις αὖ πάλιν*.

Ἔνθα οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος,
Ἁρπαλίων, ὅ ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίξων
ἐς Τροίην, οὐδ᾽ αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν·
ὅς ῥα τότ᾽ Ἀτρείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
ἐγγύθεν, οὐδὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι,
ἂψ δ᾽ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ᾽ ἀλεείνων,
πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ᾽ ἀπιόντος ἵει χαλκήρε᾽ ὀιστόν
καί ῥ᾽ ἔβαλε γλουτὸν κάτα δεξιόν· αὐτὰρ ὀιστός
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ᾽ ὀστέον ἐξεπέρησεν.
ἑζόμενος δὲ κατ᾽ αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων
θυμὸν ἀποπνείων, ὥς τε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ
κεῖτο ταθείς· ἐκ δ᾽ αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν
τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
ἐς δίφρον δ᾽ ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρήν
ἀχνύμενοι, μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων,
ποινὴ δ᾽ οὔ τις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνηῶτος.
  Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
ξεῖνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσιν·
τοῦ ὅ γε χωόμενος προίει χαλκήρε᾽ ὀιστόν.
ἦν δέ τις Εὐχήνωρ Πολυίδου μάντιος υἱός,
ἀφνειός τ᾽ ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
ὅς ῥ᾽ εὖ εἰδὼς κῆρ᾽ ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν.
πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύιδος
νούσῳ ὑπ᾽ ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν
ἢ μετ᾽ Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
τῷ ῥ᾽ ἅμα τ᾽ ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν

649. ἐπαύρῃ. Suspicor ἐπαύροι cum G. Hermanno Opp. 1, 288.

657. ἀνέσαντες ut ξ 280 ἐς δίφρον δέ μ᾽ ἕσας ἄγεν οἴκαδε, et Α 310 ἀνὰ δὲ Χρυσηίδα καλλιπάρῃον εἷσεν ἄγων. Recens necati corpus, flexibilibus adhuc membris, in sedili currus collocavere velut sanciati. Vid. ad Ξ 209.

659. ποινή. Hoc dicit: deflere filium potuit pater, redimere ullo pretio a morte mortuum sic, ut a victoribus captivum, non potuit.

669. θωήν. Ergo mulctam Atridae et Achivi, dum expeditionem adversus Trojanos parant, iis sociorum vel subditorum imposuerant, qui militiam detractaturi essent. Ductum videtur a τέθηα i. e. τέθεικα a θεῖναι, ut φωνή a πέφηνα: vid. β 192 θωὴν ἐπιθήσομεν.

νοῦσόν τε στυγερήν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ.
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμός
ᾤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο διίφιλος, οὐδέ τι ᾔδη
ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηιόωντο
λαοὶ ὑπ' Ἀργείων. τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
ἔπλετο — τοῖος γὰρ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
ὄτρυν' Ἀργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν —
ἀλλ' ἔχεν ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων.
ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου
θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι, αὐτὰρ ὕπερθεν
τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον· ἔνθα μάλιστα
ζαχρηεῖς γίγνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι,
ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,
Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοί
σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐ δ' ἐδύναντο
ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον,
οἱ μέν, Ἀθηναίων προλελεγμένοι — ἐν δ' ἄρα τοῖσιν

675. *ἐπ' ἀριστερά* scil. a navibus inde campum versus et urbem prospicienti, vel in septentrionali castrorum Graecorum parte; quanqnam Hectori utpote Trojano eadem pars, de qna nunc maxime sermo est, dextra videri debebat. Vid v 326 *M* 118.

677. *τοῖος*. Suspiceris *τοῖον γάρ*, ut *X* 241. *α* 209. *γ* 496

679. *ἔχεν* pro *ἀντεῖχεν* ut *M* 433.

681. *ἔνθα* puncto a praecc separavi, ut hoc prius *ἔνθα* relativo: alterum *ἔνθα* v. 683 demonstrativo sensu accipiatur. Ordo rerum hic est. „Achivi, qni insciente Hectore in sinistra proelii parte jam vicerant, omnino vicissent, ni (*ἀλλά*) Hector eo loco, quo primum in portas irruperat, pugnam sustinuisset perfringendis Danaorum ordinibus. Tum vero Trojani, quum prope Ajacis et Protesilai navale agebant, super quod murus humillime exstructus erat, ibi maxime impetuosos se praestabant ad pugnandum, viri equique."

686. *φαιδιμόεντες* si non paragoge sola a *φαίδιμοι*, *illustres*, quae heroum quorundam laus est, differre credes, Epeorum nationem *splendida armatura obtectam* significat, *χαλκοχίτωνας*, ut distinguantur ab Ionibus *ἑλκεχίτωσι* v. 685. Ita fere A. Goebel.

689. *οἱ μὲν* scil. *Ἰάονες*, et Athenienses quidem, in primam aciem electi, *ἐπιλέγδην προτεταγμένοι*. Mox v. 691 pergi debebat: *οἱ δέ, Ἐπειοί, τῶν ἦρχε Μέγης, οἱ δέ, Φθῖοι, οἷς προὐστάτει Μέδων*. Nisi potius *Ἐπειῶν* ex seq. *πρό* i. e. *προὐστάτουν*, *προειστή-*

ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς, οἱ δ' ἅμ' ἕποντο
Φείδας τε Στιχίος τε Βίας τ' ἐύς — αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης Ἀμφίων τε Δρακίος τε,
πρὸ Φθίων δὲ Μέδων τε μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης.
ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Ὀιλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς,
γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀιλεύς·
αὐτὰρ ὁ Ἰφίκλοιο πάις τοῦ Φυλακίδαο.
οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο·
Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν, Ὀιλῆος ταχὺς υἱός,
ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου, οὐδ' ἠβαιόν,
ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
ἶσον θυμὸν ἔχοντε, τιταίνετον· ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρώς·
τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐύξοον ἀμφὶς ἐέργει
ἱεμένω κατὰ ὦλκα· τέμει δέ τε τέλσον ἀρούρης·
ὣς τὼ παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοιιν.
ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο,
ὁππότε μιν κάματός τε καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀιλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο·
οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ·
οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας,
οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα,
ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐυστρεφεῖ οἰὸς ἀώτῳ

κεσαν pendet, quod anticipandum est, ut saepe praepositiones alteri demum nomini apponuntur.

699. *οἱ μὲν* scil. Medon et Podarces; horum ad exemplum Ajax Oilei Locris suis praefuturus videatur; at is seorsum ab illis Telamonio malebat inseparabilis socius astare, quam fratri Medonti.

707. *τέμει*, Suspicor *τεμεῖ* cum Wolfio, futurum ut *μελανεῖ* *H* 64. Pro subjecto non *τὸ ἄροτρον* est ex v 703 repetendum, sed *τὸ ζεῦγος*, *par boum*, quod nomen singulare et collectivum aut ex praec. duali *βόε* per synesin, aut ex cognato nomine *ζυγόν*, aut ex universa sententia assumendum est. Et legitur *ζεύγεα* *Σ* 543. Sensus est: *dissecat arando jugum boum finem arvi*, i. e. *arvum usque ad finem*. Gloss. 2175.

716. *ἀώτῳ* de *lancis fundis* dictum

Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες, οἷσιν ἔπειτα
ταρφέα βάλλοντες Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ,
οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον. οὐδέ τι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
„Ἕκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι·
οὕνεκά τοι περὶ δῶκε θεὸς πολεμήια ἔργα,
τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων.
ἀλλ' οὔ πως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήια ἔργα,
[ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν,]
ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεύς
ἐσθλόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
καί τε πολέας ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
πάντῃ γάρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηεν·

putant; quos contra vid. ad v. 600. Imo *vestimenta lanea* intellige, quo tegumento quamvis levi tam se tutos esse confidebant Locri quam alii lorica, ocreis, scuto tecti; erant enim γυμνῆτες, ψιλοί, paene ut dux Locrorum Ajax λινοθώρηξ *B* 529. Ac tamen eosdem Locros ἀγχεμάχους vocat Hesiod. Sc. 25.

726. ἀμήχανος. Obstinatum enim se praebuerat *M* 231.

734. καὶ ad ἐσάωσε referendum: *prudentia multi adjuvantur, multi vel exitio eripiuntur.* Alioquin tautologia quaedam inest, qua offensi quidam id, quod legitur in Vind. πόλεις vel πόλιας, *civitates etiam universas*, ut Σ 342. ϑ 560 substituerunt, sententiam Atticis ingeniis nescio quomodo accommodatiorem quam Homero. Mox cum G. Hermanno pro insolito κε scribendum videtur: μάλιστα δέ τ' αὐτὸς ἀνέγνω, coll. ζ 185, aut cum Heynio χαὐτὸς coll. γ 255, h. s. „*maxime autem ille ipse*, cui dii alias virtutes quam prudentiam ingeneraverunt, *agnoscit*, dum aut obsequitur sponte prudentiorum consiliis, aut eadem aspernatus sera poenitentia edocetur.“ Vulgo αὐτός de eo intelligitur, qui *praeditus ipse est prudentia:* id quod structura quidem et verba suadere videntur, ratio loci autem et consilium orationis ut otiosam et absonam sententiam dissuadent. Omnia enim ad imprudentis mentem mutandam composita sunt, non ad laudem prudentium.

Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
οἱ μὲν ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται
παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους·
ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν
ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήισι πέσωμεν,
αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἤ κεν ἔπειτα
πὰρ νηῶν ἔλθωμεν ἀπήμονες. ἦ γὰρ ἔγωγε
δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ
χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἄτος πολέμοιο
μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀίω."
Ὣς φάτο Πουλυδάμας, ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους,
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω."

741. ἔνθεν, *hinc*, cum seq. ἐνὶ νήεσσι πέσωμεν conjungendum „Ultra quam tutum erat, inquit, progressi sumus, undique ab hostibus partim vincentibus circumdati; quamobrem regressus aliquantum delibera diligentissime cum primoribus, utrum *ex eo loco* quo recesserimus quoque duces ad concilium revocaveris, iterum progrediamur, post murum etiam naves expugnaturi, an victoria adhuc parta contenti in castra nostra redeamus, incolumes adhuc, antequam etiam Achillem ad succurendum impellamus." Vulgo ἔνθεν vertunt vel *deinde, deinceps, quo facto*, vel *ibi*, etsi nusquam ab Homero nec de tempore nec pro ἔνθα dicitur; vid. ad *O* 232 ἐκεῖθεν. — μάλα ad ἐπιφρασσαίατο pertinet, *studiose* ut *P* 356 Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο πολλὰ κελεύων. Et ἐπιφρασσαίμεθα, *perpendamus* ut *B* 282. Et πᾶσαν βουλήν, *quaecunque proferetur sententia.*

745. ἀποστήσωνται pro derivato ἀποσταθμήσωσι, *rependant.*

751. πολέμοιο ex κεῖσε pendet, ut v. 765 μάχης ἐπ' ἀριστερά et Herodot. 7, 239 ἐκεῖσε τοῦ λόγου ἄνειμι, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε; non pendet ex ἀντιόω, cui objectum ex praecc. assumendum τοῖς ἐκεῖ ἀρίστοις; vid. ad 290. „Tu Polydamas, inquit, hic remanens proximum quemque ex ducibus a longiore progressu prohibe eosque reditum meum exspectare jube; ego interim illuc, in sinistram proelii partem, meabo, ut reliquis ducibus illic pugnantibus occurram eosque arcessam, statim rediturus, simulatque iis imperavero." Quodsi πολέμοιο ἀντιόω jungendum foret h. s. *proelium obiturus sum*, ea promitteret Hector, quae sibi prorsus repugnarent auxilium proeliantibus ferendum, et reditum post jussa maturandum. Non potuit idem simul illic proeliari, simulque statim huc redire.

Ἦ ῥα, καὶ ὡρμήθη ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικώς,
κεκληγώς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἠδ' ἐπικούρων.
οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν.
αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱόν
φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους,
ἀλλ' οἱ μὲν δὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες,
οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἠυκόμοιο,
θαρσύνονθ' ἑτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
„Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
ποῦ τοι Δηΐφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Ἴλιος αἰπεινή· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι —
ἄλλοτε δή ποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
μέλλω — ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
ἐκ τοῦ δ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν
νωλεμέως, ἕταροι δὲ κατέκταθεν, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
οἴω Δηΐφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
οἴχεσθον, μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν
ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.

764. *οὐτάμενοι*, pro *οὐτασμένοι* λ536, retracto accentu ut in *ἀκαχήμενος* et *βλήμενος*, quae item perfecta videntur.

772. *κατ' ἄκρης*. Supple *ἕως τοῦ κατωτάτω*, *a summo ad imum*. Gloss. 738.

773. *σῶς* pro *σαφής*, per ironiam, quasi bonum sit interitus adhuc discriminibus obnoxium, nunc omni periculo exemtum. ε 305. χ 28.

776. *ἄλλοτε*. Parenthesin statui quo manifestius sequens *ἐπεί* ad *ἀναίτιον*

νῦν δ' ἄρχ', ὅπῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστιν.
πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν."
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως.
βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν,
ἀμφί τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην Ὀρθαῖόν τε καὶ ἀντίθεον Πολυφήτην
Πάλμυν τ' Ἀσκάνιόν τε Μόρυν θ' υἷ' Ἱπποτίωνος,
οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
ἠοῖ τῇ προτέρῃ· τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
κυρτὰ φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα,
ὣς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι,
χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηι,
Πριαμίδης· πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην,
ῥινοῖσιν πυκινήν, πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.
πάντῃ δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων,
εἴ πώς οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβάντι·

referatur. Sed priori *ἐπεὶ* respondet, quod *Z* 332 expressum est, *τοὔνεκά τοι ἐρέω.*

793. *ἀμοιβοὶ successores*, qui sociorum Ascaniorum adhuc in Troade militantium vices exciperent ipsosque militia exsolutos domum remitterent. Nam Ascania, Phrygibus inhabitantibus, Trojanis foederata vel subdita erat; vid. *B* 862.

799. *πρὸ μὲν* scil. *φέρεται* vel *ῥεῖ*, qualis promovendi notio ex seq. *ἕποντο* assumenda est: *ut fluctus alii provolvuntur, et involvuntur alii provolutis*, ita Trojani *πρὸ μὲν ἄλλοι ἐφέροντο, αὐτὰρ ἄλλοι ἐπιφερόμενοι ἕποντο*, tanta festinatione, quasi progressos ascensuri essent; hoc enim significat *ἐπί* vel potius *ἔπι*, langueret sane tota similitudo si nihil praeter insecutionem compararetur. Et *ἕποντο* non *ἡγεμόνεσσι*, qui ablativus ex *ἅμα* aptus est, sed *τοῖς προφερομένοις.*

807. *ὑπασπίδια* scil. *βήματα* quod nomen latet in *βιβάντι*; *gressus per scutum quasi per tectum defensi.*

ἀλλ᾽ οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο, μακρὰ βιβάσθων·
„δαιμόνιε, σχεδὸν ἐλθέ· τίη δειδίσσεαι αὔτως
Ἀργείους; οὔ τοί τι μάχης ἀδαήμονές εἰμεν,
ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
νῆας· ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
ἦ κε πολὺ φθαίη εὐναιομένη πόλις ὑμή
χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
σοὶ δ᾽ αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὁππότε φεύγων
ἀρήσῃ Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
θάσσονας ἰρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
οἵ σε πόλινδ᾽ οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.“
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ᾽ ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν
θάρσυνος οἰωνῷ. ὁ δ᾽ ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
„Αἶαν, ἁμαρτοεπὲς βουγάιε, ποῖον ἔειπες.
εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς παῖς αἰγιόχοιο
εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
τιοίμην δ᾽ ὡς τίετ᾽ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν

820. *πεδίοιο* scil. *τι*, *aliquid campi vel solidae humi in pulverem mutantes*, ungularum pulsu. Idem est quod *εἰρὺ κονίουσιν πεδίον* Ξ145 et *κονίσας οὖδας* Aesch. Pers. 168. Nam barytonon *κονίειν* ex *κονιάειν* ortum est ut *χλίειν* ex *χλιᾶν*, quanquam omissum iu Lobeckii Rhem. p.153 in horum verborum recensione. Hinc tropice *ἐκόνισε δὲ χαίτας* Φ742 *dealbavit* vel *pulveris in speciem mutavit*. Illud expressum est Virgilii versu celeberrimo: *Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum* dummodo *putrem* prolepticе accipias. Quod si *putrem* omisisset, similior foret locutio *πεδίοιο κροαίνων* Ο264, *campum tundens*, non: *contundens*. Vulgo *κονίοντες* vertunt: *pulverem excitantes ex campo*. Gloss. 193.

824. *βουγάιε* i. e. *βοΐ* vel *ἀσπίδι γαίων*, *σακεσφόρε*, ut Jupiter *κύδεϊ γαίων* et Neptunus *γαιήοχος*, nisi quod accedit aliqua jactantiae Thrasonianae exprobratio; quare eadem compellatione Iri confidentia perstringitur σ79. Aliis *βου-* particula intensiva videtur. Gloss. 117. Et *ἁμαρτοεπές* cum appellativo potius quam cum nomine conjunxi, h. s. *tu qui ut scuto* et corporis viribus *stolide ferox, ita verbis* et ingenio *imbecillus es*. Nam verba et facundia unicum prudentiae documentum est. Eodem sensu *οὐδ᾽ ἀφαμαρτοεπής* Γ 215 praedicatur de Ulixe.

πᾶσι μάλ᾽, ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴ κε ταλάσσῃς
μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρόν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα
δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ᾽ οἰωνοὺς
δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ᾽ ἴαχε λαὸς ὄπισθεν.
Ἀργεῖοι δ᾽ ἑτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ᾽ ἐλάθοντο
ἀλκῆς, ἀλλ᾽ ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
ἠχὴ δ᾽ ἀμφοτέρων ἵκετ᾽ αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς.

XIV.

Διὸς ἀπάτη.

Νέστορα δ᾽ οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,
ἀλλ᾽ Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
εἰς ὅ κε θερμὰ λοετρὰ ἐυπλόκαμος Ἑκαμήδη
θερμήνῃ καὶ λούσῃ ἄπο βρότον αἱματόεντα·
αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν."
Ὣς εἰπὼν σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑοῖο,
κείμενον ἐν κλισίῃ, Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
χαλκῷ παμφαῖνον· ὁ δ᾽ ἔχ᾽ ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο·
εἵλετο δ᾽ ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,
στῆ δ᾽ ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ᾽ εἴσιδεν ἔργον ἀεικές,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν,
Τρῶας ὑπερθύμους· ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν,

829. *μάλα* i.e. *statim*, commate non colo a seqq. diremi, ut etiam *πεφήσεαι* ex *ὡς* pendeat. Mox *ἀτάρ* non continuat solum orationem ut *δέ*, sed praeter necem Ajaci etiam sepulturae denegationem indicit.

Ξ 9. *τετυγμένον* i.q. *εὔτυκτον* Γ 336, ut Alcman Fr. *οὔτι γάρ, οὐ, τετυγμένα ἐσθίει*, ubi hodie *ἠὺ τετυγμένον* edunt, immemores negationis saepe sic geminatae ut γ 28 et Soph. Oed. C. 583. Aj. 970.

ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
αὔτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδ' ἑτέρωσε
πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον,
ὣς ὁ γέρων ὥρμαινε δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
διχθάδι', ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων
ἦε μετ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
βῆναι ἐπ' Ἀτρεΐδην. οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον
μαρνάμενοι. λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς
νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Νέστορι δὲ ξύμβληντο διοτρεφέες βασιλῆες
πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδεΐδης Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες
θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς — τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε

16. *πορφύρῃ* nihil praeter colorem significat: *nigricat furvescit* Gloss. 2464. Nestor dum et moeret vultu ob imminentem Achivorum perniciem et fluctuat animo quid potissimum faceret, similis erat mari, quum et nigrescit imminente tempestate obscurarum nubium repercussu, et incertarum undularum motu fluctuat. *Haesitatio* animi autem tam apte cum undis placidis, *κωφοῖς κύμασι* comparatur quam *perturbationes* animi, cupiditates, ira cum *fluctibus κύμασι λάβροις*, quae dicuntur *O* 625. Nam *κωφὸν κῦμα* a *καπύσσειν κεκηφέναι* ductum non soni defectum sed languorem denotat, ut in Alcman. Fr. 3. Gloss. 2228. Mox *αὔτως* i. e. *ὡσαύτως ὡς τὸ πάρος immota tranquillitate*. Vid. ad *A* 183. Gloss. 256. — Mox *κεκριμένον οὖρον*, *certum* aliquem et a caeteris *distinctum* ventum; nam οὖρος nec ab *ὀρνύναι* ductum est nec *ventum secundum navigantibus* significat, sed ab *αὔρα* non magis differt quam οὗτος ab *αὕτη*, *κρουνός* a *κρήνη*; masculinum vehementiorem, femininum ut *aura* leniorem aeris flatum significat. Gloss. 9.

17. *κέλευθα itinera, adventum* ut *ε* 388 *ἀνέμων κατέδησε κελεύθους*. Gloss. 2127.

20. *ὥρμαινε* dubitationem, *δαϊζόμενος* dolorem Nestoris denotat; vid. ad *I* 9.

30. *γάρ* causam ac rationem sequentium continet: *τῷ κίον ἀθρόοι* v. 37. Nam Diomedis, Ulyxis, Agamemnonis naves ac tentoria in quibus vulnera tum sua curabant, quo litori propiora (*ν* 392) eo remotiora a proeliantibus erant; propterea eorum quae agerentur ignari, prodierunt ipsi spectaturi.

31. *τὰς γὰρ*. His versibus quot inclusi, ut parenthesin, causa narratur cur navium pars et eae quidem ex quibus Agamemno cum Diomede et Ulyxe tum maxime veniebant, suam in ipsa ora stationem habeant. Nam eas naves,

εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν·
οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐδυνήσατο πάσας
αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν, στείνοντο δὲ λαοί·
τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, καὶ πλῆσαν ἁπάσης
ἠιόνος στόμα μακρόν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι —
τῷ ῥ' οἵ γ' ὀψείοντες ἀυτῆς καὶ πολέμοιο,
ἔγχει ἐρειδόμενοι, κίον ἀθρόοι· ἄχνυτο δέ σφιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν· ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιός.
[Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.]
τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
δείδω μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ,
ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι,
πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς.
κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ὢ πόποι, ἦ ῥα καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί
ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥς περ Ἀχιλλεύς,
οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν.“
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
„ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως

quae primae ad Troadis oram pervenerant, in terram traxerant easque muro a tergo munierant Achivi. Fecerant id ut reliqua classis juxta litus ancora jacere posset neque justo arctius condensaretur; nam numerosiores erant naves quam ut ora quamvis inter duo promontoria, Rhoeteum et Sigeum, extensa universam excipere posset classem.

34. *αἰγιαλός* non terra est quae mari imminet sed mare quod oram alluit, *aestus*. Formatum est ab *ἄιξ αἰγίς procella*. Gloss. 1041. Et *λαοί* de universis expeditionis Trojanae sociis dictum.

35. *προκρόσσας* ita ut *κρόσσαι πρὸ κρόσσης* esset, vel, ut pinna pinnam exciperet, quomodo Herodot. 7, 188. *πρόκροσσαι ὁρμέονται ἐς πόντον*. Nam naves in litus tractae brevique intervallo inter se diremtae speciem praebebant pinnarum muralium; ita oram adornare et quasi munire videbantur. Vid. ad *M* 444. Alii *κλιμακηδόν* explicant, quod quomodo fieri potuerit non assequor. Gloss. 2457.

40. *Νέστωρ*. Versus pridem suspectus vel ideo delendus est, quod per *Ἀχαιῶν* non possunt tres illi heroes intelligi needum vulgus Achivorum adiit Nestor.

45. *ποτέ*. Fecerat id Θ 526, aliis quidem verbis usus.

Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν
ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσιν
νωλεμές. οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης, μάλα περ σκοπιάζων,
ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται·
ὡς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀυτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
εἴ τι νόος ῥέξει. πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἔστι μάχεσθαι."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„Νέστορ, ἐπεὶ δὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσι μάχονται,
τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος,
οἷς ἔπι πόλλ' ἔπαθον Δαναοί, ἔλποντο δὲ θυμῷ
ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι,
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέι φίλον εἶναι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
ᾔδεα μὲν γὰρ ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν,
οἶδα δὲ νῦν ὅτε τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσιν
κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῆες ὅσαι πρῶται εἰρύαται, ἄγχι θαλάσσης,
ἕλκωμεν. πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,

66. *ἔχραισμε* imperfectum apocopatum esse videtur, non aoristus verbi contracti inauditus, nam *χραισμεῖν χραισμῆσαι* est *χρήσιμον χραέσιμον εἶναι*. Vid. ad *O* 32. Gloss. 783.

71. *ᾔδεα*, scil. *ἀπολουμένους Ἀχαιούς*, non quod fateri impium foret, *οὕτω Διὶ φίλον ὄν*. Pronum enim ad moestitiam et desperationem Agamemnonis ingenium.

75. *ἄγχι θαλάσσης* cum *ἕλκωμεν* junxi h. s. „eas naves quas utpote primas advectas olim in terram traximus, nunc mari quam proxime admoveamus machinarum ope, mox admotas mari omnes in mare ipsum trahamus; non tamen nisi proras, ita ut puppes in editiore litore ancoris retineantur usque ad noctem; noctu vero totas naves in mare trahamus et in altum provehamur." Ergo vocabulorum *πάσας* et *ἁπάσας* eandem statuo differentiam quae est inter *ἑκάστας* et *ὅλας*, ut illud ad numerum navium, hoc ad earundem partes spectet. Sunt autem *εὐναί* lapides illi, quibus in litore infixis naves alligabantur, ut ancorarum vicibus fungerentur. Et *ὕψι* idem est quod *ὑψοῦ* *A* 485. *δ* 785.

ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰς ὅ κεν ἔλθῃ
νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες· ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.
οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακόν, οὐδ' ἀνὰ νύκτα.
βέλτερον ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν ἠὲ ἁλώῃ.“
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
σημαίνειν, μηδ' ἄμμιν ἀνασσέμεν οἷσιν ἄρα Ζεὺς
ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
καλλείψειν, ἧς εἵνεκ' ὀϊζύομεν κακὰ πολλά;
σίγα, μή τίς τ' ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ
μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
ὅς τις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν
σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ
τοσσοίδ' ὅσσοισιν σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις·
[νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·]
ὃς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀυτῆς

81. *προφύγῃ* pro *πρότερον φύγῃ*; inde pendet *ἠέ*, non ex *βέλτερον*. Porro *ὅς* pro *ἐάν τις*, ut crebro, nec obscurius quam apud Lutherum: *Wer zuviel Honig isset, das ist nicht gut.* Caeterum Friedlaendero Anall. p. 471 hic versus suspectus est quasi idem dicat ac praecedens. Non est ita. Priore versu famae Graecorum fugam parantium consulit Agamemno, excusando nocturnam fugam furibus similem, posteriore autem eventum operis procurat, properationem commendando. Sed defectus copulae, quem ille non immerito arguit, eo potius pertinet, ut transpositos inter se hos duos versus putem, h. s. *qui fugere semel destinavit, is fugiat antequam capiatur; effugisse enim malum, etiamsi noctu fiat, nemini vitio datur.* Nisi potius sufficit, ut *γάρ* insequentis sententiae causam ac rationem continere credas.

86. *τολυπεύειν* h. e. *perficere* tanquam *τολύπην*, pensum lanae ab hera ancillae injunctum ut contrarium sit verbi *παθεῖν*. Gloss. 2390.

91. *ἄγοιτο.* Sensus est: *sermonem quem nemo qui quidem vir sit, plane ex pectore per os educat, ὥστε φυγέειν ἕρκος ὀδόντων.* In his *πάμπαν* pondus habet, ut *M* 406 *οὐδ' ὅγε πάμπαν χάζετο;* quasi *meditari quidem tacite* de fuga ne viro quidem indignum sit, jam vero *commendare verbis* fugam ignominiosum ac rege praesertim indignum. Paulo aliter Heynius: *in ore omnino habuerit.*

νῆας ἐυσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται ἐπικρατέουσί περ ἔμπης,
ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιρρέπῃ. οὐ γὰρ Ἀχαιοί
σχήσουσιν πόλεμον νηῶν ἅλαδ' ἑλκομενάων,
ἀλλ' ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀέκοντας ἄνωγα
νῆας ἐυσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
νῦν δ' εἴη ὃς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
ἢ νέος ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη."
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„ἐγγὺς ἀνήρ — οὐ δηθὰ ματεύσομεν —, αἴ κ' ἐθέλητε
πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·
πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι.
[Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει.]
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
ᾤκεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεύς,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη
πλαγχθείς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
ἀφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς,

100. *σχήσουσιν* pro *ἀνασχήσουσιν* ut *M* 166.

101. *ἀποπαπτάνεουσιν* scil. *ἀπὸ τοῦ πολέμου· εἰς νῆας*, ad fugam promtas et paratas.

105. *μάλα* cum *ἀργαλέῃ* copulandum.

111. *πείθεσθαι*. Colon restitui ne etiam *ἀγάσησθε* ab *αἴ κε* pendeat.

116. *ἐν Πλευρῶνι*, in Aetolia, ubi Thoas regnabat; *N* 217.

120. *πλαγχθείς post varios errores* Argis habitare coepit; sive sponte patriam reliquerat, fortunam periclitaturus, sive, ut post Homerum narrari coepit, profugus ob parricidium. Nequaquam autem hoc ipsum *πλαγχθείς* idem est quod *ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, διὰ τὴν φυγήν*, ut Schol. ait.

πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσχε· κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐγχείῃ· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, εἰ ἐτεόν περ.
τῷ οὐκ ἄν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες
μῦθον ἀτιμήσαιτε πεφασμένον, ὅν κ' εὖ εἴπω.
δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ. ἀνάγκῃ.
ἔνθα δ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηιοτῆτος
ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἄρηται·
ἄλλους δ' ὀτρύνοντες ἐνήσομεν, οἳ τὸ πάρος περ
θυμῷ ἦρα φέροντες ἀφεστᾶσ' οὐδὲ μάχονται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
βαν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς,
δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀτρεΐδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
δερκομένῳ, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες, οὐδ' ἠβαιαί.
ἀλλ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειεν·
σοὶ δ' οὔ πω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν,
ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες

125. *εἰ ἐτεόν περ*, *ea num vere dicam* fama *audivisse vos arbitror*; nam ἀκούειν saepe sensu perfecti legitur. Ita Aristarchus. Caeteri *ὡς ἐτεόν γε*, quos ex parte secutus Spitznerus edidit *εἰ ἐτεόν γε si quidem verum est*, ut *M* 217. *O* 53. *γ* 122 tanquam „Diomedis modestiae egregie conveniens." Ea vero intempestiva fuerit et vel Diomede indigna.

129. *ἐχώμεθα* pro *ἀπεχώμεθα*. Et *ἐκ βελέων* scil. *χαζόμενοι* ut *Π* 122; est enim *e conjectu teli* ut *Δ* 465. *Σ* 152.

132. *θυμῷ libidini gratificantes*, i. e. sponte, oppos. *ἀνάγκῃ*, cui vulneratos concedere necesse est. v. 128. Vid. ad *I* 598 *εἴξας ᾧ θυμῷ*. Causa talis libidinis et pugnae detrectandae partim inertia esse poterat, partim etiam ira in Agamemnonem; vid. ad v. 51.

142. *ὧς*, suspicor *ὡς quam vellem ut periret!* ut *α* 47 *ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι*. Vid. ad *N* 633. Nam demonstrativum *ὧς* tam obscurum est quam *sic* in Horat. Carm. 1, 3, 1: *Sic te diva potens Cypri*, quem locum emendavi et illustravi inserendo *ut* post *Virgilium*. Hyperbaton subjecti *ὁ μέν* ut lenissimum non moror. — *σιφλώσειεν* autem cum *σιφλός* et *σιπαλός* ad *σαπῆναι σήπειν* referendum videtur, ut *σαπρός*. Quodsi *σιπαλός* in *σιφλός* transiit ut *πλόκαμος*, *στιβαρός* in *πλοχμός*, *στιφρός*, verbum *σιφλοῦν* simile quidpiam est ac *σαπρύνειν putrefacere*. Gloss. 348.

εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον, σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτός
φεύγοντας προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."
Ὣς εἰπὼν μέγ' ἄυσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο.
ὅσσον δ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος,
τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων ἐνοσίχθων
ἧκεν· Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσιν
στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου, αὐτίκα δ' ἔγνω
τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν,
αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
ἥμενον εἰσεῖδε, στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη
ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
ἐλθεῖν εἰς Ἴδην εὖ ἐντύνασαν ἓ αὐτήν,
εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
ἧ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε
χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν.
βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν
κληῖδι κρυπτῇ· τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγεν.
ἔνθ' ἥ γ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος

155. *τὸν μὲν* commune objectum est verborum *εἰσεῖδεν* et *ἔγνω*; quare colon delevi post *ῥίον*.

163. *ἱμείραιτο* ambigi potest utrum causativum sit *desiderio inflammaret*, an deponens, *desiderio flagraret*. Hoc usui congruentius est, quoniam α 41. ε 209. κ 431 deponens est, illud autem ordini rerum quum praesertim τῷ δὲ sequatur, quasi praegresso *αὐτὴ μὲν ἱμείραιτο*.

165. *χεύῃ* Suspicor cum Baeumleinio *χεύει' ἐπί*.— *πευκαλίμῃσι* *acutis* ut *ὀξείαις*. Nam *πεύκη* *pinus* ejusque folia acuminata *mentis acumen* repraesentant ut Thuc. 1, 70 *ὀξὺς ἐπινοῆσαι*. Contra *πυκιναὶ φρένες*, unde Buttmannus Lex. 1, 19 *πευκάλιμος* ductum ait ut *λευγαλέος* ex *λυγρός*, non tam *subtilem et acutam* mentem denotat quam *crassam Minervam* qualem pari cum laude Ofello tribuit Horatius Sat. 2, 2, 3.

λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ
ἀμβροσίῳ ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·
τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς κατὰ χαλκοβατὲς δῶ
ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀυτμή.
τῷ ῥ' ἥ γε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς
καλοὺς ἀμβροσίους ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη
ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά·
χρυσείῃς δ' ἐνετῇσι κατὰ στῆθος περονᾶτο.
ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,
ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσιν
τρίγληνα μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

171. *λίπα nitide* adverbium a λιπαρῶς non magis differt quam αἶψα, λίγα ab αἰψηρῶς, λιγυρῶς λιγέως. Gloss. 2428. — Mox ἑδανῷ, *suavi* et ἔδνα *dona sponsalia*, a praesenti ἕδω, i. e. ἁνδάνω formatum videtur, ut ἀδύς ἡδύς ab ejusdem verbi perfecto ἕαδα.

173. καί cum κατὰ δῶ copulandum. Nam κίνυσθαι non de motu et quassatione olei sed de apertura et delibatione myrothecii intelligendum ut in κινεῖν χρήματα ἀκίνητα, *anbrechen*, h. s. *quod etiamsi intra Jovis aedes intraque conclave occlusum delibatur, tamen odorem inde vel in extrema loca diffundit.*

177. ἔπλεξεν .. ἐκ κρατός praegnanter pro πλέξασα ἐξεκρέμασεν vel καθῆκεν.

182. ἕρματα *inaures*. Nomen hic mundus muliebris duxit ab ἐερμένα, inserta auriculis unde dependerent ut ἀρτήματα Herodot. 2, 69. Aspiratio eandem caussam habet quam ἕρση ἐέρση. Eadem Anacreonti καθέρματα dicuntur. Gloss. 525. — ἐϋτρήτοισι vel τρητοῖσι Hymn. 5, 8 *bene tritis* ideoque *teretibus*, pumicis ope vel simili corporis comendi arte, quam artem *laevare os* et *vultum* Celsus 8, 3 vocat et Cicero. Nam τρητά Homero ea tantum dicuntur quae *laevigando, terendo, poliendo nitent*, nusquam *perforata*. Quodsi plerique *auriculas pulcre terebratas* explicant, scire velim quae venustas vel ars adhiberi possit aurium perforationi. Sed fortasse emendandum est ἐΰτρηθ' οἷσι λοβοῖσι, ut ἐΰτρητα tertium epitheton accedat ad τρίγληνα, μορόεντα, eadem ubertate qua ἀσπίς Λ 32 tertio augetur.

183. τρίγληνα *tribus margaritis constantia vel gemmis*, vel simili mundo, rotundo ac pupulae simili, ut σ 297; — μορόεντα *splendentia*, vel ἀμορόεντα, a μαίρειν vel ἀναμαίρειν ductum unde μαρμαίρειν et ἀμαρύσσειν et ἦμαρ. Eodem sensu Quint. Smyrn. 1, 152 τεύχεα μορόεντα dixit ut Σ 617 μαρμαίροντα, coll. Π 279. Ν 801. Idem Homeri imitator si 4, 402 μόροεντος κακοῦ de *letali* malo dixit eodemque sensu Nicand. Al. 130. 136 μορόεν ποτόν et 569 μορόεις φρυνός conjungit, hoc adjectivum a μόρος ductum voluere; ac μορόεντος ἐλαίας Nic. Al. 455 circumscriptio est celeberrimae in aca-

κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων
καλῷ νηγατέῳ· λαμπρὸν δ' ἦν ἠέλιος ὥς·
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅ ττί κεν εἴπω;
ἦέ κεν ἀρνήσαιο, κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ,
οὕνεκ' ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις;"
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
„Ἥρη πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν."
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
„δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
δαμνᾷ ἀθανάτους ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους.
εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐὺ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον,
δεξάμενοι Ῥείας, ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω·
ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
εἰ κεῖνω γ' ἐπέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ
εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,
αἰεί κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην."

demia *μορίας*. A. Goebel explicat *nigricantia*. Gloss. 2485.

196. *τετελεσμένον* i. e. *si quidem et meis ego viribus perficere possum et si unquam a quoquam est perfectum.* An credibile est, *τετελεσμένον* cui *perfecta veritas* facti inest, idem etiam *facultatem facti*, sicut verbale *τελεστόν* posse significare?

208. *Ῥείας* i. q. *ἀπὸ Ῥείας* ut *Α* 596. Mox *ἄκριτα* non *δύσκριτα* sed *ἔτι ἄκριτα*.

209. *ἀνέσαιμι* ab *εἷσαι collocare* ductum, ut *ἀνέσαντες* *Ν* 657, non ab *ἱέναι* ut *ἄνεσαν remiserunt* *Φ* 537 et *ἀνέσει* *σ* 265. Decentius *una considendi* verbum (*ὀαριστύος* gratia, opinor) usurpatur quam *concumbendi*. Nam *εὐναί* non ad cubandum tantummodo commodae erant, si quidem et Socrates *ἀνα-*

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
„οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις."
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα
ποικίλον, ἔνθα τέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς
πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων.
τόν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τῆ νῦν, τοῦτον ἱμάντα τεῷ ἐγκάτθεο κόλπῳ,
ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σέ φημι
ἄπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς."
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥρη δ' ἀίξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν
σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν ὄρεα νιφόεντα,
ἀκροτάτας κορυφάς· οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν·
ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσετο κυμαίνοντα,
Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε, πόλιν θείοιο Θόαντος.
ἔνθ' Ὕπνῳ ξύμβλητο, κασιγνήτῳ Θανάτοιο,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„Ὕπνε ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
ἠμὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν
πείθευ· ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν ἤματα πάντα.

καθιζόμενος ἐπὶ τὴν κλίνην ultimum confabulabatur eum amicis. Plat. Phaed. p. 606.

217. *πάρφασις suadela*, adjectivi loco appositum *confabulationi* ut Λ 105 *μόσχοισι λύγοισιν*, incerto, utrum nomen alteri inhaereat.

219. *ἐγκάτθεο* id est *ἀνακάτθεο*; nam crebro *ἐν* et Latinum *in* ex *ἀνά* natum est, ut in *ἔμπαλιν ἐναίρειν ἐνέπειν irridere*. Itaque non occultare cingulum *ἐν* vel *ὑπὸ κόλπῳ* jubetur Juno sed *circumdare κόλπῳ* (sicut et ipsa Venus alligatum habuit *στήθεσσι*, v. 214) et *ostentare* Jovi. Non aliter Apoll. Rh. 3, 282 *γλυφίδας ἐγκάτθετο νευρῇ*.

221. *ἄπρηκτον* neutrum est, *irritum iter*, ut saepe *τόδ' ἱκάνεις*, non foemininum quasi ipsa Juno nihil perfecerit.

234. *ἠδ' ἔτι*. Suspicor *ἠδέ τι*, ut v. 19 *ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο*; coll. Δ 93. Η 48. υ 381. Aliquanto plus comitatis in addito *τι* inest quam in nudo *πείθου*.

κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινώ,
αὐτίκ' ἐπεί κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότητι.
δῶρα δέ τοι δώσω καλὸν θρόνον, ἄφθιτον αἰεί,
χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ' ἐμὸς παῖς ἀμφιγυήεις
τεύξει ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,
τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπνος·
„Ἥρη πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
ἄλλον μέν κεν ἔγωγε θεῶν αἰειγενετάων
ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ὠκεανοῦ, ὅς περ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἄσσον ἱκοίμην
οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή,
ἤματι τῷ ὅτε κεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱός
ἔπλεεν Ἰλιόθεν, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.
ἤτοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο
νήδυμος ἀμφιχυθείς· σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,
ὄρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον ἀήτας,
καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας,
νόσφι φίλων πάντων. ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινεν,
ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
ζήτει· καί κέ μ' ἄιστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ,
εἰ μὴ Νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν.
τὴν ἱκόμην φεύγων, ὁ δ' ἐπαύσατο χωόμενός περ·
ἅζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἔρδοι.
νῦν αὖ τοῦτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι."

240. *ποσίν* scil. *insidentis* non ipsius *sellae*.

249. *ἄλλο* scil. *aliud faciendum esse quam tu me nunc facere jubes*. Priore enim experimento edoctum se esse dicit, satius esse Jovi quam Junoni obtemperare. Nam *πινύσσειν* eodem jure quo *διδάσκειν* duplicem accusativum assumsit. Itaque *καί* non ad *ἄλλο* pertinet sed ad *ἤδη*, eodem sensu quo *ἤδη καὶ ἄλλοτε* Α 590. Non aliter Γ 184. *ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον*, non *Phrygiam quoque*. Non absona tamen alii scripserunt *ἄλλοτε δή*.

250. *Διὸς υἱός* i.e. Hercules vid. v. 266. Eadem res fusius narratur Ο 25.

258. *ἄιστον* proleptice dictum. — Mox suspicor *θεῶν μ' ἐσάωσε*.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·
„Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
ἦ φῂς ὡς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆν
ὡς Ἡρακλῆος περιχώσατο, παιδὸς ἑοῖο;
ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
δώσω ὀπυιέμεναι καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν.
[Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.]
Ὣς φάτο, χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
„ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ,
χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην, ἵνα νῶιν ἅπαντες
μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Πασιθέην, ἧς τ' αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ὤμνυε δ' ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας
τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
τὼ βήτην Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄστυ λιπόντε,
ἠέρα ἑσσαμένω, ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον.
Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Λεκτόν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
βήτην, ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπο σείετο ὕλη.
ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ

265. *ἀρηξέμεν* breviloquentiae licentia pro *ἀρήγοντα περιχώσεσθαι.*

267. *ὁπλοτεράων* i.e. *ἁπαλωτεράων*. Gloss. 345.

271. *ἀάατον*. Suspicor *ἀάαστον*, id est *ἀαύαστον* ab *ἀάζειν* unde aoristi *ἀάσαι* et *ἀαδεῖν* et *ἀάσθην*. Et *ἀαστόν* *ἀβλαβές* testatur Hesychius et *ἀγαστόν* tam probum est quam *ἀγατός* et *ἀγητός*. Sed *ἀάατος* tertium *α* ubivis breve habet, φ 91. χ 5. Apoll. Rh. 2, 77. Gloss. 255.

279. *ὑποταρταρίους* id est *τοὺς ὕπο, τοὺς ταρταρίους*. Etiam Virg. Aen. 4, 243 *sub Tartara mittit* i. e. in Tartarum demittit; nec enim quidquam **infra** Tartarum fuit.

284. *Λεκτόν*. Idae promontorium, tum maxime Jovis *λέκτρον*.

285. *βήτην*, non pedibus quidem *χέρσον* tangentes, sed, ut eadem Juno *οὐ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν* v. 228, sic supervolavere terram, tanta velocitate, ut cacumina arborum meatu volantium motuque aeris quaterentur. Vid. ad *N* 71.

μακροτάτη πεφυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·
ἔνθ' ἧστ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσιν
χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσετο Γάργαρον ἄκρον
Ἴδης ὑψηλῆς· ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οἷον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην φιλότητι,
εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας.
στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„Ἥρη, πῇ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίης."
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
„ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐῢ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον.
τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω·
ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἴδης
ἑστᾶσ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
νῦν δὲ σεῦ εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
μή πώς μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴ κε σιωπῇ
οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυρρόου Ὠκεανοῖο."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„Ἥρη, κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι,
νῶϊ δ' ἄγ' ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.

291. *χαλκίδα halcedinem*; non magis haec diversa sunt vocabula, quam *κερκίς* et *querquedula*, *ἀκρίς* et *acredula*, *οἰνὰς* et *unedo*; diversum autem est *ἀλκυών alcyon*, licet eandem avem atque *χαλκίς* significet, quod et ipsum incertum est. — *κύμινδις* ex *καταμινύζειν*, *μινύρεσθαι* prodire potuit ut *κυδοιμός* ex *καταδύω*. Gloss. 384. Non figuram tamen aviculae sumpserat Somnus, dum sessionem imitatur.

294. *ὡς* alterum exclamantis est; vid. ad Υ424.

307. *πρυμνωρείῃ* in *ima* montis parte vel sub *ipsis* radicibus, diversum ab *ὑπωρείῃ* Υ218 in *inferiore* parte; utrique contraria est *ἀκρωρείη*, *apex*.

314. *φιλότητι* ex verbo *ἐντραπείομεν*, pendet, ut Γ441, coll. Θ292 *λέκτρονδε τραπείομεν*; non ex praep. *ἐν*.

οὐ γάρ πώ ποτέ μ᾽ ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικός
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν,
οὐδ᾽ ὁπότ᾽ ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
ἣ τέκε Πειρίθοον θεόφιν μήστωρ᾽ ἀτάλαντον·
οὐδ᾽ ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,
ἣ τέκε Περσῆα πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν·
οὐδ᾽ ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
ἣ τέκε μοι Μίνων τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
οὐδ᾽ ὅτε περ Σεμέλης οὐδ᾽ Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
ἥ ῥ᾽ Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν·
οὐδ᾽ ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης,
οὐδ᾽ ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς,
ὥς σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.“
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα·
πῶς κ᾽ ἔοι; εἴ τις νῶι θεῶν αἰειγενετάων
εὕδοντ᾽ ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
πεφράδοι, οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην
ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
ἀλλ᾽ εἰ δή ῥ᾽ ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
ἔνθ᾽ ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.“
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„Ἥρη, μήτε θεῶν τό γε δείδιθι μήτε τιν᾽ ἀνδρῶν
ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω
χρύσεον. οὐδ᾽ ἂν νῶι διαδράκοι ἠέλιός περ,

321. *κούρης* scil. Europae, quae apud alios Agenoris filia, Phoenicis Cadmique soror dicitur, nisi forte poeta eundem appellatione *Phoenicii regis incluti* significavit, nomine ipso dissimulato.

331. *εἰ νῦν.* Ita distinxi ut haec protasis sit interrogationis: *πῶς κ᾽ ἔοι; quomodo id fieri possit?* et mox *εἰ πεφράδοι* protasis apodoseos *οὐκ ἂν νεοίμην.*

οὗ τε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι."
Ἦ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν.
τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
λωτόν θ' ἑρσήεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον
πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργεν.
τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
καλὴν χρυσείην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.
Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν·
βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ὕπνος,
ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσείδαον, ἐπάμυνε,
καί σφιν κῦδος ὄπαζε μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς, ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψα·
Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι."
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν·
„Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ καὶ κῦδος ἄρηται;
ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεύς
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
κείνου δ' οὔ τι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται,
ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθῃσιν κορύθεσσιν
κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες,

349. *ἔεργεν* molli hyacinthi copia incubantes a dura Idae humo quasi sublimes separabantur.

357. *πρόφρων aperte ac sine simulatione.* Nam adhuc Neptunus tecte opitulatus erat *παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς* v. 136. Vid. ad Θ 40.

365. *ἵνα* pro *ὥστε ἑλεῖν*, cum ironia quadam quasi pravo consilio facerent id quod vi superati faciebant.

372. *παναίθῃσιν aereis* vel undique aere munitis, ut *τρυφαλείαις* et *ἀμφιφάλοις*, non *κυνέαις* vel *κτιδέαις* vel *ταυρείαις* vel *καταίτυξιν*.

ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημὶ
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν μάλα περ μεμαῶτα."
[ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,
χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.]
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον οὐτάμενοί περ,
Τυδείδης Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων·
οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας ἀρήια τεύχε' ἄμειβον.
ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρηα δὲ χείρονι δόσκεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,
εἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμει φαίδιμος Ἕκτωρ.
δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάᾳ ποτὶ χέρσον,
ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ·
οὔτε πυρὸς τόσσος γε πέλει βρόμος αἰθομένοιο
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην·
οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
ἠπύει, ὅς τε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων,

380. *Τυδείδης* Suspiceris *Τυδείδης τ' Ὀδυσεύς τε*. At vid. *T* 311.

385. *τανύηκες* vel *τανάηκες* i. e. *τανaὸν καὶ ἀκαχμένον* ut *περιήκης* *ι* 387 non *igne acuminatum* significat sed *ardentem et acutum*.

386. *τῷ* scil. Neptuno; huic utpote deo nefas erat ita *ἐμμιγῆναι δαΐ* mortalium, ut manus consereret; ducere tamen agmen et eminus terrere gladii sui miraculo fas erat. Ita Schol. 65. Alii *τῷ* ad *ἄορ* referunt; si recte, hoc pro *σὺν ᾧ* dictum et *Ποσειδῶνι*, non *ἀνδράσι* supplendum erit ad *θέμις*.

389. *τάνυσσαν extenderunt*, cunctos ad pugnandum excitando; vid. ad *Λ* 336.

392. *ἐκλύσθη*, jussu Neptuni ut is strepitus loco *ἀλαλητοῦ* esset, quo Achivi abstinere solebant; *οἱ δὲ* ad solos Trojanos referendum; vid. ad *Γ* 2. Post concursum demum et inter pugnandum utrique certatim *δεινὸν ἤυσαν*, v. 401.

ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνή
δεινὸν ἀυσάντων, ὅτ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ
ἔγχει — ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ᾽ ἀφάμαρτεν —
τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου·
τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα. χώσατο δ᾽ Ἕκτωρ
ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός,
ἂψ δ᾽ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ᾽ ἀλεείνων.
τὸν μὲν ἔπειτ᾽ ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
χερμαδίῳ, τά ῥα πολλά, θοάων ἔχματα νηῶν,
πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο· τῶν ἓν ἀείρας
στῆθος βεβλήκειν ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς,
στρόμβον δ᾽ ὣς ἔσσευε βαλών, περὶ δ᾽ ἔδραμε πάντη.
ὡς δ᾽ ὅθ᾽ ὑπὸ πληγῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
πρόρριζος — δεινὴ δὲ θεείου γίγνεται ὀδμή
ἐξ αὐτῆς· τὸν δ᾽ οὔ περ ἔχει θράσος ὅς κεν ἴδηται
ἐγγὺς ἐών — χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός —
ὣς ἔπεσ᾽ Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσιν.
χειρὸς δ᾽ ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ᾽ αὐτῷ δ᾽ ἀσπὶς ἑάφθη
καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειάς
αἰχμάς. ἀλλ᾽ οὔ τις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
οὐτάσαι οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνείας καὶ δῖος Ἀγήνωρ
Σαρπηδών τ᾽ ἀρχὸς Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·

407. *ἐτώσιον irritum* ab *αὔσιον* non magis differt quam *ἐτήτυμος* ab *ἔτυμος*. Ad eandem radicem redeunt *αὔτως*, *περιώσιος*, *ὑπερώσιος*, et *ταύσιος*, *τηΰσιος*. Gloss. 261.

413. *ἔσσευεν* scil. Ajax, *περιέδραμεν* scil. Hector. Jactu ita ille Hectora impulit, ut velut turbo in orbem circumageretur. Vagis vesanae mulieris erroribus eandem comparationem adhibuit Virgilius Aen. 7,378.

416. *τὸν δέ*. Suppressum est quod huic similitudinis parti respondet: item concidit Hector, *omnibus qui videbant contremiscentibus*.

419. *ἔγχος*. Atqui hoc ipsum modo in Ajacem emiserat. v. 403.

422. *ἐρύεσθαι* futurum est: sperabant fore ut corpore potirentur.

τῶν δ' ἄλλων οὔ τίς εὖ ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν
ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ. τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
χερσὶν ἀείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἕστασαν ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονί, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ
χεῦαν· ὁ δ' ἀμπνύνθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσσεν.
αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονί, τὼ δέ οἱ ὄσσε
νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.
Ἀργεῖοι δ' ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθα πολὺ πρώτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ', ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
Πανθοΐδης, βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον,
υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
ἔσχεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·

433. *πόρον* de ipso flumine vel alveo Scamandri intelligendum, ut *πόρος Ἀλφείοιο* Pind. Ol. 1, 148 coll. Aesch. Theb. 378, non de transitu vel vado fluminis ut Thuc. 7, 78, cui idem est *πόρος* et *διάβασις*. Utraque vis nomini convenit; nam fluvius et ipse *πείρει* campum, et *πείρεται* a transeuntibus. Tum vero illi non trajecturi flumen illuc vecti erant, sed ut aquam peterent ad resuscitandum Hectorem amentem et ad abluendum cruorem.

439. *βέλος* dictum de saxo, *χερμαδίῳ*, quod et ipsum erat ex missilium genere, ut ι 495.

444. *νηΐς* i. e. *νάουσα* ut Z 22 *νηΐς Ἀβαρβαρέη*, vel *κρηναίη* ρ 240. Prorsus diversum *νῆϊς ignarus*. Gloss. 417.

„οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω μεγαθύμου Πανθοίδαο
χειρὸς ἄπο στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ, καί μιν ὀΐω
αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄιδος εἴσω.“
Ὣς ἔφατ', Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο.
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν,
τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα.
καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν
λικριφὶς ἀΐξας, κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱός
Ἀρχέλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον.
τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
τοῦ δὲ πολὺ πρότερον κεφαλὴ στόμα τε ῥῖνές τε
οὔδει πλῆντ' ἤ περ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτ' ἐγέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·
„φράζεο, Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες·
ἦ ῥ' οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι
ἄξιος; οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἔξ,
ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο
ἢ παῖς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει.“
Ἦ ῥ' εὖ γιγνώσκων, Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν.
ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρί,
ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς· ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖιν.

457. *σκηπτόμενον* tanquam *σκηπανίῳ* innixum, viatorum instrumento.

463. *λικριφὶς in obliquum, λέχριον ἑαυτὸν ῥίπτων*, compositum ex *λὶγξ· πλάγιος* apud Hesychium et ex *ῥιφή ῥιφίζειν*. Gloss. 2054. — *κόμισεν* scil. *χροὶ τὸ δόρυ* ut v. 456.

465. *συνεοχμῷ* i. q. *συνοχῇ*. Quo jure *ε* interpositum sit, non liquet. Lobeck. Path. 1, 60.

466. *τένοντε, nervos cervicis*, ac caetera deinceps, collum, fauces. Hasta vertebram vulneraverat, gladio caput stantis adhuc amputavit ita ut id prius quam corpus humum attingeret. Planius pleniusque similis etsi cum hysterologia Dolonis caedes narratur *K* 455 *ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.*

474. *γενεὴν* h. l. illa complectitur quae ζ 552 enumerantur: *εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα ἔοικεν*. Sed quoniam nusquam alibi *γενεή* de *naturali habitu* vel externa specie legitur, Aristophanes scripsit: *αὐτῷ γάρ ῥα φυὴν ἄγχιστα ἐῴκει.*

475. *εὖ γιγνώσκων*, non quo pridem novisset Archelochum eamque notitiam

τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀύσας·
„Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
οὔ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ ὀιζύς
ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες.
φράζεσθ' ὡς ὔμιν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινή
δηρὸν ἄτιτος ἔῃ. τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ
γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα λιπέσθαι."
Ὣς ἔφατ', Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Πηνέλεῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν.
ὁρμήθη δ' Ἀκάμαντος· ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελέωο ἄνακτος. ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα
υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσεν·
τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα.
τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὗτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
ἐκ δ' ὦσε γλήνην, δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διαπρὸ
καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν· ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας

dissimularet, sed *agnovit* et assecutus est genus hominis nunquam conspecti vere et callide conjectando.

477. *κασιγνήτῳ*. Archelocho; nam Acamas quoque ex Antenoris filiis erat, *B* 823. *Λ* 60.

479. *ἰόμωροι* convicii instar est ut *εἶδος ἀγητοὶ* vel *ἄριστε* *E* 787 *Γ* 39 i.e. *forma sola praestantes non virtute.* Et videntur *ἰόμωροι* vocari ob similitudinem muliercularum *ἰοπλοκάμων*. Eae autem num comas habuerint violis ob nigritiam comparandas ut vulgo explicant an potius unguento violaceo delibutas comendi et odoris causa, coll. *ἰοβαφῆ ἱμάτια* et Hor. Carm. 3, 10, 14, incertum est. Vid. ad *B* 692.

484. *ἄτιτος* producto *ι*, ut in Orac. Herodot. V, 92 *οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα;* non correpto ut *N* 414; nempe primitivum *ἀτίετος* perinde per synizesin ut *ἱέρηξ ἱερός* in *ἴρηξ ἱρός*, ac per syncopen decurtari poterat, ut *Ἄρης* ex *Ἀέρης* ortum tam contractum quam syncopatum legitur in *Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγέ*. Etiam *τίνειν* i.e. *τεάνεειν* anceps est. Quare non recepi *δηρὸν ἔῃ ἄτιτος*, commendatum a G. Hermanno ad Aesch. Ag. 74 aliisque. — Mox *τῷ* masculinum ad *κασιγνήτῳ* referendum et ex passivo *λιπέσθαι* aptum est h. s. *huic propinquum etiam domi relictum esse qui caedem ejus ulciscatur, multi praedicanto.* Nam *κεν εὔχεται* conjunctivus est ut *I* 702, aptissimus confidentiae gloriantis; nec enim praedicit, *κεν εὔξεται* nec opinatur, *κεν εὔχοιτο* sed necessitatem quandam multis impositurus est ut et necatum beent et ultorem admirentur. Etenim *εὔχεσθαι* is dicitur qui cum praedicatione aliquid profitetur sive de semet ipso sive

ἄμφω. Πηνέλεως δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
αὐχένα μέσσον ἔλασσεν, ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε
αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη· ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ. ὁ δὲ φὴ κώδειαν ἀνασχὼν
πέφραδέ τε Τρώεσσι καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„εἰπέμεναί μοι, Τρῶες, ἀγαυοῦ Ἰλιονῆος
πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ γοήμεναι ἐν μεγάροισιν·
οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο
ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Ἀχαιῶν."
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι, μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅς τις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' Ἀχαιῶν
ἤρατ', ἐπεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς ἐννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα
Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
Φάλκην δ' Ἀντίλοχος καὶ Μέρμερον ἐξενάριξεν·
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα,
Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο καὶ Περιφήτην.
Ἀτρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα ποιμένα λαῶν
οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσεν
δῃώσας· ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν
ἔσσυτ' ἐπειγομένη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
πλείστους δ' Αἴας εἷλεν Ὀιλῆος ταχὺς υἱός·
οὐ γάρ οἵ τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν
ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσῃ.

de aliis. Paulo aliter interpretes, qui τῷ *quare* vertunt, et εὔχεται de *voto ac precibus* intelligunt.

499. φή *ceu* ut *B* 144, quod ex ὅπη ortum videtur, *quomodo* Y 25, ut πάμφι· παντάπασι apud Hesychium ex πᾶν ἔπι i. e. ἐπίπαν. At Aristarchus edidit ὁ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχὼν h. e. ἔφη ὡς κώδειαν ἀνασχών, cum molesta tautologia verborum φῆ et ἔπος ηὔδα. Sed πέφραδε, quanquam a φράζειν *dicere* ductum, nihil significat praeterquam *monstravit*. Gloss. 947.

516. Ἀτρείδης, Menelaus; vid. *P* 24.

522. ἀνδρῶν ex ἐπισπέσθαι *sequi* pendet ut β 197 ἔεδνα, ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι. Plerumque ἐπισπέσθαι *obsequi* dativo, ἐπισπεῖν *assequi* accusativo jungitur.

XV.

Παλίωξις παρὰ τῶν νεῶν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν,
οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
χλωροὶ ὑπαὶ δείους, πεφοβημένοι, ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης.
στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους, μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα.
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἵαθ'· ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι κῆρ ἀπινύσσων,
αἷμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.
τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ἦ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, Ἥρη,
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς.
οὐ μὰν οἶδ' εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς
πρώτη ἐπαύρηαι καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω,
ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν
ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
χρύσεον ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
ἐκρέμω. ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
γῆν ὀλιγηπελέων. ἐμὲ δ' οὐδ' ὧς θυμὸν ἀνίει
ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο,

XV. 3. *ἐρητύοντο* reflexivo sensu, ut *B* 99. *γ* 155.

10. *ἄσθματι* pro *αἴσθματι* vel *ᾆσθματι*; cujus stirps *ἀίσθειν* ab *ἰδίειν* *sudare* ductum videtur, ut *αἰσθέσθαι* *sentire* ab *ἰδεῖν*; siquidem *anhelatio* et *sudatio* signa sunt angoris et aegrotationis similia crebroque conjuncta. Gloss. 921.

17. *πρώτη* i.e. prius etiam quam ipsi Achivi, quorum gratia peccavisti.

25. *ἀζηχὴς* i.q. *ὀξεῖα ὀδύνη* *Λ* 268

τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας
πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα,
καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὐναιομένην ἀπένεικας.
τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην καὶ ἀνήγαγον αὖτις
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα.
τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων,
ὄφρα ἴδῃ ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνή,
ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο καί μ' ἀπάτησας."
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωίτερον λέχος αὐτῶν
κουρίδιον — τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι —
μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει,
ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς.
αὐτάρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην
τῇ ἴμεν ᾗ κεν δὴ σύ, κελαινεφές, ἡγεμονεύῃς."
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

vel *ἄχος ὀξὺ* *T* 125. Proprie de *sono* omnia penetrante dicitur utpote ex *ἀδιηχής*, *ἄγαν διηχῶν* natum, ut in *ἀζηχὴς ὀρυμαγδός* *P* 741 vel *ἀζηχὲς μεμακυῖαι*. Ne de *assiduo perpetuoque* dolore intelligas, obstat sequens *οὐκ ἀνίει*. Gloss. 890.

29. *ῥυσάμην*. Suspicor: *τὸν μὲν ἐγὼ ἐνθένδ' εἰρυσάμην;* nam *ῥύσασθαι* quoniam *ῥύεσθαι ῥῦμα* transpositione initialis *ε* ex *ἐρύεσθαι*, *ἔρυμα* ortum est, longum habet *υ*, ut v. 290. *Ξ* 406. *Υ* 194, *ἐρύσασθαι* autem breve ut *ν* 274 *Δ* 186 *Υ* 93. Nunc per synizesin pronunciandum *ἐγω ἐνθένδε* ut *Λ* 277 *Πηλείδη ἔθελε*. Thierschius *ἐνῦ' εἰρυσάμην* proposuit, quasi vel *ἔνθεν* elidi posset ut *πρόσθεν πρόσθε*, vel *ἔνθα* pro *ἔνθεν* poni; Bentlejus autem *ἔνθεν ῥυόμην*, quasi imperfectum satis commodum esset. Gloss. 2286.

32. *χραίσμῃ*. Suspicor *χραίσμοι;* vid. ad *Ξ* 66.

41. *μὴ* cum indicativo structum mixtione orationis directae *οὐ Ποσειδάων πημαίνει* ut *Ψ* 42 cum indirecta *μὴ Ποσειδάωνα πημαίνειν* ut *T* 261. *Φ* 374. Contrarium admisit Theocr. 21, 59 *ὤμοσα δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι* pro *μηκέτι*. Sed prorsus diversum est *μὴ ἐποχήσεται* *K* 330.

καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
αἶψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ.
ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
Ἶρίν τ' ἐλθέμεναι καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
ὄφρ' ἡ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι
παυσάμενον πολέμοιο τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἱκέσθαι,
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων
αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας,
φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήισι πέσωσιν
Πηλείδεω Ἀχιλῆος. ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον· τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχεϊ φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἰλίου προπάροιθε, πολέας ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
τοὺς ἄλλους, μετὰ δ' υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον.
τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
ἐκ τοῦ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερές, εἰς ὅ κ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον οὔτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ,
ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι,
ἤματι τῷ ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.

67. τοὺς ἄλλους. Suspicor cum Bothio τούς τ' ἄλλους, h. s. *cum alios, tum vero Sarpedonem.*

72. *παύω* conjunctivus est, destinantis et ejus qui sibi ipse imperat.

ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν
γαῖαν ἐληλουθὼς φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ
„ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα," μενοινήῃσί τε πολλά,
ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη.
ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον, ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ ἰδόντες
πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ
δέκτο δέπας· πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
„Ἥρη, τίπτε βέβηκας; ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας·
ἦ μάλα δή σ' ἐφόβησε Κρόνου παῖς, ὅς τοι ἀκοίτης."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
„μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· οἶσθα καὶ αὐτή
οἷος ἐκείνου θυμός, ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης·
ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται. οὐδέ τί φημι
πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν
οὔτε θεοῖς, εἴ πέρ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὔφρων."
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη,

82. *εἴην* nuper Bekkerus ex Eustathio recepit pro *ἤην* imperfecti forma inaudita. Sensus est: „Quam cito quispiam longinquum iter suscepturus adventum suum mente ac voto praesumit, simul autem multa itineri necessaria procurat vel praeparat: tam cito Juno vel ipsa in Olympum pervenit, ita tamen ut nihil ante procuraverit." Ultima addidi ne extremae comparationis parti desit quod respondeat: *οὐδὲν μενοινήσασα*; id enim repetendum est ex affirmativa sententia *μενοινήῃσί τε πολλά*, otiosa alioquin futura. Ergo dea dicitur *ἅμα τε νοῆσαι καὶ ἐκτελέσαι τὸ νόημα.*

86. *δεικανόωντο*, *salutantes excipiebant*, pariter atque synonyma *δειδίσκεσθαι* et *δεξιᾶσθαι* ad *δέχεσθαι δέκεσθαι* potius quam ad *δεικνύναι* referendum est. Gloss. 2034.

90. *βέβηκας*. Hic interrogationem terminavi. Quae sequuntur demirantis potius sunt quam sciscitantis.

94 *θυμός*. Comma apposui ut Λ 653.

95. *ἄρχε*. Convivium instaurare deorum jubetur Themis, ut Agamemno a Nestore Ι 69; cujus hilaritas ne turbetur tristibus sermonibus, differt Juno responsum, donec in omnium deorum concilio de Jovis injuriis conquestura sit.

98. *κεχαρησέμεν* causativum est ut *λελαχεῖν* et *δέδαεν*; *laetificaturum esse*, cum passivo *κεχαρήσεται θυμός* ψ 266.

ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί. ἡ δ' ἐγέλασσεν
χείλεσιν, οὐ δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
ἰάνθη· πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·
„νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες.
ἦ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες
ἢ ἔπει ἠὲ βίῃ· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει
οὐδ' ὄθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
τῷ ἔχεθ' ὅ ττί κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ.
ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι·
υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι, φίλτατος ἀνδρῶν,
Ἀσκάλαφος, τόν φησιν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης."
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρώ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
„μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ', Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
τίσασθαι φόνον υἷος ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
εἴ πέρ μοι καὶ μοῖρα Διὸς πληγέντι κεραυνῷ
κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν."
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε
ζευγνύμεν, αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα.
ἔνθα κ' ἔτι μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθήνη πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσιν
ὦρτο διὲκ προθύρου — λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάασσεν —
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο καὶ σάκος ὤμων,
ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ἑλοῦσα
χάλκεον· ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·
„μαινόμενε, φρένας ἠλέ, διέφθορας. ἦ νύ τοι αὔτως
οὔατ' ἀκουέμεν ἔστι, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς.
οὐκ ἀΐεις ἅ τέ φησι θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἣ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν;
ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλά

109. *ἔχετε* pro *ἀνέχετε*, *sustinete*.
111. *ὄλωλε*. Vid. *N* 518.
124. *λίπε*. Parenthesin statuendo sustuli hysterologiam; nam *λίπε* loco plusquamperfecti est ut v. 729.
132. *ἀναπλήσας* ut *ε* 207 *ὅσσα τοι*

ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε, καὶ ἀχνύμενός περ, ἀνάγκῃ,
αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον,
μάρψει δ' ἑξείης ὅς τ' αἴτιος ὅς τε καὶ οὐκί.
τῷ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑῆος·
ἤδη γάρ τις τοῦ γε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων
ἢ πέφατ' ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται. ἀργαλέον δὲ
πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε."
Ὣς εἰποῦσ' ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα.
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς
Ἶρίν θ', ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισιν·
καί σφεας φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
ἕρδειν ὅ ττί κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ."
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα πάλιν κίε πότνια Ἥρη,
ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην.
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
ἥμενον· ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο.
τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο
στήτην· οὐδέ σφωιν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ,
ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην.
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι
πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι.
παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται ἀλλ' ἀλογήσει,
φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

αἶσα κήδε' ἀναπλῆσαι. Herodot. 5, 4 *ὅσα μιν δεῖ ἀναπλῆσαι κακά.* Bentlejus *ἀνατλήσας* proposuit, aoristi formam inauditam.

146. *μετάγγελος internuntia* est vel communis deorum nuntia. Eadem *ἄγγελος* dicitur *B* 786, ut quae unius Jovis tunc maxime mandata perferat.

μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν ἐπιόντα ταλάσσῃ
μεῖναι, ἐπεί εὖ φημι βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι
καὶ γενεῇ πρότερος. τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς ἠὲ χάλαζα
ψυχρὴ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο,
ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν ἐννοσίγαιον·
„ἀγγελίην τινά τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο.
παυσάμενόν σ' ἐκέλευσε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι ἀλλ' ἀλογήσεις,
ἠπείλει καὶ κεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἀνώγει
χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι
καὶ γενεῇ πρότερος· σὸν δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
ἶσόν οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς ἐννοσίγαιος·
„ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπεν,
εἴ μ' ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.
τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοί, οὓς τέκετο Ῥέα,
Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Ἀίδης ἐνέροισιν ἀνάσσων,
τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·

164. *μὴ* ex *δείδων* pendet, quod latet in *φραζέσθω*.

166. *καὶ γενεῇ*. Hunc et seq. v. jure damnavere grammatici. Alter saltem consutus videtur ex *Α* 187 et ex *Π* 112; nam nec infinitivus habet unde apte pendeat, et praecedens hemistichium, in quo *τοῦ* ad *φέρτερος καὶ πρότερος* referendum, egregie Jovis orationem terminat.

171. *αἰθρηγενέος* *gelu geniti* ab *αἴθρος* *gelu* ductum est; *ξ* 318 *αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον*. Apud Hyperboreos, unde flat venitque Boreas, ejusdem est *αἰθρήεις δόμος* vel *δρόμος*, teste Pherenico ap. Schol. Pind. Ol. 3, 28. Non potest significatio verbi esse *frigus gignens*, quoniam Homerica adjectiva in *-ής* exeuntia carent vi causativa. Substantivum tamen *αἰθρηγενέτης* *ε* 296 *auctorem frigoris* significare potuit.

ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ
παλλομένων, Ἀίδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα,
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν.
γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος.
τῷ ῥα καὶ οὔ τι Διὸς βέομαι φρεσίν, ἀλλὰ ἕκηλος,
καὶ κρατερός περ ἐών, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
χερσὶ δὲ μή τί με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω·
θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι βέλτερον εἴη
ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτός·
οἵ ἑθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
„οὕτω γὰρ δή τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε,
ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
οἶσθ' ὡς πρεσβυτέροισιν ἐριννύες αἰὲν ἕπονται."
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Ἶρι θεά, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
ὁππότ' ἂν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ
νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μέν γε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ.
αἴ κεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης Ἑρμείω τε καὶ Ἡφαίστοιο ἄνακτος

191. *παλλομένων* nihil interest utrum ex *ἐγὼ* suspendas, *ego inter sortientes*, an absolutum genitivum dicas, scil. *ἡμῶν*.

197. *θυγατέρεσσιν* ex *ἐνισσέμεν* pendet, quod verbum promiscue tam dativo increpati jungitur ut *Η* 447 quam accusativo ut *Γ* 438.

199. *οἵ* demonstrativum est; quare colo distinxi cum Spitznero.

202. *φέρω* conjunctivus est. Mox *μεταστρέψεις* scil. *τοῦ μύθου*.

204. *ἐριννύες* ad tutelam seniorum et vindictam impietatis paratae. Vid. Naegelsbach. Theol. Hom. p. 262 seq.

211. *νεμεσσηθεὶς* *verecundatus* i. e. reveritus majorem natu, *αἰδεσθείς*, ut *Π* 544. *β* 64 *α* 263, non: *indignabundus*, ut vulgo vertunt, quasi *περ* additum sit. Quippe placato per Iridis alloquium animo respondet Neptunus. Vid. v. 223.

214. *Ἥρης*. Suspicor *Ἥρης θ' Ἑρμείω* cum Bentlejo. Vid. ad v. 302.

Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ᾽ ἐθελήσει
ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
ἴστω τοῦθ᾽, ὅτι νῶιν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.“
Ὣς εἰπὼν λίπε λαὸν Ἀχαιικὸν ἐννοσίγαιος,
δῦνε δὲ πόντον ἰών, πόθεσαν δ᾽ ἥρωες Ἀχαιοί.
καὶ τότ᾽ Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„Ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ᾽ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν·
ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
ἡμέτερον· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
οἵ περ ἐνέρτεροί εἰσι θεοί, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
ἀλλὰ τόδ᾽ ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἠδὲ οἱ αὐτῷ
ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξεν
χεῖρας ἐμάς, ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ᾽ ἐτελέσθη.
ἀλλὰ σύ γ᾽ ἐν χείρεσσι λάβ᾽ αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
τὴν μάλ᾽ ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
σοὶ δ᾽ αὐτῷ μελέτω, Ἑκατηβόλε, φαίδιμος Ἕκτωρ·
τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ᾽ ἂν Ἀχαιοὶ
φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκωνται.
κεῖθεν δ᾽ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.“
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων,
βῆ δὲ κατ᾽ Ἰδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικώς
ὠκέι φασσοφόνῳ, ὅς τ᾽ ὤκιστος πετεηνῶν.

224. *ἐπύθοντο*, scil. *εἰ μὴ ᾤχετο.*

227. *χεῖρας* ex *νεμεσσηθεὶς veritus* pendet, ut α 263 *ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο.* Caeterum Neptunus v. 211 ob reverentiam aetatis Jovi cesserat; Jupiter autem ejus obsequium ita interpretari mavult quasi viribus et potentia sua terruerit fratrem. Alii quidem *ὑπόειξεν χεῖρας* copulari jubent ut v. 180 *ὑπεξαλέασθαι χεῖρας.* At *ὑποείκειν* cur poeta non cum dativo *χερσὶν ἐμῇς* strueret ut Δ 62, ne metrica quidem causa suberat.

229. *αἰγίδα*, suam ipse Jupiter exuit Phoeboque commodat.

234. *κεῖθεν* cum *ἀναπνεύσωσιν* copulandum, id est *ἀναπνεύσαντες προχωρήσωσι*; h. s. *a navibus vero quemadmodum rursus progredi eos velim recreatos, ipse procurabo.* Vid. ad Ν 741.

237. *ἐοικώς*, scil. celeritate similis, non forma et figura; nec enim dii Homerici in aves beluasve se commutare solent. Quam personam sumserit deus in alloquendo Hectore, siletur; hominis certe, non ἴρηκος.

εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον;
ἥμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο, νέον δ' ἐσαγείρετο θυμόν,
ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους, ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρώς
παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
„Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
ἧσ' ὀλιγηπελέων; ἤ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;“
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
οὐκ ἀΐεις ὅ με νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν,
οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα, βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
ἤματι τῷδ' ἵξεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄιον ἦτορ.“
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
„θάρσει νῦν· τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος περ
ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσιν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·
αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν ἵπποισι κέλευθον
πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.“
Ὣς εἰπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,

240. *νέον* brevi ante Apollinis adventum, ex eo ipso temporis momento, quo Jupiter Apollinem opem ferre Hectori jusserat. — Mox colon delevi ante *ἀτάρ*, ne forte *ἐπεί* ad *παύετο* solum referatur; nam resurrexerat etiam animumque recipere coeperat non suapte, sed Jovis resuscitantis ope.

252. *ἄιον ἦτορ* scil. *βεβλημένον*, quod ex *βάλεν* v. 249 huc repetendum, h. s.: *tum cum animae meae sedem* (id enim *ἦτορ* est) *percussam sentiebam, mori mihi videbar.*

254. *ἀοσσητῆρα* vel *ὀσσητῆρα*, ad *ὄσσε ὄσσεσθαι ὀσσεύεσθαι* relatum *custodem* potius, *ἐπίουρον*, *ἔφορον*, *ὀπιζόμενον*, significat, quam *adjutorem* *ἐπίκουρον*, *βοηθόν*. Diversa vox est *ἀοζός* *comes* vel *minister* Aesch. Ag. 223 ex *ἀόδιος* orta ut *πεζός* ex *πέδιος*, et *ἀκολούθῳ* aequalis est.

264. *πεδίοιο κροαίνων* i. q. *κρούων*

εἰωθὼς λούεσθαι ἐυρρεῖος ποταμοῖο,
κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ὤμοις ἀίσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα
ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
οἱ δ', ὥς τ' ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα
ἐσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται·
τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν,
τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λὶς ἠυγένειος
εἰς ὁδόν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
ὣς Δαναοὶ εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
ἐσθλὸς δ' ἐν σταδίῃ· ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων.
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη, κῆρας ἀλύξας,
Ἕκτωρ. ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου

τοῖς ποσὶ τὴν γῆν; vid. ad *N* 820. — Mox *ποταμοῖο* scil *λοετροῖς;* vid ad *E* 6.

267. *ὁ δὲ* pro *τὸν δέ* ut *Z* 510; vel si durior justo haec anacoluthia videatur, brachylogice potius dictum est pro: *ὁ δὲ ἀγλαΐηφι πεποιθώς — ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει — φέρεται μετὰ ἤθεα.*

278. *ἠλίβατος*, *pallida, alba rupes*, ut *λευκὴ* et *μάρμαρος πέτρη*, siquidem *ἀλίβας* Platoni pro *cadavere* usurpatur, coguatum uomeu verbo *albere* et uomiuibus *Libentina Libitina.* Eodem pertinet *ἄλιψ πέτρα* apud Hesychium. Post Homerum *grandia* quaeque significare coepit, etsi apud ipsum Homerum saepius cum *τόσσος* et *μέγας* copulatur. Gloss. 2452.

277. *εἵως.* Supplenda est apodosis *τείως ἔνυσσον.*

282. *ἄκοντι* scil *μάχεσθαι* quale verbum et latet in *σταδίῃ μάχῃ* et additur *ι* 49 *ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων μάρνασθαι.*

287. *οἷον δ' αὖτ'*, i e. *ὅτι τοῖον δὴ αὖτε*, ex praecc. pendet; vid. ad *Δ* 157. Quare colon delevi post *ὁρῶμαι.*

χερσὶν ὑπ᾽ Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο.
ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ᾽, ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ᾽ ἔλυσεν,
ὡς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀίομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται ὧδε μενοινῶν.
ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι·
αὐτοὶ δ᾽, ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ᾽ εἶναι,
στείομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
δούρατ᾽ ἀνασχόμενοι. τὸν δ᾽ οἴω καὶ μεμαῶτα
θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
οἱ μὲν ἄρ᾽ ἀμφ᾽ Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον Μηριόνην τε Μέγην τ᾽ ἀτάλαντον Ἄρηι,
ὑσμίνην ἤρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ᾽ ἄρ᾽ Ἕκτωρ
μακρὰ βιβάς. πρόσθεν δὲ κί᾽ αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων
εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ᾽ αἰγίδα θοῦριν
δεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ᾽, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν.
τὴν ἄρ᾽ ὅ γ᾽ ἐν χείρεσσιν ἔχων ἡγήσατο λαῶν.
Ἀργεῖοι δ᾽ ὑπέμειναν ἀολλέες, ὦρτο δ᾽ ἀυτὴ
ὀξεῖ᾽ ἀμφοτέρωθεν, ἀπὸ νευρῆφι δ᾽ ὀιστοὶ
θρῶσκον· πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ἄλλα μὲν ἐν χροῒ πήγνυτ᾽ ἀρηιθόων αἰζηῶν,
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ᾽ ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τόφρα μάλ᾽ ἀμφοτέρων βέλε᾽ ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·

302. *Τεῖκρον.* Suspicor hunc versum sequenti postponendum esse. Nomina haec sunt illorum *ἀριστήων*, quos Ajax et Idomeneus dum instruunt aciem nominatim arcessivere ad aciem firmandam. Nam *ἤρτυνον* est *ordinabant*, *ἄρτιον ἐποιοῦντο* ut Λ 216 *ἀρτύνθη δὲ μάχη* coll. α 277 *ἀρτυνέουσιν ἔεδνα*. Aegre etiam *τε* desideratur post *Τεῦκρον*; vid. ad v. 214.

αὐτὰρ ἐπεὶ κατένωπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων
σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄυσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμόν
ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἱ δ', ὥς τ' ἠὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶυ μέγ' οἰῶν
θῆρε δύω κλονέωσι μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῷ,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης σημάντορος οὐ παρεόντος,
ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες· ἐν γὰρ Ἀπόλλων
ἧκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης.
Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνεν,
τὸν μὲν Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων,
τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον·
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν.
ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Ὀιλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς,
γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀιλεύς·
Ἴασος αὖτ' ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἕλε Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ.
Δηίοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὄπισθεν
φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ
ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο, δύοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·

320. *κατένωπα.* Aristarchus *κατενῶπα*. Suspicor. *κατ' ἐνῶπα*. Ita *κατὰ Δαναῶν ἔσεισε e sublimi contra Danaos quassavit*, eodem sensu jungendum est quo v. 230 *ἐπισσείων*, et *ἐνῶπα ἰδὼν* idem quod *εἰς ὦπα ἰδέσθαι Διός I* 373. Ergo triplici modo terruit Apollo Achivos; aegidis quassatione, torvitate intuitus, sua vociferatione. Et *ἐνῶπα* adverbium videtur decurtatum, sive ex *ἐνωπαδόν ἐνωπαδίς*, *ἐνωπαδίως* ψ 94 ut *ἄτρεμα* vel *ὑπόδρα*, sive mavis ex *ἐνώπια*, ut *κρύφα* ex *κρύφια*. Gloss. 839.

328. *κεδασθείσης*, posteaquam ante *ἀολλέες* restiterunt, v. 312.

344. *καὶ σκολόπεσσιν* pro *τάφρῳ σκολοποέσσῃ*

„νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα.
ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,
αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε
γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο."
Ὣς εἰπὼν μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ στίχας. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ
πάντες ὁμοκλήσαντες ἔχον ἐρυσάρματας ἵππους
ἠχῇ θεσπεσίῃ. προπάροιθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων
ἐς μέσσον κατέβαλλε, γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ
γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἧσιν.
τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο φαλαγγηδόν, πρὸ δ' Ἀπόλλων
αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον, ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥεῖα μάλ'· ὡς ὅτε τις ψάμαθον παῖς ἄγχι θαλάσσης,
ὅς τ' ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
ἂψ αὖτις συνέχευε, ποσὶν καὶ χερσὶν ἀθύρων,
ὥς ῥα σύ, ἤιε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.
Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,

347. *ἐπισσεύεσθαι* cave ex *ἐκέκλετο* suspensum putes. Vid. ad v. 666.

352. *κατωμαδὸν* scil. *πλήσσων*. Hoc de *ὤμοις* equorum intelligendum, ut *Z*, 510, non de suis. Nam aptius indicatur, quid verberetur quam unde.

354. *ὁμοκλήσαντες* aut *ἵπποις*, aut *ἀλλήλοις*, per mutuam cohortationem *ἀλαλητῷ* similem. Gloss. 1062.

357. *γεφύρωσεν* i. e. eam viam, quae in solo fossae erat inter utramque oram, sublimem in pontem commutavit, exaggerando; ut *Φ* 245 *γεφύρωσεν δέ μιν αὐτόν* scil. *ποταμόν*. Paulo aliter Pind. Isthm. 7, 111 *γεφύρωσε δ' Ἀτρείδαισι νόστον*, i. e. *γέφυραν ἐποίησεν ἐπὶ νόστῳ*.

361. *ἔρειπε* cum praecc. conjunxi, post *ῥεῖα μάλα* colon, post *ἀθύρων* comma collocavi. Ludenti similis Apollo *pedibus* fossam, *manibus* murum diruit et aegida tractavit.

365. *ἤιε*, *exaudiens* scil. preces, *ἀράων*, *ἀίων*, ut v. 378 coll. *Ψ* 199, quemadmodum et *hold*, *Huld* cum *κλύειν* *cluere* *κλυτός* cohaeret. Nam praeter caeteros deos Apollo *auxiliator* audit *ἀλεξίκακος* et *ἕκατος* et *ἀπέλλων* et *ἀκέστωρ*. Vid. *Υ* 152. Non aliter *ἠίθεος* et *δήιος* ab *αἴθειν*, *δαίειν* *δαΐζειν* prodiit. Ejusdem dei cognomen *ἰήιος*, non ante Sophoclem lectum, diversum est sive ab *ἰᾶσθαι* sive ab *ἰή* descendit. Aristarchus *ἤιε* scribebat, quasi *ἀφήτωρ ἰών*.

367. *ὥς* i. e. *πεφυζότες* quod ex v.

ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσιν
χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ᾽ εὐχετόωντο ἕκαστος.
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
εὔχετο, χεῖρ᾽ ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
„Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτέ τίς τοι ἐν Ἄργεΐ περ πολυπύρῳ
ἢ βοὸς ἢ οἰός κατὰ πίονα μηρία καίων
εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ᾽ ὑπέσχεο καὶ κατένευσας,
τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον Ὀλύμπιε νηλεὲς ἦμαρ,
μηδ᾽ οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.“
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος, μέγα δ᾽ ἔκτυπε μητίετα Ζεύς,
ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.
Τρῶες δ᾽ ὡς ἐπύθοντο Διὸς κτύπον αἰγιόχοιο,
μᾶλλον ἐπ᾽ Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
οἱ δ᾽, ὥς τε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ᾽ ἐπείγῃ
ἲς ἀνέμου· ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ᾽ ὀφέλλει·
ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον,
ἵππους δ᾽ εἰσελάσαντες ἐπὶ πρύμνῃσι μάχοντο
ἔγχεσιν ἀμφιγύοις αὐτοσχεδόν, οἱ μὲν ἀφ᾽ ἵππων,
οἱ δ᾽ ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες
μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο,
ναύμαχα κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.

366 repetendum. Sic perterriti apud naves exspectabant hostem, terrore ab integranda pugna, maria longiore fuga prohibiti, invicem exhortantes, deos implorantes. Nam *μένοντες* potius quam *ἐρητύοντο* vim verbi finiti habet, cui respondet v. 379 *Τρῶες δὲ θόρον*; vid. v. 406.

389. *κολλήεντα* idem est quod v. 678 *κολλητὰ βλήτροισι* vel *ἀμφιβλήστροις*. Fuerunt haec tela (*ξυστά*) lanceis similia sed longiora multo, crassiora, graviora et quae unius hominis nisi Ajacis manibus viribusque regi non possent, idonea ad arcendas vel impugnandas feriendo naves hostiles, etsi justorum proeliorum navalium nulladum apud Homerum mentio. E pluribus illa constabant contis robustioribus qui per aereos annulos circumjectos, *βλῆτρα*, inter se connexi erant Ea sine glutine compositio tamen aequiparatur *κολλήσει conglutinationi*, per tropum Latinis quoque frequentato. Ergo *κολλήεντα ξυστὰ* et *ἅρματα* Hesiod. Scut. 308, non sunt *εὐκόλλητα* ut *πηκτὸν ἄροτρον* est *εὔπηκτον*, sed multis *compaginibus praedita* quasi glutinis compage. Vid. Grashof de nave Hom. p. 31. — *κατὰ στόμα*. Suspicor: *κατάστομα, εἱμένα χαλκῷ*, *acria, aere vestita*, qualis cumulatio quatuor epithetorum non est rara, ut Λ 32. Σ 370.

Πάτροκλος δ', εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
τόφρ' ὅ γ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
ἧστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ
φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησεν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
„Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ ἔμπης
ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·
ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω, αὐτὰρ ἔγωγε
σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου."
Τὸν μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντα πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐδύναντο
παυροτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν.
οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
ῥηξάμενοι κλισίῃσι μιγήμεναι ἠδὲ νέεσσιν,
ἀλλ' ὥς τε στάθμη δόρυ νήιον ἐξιθύνει
τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
εὖ εἰδῇ σοφίης ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε·

Et *κατάστομος* firmatur derivato *καταστομοῦν acuere* apud Eunapium et simili composito *δίστομον ξίφος* Eur. Hel. 983 i.e. *ἀμφηκες*. Denique *ἐννυσθαι* passive cum ablativo structum ut Apoll. Rh. 3, 454 *οἷοισί τε φάρεσιν ἕστο;* pro quo si quis accusativum requirit Homero frequentem, ei Ambros. *εἱμένα χαλκόν* suppeditat. Vulgatam vertunt *os induti aere*, tanquam *στόμα* summam teli partem significet. Atqui nec teli extrema pars ori humano tam similis est quam *στόμα* fluminis vel viae, et si foret, *ἀνὰ στόμα* potius quam *κατὰ στόμα* legeremus, quoniam cuspis utique superior teli pars habetur. Ergo *ξυστὰ* illa *στόμα σιδηροῦν* habebant, ut aries apud Athenaeum Machin. 6. Gloss 2183.

401. *θεράπων* contra morem nec hic nec *Λ* 843 nominatus.

404. *ἀγαθή*, *valida* et efficax, non: *honesta* et justa.

412. *εἰδῇ* cum genitivo structum, quoniam de *peritia* potius quam de *scientia* sermo est, ut in *εἰδὼς τόξων, μάχης*.

ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν.
Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδ' ἐδύναντο
οὔθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆα,
οὔθ' ὁ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας,
πῦρ ἐς νῆα φέροντα, κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὸς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
μὴ δή πω χάζεσθε μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε,
ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοί
τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα."
Ὣς εἰπὼν Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα Μάστορος υἱόν,
Αἴαντος θεράποντα Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισιν,
τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὔατος ὀξέι χαλκῷ,
ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
νηὸς ἄπο πρύμνης χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
„Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶιν ἀπέκτατο πιστὸς ἑταῖρος
Μαστορίδης, ὃν νῶι Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα
ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισιν·
τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε. ποῦ νύ τοι ἰοί
ὠκύμοροι καὶ τόξον, ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;"
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
ἰοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλεα Τρώεσσιν ἐφίει.

418. *ἐπέλασσε* ab *ἐλαύνειν* ut ante *ἐξελάσαι* et v. 608 *ἐπέγειρεν* non a *πελάζειν*. Nam *δαίμων* i.e. Apollo, ipsas naves eum adoriri jusserat v. 259. — Mox *ἀνεψιοῦ* *patruelis* quia pater Clytius idem frater Priami, Hectorisque patruus erat; vid. *Υ* 238.

426. *μάχης* ex *στείνει* pendet: *in hac tam arta pugna*. Vid. Θ 476.

428. *νεῶν ἐν ἀγῶνι*. Vid. *Π* 239.

καί ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱόν,
Πουλυδάμαντος ἑταῖρον ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο,
ἡνία χερσὶν ἔχοντα. ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους·
τῇ γὰρ ἔχ' ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
ἦλθε κακόν, τό οἱ οὔ τις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
κείν' ὄχεα κροτέοντες. ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίος ἤλυθεν ἵππων.
τοὺς μὲν ὅ γ' Ἀστυνόῳ Προτιάονος υἱέι δῶκεν,
πολλὰ δ' ἐπότρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορόωντα
ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀιστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
αἴνυτο· καί κεν ἔπαυσε μάχην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν.
ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
ὅς οἱ ἐυστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι· παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
ἰὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
δαίμων ἡμετέρης, ὅ τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός.
νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ἣν ἐνέδησα
πρώιον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὀιστούς."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
„ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας·
αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ καὶ σάκος ὤμῳ
μάρναό τε Τρώεσσι καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε, δαμασσάμενοί περ, ἕλοιεν

453. κροτέοντες i. e. μετὰ κρότου ἐρύοντες, ut Λ 160.

456. εἰσορόωντα, scil. εἰς αὐτόν, ubi quoque tempore pedes et relicto curru ipse pugnaturus esset, non εἰς ἵππους.

νῆας ἐυσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης."
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν,
αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
[ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·]
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,
βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς
νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή,
ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
ἠδ' ὅτινας μινύθῃ τε καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν,
ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει.
ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες. ὃς δέ κεν ὕμεων
βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν·
„αἰδώς, Ἀργεῖοι. νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι
ἠὲ σαωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
ἦ ἔλπεσθ', ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος;
ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἕκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει;
οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
ἡμῖν δ' οὔ τις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.

502. *ἄρκιον certum est.* Vid. ad *B* 393. 510. *ἤ .. μῖξαι* appositio est prono-

βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον ἠὲ βιῶναι,
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι
ὧδ' αὔτως παρὰ νηυσὶν ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' Ἕκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον Περιμήδεος υἱόν,
ἀρχὸν Φωκήων, Αἴας δ' ἕλε Λαοδάμαντα
ἡγεμόνα πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ' Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξεν,
Φυλείδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.
τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών· ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη
Πουλυδάμας. καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων
εἴα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι·
αὐτὰρ ὅ γε Κροίσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ αἰχμῆς εὖ εἰδώς,
Λαμπετίδης, ὃν Λάμπος ἐγείνατο φέρτατος ἀνδρῶν,
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς·
ὅς τότε Φυλείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρί
ἐγγύθεν ὁρμηθείς. πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ,
τόν ῥ' ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τόν ποτε Φυλεύς
ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος·
ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης
ἐς πόλεμον φορέειν, δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν·
ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ' ὄλεθρον.

minis τοῖδε i. e. ἢ ὅδε. Haec duo structurae genera copulantur similiter Hor. Sat. 1, 6, 110. *Hoc ego commodius quam tu, praeclare senator, millibus atque aliis vivo.*

511. ἕνα χρόνον *uno temporis momento*, ut Hor Sat. 1, 1, 7. *Concurritur; horae momento cita mors venit aut victoria laeta* vel μ 350 βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι. Nam χρόνος nunc *momentum* nunc *spatium temporis*, χρόνους, significat. Mox βιῶναι sensu praegnanti dictum: *vitam* vere *vitalem agere*. στρεύγεσθαι, *conteri* et στρεύγει ἀνιᾷ Hesych. ortum videtur ex τρυγεῖν (*drucken* ags. *thriccon*) ut πεύθεσθαι, φεύγειν, ἐρείγειν ex πυθέσθαι, φυγεῖν, ἐρυγεῖν; illud quidem agglutinato σ i. e. διά. Sed τρυγεῖ et τρίσχει, ξηραίνει et ἔτρυξεν ἐξηράνθη apud Hesychium idem fere est quod τρύζειν *I* 311 et τρύχειν, quae omnia sunt *conterendi* simulacra. Gloss. 685.

529. ἤρκεσε scil. ὄλεθρον, ut *N* 371. *Π* 522 ὁ δ' οὐδ' οὗ παιδὸς ἀμύνει. Plene v. 534 et *Z* 16

τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης
κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε
κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοίνικι φαεινός.
ἕως ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἔλπετο νίκην,
τόφρα δέ οἱ Μενέλαος ἀρήιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθών, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν·
αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
πρόσσω ἱεμένη· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
συλήσειν· Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευσεν
πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπεν
ἴφθιμον Μελάνιππον. ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
βόσκ' ἐν Περκώτῃ, δηίων ἀπονόσφιν ἐόντων.
αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν,
ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ, ὁ δέ μιν τῖεν ἶσα τέκεσσιν.
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„οὕτω δή, Μελάνιππε, μεθήσομεν; οὐδέ νυ σοί περ
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιοῦ κταμένοιο;
οὐχ ὁράᾳς οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἔπουσιν;
ἀλλ' ἕπευ· οὐ γὰρ ἔτ' ἔστιν ἀποσταδὸν Ἀργείοισιν
μάρνασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν ἠὲ κατ' ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν κτάσθαι τε πολίτας."
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Ἀργείους δ' ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
„ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

538. *νέον* non *nuper*, paucos ante dies tincta crista, sed quae *modo* splenduerat, antequam in pulverem delapsa foedabatur, ut *M* 336 *νέον κλισίηθεν ἰόντα* et *π* 181. 199.

546. *ἐνένιπεν*. Vid. ad *H* 447.

547. *ὄφρα μέν*. Apodosis omissa: *τόφρα καὶ αὐτὸς ἀπόνοσφιν ἦν ἀπ' Ἰλίου*. — *εἰλίποδας* i. e. *ποσὶ τὴν γῆν εἱλούσας*, inter arandum. Gloss. 448. — Mox de *Περκώτῃ* vid. *B* 835.

554. *ἀνεψιοῦ* cum *ἐντρέπεται* structum tanquam cum *φροντίζει*. Erant autem *patrueles* Melanippus et Dolops, ille Hicetaonis, hic Lampi filius, fratrum Priami.

558. *ἑλέειν*. Subita subiecti mutatione de *Argivis* hoc dicitur.

αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή.“
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον,
ἐν θυμῷ δ' ἐβάλοντο ἔπος, φράξαντο δὲ νῆας
ἕρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.
Ἀντίλοχον δ' ὄτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„Ἀντίλοχ', οὔ τις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
οὔτε ποσὶν θάσσων οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι·
εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα —“
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν.
ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ' Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
νισσόμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
δούπησεν δὲ πεσών, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε κύων ὥς, ὅς τ' ἐπὶ νεβρῷ
βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
θηρητὴρ ἐτύχησε βαλών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα.
ὣς ἐπὶ σοί, Μελάνιππε, θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
τεύχεα συλήσων. ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον,
ὅς ῥά οἱ ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηιοτῆτα.
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἔτρεσε θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικώς,
ὅς τε κύνα κτείνας ἢ βουκόλον ἀμφὶ βόεσσιν
φεύγει πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν.
ὣς τρέσε Νεστορίδης, ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
στῆ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
νηυσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς,

564. *ἀλκή* scil. *ἐστιν* ut *E* 532.
567. *ἕρκεϊ χαλκείῳ* h. e. *φάλαγγι* vel *πύργῳ θωρηκτάων καὶ ἀσπιστάων.* Vid. v. 618. Aesch. Pers. 349. *ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.*
571. *εἴ τινα.* Aposiopesis est: *καλῶς ἂν ἔχοι*, non votum.

ὅ σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργείων καὶ κῦδος ἀπαίνυτο, τοὺς δ' ὀρόθυνεν.
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
πᾶσαν ἐπικρήνειε· τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεύς,
νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
τὰ φρονέων νήεσσιν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
μαίνετο δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ
οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης·
ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν, ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο.
[Ἕκτορος· αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεύς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἐόντα
τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλεΐδαο βίηφιν.]

597. *θεσπιδαὲς* de facibus humanitus accensis, ut *M* 441 contra usum adjectivi, sed quo vis earum fulmini coelitus immisso aequiparetur. Nam *θεσπιδαὲς πῦρ* ignis est divinitus exardescens (contrarium *κηλείῳ πυρί*, de quo v. ad *Θ* 235) ut ille quo Vulcanus Scamandrum urget *Φ* 342. 381, ut fulmen quo silva comburitur *Υ* 490, ut rogus Boreae demum flatu incensus *Ψ* 216, ut ardor pugnantium *M* 177, ut flamma in cuius speciem Proteus se commutat *δ* 418.

599. *ἐπικρήνειε* rectius ad Jovem quam ad Hectorem refertur, subjecti mutatione. — *ἐξαίσιον* h. l. *infaustum, pestiferum* videtur significare ut *οὐλομένην* *A* 2 oppos. *αἰσίῳ*, non *iniquum injustum* oppos. *αἰσίμῳ* ut in Odyssea, *δ* 690. *ρ* 577, Gloss. 432.

603. *νήεσσιν ἐπὶ* restitui; *adversus naves incitavit*, ut v. 567 et *Δ* 352. *Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα*. Bekkerus *νήεσσιν ἔπι*, *apud naves*.

607. *ἀφλοισμός* vel *ἀφλυσμός* apud Suidam, *spumatus*, ab *ἀναφλύειν* *exaestuare* ductum est ut *ἀφρός* *spuma* ab *ἀναφέρειν*. Gloss. 2301.

608. *βλοσυρῇσιν* sive a *βέλος* ut *κερδοσύνη* a *κέρδος* ductum cum *βαλεῖν βολή βλέψαι βλέμμα βλεμεαίνειν* cohaeret, sive a *μέλας*, utique *trucibus* videtur significare, coll. *H* 212. *Λ* 36. Hesiod. Sc. 147.

καί ῥ' ἔθελεν ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων
ᾗ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα.
ἀλλ' οὐδ' ὣς δύνατο ῥῆξαι, μάλα περ μενεαίνων·
ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη
ἠλίβατος μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα,
ἥ τε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν·
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδ' ἐφέβοντο.
αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ,
ἐν δ' ἔπεσ' ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηὶ πέσῃσιν
λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφές· ἡ δέ τε πᾶσα
ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
ἱστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται·
ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ὅ γ' ὥς τε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθών,
αἵ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔ πω σάφα εἰδὼς
θηρὶ μαχήσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν·
ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας
βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διὶ πατρὶ
πάντες, ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην,
Κοπρῆος φίλον υἱόν, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ.
τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
παντοίας ἀρετάς, ἠμὲν πόδας ἠδὲ μάχεσθαι,
καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο·
ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξεν.

625. *ὑπὸ νεφέων sub nubibus*, vel comitante tempestate, nimbo, fulguratione, tonitru, ut *Π* 375 *ὕψι δ' ἄελλα σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων*, et *Ν* 796 *ὑπὸ βροντῆς εἶσι πέδονδε*, *Σ* 492 *δαΐδων ὕπο* coll. Hes. Sc. 281. Augetur terror saevientis maris et procellae atrocitate coeli caliginosi. At interpretes Schol. obsequuntur: *ὑποκάτω τῶν νεφῶν.*

633. *φονῇσι de vulneribus* letalibus bovi imminentibus; ita enim *φοναί* differunt a *φόνοις*. Gloss. 2209.

στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο,
τὴν αὐτὸς φορέεσκε ποδηνεκέ᾽, ἕρκος ἀκόντων·
τῇ ὅ γ᾽ ἐνὶ βλαφθεὶς πέσεν ὕπτιος, ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
Ἕκτωρ δ᾽ ὀξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
στήθεϊ δ᾽ ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
κτεῖν᾽· οἱ δ᾽ οὐκ ἐδύναντο, καὶ ἀχνύμενοί περ ἑταίρου,
χραισμεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλα δείδισαν Ἕκτορα δῖον,
εἴσωποὶ δ᾽ ἐγένοντο νεῶν — περὶ δ᾽ ἔσχεθον ἄκραι
νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο — τοὶ δ᾽ ἐπέχυντο.
Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκῃ
τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
ἀθρόοι, οὐδ᾽ ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν· ἴσχε γὰρ αἰδὼς
καὶ δέος· ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισιν.
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
λίσσεθ᾽ ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον·
„Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶ θέσθ᾽ ἐνὶ θυμῷ
ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
παίδων ἠδ᾽ ἀλόχων καὶ κτήσιος ἠδὲ τοκήων,
ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασιν.
τῶν ὕπερ ἐνθάδ᾽ ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων·
ἑστάμεναι κρατερῶς, μηδὲ τρωπᾶσθε φόβονδε.“
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
[τοῖσι δ᾽ ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη

645. *πάλτο.* In circumagendo ad fugam corpore forte insiliit in suum ipse scutum et offensus pede in eminentia orae, quoniam scutum ad pedes usque pertinebat, ei inhaerescens concidit. Nam *ἐμπάλλεσθαι* eodem sensu quo *ἐνάλλεσθαι* etiam Apoll. Rh. 3, 756 *ἠελίου ὥς τίς τε δόμοις ἐνιπάλλεται αἴγλη*, et Quint. Sm. 10, 467 *αἶψα πυρὶ ἐνέπαλτο* Spitzner Exc. XVI p. LIV.

653. *εἴσωποι ἐγένοντο* i. e. *fugere coeperunt* scil. *Argivi;* nam donec resistentes versisque in hostem pectoribus adhuc recesserant, a tergo habuerant naves. Quare punctum sustuli post *δῖον*. Alii de Trojanis haec dicta putant, non deterriti antitheto *τοὶ δ᾽ ἐπέχυντο.*

656. *πρωτέων.* Cum duplex esset ordo navium, tunc Argivi ad posteriorem ordinem retrusi acie pugnare perrexerunt.

666. *ἑστάμεναι* directae orationi addidi ut imperantia sit et congruat cum *μηδὲ τρωπᾶσθε;* Vid. ad v. 347.

668. *νέφος ἀχλύος*, tristitiam Achivorum desperationi propinquam, *θεσπέσιον* utpote ab Apolline v. 322 mox a Jove v. 594 animis eorum fascinatione,

θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
ἠμὲν πρὸς νηῶν καὶ ὁμοιίου πολέμοιο.
Ἕκτορα δὲ φράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους,
ἠμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν οὐδ' ἐμάχοντο,
ἠδ' ὅσσοι παρὰ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν.]
οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
ἑστάμεν ἔνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ὅ γε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο μακρὰ βιβάσθων,
νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσιν,
κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς,
ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναείρεται ἵππους,
σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ δίηται
λαοφόρον καθ' ὁδόν· πολέες τέ ἑ θηήσαντο
ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεί
θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται·
ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
φοίτα μακρὰ βιβάς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν,
αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευεν
νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·
ἀλλ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων

θέλξει, additam. Idem fere est quod *ἄχεος νεφέλη* P591 et *ἀχλύς* Y421. — Mox *φόως* non proprie de *luce* intelligendum quasi adhuc occoecati fuerint Achivi, sed de *salute* ut Π39 Z6 quae duplex iis affulsit, hinc a navibus, alloquio Nestoris, inde a proelio, deae beneficio sanitatem reddentis. Vid. Cour. Wittmann Progr. Suinofurt. 1851.

678. *κολλητὸν*. Vid. ad v. 389.

680. *ἐκ πολέων* ideo appositum est ut dives *equis* homo et *ἱπποτροφίαις* intentus describatur, quales mox Alcibiades et Aristophaneus Phidippides apparent. Similiter Hor. Epist. 1, 6, 60. *Unus ut e multis populo spectante referret emptum mulus aprum.* Funambulorum ille aemulus est. — *συναείρεται.* Suspicor: *συνεείρεται conjugavit*, vid. ad K499 *σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσιν*. Certam. Hom. et Hesiod. p. 319, 8 Goettl. *τοῦτό τι* (scr. *τοῦτ' ἔτι*) *δή μοι μοῦνον ἐειρομένῳ κατάλεξον*. Inde et *συνήορος*.

684. *οἱ δὲ πέτονται* paratactice additum est pro eo quod significatur: *dum volant* vel *medium inter cursum equorum.*

689. *ὅμαδος* ut *ὅμιλος aciem* confertam significat; ut H307 P380 eam reliquit Hector, ut singulari *procursu* hunc vel illum aggrederetur.

ἔθνος ἐφορμᾶται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρῴροιο
ἀντίος ἀΐξας. τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὄπισθεν
χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ.
Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη.
φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὣς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἤτοι Ἀχαιοὶ
οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ ἀλλ' ὀλέεσθαι,
Τρωσὶν δ' ἔλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑκάστου
νῆας ἐνιπρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο,
καλῆς ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν
ἐς Τροίην. οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν.
τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
δῄουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν. οὐδ' ἄρα τοί γε
τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,
ἀλλ' οἵ γ' ἐγγύθεν ἱστάμενοι, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο
καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήεντα
ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει
ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρωσὶν δὲ κέλευεν·

709. *ἀμφὶς utrobique,* ut in *ἀμφιέλισσαι*, vid. ad *N* 439; nam utraeque proeliantium partes, dum eminus pugnare aspernantur, in hoc *unanimes* erant, ut ad manus conserendas festinarent. Buttmannus cum Schol. *χωρὶς ἀλλήλων* explicat, Lexil. 2, 222.

716. *πρύμνηθεν* cum *Τρωσὶ κέλευε* jungendum; reliqua *διὰ μέσου* posita sunt. *Hector postquam aplustre* puppi affixum *amplexus est nec* id e *manibus dimittebat, de puppi Trojanos exhortabatur.* Idem fere fecit Cynaegirus apud Herodot. 6, 114 *ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων τῆς νηός.* Aliorum judicio *πρύμνηθεν*, quasi genitivus ut *σέθεν*, ex *λάβε* suspensum pendet pari sensu ac v. 704 *πρύμνης ἥψατο.*

717. *ἄφλαστον* ornamentum quoddam puppis fuisse ut *ἀκροστόλιον* et

„οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀυτήν.
νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκεν,
νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι
ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
οἵ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν
αὐτόν τ' ἰσχανάασκον ἐρητύοντό τε λαόν.
ἀλλ' εἰ δή ῥα τότε βλάπτε φρένας εὐρύοπα Ζεύς
ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε — βιάζετο γὰρ βελέεσσιν —
ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀιόμενος θανέεσθαι,
θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐίσης.
ἔνθ' ἄρ' ὅ γ' ἑστήκει δεδοκημένος, ἔγχεϊ δ' αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκάματον πῦρ.
αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευεν·
„ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
ἠέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω,
ἠέ τι τεῖχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;

aplustre, certum est; quam speciem habuerit ignoratur. Ortum videtur ex *ἀναπλαστόν*, sensu et origine cognatum cum nominibus *πλάσμα*, *πλάστρον*. Gloss. 2437.

719. *πάντων ἄξιον* i. q. *παντὸς ἄξιον* apud Atticos, *quovis pretio dignum*, vel *inaestimabile*. Aliter Schol.: *πάντων πόνων ἰσόρροπον*; atqui aliud est *ἄξιος*, aliud *ἀντάξιος*.

721. *κακότητι*, *vitio* vel *noxa* seniorum, intempestiva cautione victoriam morantium, non *ignavia*; vid. ad *N* 108.

729. *θρῆνυς* Schol. teste scabellum gubernatoris fuit; alii de remigum *transtro* interpretantur. Manifesto fuit locus quidam separatus ab *ἰκρίοις*, in quem a s c e n d e n d u m erat; fuit idem mediae navi propior, quoniam Ajax a puppi eo se recepit quo tutior esset a telis. Et *ἴκρια* sunt *summi navium asses*, quibus *tabulatum* constat; si quidem ab *ἄκρος* dicta sunt; transiit enim *α* radicalis in *ι* ut assimilaretur suffixo *-ιος*, attractione quadam, quemadmodum apud Latinos quidem *cisium*, *scipio*, *papilio* ex *casa*, *scapus*, *palla* prodiere. Et in Hymn. 33, 10 pars ejusdem tabulati *ἀκρωτήρια πρύμνης* vocatur. Obstare quidem ait Grashofius de nave Hom. p. 10 *ε* 163 *ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς ὑψοῦ*; sed ibi *ὑψοῦ* scil. *ἐόντα* cum *φέρῃσι* conjungendum est, non cum *πῆξαι*. Gloss. 2454.

733. *ὦ φίλοι* tanquam adjectivum cum *ἥρωες* junxit Bekkerus.

736. *ἄρειον validius*, scil. *quam vis virtusque nostra*; ea quippe pro optimo muro sunt. Idem fere Virgilius expressit Aen. 9, 782. *Quos alios muros*, *quae*

οὐ μέν τι σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα,
ᾗ κ' ἀπαμυναίμεσθ' ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·
ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης·
τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο."
Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
ὅς τις δὲ Τρώων κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο
σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ἔγχεϊ μακρῷ.
δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

XVI.

Πατρόκλεια.

Ὣς οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐυσσέλμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆι παρίστατο, ποιμένι λαῶν,
δάκρυα θερμὰ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,
ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἠύτε κούρη
νηπίη, ἥ θ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει,
δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ' ἀνέληται·

jam ultra moenia habetis? coll. Tac. Agr. 33. Fortasse etiam naves, e quibus pugnat Ajax, ut postea Themistocles, muris aequiparat. Utique talis sententia Ajace dignior, quam si *ἄρειον* Atticus positivus foret pro *ἀρήιον* *Π* 166. Etiam *Δ* 407 *ἄρειον* comparativus est; ibi *παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον* ita dicitur, quasi Epigoni paucioribus copiis quam patres adduxerint tamen firmatiora Thebarum munimenta quam patres decennio ante oppugnanda habuerint, etiam expugnaverint.

737. *οὐ μέν τι.* Suspicor *οὐ μέν τις;* nam ut *τι* redundat, ita *τις* paene necessarium videtur.

738. *ἑτεραλκέα*, *qui hostem arceat ac propellat;* vid. ad *Η* 26. Sensus est: *non munita nobis est urbs in propinquo, qua nos defendamus, pacato nobis foederatoque populo utentes.*

XVI. 9. *καί τ' ἐσσυμένην et quamvis festinantem detinet.*

τῇ ἴκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις.
ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι ἢ ἐμοὶ αὐτῷ;
ἠέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος;
ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον Ἄκτορος υἱόν,
ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνηώτων.
ἦε σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω."
Τὸν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
„ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης,
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἠδ' Ἀγαμέμνων,
βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
ἕλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ.
μὴ ἐμέ γ' οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
αἰναρέτη. τί σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
αἴ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς;
νηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεύς,
οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα
πέτραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις
καί τινά τοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
αἴ κ' ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀυτῇ

31. **αἰναρέτη, quoniam saevam pertinaciam Achilles miscet egregia virtute.**

ὤσαιμεν προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."
Ὣς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ὤ μοι, διογενὲς Πατρόκλεις, οἷον ἔειπες.
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα οἶδα,
οὔτε τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέρσαι
καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ τε κράτεϊ προβεβήκῃ·
αἰνὸν ἄχος τό μοί ἐστιν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
κούρην ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,
τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν· οὐδ' ἄρα πως ἦν
ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἤτοι ἔφην γε
οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ
νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε πτόλεμός τε.
τύνη δ' ὤμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,
εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκεν
νηυσὶν ἐπικρατέως, οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,
Ἀργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκεν
θάρσυνος. οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
ἐγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες ἐναύλους
πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
ἤπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.

57. *πόλιν* i. e. Lyrnessum; *B* 690.

58. *ἐκ χειρῶν.* Suspicor *ἐκ χειρῶν μ' ἕλετο.*

61. *ἐνὶ φρεσίν* dubitari potest utrum ad *ἦν* i. e. *ἐξῆν* referendum sit, *non in animo est* an ad *κεχολῶσθαι*, *non fas est perpetuo iratum esse animo.* „Formula *ἄρα ἦν* de eo quod conjicimus esse usurpatur quae fere idem est quod *εἴη ἄν*." Herm. ad Vig. p. 745.

65. *ἄρχε*, auspicare. Gl. 909.

69. *πόλις.* Civitatem ex urbe effundi victoremque exercitum subsequi fingit animo Achilles.

οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσιν
μαίνεται ἐγχείη Δαναῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι·
οὐδέ πω Ἀτρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος
ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται, οἱ δ' ἀλαλητῷ
πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς.
ἀλλὰ καὶ ὧς, Πάτροκλε, νεῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων
ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
πείθεο δ' ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω,
ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι
πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην
ἂψ ἀπονάσσωσιν, ποτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
ἐκ νηῶν ἐλάσας ἰέναι πάλιν. εἰ δέ κεν αὖ τοι
δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις.
μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηιοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν,
μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσιν

78. *περιάγνυται* scil. ὄψ. Repercutiebatur enim Hectoris vox si minus a montibus, at a muro, navibus, tabernaculis. Hesiod. Scut. 279 *περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχώ.*

83. *πείθεο.* Sensus est: *observa eum terminum quo mandatum meum circumscripsero;* nam ὡς pronominis ὅ vice fungitur. Qui sit hic terminus, epexegesi *ἀσυνδέτῳ* v. 87 demonstratur: *ἐκ νηῶν ἐλάσας ἰέναι πάλιν*, vel *hactenus opem fer ut naves exitio eripias.* Nec enim debellari vult Achilles Trojanos ac ne oppugnari quidem urbem eorum, *P* 405, sed adigi tantum Achivos ut sibi satisfaciant. Sentiunto, ut adventu Patroclis modo sint conservati, ita se rursum interituros esse, ille si redierit. Non assequnntur hunc sensum qui *μύθου τέλος* vel *sermonis summam* vertunt vel *destinationem.* — Dissimulatur toto hoc Achillis sermone itemque Patrocli v. 273 tam poenitentia Agamemnonis quam Achillis obstinatio, carmine nono narrata; nempe recentioris originis *ἡ πρεσβεία* esse creditur.

85. *ἀτὰρ οἱ* scil. *Δαναοί.* Sed praefero cum Schol. *ἀτάρ οἱ* vel *ἀτὰρ οἱ* scil. Agamemnoni, neglecto digammo ut in *ἐντύνασαν ἓ αὐτήν* Ξ 162. Requiritur sane dativus aliquis; nam *ἀπονάσσωσιν* est *abducant* (ut *ἀπονασθῆ-*

θήης, τοὺς δέ τ' ἐᾶν πεδίον κάτα δηριάασθαι."
[αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι, ὅσσοι ἔασιν,
μήτε τις Ἀργείων, νῶιν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον,
ὄφρ' οἶοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν.]
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσιν.
δάμνα μιν Ζηνός τε νόος καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ
βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, βάλλετο δ' αἰεὶ
κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ', ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν
ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐ δ' ἐδύναντο
ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι, κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πῃ εἶχεν
ἀμπνεῦσαι· πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς
πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν,
ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κόλον δόρυ, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.

καὶ abduci et *ἀπονάσσασθαι emigrare*) non, ut vulgo vertunt, *abductam reddant* scil. *mihi*. Avidior etiam fingitur Achilles, ut vi rapta Agamemnoni auferatur quam ut amica sibi reddatur.

99. *νῶιν* ex *δότε* pendet quod in deorum invocatione omissum, ut *B* 412 *Ζεῦ μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι* coll. *H* 179. Herodot. 5, 105. Itaque *ἐκδῦμεν* infinitivus est, *ἐκδύμεναι*, ut *ζευγνῦμεν* v. 145. Sed alii *νῶι δ' ἐκδῦμεν*, nominativum et optativum, et mox *λύοιμεν* legunt. Lobeck. Path. I p. 347.

107. *αἰόλον variegatum* ut *ζωστὴρ παναίολος* *Δ* 186 et *αἰολοθώρηξ*; non *agile, mobile*, quae virtus in tanta Ajacei scuti immanitate praedicari vix poterat.

108. *πελεμίξαι* scil. *αὐτόν*, quod ex *ἀμφ' αὐτῷ ἐρείδοντες* repetendum est; nam errant qui *τὸ σάκος* supplere malunt; quoniam diruptio demum scuti, non concussio damno futura erat Ajaci. Quanquam circumfusi telis Ajacem urgebant, tamen non poterant ipsum loco pellere. Junge *ἐρείδοντες βελέεσσιν* ut Pind. Ol 9, 49 *ἤρειδέν τέ μιν ἀργυρέῳ τόξῳ πολεμίζων Φοῖβος*.

119. *ῥίγησεν* transitive ut *E* 351 *ῥιγήσειν πόλεμον* coll. *P* 175. Quare comma delevi. Gloss. 906.

γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα ῥίγησέν τε
ἔργα θεῶν, ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρεν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην·
χάζετο δ' ἐκ βελέων. τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
νηὶ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
  Ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν·
„ὄρσεο, διογενὲς Πατρόκλεις, ἱπποκέλευθε —
λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν —
μὴ δὴ νῆας ἕλωσι καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται.
δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.“
  Ὣς φάτο, Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
ποικίλον ἀστερόεντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε.
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
βριθὺ μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνῦμεν ἄνωγεν,
τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τίε μάλιστα,
πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην,
τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἅρπυια Ποδάργη,
βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο.

126. ἱπποκέλευθε i. e. ἱπποκελευστάς. ἱππηλάτα seu ἱπποδιώκτα. Gloss. 2126.

148. καί ad ὕπαγε referendum: jussus subducere etiam subduxit.

ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς,
ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισιν.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεύς
πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν. οἱ δὲ λύκοι ὥς
ὠμοφάγοι, τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή,
οἵ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δῃώσαντες
δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήιον αἵματι φοινόν·
καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσιν μέλαν ὕδωρ
ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμός
στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
ῥώοντ'. ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήιος ἵστατ' Ἀχιλλεύς,
ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαί, ᾗσιν Ἀχιλλεύς
ἐς Τροίην ἡγεῖτο διίφιλος· ἐν δὲ ἑκάστῃ
πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσιν ἑταῖροι.
πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει,
σημαίνειν· αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσεν.
τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ,
υἱὸς Σπερχειοῖο διιπετέος ποταμοῖο,
ὃν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα,
αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ Περιήρεος υἱῷ,
ὅς ῥ' ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
τῆς δ' ἑτέρης Εὔδωρος ἀρήιος ἡγεμόνευεν,
παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,
Φύλαντος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατὺς ἀργειφόντης
ἠράσατ', ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν μετὰ μελπομένῃσιν

161. *ἀραιῇσιν aridis* sitiendo adeo ut *frangi* posse videantur ut *δίψῃ καρχαλέοι* Φ 541; *ἀραιός*, ab *ἀράσσειν ῥαίειν ἀρημένος* ductum, *fragilem* significat. Gloss. 1045. — Mox *φόνον αἵματος* pro eo quod σ 97 legitur *φοίνιον αἷμα*. Gloss. 2208.

180. *χορῷ καλή*, *choreis venusta*, Polymele non audaciore locutione dicitur quam Diomedes *βοὴν ἀγαθός*.

ἐν χορῷ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς.
αὐτίκα δ' εἰς ὑπερῷ' ἀναβὰς παρελέξατο λάθρῃ
Ἑρμείας ἀκάκητα, πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱόν
Εὔδωρον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐξάγαγε πρὸ φόωσδε καὶ ἠελίου ἴδεν αὐγάς,
τὴν μὲν Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
ἠγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν ἠδ' ἀτίταλλεν,
ἀμφαγαπαζόμενος ὡς εἴ θ' ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος ἀρήιος ἡγεμόνευεν,
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν
ἔγχεϊ μάρνασθαι μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.
τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
πέμπτης δ' Ἀλκιμέδων Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντας ἅμ' ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεύς
στῆσεν ἐὺ κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
„Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω,
ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσιν
πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν, καί μ' ἠτιάασθε ἕκαστος·
„σχέτλιε Πηλέος υἱέ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ,
νηλεές, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους.
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν
αὖτις, ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ."
ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι θάμ' ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται
φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἑῆς τὸ πρίν γ' ἐράασθε.
ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.

185. *ἀκάκητα* quod cognomen Prometheo quoque tribuit Hes. Th. 614, ab aoristo reduplicato verbi *ἀκέων ἀκεῖσθαι* ductum *ἀκέσιον ἀκέστορα* *sanatorem* vel *salutiferum* significare arbitror. Etiam Darius *παντάρκης, ἀκάκας, ἄμαχος* Aesch. Pers. 856 ad eandem virtutem trahi potest. Gloss. 199. Vulgo ad *κακός* refertur, ut qui non laedat ac potius adjuvet ut *δώτωρ ἐάων* et *ἐριούνιος*. At ne *κακεῖν* quidem Graeca vox est; nedum hinc *ἀκακήτης* derivari potuerit.

203. *χόλῳ* i. e. *χολῇ* *bile*, non lacte ut *B* 241 *μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος φρεσίν*. Femininum *χολή* non ante Archi-

μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισιν
δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
πάντων δὲ προπάροιθε δύ' ἀνέρε θωρήσσοντο,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλισίην, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέῳγεν
καλῆς δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, ἐῢ πλήσασα χιτώνων
χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων οὔλων τε ταπήτων.
ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
οὔ τέ τεῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτε μὴ Διὶ πατρί.
τό ῥα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσιν,
νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον.
εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον
οὐρανὸν εἰσανιδών· Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον·
„Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ

lochum legitur. Saepius incertum est, utrum *fellis* materia an *irae* impetus obversatus fuerit animo poetae, ut v. 206 χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

211. ἄρθεν *copulatae inter se et confertae sunt*, ab εἴρειν, ἀραρίσκειν, ut ἄρσαι, accommodare, ἄρηρα, non a fictitio illo ἄρειν, nedum ab αἴρειν ductum Gloss. 524. 535. — Mox ἀράρῃ alibi intransitivum, hoc loco transitive usurpatum; simul ἀράρῃ τοῖχον λίθοισι praegnanti structura dictum est pro ποιήσῃ τοῖχον, ἀραρὼν λίθους λίθοις. At quod sequitur ἄραρον intransitivum est, mutuandi autem sunt ex nominativis dativi κορύθεσσί τε καὶ ἀσπίσι, qui additi leguntur N 131 φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκει.

221. πῶμ' ἀνέῳγεν praegnanter pro πῶμ' ἀφελὼν ἀνέῳγεν. Hesiod. Opp. 94 πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα.

227. ὅτε μὴ scil. σπένδοι.

228. ἐκάθηρε, caerimoniae causa, ante libationem. Etiam Ulyxes εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν, procorum caede pollutam, X 494; nam θέειον κακῶν ἄκος v. 481.

σοὶ ναίουσ᾽ ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι.
ἠμὲν δή ποτ᾽ ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο —
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ᾽ ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν —
ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ᾽ ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
ἀλλ᾽ ἕταρον πέμπω πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν
μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες, εὐρύοπα Ζεῦ,
θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
ἡμέτερος θεράπων, ἦ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι
μαίνονθ᾽, ὁππότ᾽ ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ἐπεί κ᾽ ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο
τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν."
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος, τοῦ δ᾽ ἔκλυε μητίετα Ζεύς.
τῷ δ᾽ ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ᾽ ἀνένευσεν·
νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
δῶκε, σόον δ᾽ ἀνένευσε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
Ἤτοι ὁ μὲν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
ἂψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ᾽ ἀπέθηκ᾽ ἐνὶ χηλῷ,
στῆ δὲ πάροιθ᾽ ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δ᾽ ἤθελε θυμῷ
εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν·
οἱ δ᾽ ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
ἔστιχον, ὄφρ᾽ ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
[αἰεὶ κερτομέοντες ὁδῷ ἔπι οἰκί᾽ ἔχοντας,]

235 *χαμαιεῖναι*, Soph. Trach. 1166 *Σελλοὺς χαμαικοίτους* appellat.

243. *ἐπίστηται* conjunctivus est sensu futuri, quod legitur *B* 367 *γνώσεαι ἢ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις*, ut v. 240 *πέμπω* et *A* 262 *οὐδὲ ἴδωμαι*. Aliis futurum ipsum videtur *ἐπιστήσεται* uti fere *πίεται* pro *πιέσεται*. Mox *τότε* i. e. *τότε μόνον*. Et *ἄαπτοι* praedicati pars est.

261. *κερτομέοντες* *lacessentes* non verbis probrosis ut plerumque sed factis. Nam *κέρτομος* ex *κειροτόμος* vel *κειρετόμος* ut *χέρνιψ* ex *χειρόνιψ* contractum est i. e. *κείρων καὶ τέμνων*, quae signa sunt *laesionis* seu corporis sive animi. Indidem orta sunt synonyma *κέραφος· χλευασμός* vel *σκέραφος· λοιδορία* apud Hesychium et *κερβολεῖν*, *σκέρβολος* i. e.

νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσιν.
τοὺς δ' εἴ περ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
κινήσῃ ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
πρόσσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσιν.
τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες
ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Μυρμιδόνες, ἕταροι Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὡς ἂν Πηλεΐδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ' ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱόν,
αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα
μηνιθμὸν μὲν ἀπορρῖψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι.
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
νηὶ πάρα πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστάς

χείρων καὶ ἐπεσβόλος. Vulgo derivatur a *κῆρ τέμνων* quod cum de *probris* tantum, non de *injuriis* et *factis* dici possit, veteres ob abusum verbi hunc versum damnaverunt.

266. *τῶν τότε*. Myrmidones etsi nec irritati a Trojanis ut Achivi, nec pro pignoribus suis pugnaturi erant, tamen non minore ira proficiscebantur ad proelium vespis similes, quae lacessitae a pueris petulantibus et pignora defensurae etiam innoxium viatorem invadere solent; vid. ad v. 754.

272. *καὶ .. θεράποντες* pro *σὺν θεράπουσι*.

277. *Ἀχαιῶν* qui incursum Myrmidonum clamore consalutabant, ut *B* 334. Nam *Μυρμιδόνες* et *Ἀχαιοί* etiam v. 564 distinguuntur ut alibi *Τρῶες* et *Δάρδανοι*. Vossius contra aperte Myrmidonum clamorem bellicum describi existimavit.

ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος.
τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
κάππεσεν οἰμώξας, ἕταροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν
Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν
ἡγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δ' ἐφόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
κινήσῃ πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς,
ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
ὣς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήιον πῦρ
τυτθὸν ἀνέπνευσαν, πολέμου δ' οὐ γίγνετ' ἐρωή·
οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός
αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηιλύκου βάλε μηρόν
ἔγχεϊ ὀξυόεντι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος, ὁ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κάππεσ'. ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήιος οὖτα Θόαντα
στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλείδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας
ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
μυὼν ἀνθρώπου πέλεται· περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
νεῦρα διεσχίσθη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὖτασ' Ἀτύμνιον ὀξέι δουρί
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος·

301. ὣς Δαναοί. Cum subita coeli serenitate, per procellam nubes in praesens propellentem reddita, durante adhuc tempestate, comparatur imperfecta et in breve temporis duratura Achivorum victoria.

313. Φυλείδης, Meges.

317. ὁ μέν. Sequi debebat v. 321 ὁ

ἤριπε δὲ προπάροιθε. Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ
Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε κασιγνήτοιο χολωθείς,
στὰς πρόσθεν νέκυος· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι — οὐδ' ἀφάμαρτεν —
ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξεν.
δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
ὣς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
βήτην εἰς Ἔρεβος, Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου, ὅς ῥα Χίμαιραν
θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
Αἴας δὲ Κλεόβουλον Ὀιλιάδης ἐπορούσας
ζωὸν ἕλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλά οἱ αὖθι
λῦσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι.
πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Πηνέλεως δὲ Λύκων τε συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ
ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω·
τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον. ἔνθα Λύκων μὲν
ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν, ἀμφὶ δὲ καυλὸν
φάσγανον ἐρραίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνεν
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχεθε δ' οἶον
δέρμα, παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισιν
νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέι χαλκῷ

δὲ Θρασυμήδης τοῦ (Μάριος) ἔφθη ὀρεξάμενος, quae structura paulum immutata est.

323. ὦμον ex ὀρεξάμενος pendet ut v. 314 Ψ 805.

324. ἄχρις *tactu*, χρίουσα vel χριμφθεῖσα; nam ad verbum χρίειν *laedere* Aesch. Pr. 566. 882 referendum illud adverbium, non ad ἄκρος. Gloss. 800.

340. ἔσχεθε scil. κάρη; qui accusativus ex seq. nominativo mutuandus est: *cutis sola retinuit caput quo minus humi caderet, nec juxta corpus penderet*; nam παρηέρθη idem est quod post Homerum παρῃωρήθη dicebatur.

342. Ἀκάμαντα, Antenoris filius *B* 823 *Λ* 60 *Ξ* 476 diversus ab Eussori, qui periit *Z* 8 et ab Asiade *M* 140.

νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν
νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο, κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
ἐκ δ' ἐτίναχθεν ὀδόντες, ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
πρῆσε χανών· θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισιν
σίνται, ὑπὲκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵ τ' ἐν ὄρεσσιν
ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες
αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας·
ὣς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον. οἱ δὲ φόβοιο
δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
ἵετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ ἰδρείῃ πολέμοιο,
ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
ἦ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
αἰθέρος ἐκ δίης ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ,
ὣς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν. Ἕκτορα δ' ἵπποι
ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι, λεῖπε τὲ λαόν
Τρωικόν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκεν.
πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι
ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.

350. *πρῆσε* pro *ἐπέρησε* ut *ἀναπρήσας* *I* 433 sensu causativo *emittere.*

353. *αἵ τε* ad neutrum *μήλων* relatum per synesin ut *τριηκόσια* *Λ* 697 coll. v. 245 ad foemininum *οἰῶν*, h. s. *surripientes ex ovium numero eas quae palantur.*

362. *ἑτεραλκέα νίκην* h. e. *νίκην οὖσαν τῶν ἑτέρων ἀλεξομένων*, *hostium*, vid. ad *H* 26. Gloss. 2075.

365. *αἰθέρος* cum Faesio ad seqq. traxi. Jupiter procellam ex aethere excitat quae nubem Olympo obtentam in coelum propellat. Ejus nubis rapiditatem aequabat Trojanorum fuga.

371. *ἄξαντε*, quia ex multis equis *bini* conjugati suum quique currum reliquerunt fractum *ἐν ῥυμῷ*, et *πρώτῳ* quidem *ῥυμῷ* i. e. non ea parte quae prominebat maxime sed illa quae ipsi currui proxima erat, quam nos postremam potius appellare solemus.

Πάτροκλος δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
Τρωσὶ κακὰ φρονέων. οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε
πάσας πλῆσαν ὁδούς, ἐπεὶ ἂρ τμάγεν· ὕψι δ' ἄελλα
σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων, τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
ἄψορρον προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Πάτροκλος δ' ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαόν,
τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον.
ἀντικρὺ δ' ἄρα τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
πρόσσω ἱέμενοι, ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός·
ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν
ἤματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεύς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
ἐκ δὲ Δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες·
τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,

Hoc igitur temonis fragmentum jugo secum trahebant equi adbaerens.

375. *ὑπὸ νεφέων* h. e. *per catervas fugientium* ut *Δ* 274 *Π* 66 *P* 755, non *ἔμπροσθεν νεφέων*, ut Schol. — Et *ἄελλα* non ipsum *turbinem*, sed *pulverem quasi turbine excitatum* significat qui *Γ* 13 *ἀελλὴς κονίσσαλος* audit, *ὀμιχλώδης κονιορτός*, ut recte Schol.

378. *ἔχε* h. e. *ἐπεχεν ἵππους*, ut v. 240.

379. *ἀνεκυμβαλίαζον*. Suspicor *ἀνεκυμβαχίαζον*, *resupinabantur*, cum Valckenario ad Eur. Phoen. 1158. Celeritate fugae accidit, ut et rectores curruum p r o n i delaberentur, praeceps sub axem, et sedilia s u p i n a, retrorsum pone currum. Ipsum illud verbum quidem nusquam legitur, sed ab analogia nihil habet quod obstet. Nam *κύμβαχος* significat *τὸν κεκυφότα*, sive praeceps labitur, *προκεκυφώς*, *πρηνής* sive resupinus, *ἀνακεκυφώς*, *ἀ ν α κ ύ μ β α χ ο ς*, nec certo scires *E* 586 Mydo postquam *ἔκπεσε δίφρου κύμβαχος*, utrum in frontem an in occiput cecidisset, nisi sequeretur *ἐπὶ βρεχμόν*. Vulgatum *ἀνεκυμβαλίαζον* vertunt *cum fragore evertebantur*. Atqui *κύμβαλον* (instrumentum non ante Pindarum nominatum) utpote aeneum, s o n u m edit et quidem s o n o r u m, non f r a g o r e m vel c r e p i t u m dissonum, *κρότον*, qualem currus vel fracti vel *κροτέοντες*, *κροταλίζοντες* edunt; quae dissimilitudo magni sane momenti est.

384. *κελαινή*. Suspicor *κελαινῇ* cum A. Goebelio; coll. *Λ* 747.

387. *σκολιάς* proleptice accipiendum ut *θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα*. Pari nos metaphora: *das Recht beugen*.

389. *τῶν δέ* ad *λαβρότατον ὕδωρ*

πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ, μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
ὣς ἵπποι Τρῳαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.
Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος
εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγύς
νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν.
ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ,
στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα·
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δὲ Θέστορα Ἤνοπος υἱόν
δεύτερον ὁρμηθείς — ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ
ἧστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία ἠΐχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστάς
γναθμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων,

v. 385 referendum, in quo collectivo plurales ὕδατα vel ὑετοί latent.

393. ὣς ἵπποι. Nihil praeter amnes torrentesque cum f r a g o r e proruentes, proximo disticho descriptos, in comparationem venit equorum in fuga frementium. Qui praecedunt septem versus, eo pertinent, ut immanem amnium auctum ejusque causam repraesentent; aucti enim finguntur amnes continuis imbribus et diluvio, quo Jupiter iratus injustitias hominum ulturus sit.

395. παλιμπετὲς neutrum est loco adverbii ut ε 27 παλιμπετὲς ἀπονέωνται, non accusativus παλιμπετέας. Buttm. Lex. 1, 42. — Patroclus postquam primos hostium ordines perrupit, caeteros ultra fugituros a fuga prohibuit et ad naves repulit, quo caedem eorum continuare ipsi liceret in ea campi parte, quam sibi ad pugnandum assignaverat Achilles, ne praeceptum ejus v. 83 datum migraret.

397. τείχεος scil. Trojae, ut v. 702, et Φ 540 οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο φεῦγον. Nam urbs et naves duo termini campi fuere, perfluente Scamandro. Alii Achivorum murum semirutum intelligere maluerunt, qui et ipse Μ 388 ὑψηλὸν τεῖχος audit. Mox ἀπετίνυτο ποινὴν pro causativo est activi τιμὴν ἀποτίνειν Γ 286.

402. ὁ μέν. Constantia structurae poscebat: ὁ γὰρ εὐξέστῳ .. ἠΐχθησαν, ἔγχει νύξε.

405. πεῖρεν scil. τὸ ἔγχος quod ex praec. ἔγχει huc repetendum. Plerumque πείρεται i d q u o d transfoditur, h. l. autem i d q u o quid transfoditur, ut Eur. Phoen. 26 σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον. Virg. Aen. 11, 645 *hasta transfixa.* Illud Germani d u r c h b ó h r e n, hoc d ú r c h b o h r e n dicere solemus. Igitur ὀδόντων appositio est genitivi αὐτοῦ; per αὐτοῦ autem non γναθμός intelligendus est, sed *ipse* h. e. corpus Thestoris intestinum, oppos.

ἕλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φὼς
πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθὺν
ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ.
ὣς ἕλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ,
κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
μέσσην κὰκ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ Ἀμφοτερὸν καὶ Ἐπάλτην
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην Ἐχίον τε Πύριν τε
Ἰφέα τ' Εὔιππόν τε καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους
χέρσ' ὕπο Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν·
„αἰδώς, ὦ Λύκιοι. πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἔστε·
ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω
ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν

τοῦ γναθμοῦ, superficiei corporis. Gloss. 604. Mox *δουρός* scil. *τι* partitivus est ut *Γ* 78 *μέσσου δουρὸς ἑλών*.

406. *ἕλκε . . ὑπὲρ ἄντυγος*. Patroclus enim dimiserat ante manu telum dum jactu magis quam ictu (de utrovis enim *νύσσειν* dicitur) Thestora transfigit; jam rursum prehendit haerentem in capite hastam cujus ope ex sedili v. 409 corpus traheret. Videtur *ἄντυξ* ab *ἀνατεύχειν* ductum, siquidem et sedilis et scuti ambitus *ἄνω τυκτόν τι* vel *τετυγμένον* est; vid. de *ἄμπυξ* ad *Φ* 469. Eundem curvatum sellae ambitum per *ἴτυν* *Δ* 486. *Ε* 724 et per *καμπύλον* vel *ἀγκύλον ἅρμα* significari demonstravit H. Rumpf Hom. Worterkl. p. 24.

407. *ἱερόν*. Certum piscium genus alii ex veteribus intelligunt, ut *ἀνθίαν* vel *πομπίλον* vel *κάλλιχθυν*; vid. Aristot. H. N. 9, 37; Plato autem genus omne piscium *ἱερούς* dici ait, quia pisces venationi exempti fuerint heroicis temporibus. Ex Schol. certe non inter esculenta memorantur usquam apud Homerum.

408. *ἤνοπι χαλκῷ* hami vel *ἀγκίστρου* circumscriptio est, ut *aera unca* in Ovid. Pont. 4, 7, 10. Nam nullae res nisi inflexae, incurvatae, cavae ut et *lebetes* et *coelum* *ἤνοπες* dicuntur, i. e. *ἀναγναμπταί*, in quo *η*· ex *ἀνα*- ortum ut in *ἠλύσιον ἀνάλυσις*, et *γ* ante *ν* excidit ut in *νάπος* et *natus* et *notus*; et -*ναπτός* in -*νοψ* decurtatum est ut *ἀλυκτός* in *ἤλυξ*. Gloss. 229.

409. *κεχηνότα ore hiantem*, propter vulneris locum, prorsus ut v. 350 Erymas *αἷμα πρῆσε χανών*.

Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν."
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν, ἐπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου.
οἱ δ', ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχωνται,
ὣς οἱ κεκληγῶτες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
„ὤ μοι ἐγών, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὁρμαίνοντι,
ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ,
ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
αἴ κε ζὼν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε,
φράζεο μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης·
πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστί, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ,
ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
χέρσ' ὕπο Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι·
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόν γε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰών,
πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ νήδυμον Ὕπνον,
εἰς ὅ κε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται,
ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε

443. οὔ τοι ad *πάντες*, referendum, non ad *ἐπαινέομεν*, quasi caeteri omnes dii improbaturi sint; nam Apollo saltem cum Venere laudaturus erat Jovis consilium.

445. *ζών* cf. *E* 887 Gloss. 2450.

454. *πέμπειν μιν* scil. *Λυκίηνδε ὥστε Θάνατόν τε φέρειν κ. τ. λ.*

τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.“
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε
παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλεν
φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος ἀγακλειτὸν Θρασύδημον,
ὅς ῥ' ἠὺς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῖα·
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
δεύτερος ὁρμηθείς, ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
ἔγχεϊ δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἄισθων,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τὼ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἡνία δέ σφιν
σύγχυτ', ἐπεὶ δὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσιν.
τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ·
σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
ἀΐξας ἀπέκοψε παρήορον, οὐδ' ἐμάτησεν·
τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν.
τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκή
ἔγχεος, οὐ δ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
ἀλλ' ἔβαλ' ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ.
ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν ἢ ἀχερωΐς
ἠὲ πίτυς βλωθρή, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι·

468. *ἄισθων*, *exsudans* vitam angore, dolore, animam agendo ut Υ 403; si quidem *ἀίσθειν* et *ἆσθμα* vel *ᾆσθμα* similiter ab *ἰδίειν ἶδος* descendit ut *ἔσθειν* ab *ἔδειν*, praefixo *α*. i. e. *ἀνά* ut in *ἀναστένειν*. Gloss. 920. G. Curtius *ἀΐσθειν* una cum *αἰσθέσθαι* ad *ἀίειν* refert; Grdz. d. Gr. Etym. 1, 354.

474. *παρήορον* vel accuratius *ἵππου παρηορίας* ut Θ 87. *ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνεν φασγάνῳ ἀΐξας*; et uno ictu, pari dexteritate et eventu, quanquam de curru id fecit, *οὐδὲ μάτησε*. Tum *παρηόρῳ* humi relicto recta et inturbati properabant bijugi equi. Gloss. 587.

ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθείς,
βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
ἠύτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών,
αἴθωνα μεγάθυμον, ἐν εἱλιπόδεσσι βόεσσιν,
ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος,
ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον,
„Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρή
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·
νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός, εἰ θοός ἐσσι.
πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι·
αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ περιμάρναο χαλκῷ.
σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ
τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα."
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν
ὀφθαλμοὺς ῥῖνάς θ'. ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων
ἐκ χροὸς ἕλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο·
τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας,
ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπεν ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀίοντι·

491. *μενέαινε, certabat.* Similitudo Sarpedonis morientis cum tauro non latius patet quam quod uterque etiam moribundi voce saltem qua sola adhuc possunt, utuntur ad salutem suam, taurus gemendo, quasi pastorem auxilio vocet, Sarpedon exhortando Glaucum, ut corpus suum tueatur.

501. *ἔχεο* scil. *τοῦ ἔργου* vel *τοῦ σώματος*, ut *P* 559.

503. *ῥῖνάς τε.* Nam *nares acutae, collapsa tempora, oculi concavi* inter prima mortis indicia recensentur Celso 2,6.

507. *λίπεν* i. e. *λίπησαν* recepi cum Spitznero, Aristarchi scripturam h. s. *postquam currus dominorum suorum relicti sunt* scil. *ab dominis.* Nam Sarpedo v. 426 desiluerat curru, haud dubie una cum Thrasydemo auriga, quoniam is necatus a Patroclo v. 465 nec intra currum nec de curru cecidisse narratur. Rarus sane est aoristus *λιπῆναι* nec ante Dionem Cass. 37, 33 repertus, caeterum non suspectus. Nec opus est *λίπησαν* vertere *caruerunt*, *ἐλλιπῆ ἐγένοντο*, sed simpliciter *ἐλείφθησαν* scil. *ὑπὸ τῶν ἀνάκτων.* Bekkerus cum Zenodoto *λίπον*, non sine obscuratione

ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ, ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
χειρὶ δ' ἑλὼν ἐπίεζε βραχίονα· τεῖρε γὰρ αὐτόν
ἕλκος, ὅ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ
τείχεος ὑψηλοῖο, ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
„κλῦθι, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
εἷς ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν
ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερόν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
τερσῆναι δύναται, βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ·
ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
ἐλθὼν δυσμενέεσσιν. ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλεν,
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' οὗ παιδὸς ἀμύνει.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι, ἄναξ, τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι,
κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἑτάροισιν
κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν,
αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχωμαι."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, γήθησέν τε,
ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
πρῶτα μὲν ὤτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι·
αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἔπι Πανθοΐδην καὶ Ἀγήνορα δῖον,
βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν,

narrationis; nec enim vel abjunctos esse equos a quopiam vel ipsos abrupisse jugum usquam commemoratur.

512. *τείχεος* scil. *μέρος τι* ut *M* 388 cum *ἐπεσσύμενον* jungendum ut *M* 143 *O* 395 *τεῖχος ἐπεσσύμενον*, non cum *βάλεν* quasi addito *ἀπό*.

515. *πάντοσε* pro *πάντῃ* ut *Δ* 455 *τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν*. — Mox *ὡς .. ἱκάνει* pro *ὡς νῦν ἐμοὶ ἀκούειν, ὅν κῆδος ἱκάνει*, contractione duarum enunciationum in unam.

518. *ἐλήλαται* pro *ἐνελήλαται*, ut *K* 153. Similiter *ὁμοφροσύνῃσιν*, *ἀγηνορίῃσιν ἐνιέναι*. ο 198 *I* 700.

522. *ἀμύνει* scil. *λοιγόν*, ut *N* 109.

ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος εἰς ἐπικούρων,
οἳ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν.
κεῖται Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ·
τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκεος Ἄρης.
ἀλλὰ φίλοι πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν
Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι ὅσσοι ὄλοντο,
τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχείῃσιν."
Ὣς ἔφατο, Τρῶας δὲ κατὰ κρῆθεν λάβε πένθος
ἄσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν, ἐπεί σφισιν ἕρμα πόληος
ἔσκε καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών· πολέες γὰρ ἅμ' αὐτῷ
λαοὶ ἕποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Μενοιτιάδεω Πατροκλῆος λάσιον κῆρ.
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
„Αἴαντε, νῦν σφῶιν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,
οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν, ἢ καὶ ἀρείους.
κεῖται ἀνὴρ ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,
Σαρπηδών. ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες,
τεύχεά τ' ὤμοιιν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα νηλέι χαλκῷ."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί,
σύμβαλον ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχεσθαι
δεινὸν ἀύσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.

543. *Πατρόκλῳ*. Suspicor *Πατρόκλου*, ut *P* 308 *ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι*.

549. *ἄσχετον* de *vehementia*, *οὐκ ἐπιεικτόν* de *perennitate* doloris, ut *E* 892 irae. Gloss. 434. — *ἕρμα* i. e. *ἔρυμα* praesidium, diversum ab homonymo *ἕρματα*; vid. ad *Ξ* 182. Gloss. 2292.

557. *ἀρείους* scil. *εἶναι*, quod respondeat infinitivo *ἀμύνεσθαι*.

559. *ἀλλ' εἰ*. Supplenda est apodosis: *κάλλιστ' ἂν ἔχοι*.

Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς·
βλῆτο γὰρ οὔ τι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου, δῖος Ἐπειγεύς,
ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ εὐναιομένῳ ἤνασσεν
τὸ πρίν· ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν·
οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆι ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
χερμαδίῳ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἑτάροιο,
ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων ἴρηκι ἐοικώς
ὠκέι, ὅς τ' ἐφόβησε κολοιούς τε ψῆράς τε.
ὣς ἰθὺς Λυκίων, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
ἔσσυο καὶ Τρώων, κεχόλωσο δὲ κῆρ ἑτάροιο.
καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον Ἰθαιμένεος φίλον υἱόν
αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας.
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
ἥν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ
ἠὲ καὶ ἐν πολέμῳ, δηίων ὕπο θυμοραϊστέων,
τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὤσαντο δ' Ἀχαιοί.
Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
ἐτράπετ', ἔκτεινεν δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,

572. *Βουδείῳ*, urbe Phthiotidis.

573. *τότε* si sensum, non structuram spectas, cum *ἔπεμπον* jungendum est h. s. *ἀτὰρ τότε ἅμ' Ἀχιλῆι ἐν Ἰλίῳ ἦν*. Reliqua *διὰ μέσου* posita sunt.

590. *πειρώμενος* scil. *vires suas*, ut plenius *Τ* 384 *πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσιν*, et brevius *Ζ* 435 *τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι.*

591. *δηίων ὕπο* scil. *βιαζόμενοι* cum *ἐχώρησαν* junxi, ut *ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος φεύγω* Φ 553; nam ad praecc. si traheres et amplificatio verborum *ἢ ἐν πολέμῳ*, inepta, et *ὑπό* obscurum foret. Id Schol. aut superfluum aut pro *μετά* positum esse judicavit.

Χάλκωνος φίλον υἱόν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν.
τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στῆθος μέσον οὔτασε δουρί,
στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
δούπησεν δὲ πεσών· πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιούς,
ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνήρ. μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο,
στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.
ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν,
Λαόγονον θρασὺν υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
ᾤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν·
ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβάντος.
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
[αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.]
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
„Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα
ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἴ σ' ἔβαλόν περ."
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
„Αἰνεία, χαλεπόν σε καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κε σεῦ ἄντα
ἔλθῃ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.

598. *κατέμαρπτε* scil. Bathycles.

601. *στάν* i. e. *restiterunt* ex fuga et circumfusi sunt corpori jacentis, ut *Λ* 598 *στῆτ' ἐλελιχθέντες.* — Mox *μένος*, ut plenius *E* 506 *οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.*

604. *ὅς* ad *Ὀνήτορος* non ad *Λαόγονον* referendum. Nemo sacerdos inter proeliantes reperitur; senes enim esse solebant.

617. *ὀρχηστήν.* Perstringitur Meriones Cretensis ob agilitatem membrorum saltatore dignam, cujus ope *πρόσσω καταχύπτων* telum evitaverit v. 611. Exercebant autem Cretenses *ἐνόπλιον ὄρχησιν* sive *πυῤῥίχην.* Ex Schol.

εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέι χαλκῷ,
αἶψά τε καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς
εὖχος ἐμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ."
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἐνένιπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
„Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις;
ὦ πέπον, οὔ τοι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσιν
νεκροῦ χωρήσουσι· πάρος τινὰ γαῖα καθέξει.
ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ·
τῷ οὔ τι χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι."
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
τῶν δ', ὥς τε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὀρώρει
οὔρεος ἐν βήσσῃς· ἕκαθεν δέ τε γίγνετ' ἀκουή·
ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
χαλκοῦ τε ῥινοῦ τε βοῶν τ' εὐποιητάων,
νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
οὐδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα δῖον
ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίῃσιν
ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους.
οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
ὣς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον. οὐ δέ ποτε Ζεὺς
τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινώ,
ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὅρα, καὶ φράζετο θυμῷ
πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου, μερμηρίζων
ἢ ἤδη καὶ κεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
χαλκῷ δῃώσῃ, ἀπό τ' ὤμων τεύχε' ἕληται,

630. *ἐπέων δέ.* Constantia antitheseos exigebat *ἐν ἔπεσι δὲ βουλῆς τέλος*, *in verbis deliberationis eventus situs est*, nam *λόγους ὅστις διαμάχεται μὴ διδασκάλους τῶν πραγμάτων γίγνεσθαι, ἀξύνετός ἐστι*, Thuc. 3,42, 2; nunc ita pergit Patroclus quasi inchoaverit: *ἐν πολέμῳ χερῶν τέλος ἐστίν*, *in proelio manus discrimen faciunt.*

636. *ῥινοῦ τε βοῶν τε* hendiadys est; nisi alterum *τε* delere mavis.

639. *βελέεσσιν* per zeugma cum *εἴλυτο* copulatum, omisso proprio verbo *ᾐείκιστο*; nisi potius pro *βολαῖς*, *ἕλκεσι* *vulneribus* positum est ut Θ 513.

643. *δεύει.* Syntaxis *δεύῃ* poscit, rursusque v. 650 optativos *δῃώσειε* et *ἕλοιτο*.

ἤ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειεν πόνον αἰπύν.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
ὄφρ' ἠὺς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῆκεν·
ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι· γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα.
ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν
πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλαμμένον ἦτορ,
κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.
οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἕλοντο
χάλκεα μαρμαίροντα. τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.
καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„εἰ δ' ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα
πολλὸν ἀποπρὸ φέρων λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσιν
χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον,

651. *ὀφέλλειεν* pro *ὀφείλειεν*, *augeat*, ut *β* 334.

657. *ἔτραπε* scil. *ἵππους* quod additum *Θ* 157. 257.

658. *τάλαντα* scil. *ῥέποντα*, suo cum damno inclinata. Conscius sibi Hector non sponte in animo suo fortissimo ortam esse tam subitam ignaviam, sed divino miraculo, agnoscere sibi videtur, a Jove decretam Trojanorum cladem, proptereaque seu certa victoriae desperatione seu pia Jovis reverentia, caeterosquoque Trojanos secum fugere jubet.

660. *βεβλαμμένον*. Suspicor *βεβλαμμένοι ἦτορ* i. e. *βλαψίφρονες*, *φρενοβλαβεῖς*, *νόου βεβλαμμένοι ἐσθλοῦ* Theogn. 223. Quasi *mente capti* fugere coeperunt Lycii, tam dolore ob regis carissimi necem quam contagione fugae et cohortationis Hectoreae. Vid. ad *P* 535. Quod vulgatur *βεβλαμμένον*, vix tolerabile est; nec enim is qui sic, ut v. 481 Sarpedon letaliter transverberatus occidit, apte tam leni verbo, *laesus*, dicitur, nec usquam Homerus *βλάπτειν* de *vulneratione* utitur, ubivis de *debilitatione* vel corporis vel mentis, nec *ἦτορ* pars corporis est, quae telo queat sauciari ut *κῆρ*, sed animi tantum vis et facultas quae adimi potest, ut *θυμός*. Quare ne *βεβλημένον* quidem, quod Spitznerus ex Aldina secunda recepit, admittendum videtur.

668. *ἐκ βελέων* vellem sic per *ἐκτὸς βελέων extra teli conjectum* explicare liceret, ut *ἀπὸ* saepe pro *ἄποθεν* dicitur; nunc quoniam talis usus exemplis caret, *φέρων* cogitatione

πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
θήσουσ' ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ,
ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε
τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων.
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν,
αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας
πολλὸν ἀποπρὸ φέρων, λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσιν
χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν,
πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη
νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληιάδαο φύλαξεν,
ἦ τ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέ περ ἀνδρῶν·
ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην
ῥηιδίως, ὁτὲ δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι·
ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας,
Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θανατόνδε κάλεσσαν;
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ἔχεκλον
καὶ Πέριμον Μεγάδην καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελάνιππον,
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἔλασον καὶ Μούλιον ἠδὲ Πυλάρτην.
τοὺς ἕλεν· οἱ δ' ἄλλοι φύγαδε μνώοντο ἕκαστος.
Ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί· περιπρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν·
εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐυδμήτου ἐπὶ πύργου

addendum est, quod v. 679 additur. Bentlejus ἕλκων pro ἐλθών commendavit.

688. *αἰεί τε*. Praefero cum 3 Mss *αἰεί γε* in quo *γε* ad *Διὸς* pertinet, antepositum ut in *γε ἔπειτα*, *γε μάλιστα* E 812. K 59. Nam *τε* non habet quo referatur.

690. *ἐποτρύνῃσι*. Baeumleinius *ἐποτρύνει μαχέσασθαι* ex P 177; nam conjunctivo hic nullus locus.

697. *μνώοντο* scil. *τραπέσθαι*.

ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
χείρεσσ' ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεις. οὔ νύ πω αἶσα
σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων.“
ὣς φάτο, Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους·
δίζε γὰρ ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖτις ἐλάσσας,
ἦ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε,
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
ὃς Φρυγίῃ ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο.
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„Ἕκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
αἴθ', ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
ἀλλ' ἄγε Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
αἴ κέν πώς μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.“
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν,
Κεβριόνῃ δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
δύσεθ' ὅμιλον ἰών, ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
ἧκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἕκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα οὐδ' ἐνάριζεν,

723. *τῷ κε.* Minatur Apollo personatus Hectori trepidanti ignominiam ignaviaeque poenam, si sibi, Asio avunculo, adversus filium regis bellique ducem potestas esset puniendi. Nam *φέρτερος* saepius de potestate quam de robore usurpatur, ut *Α* 281. Similiter Telemachus *φ* 374. *τῷ κε τάχα στυγερῶς τεν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι.*

αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε
σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
μάρμαρον ὀκριόενθ', ὅν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψεν,
ἧκε δ' ἐρεισάμενος — οὐδὲ δὴν χάζετο — φωτός,
οὐδ' ἁλίωσε βέλος, βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξέι λᾶι.
ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
ὀστέον, ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
„ὢ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνήρ, ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ.
εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν,
νηὸς ἀποθρῴσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη,

736. *φωτός* ex *ἧκε* suspendi, ut *N* 650 *Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀιστόν;* et media ut parenthesin seclusi, h. s. „Patroclus Hectorem semet adorientem conspicatus de curru desiluit, quasi fugiturus esset; non diutius tamen fugientis speciem sustinebat, quam dum saxum prehendisset quo adversarium peteret; neo prorsus irrito jactu petiit; nam, etsi non Hectorem ipsum, at aurigam ejus percussit.“ Longe aliter Spitznerus, vulgatae interpunctioni et structurae obsecutus: *Non diu abfuit a viro neque frustra emissum est telum; feriit* (icit) *autem Cebrionem,* in quibus perobscura primorum verborum sententia. Schol. *δὴν ἄζετο* legit.

740. *σύνελεν* i. e. saxum supercilia in unum confudit, postquam os frontis, quo illa distinebautur, non duravit adversus ictum; nam *ἔσχεν* pro *ἀντέσχεν*.

742. *ἀρνευτῆρι, urinatori,* ex *ἐρευνητῆρι indagatori* vel *διφῶντι τήθεα* contractum est. Gloss. 2318.

745. *κυβιστᾷ.* Poeta quidem in narratione delabentem Cebrionem serio cum *urinatore* comparaverat, ob similitudinem praecipitandi, Patroclus autem in oratione eundem cum irrisione dum celerem moribundi casum ad voluntarium artificium quoddam refert *saltatori ludicro κυβιστῇ* aequat, qui plerumque in caput se dejiciendo spectatores delectare solcat et, si casus detur, etiam urinatoris munere fungi possit. Imitatus est Aeschyli nuntius in Pers. 305 *Δαδάκης πληγῇ δορὸς πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο.*

748. *δυσπέμφελος* scil. *ὁ πόντος.* Ipsum adjectivum ab reduplicatione ortum est radicis *φλέω, φλύω,* unde et *ζαφελής, ἐπιζάφελος* et *παφλάζειν* fluxere. Simplex servavit Hesychius: *πέμφελα· δύσκολα, τραχέα.* Gl. 2297.

ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ.
ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν."
Ὣς εἰπὼν ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωι βεβήκει
οἶμα λέοντος ἔχων, ὅς τε σταθμοὺς κεραΐζων
ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ, Πατρόκλεις, ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
τὼ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὣς δηρινθήτην,
ὥ τ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον.
ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀυτῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέι χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχεν ποδός. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν
οὔρεος ἐν βήσσῃς βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κράνειαν,
αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους
ἠχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων,
ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
δῄουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρ' ἐπεπήγει
ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες,
πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξαν
μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
κεῖτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἱπποσυνάων.

754. *μεμαώς*. Suspicor cum Ed. Goebelio: *μεμαὼς, Πατρόκλεις, ἆλσο*. Nam *μεμαότες* quidem i. e. *μεμαῶτες* trajecta quantitate suum *α* producere potuit, *μεμαώς* non potuit. Caeterum Patroclus prorsus incolumis leoni vulnerato eadem ratione comparatur, qua v. 266 Myrmidones vespis.

762. *λάβεν* scil. *Κεβριόνην*. Et mox *ποδός* scil. *λαβών*.

772. *ἐπεπήγει* scil. *ἐν χροῒ μαρναμένων*.

776. *μεγαλωστί* scil. *τανυσθείς* quod additum est Σ 26; natura magnus Cebriones prope major videbatur, postquam longe lateque porrectus jacebat.

Ὄφρα μὲν ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο πῖπτε δὲ λαός·
ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν.
ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο,
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσεν,
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι,
σμερδαλέα ἰάχων, τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή·
ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
δεινός. ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησεν·
στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
χειρὶ καταπρηνεῖ, στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ ἔθειραι
αἵματι καὶ κονίῃσι — πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
ἱππόκομον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν,
ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον
ῥύετ', Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
ᾗ κεφαλῇ φορέειν — σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος·
πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,
βριθὺ μέγα στιβαρὸν κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα,

778. *ἥπτετο*. Comma delevi, ut primariam notionem *ἀμφοτέρων* etiam ex *λαός* pendere appareat.

780. *ὑπὲρ αἶσαν* scil. *Διός*, ut *P* 321. *Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ*. Nam quum Jupiter eum diem cladi Achivorum destinavisset, id decretum divinum duplicanda virtute eversuri videbantur Achivi. Perperam Schol. *ultra modum*,

795. *ἔθειραι*, jubae equestres cristae.

800. *οἱ* de Patroclo dictum, non de Hectore, cui non tam prope esset exitium quam illi; quare haec verba ut parenthesin separavi.

803. *τερμιόεσσα ad pedes usque pertinens*, idem quod *O* 646 *ποδηνεκής*,

λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα,
στῆ δὲ ταφών. ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνήρ,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε πόδεσσί τε καρπαλίμοισιν —
καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων —
πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο·
ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεις ἱππεῦ,
οὐ δὲ δάμασσ'· ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε, μῖκτο δ' ὁμίλῳ,
ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον, οὐδ' ὑπέμεινεν
Πάτροκλον γυμνόν περ ἐόντ' ἐν δηιοτῆτι·
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς
ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον
ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,
ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας, οὗτα δὲ δουρὶ
νείατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ,
ὤ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω·
πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν·
ὣς πολέας πεφνόντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱόν

ἕρκος ἀκόντων et Xenoph. Cyrop. 6, 2, 10 *σὺν ἀσπίσι ταῖς ποδήρεσι* et similis vestimento illi hiberno, *χιτῶνι τερμιόεντι* Hesiod. Opp. 537. Nam *τέρμις πούς* apud Hesychium. Gloss. 650. Sed A. Goebelii explicationem scutum f i m b r i a t u m et simile *αἰγίδι θυσανοέσσῃ*, amplecterer, si compertum foret, fimbrias ideo quod extremae orae adnexae sunt, *τέρματα* vocari.

811. *πρῶτ' ἐλθών* i. e. *ἐπεὶ τὰ πρῶτα ἦλθεν* ad *βάλεν* v. 807 referendum, non ad proximum *βῆσε*, quod ut parenthesin separavi. Is Euphorbus simulatque advenit, primus telo petiit Patroclum.

815. *γυμνόν*, post galeam ablatam, hastam fractam, scutum delapsum, loricam solutam interventu Apollinis; vid. 793—804.

824. *ὤ τε.* Spurium hunc versum et ex v. 757. 758 consutum probabiliter judicat Arn. Passovius Comparr. Hom. p. 16. Mox *πίδακος ἀμφί* ut Θ 267 *ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος;* nam plerumque dativo jungitur ut Γ 70. δ 151.

Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα,
καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Πάτροκλ', ἦ που ἔφησθα πόλιν κεραϊξέμεν ἀμήν,
Τρωιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
νήπιε. τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν, ἔγχεϊ δ' αὐτός
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅ σφιν ἀμύνω
ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
ἆ δειλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
ός πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·
,μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
νῆας ἔπι γλαφυράς, πρὶν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι.'
ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν."
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
„ἤδη νῦν, Ἕκτορ, μεγάλ' εὔχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκεν
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἵ μ' ἐδάμασσαν
ῥηιδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
τοιοῦτοι δ' εἴ πέρ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
ἀλλά με Μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός
ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος, σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,

831. *ἀπούρας* et *ἀπουράμενος* Hes. Sc. 173 ex *ἀποαύρας ἀποαυράμενος* contractione praepositionis natum videtur ut *ἀπαυρᾶν* ejusdem elisione. Gloss. 20.

834. *ποσσὶν* et *ἔγχεϊ* antitheta sunt ut *ἵπποι* et *αὐτός*. Certatim, inquit, equi et ego suis utrique opibus propugnare nitimur pro mulieribus Trojanis, equi pedibus ut te assequar, ego hasta ut te perimam.

842. *που* suam vim habet: *credo;* nec enim scire poterat Hector, quid Patroclo mandavisset Achilles, et dum opinatur et conjectat, in manifestum errorem incidit. Vix enim mentionem fecerat Hectoris Achilles in mandatis v. 64—100 datis.

847. *τοιοῦτοι* scil. *οἷος σὺ εἶ, οὐχὶ θεὸς ὤν.*

χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο."
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν·
ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἄιδόσδε βεβήκει,
ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἁδροτῆτα καὶ ἥβην.
τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ·
„Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
τίς δ' οἶδ' εἴ κ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἠυκόμοιο
φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;
Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
εἴρυσε, λὰξ προσβάς, τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός.
αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,
ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο·
ἵετο γὰρ βαλέειν. τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

XVII.

Μενελάου ἀριστεία.

Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν ἀρηίφιλον Μενέλαον
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηιοτῆτι.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν' ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ
πρωτοτόκος κινυρή, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο·

854. *δαμέντα* scil. *θανεῖν*, quod ex *θάνατος* repetendum. Nam *δαμέντα* elisum est, ut β 250 *ἐλθόντα*, non *δαμέντι*; etiamsi praecedit *τοι*; vid. intt. ad Soph. El. 480. *ὕπεστί μοι θράσος ἁδυπνόων κλύουσαν ἀρτίως ὀνειράτων.*

857. *ἁδροτῆτα* i. e. *ἀνδροτῆτα*; nam quod excidit *ν*, id aspiratione vocalis compensatum est; sicut *Hadriani* nomen ab *Andreae* nomine prodiit. Et differt *ἁδροτής*, *ἀνδροτής* sic ab *ἠνορίῃ*, *ἀνδρείᾳ* ut *natura humana* a *virili natura* vel *audacia*. Gloss. 1086. Im. Bekkerus *ἀρετῆτα* effinxit et audacter substituit.

859. *αἰπύς* non rhetoricum exitii epitheton est *grave*, sed logicum, *subito eventurum et maturum*, ut α 37 *εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον*, *gnarus brevi se post scelus periturum esse.* Eadem vis subest derivato *ἐξαίφνης*. Gl. 967.

863. *ὕπτιον* proleptice dictum; nam antequam hasta extraheretur, Patroclus per ventrem transfixus, ipso telo sustentabatur ut quasi sedens exspiraret.

ὥς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος.
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην,
τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐυμμελίης ἀμέλησεν
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
ἔστη, καὶ προσέειπεν ἀρηίφιλον Μενέλαον·
„Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρόν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.
οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι."
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος οὔτε λέοντος
οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, οὗ τε μέγιστος
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει,
ὅσσον Πάνθου υἷες ἐυμμελίαι φρονέουσιν.
οὐ δὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο
ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο καί μ' ὑπέμεινεν
καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
ἔμμεναι· οὐδέ ἕ φημι πόδεσσί γε οἷσι κιόντα
εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην κεδνούς τε τοκῆας.

XVII. 9. οὐδὲ ad υἱὸς referendum: *ne Panthoi quidem filius Euphorbus Patrocli incuriosior erat quam Menelaus.*

22. *περὶ* jungendum cum *βλεμεαίνει*, i. q. *περιβλέπει*. Gloss. 317.

25. *ὅτε μ' ὤνατο*, i. e. *Non Hyperenor*, is qui juvenis me seniorem invaserat, *juventae suae fructum tulit, cum me fruitus est* (vel me tentavit, ut *ἐγεύσατο*) *mihique restitit deterrimumque me bellatorem esse existimavit.* Nam *ὤνατο* aoristus est verbi *ὀνίνασθαι ὀνήσεσθαι*, ut Eur. Herc. F. 1368 *οὐδ' ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν*, cum accusativo structum ut Soph. Tr. 570 *τοσόνδ' ὀνήσει τῶν ἐμῶν*, non ut plerumque cum genitivo partitivo. Et cum sarcasmo ut *ἐπαυρεῖν* usurpatum est, quasi Hyperenori voluptati fuerit, cum Menelao concurrere ejusque caede inclarescere. Vulgo *ὤνατο* explicant *ὠνείδισεν*, *increpuit* tanquam ab *ὄνεσθαι* ductum eodem sensu quo *ὠνοσάμην* Ξ 95. Ω 241. Atqui Ξ 516 quo loco Hyperenoris nex narratur, is neque increpuerat Menelaum neque omnino quidquam dixerat feceratve, sed satis habuerat occurrere Menelao ab eoque occidi. Quocirca etiam *ἔφατο* v. 26 significat *ratus est* ut Γ 366, non *dixit*.

ὥς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κέ μευ ἄντα
στήῃς. ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω."
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὐ πεῖθεν· ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
„νῦν μὲν δή, Μενέλαε διοτρεφές, ἦ μάλα τίσεις
γνωτὸν ἐμόν, τὸν ἔπεφνες, ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις,
χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας
Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ.
ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται
οὐδέ τ' ἀδήριτος, ἤτ' ἀλκῆς ἤτε φόβοιο."
Ὣς εἰπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·
οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἔνι κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί,
ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

32. ῥεχθὲν i. e. *μόνον τὸ ῥεχθὲν ἤδη ἀλλ' οὐ τὸ μέλλον ῥεχθήσεσθαι.* Nec deterius agunt, qui *καί* cogitatione addunt: *patratum non sapiens solus, sed vel stultus agnoscit* . . Eadem optio datur in Hesiodeo Opp. 218 *παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.*

37. *ἀρητόν.* Suspicor *ἄρρητον infandum* cum quibusdam grammaticorum etsi semel tantum Homero usurpatur, ξ 466, idque sensu *indicti.* Nam utcunque *ἀρητὸν* explicabis, sive *exsecrabilem* dolorem ut *κατάρατον*, sive *exoptatum*, ut *πολυάρητον* τ 404, quoniam *γόος* et *πένθος* delenimenta sint doloris horumque *ἵμερος* subeat ingentes, quaesiti et contorti aliquid habet.

42. *ἤτε φόβοιο* scil. *πόνος ἔσται, sive de vi majore sive de fuga agetur*, ut Λ 410 *ἤτ' ἔβλητ' ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον.* Geminatio particulae obstaculo est ne genitivi a superiore *πόνος* pendeant. Sententiam recte expressit Spitznerus: *non diu expers erit pugna periculi aut discriminis utrum vincas an vincare.* Nam *ἀπείρητος* est id certamen quod omnino *non tentatur* ut M 304, et *ἀδήριτος* id quod *intra verba pugnae expers stat.*

47. *θέμεθλα στομάχοιο sedem* vel *locum* gutturis, ut *ὀφθαλμοῖο θέμεθλα* Ξ 493 oculorum.

αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι
πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.
οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ,
καλόν, τηλεθάον· τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσιν
παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ
βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·
τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐυμμελίην Εὔφορβον
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς,
βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἁρπάσῃ, ἥ τις ἀρίστη·
τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν
πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει
δῃῶν· ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες ἄνδρες τε νομῆες
πολλὰ μάλ' ἰύζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν
ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ·
ὥς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
ἔνθα κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
Ἀτρεΐδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ' ἐπῶρσε θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ἀνέρι εἰσάμενος, Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

51. *Χαρίτεσσιν* h. e. *Χαρίτων κόμαις*, ut β 121 *ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ*.

54. *οἰοπόλῳ oves pascente* ut *Ἑρμῆς οἰοπόλος* H. Merc. 314 *upilio*, et *αἰπόλος caprarum pastor*. Describitur *pascuus* ager gregibus magis quam armentis idoneus, utpote in montibus situs. Nusquam haec vox apud Homerum *desertum*, *οἷον πελόμενον* significat nec N 473 nec in *σταθμὸς οἰοπόλος ovile* T 377 nec in *οὔρεα οἰοπόλα* Ω 614 λ 574. Etiam in Pind. Pyth. 4, 50 *οἰοπόλος δαίμων* est Ἀπόλλων *νόμιος*. — *ἀναβέβρυχεν sursum bullit* una cum contrario *ὑπόβρυχα θῆκε* ε 319 et *βρύχιος* utcunque ad *βρέχειν mergere* redit diversum vel brevitate vocalis a *βέβρυχεν μέγα κῦμα* v. 264 unde *βρυχᾶσθαι mugire* quorum praesens *βρύκειν* vel *βρύχειν*, *frendere*. Gloss. 931. Buttmann. Lex. 2, 127.

66. *ἰύζουσιν* i. e. *ἰοὺ βοῶσι* fugandi leonis causa ut ο 162, non lamentandi; vid. v. 111. Ad formam conf. *αἰάζω οἰμώζω ὀλολύζω*.

„Ἕκτορ, νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις ἀκίχητα διώκων,
ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ᾽ ἀλεγεινοί
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἠδ᾽ ὀχέεσθαι,
ἄλλῳ γ᾽ ἢ Ἀχιλῆι, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
τόφρα δέ τοι Μενέλαος ἀρήιος Ἀτρέος υἱός
Πατρόκλῳ περιβὰς Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνεν,
Πανθοίδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.“
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν,
Ἕκτορα δ᾽ αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίνας.
πάπτηνεν δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα κατὰ στίχας, αὐτίκα δ᾽ ἔγνω
τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ᾽ ἐπὶ γαίῃ
κείμενον· ἔρρει δ᾽ αἷμα κατ᾽ οὐταμένην ὠτειλήν.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
ὀξέα κεκληγώς, φλογὶ εἴκελος Ἡφαίστοιο
ἀσβέστῳ. οὐδ᾽ υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας·
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγών. εἰ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλά
Πάτροκλόν θ᾽, ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ᾽ ἐνθάδε τιμῆς,
μή τίς μοι Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται.
εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
αἰδεσθείς, μή πώς με περιστήωσ᾽ ἕνα πολλοί·
Τρῶας δ᾽ ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
ὁππότ᾽ ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι
ὅν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.
τῷ μ᾽ οὔ τις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ᾽, ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.
εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
ἄμφω κ᾽ αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης
καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρόν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆι· κακῶν δέ κε φέρτατον εἴη.“

95. *μή* non ex *αἰδεσθείς*, *pudore commotus*, pendet, sed ex omisso *δέδοικα*, pariter ut *μὴ* v. 93.

98. *πρὸς δαίμονα invito numine* v. 104. *καὶ πρὸς δαίμονά περ*, seu Jove seu fato. Gloss. 2471.

105. *κακῶν* h. e. inter tot mala quae perferimus ob necem Patrocli hoc qui-

Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρόν,
ἐντροπαλιζόμενος ὥς τε λὶς ἠυγένειος,
ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο.
ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
στῆ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,
παπταίνων Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
θαρσύνονθ' ἑτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων.
βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα·
„Αἶαν, δεῦρο, πέπον, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
σπεύσομεν, αἴ κε νέκυν περ Ἀχιλλῆι προφέρωμεν
γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ."
Ὣς ἔφατ', Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν.
βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,
ἕλχ', ἵν' ἀπ' ὤμοιιν κεφαλὴν τάμοι ὀξέι χαλκῷ,
τὸν δὲ νέκυν Τρῳῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη·
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠύτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων,
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὅ γε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας
ἑστήκειν ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν,
ᾧ ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσωνται ἐν ὕλῃ
ἄνδρες ἐπακτῆρες· ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων·

dem optimum vel malorum aliquod delenimentum fuerit, corpus hostibus eripuisse, vel: *κακὸν μὲν καὶ αὐτό, φέρτατον δὲ τῶν κακῶν.*

108. *ἀνεχάζετο.* Interea Hector corpus Patrocli spoliavit; id interim silentio transmissum elucet ex v. 122. 125.

136. *ὄσσε καλύπτων* idem fere est

ὥς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωι βεβήκει.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
ἑστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάις, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
„Ἕκτορ εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο.
ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.
φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσεις
οἶος σὺν λαοῖσι, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν·
οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
εἶσι περὶ πτόλιος, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
μάρνασθαι δηίοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον,
σχέτλι', ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον
κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο, πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ,
ζωὸς ἐών· νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης.
τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη,
ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται οἳ περὶ πάτρης
ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο,
αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω.
εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
ἔλθοι τεθνηὼς καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης,
αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλά
λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω·
τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
ἀλλὰ σύ γ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας

quod *ὑπόδρα ἰδών* vel *ὑπαὶ ὁρῶν* *Γ* 217.

144. *πόλιν* i. e. *πόλιν ἄκρην* *X* 383 vel *Πέργαμον* *E* 460; nam nomina *ἀκρόπολις*, *ἄκρα* post Homerum invaluere, — *ἄστυ* i. e. *Τροίην* vel *Ἴλιον* *Υ* 216. Quanquam promiscue etiam his nominibus utitur poeta, ut *ζ* 177. 178 *ξ* 472. 473.

151: *κάλλιπες*: Ignorat enim Glaucus adhuc Sarpedona Apollinis opera conservatum *Π* 666.

στήμεναι ἄντα, κατ᾽ ὄσσε ἰδὼν δηίων ἐν ἀυτῇ,
οὐδ᾽ ἰθὺς μαχέσασθαι, ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστιν."
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες;
ὢ πόποι, ἦ τ᾽ ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,
τῶν ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσιν·
νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες,
ὅς τέ με φῄς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
οὔ τοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην οὐδὲ κτύπον ἵππων·
ἀλλ᾽ αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο,
ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην
ῥηιδίως, ὅτε δ᾽ αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
ἀλλ᾽ ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ᾽ ἔμ᾽ ἵστασο καὶ ἴδε ἔργον,
ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὡς ἀγορεύεις,
ἤ τινὰ καὶ Δαναῶν ἀλκῆς μάλα περ μεμαῶτα
σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος."
Ὣς εἰπὼν Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω
καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
δηίου ἐκ πολέμοιο· θέων δ᾽ ἐκίχανεν ἑταίρους
ὦκα μάλ᾽, οὔ πω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μεταςπών,
οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος.
στὰς δ᾽ ἀπάνευθε μάχης πολυδάκρυος ἔντε᾽ ἄμειβεν·
ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ὁ δ᾽ ἄμβροτα τεύχεα δῦνεν
Πηλείδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ Οὐρανίωνες

173. *ὠνοσάμην vituperatum volo* ut *ἐπῄνεσα* Hermann. ad Vig. p. 746.

181. *ἀλκῆς* cum *μεμαῶτα* jungendum ut *N* 197 *Αἴαντε μεμαότε θούριδος ἀλκῆς* et *E*. 732 *μεμαυῖ᾽ ἔριδος καὶ ἀυτῆς*, et *καί* cum *μάλα περ* ut v. 571. Quare comma delevi post *ἀλκῆς*.

192. *πολυδάκρυος* scripsi cum Bentlejo, ut v. 544. *X* 487. *Γ* 132 pro vulgato *πολυδακρύτου*, cujus penultimam longam frustra defenderis per synizesin quoniam *ἔντεα* sequitur. Bekkerus *πολυδακρύου* praetulit, formam Apollonio demum usurpatam, 2, 916.

πατρὶ φίλῳ ἔπορον, ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσεν
γηράς· ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς
τεύχεσι Πηλεΐδαο κορυσσόμενον θείοιο,
κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
„ἆ δείλ', οὐδέ τί τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
ὃς δή τοι σχεδὸν εἶσι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι.
τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε κρατερόν τε,
τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
εἵλευ. ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
τῶν ποινὴν ὅ τοι οὔ τι μάχης ἐκνοστήσαντι
δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐωνος."
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ, δῦ δέ μιν ἄρης
δεινὸς ἐνυάλιος, πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
ἀλκῆς καὶ σθένεος. μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
βῆ ῥα μέγα ἰάχων — ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσιν
τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλεΐωνος —
ὤτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσιν,

204. *ἐνηέα* idem videtur significare quod *προσηνέα mitem* et contrarium *ἀπηνέι*, ei qui rogatus a b n u e r e consuevit, duco. Patroclus enim *πᾶσιν ἐπίστατο μείλιχος εἶναι*, v. 671. Ducta crederes haec adjectiva perinde atque *ἀναίνεσθαι renuere* ab *αἴνειν*, ut *πρηνής στρηνής τρανής* a *περαίνειν δραίνειν τετραίνειν* nisi dubitationem moveret extrusum *ν* et abusus praepositionis *ἐν*. Gloss. 1000. Alii *ἐνηής* ad *ἠΰς* referunt, nihilo evidentius, quum praesertim *ἠΰς fortem ac strenuum* magis quam *benignum mitemque* significet.

210. *ἥρμοσε* transitivum est ut *Γ* 333 *Τ* 385. *ε* 247. 162, non neutrum ut subinde post Homerum. Jupiter ipse Achillis arma aut majora aut minora quam pro Hectoris figura, hujus corpori adaptavit. Id m i r a c u l u m poemate dignius quam s i s p o n t e e t f o r t e f o r t u i t a Achillis arma Hectoris quoque corpori a p t a f u i s s e narrarentur; vid. ad *Τ* 385. Gloss. 538. — Mox *ἄρης* scripsi, *caedis cupido*, diversa a *pugnandi alacritate*, *μένει*, quam Minerva potius addere solet ut *λύσσα κάματος ἄχος* *Ι* 239 *Ε* 811 *σ* 348, non *Ἄρης*; vid. ad *Ν* 444. Gloss. 17.

213. *ἰνδάλλετο* scil. *Πηλείων εἶναι*; id enim ex *Πηλείωνος* mutuandum. Gloss. 414. Ratio et causa his verbis continetur, cur Hector singulos cohortatus sit, nempe ut agnosceretur quis esset, neve si pro Achille haberetur, suos ipse terreret et fugaret. Quare *βῆ* arctissime cum *ὤτρυνεν* conjunxi.

Μέσθλην τε Γλαῦκόν τε Μέδοντά τε Θερσίλοχόν τε
Ἀστεροπαῖόν τε Δεισήνορά θ' Ἱππόθοόν τε
Φόρκυν τε Χρομίον τε καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν.
τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„κέκλυτε, μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων.
οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων
ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον,
ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν.
τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ
λαούς, ὑμέτερον δὲ ἑκάστου θυμὸν ἀέξω.
τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος ἢ ἀπολέσθω
ἠὲ σαωθήτω· ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.
ὃς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνηῶτά περ ἔμπης
Τρῶας ἐς ἱπποδάμους ἐρύσῃ, εἴξῃ δέ οἱ Αἴας,
ἥμισυ τῷ ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτός
ἕξω ἐγώ· τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται ὅσσον ἐμοί περ."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμός
νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο,
νήπιοι. ἦ τε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
„ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε διοτρεφές, οὐκέτι νῶι
ἔλπομαι αὐτώ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο.
οὔ τι τόσον νέκυος περιδείδια Πατρόκλοιο,
ὅς κε τάχα Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνούς,
ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ περιδείδια, μή τι πάθῃσιν,

221. *οὐ γάρ.* Sensus orationis est: „Non ideo vos arcessivi ut cives nostri vel coloni sed ut belli socii essetis. Sed quoniam vos cum civium mearum molestia nutriendos curo vosque adjuvo, vobis rursus vel cum periculo mortis pugnandum est, nam talis est conversatio cum hoste periculosa, non amoena qualis est conversatio cum sodalibus. Ergo solennem ego fortitudinem ab omnibus posco ut debitam, nec remuneror; jam vero qui Patroclo potitus erit, ejus singularem virtutem eximio praemio remunerabor." Ergo *ὀαριστύς* festiva manuum consertarum designatio est, ut *μέλπεσθαι* *H* 241.

237. *εἶπε* pro *προσεῖπεν* ut v. 334. 655 *N* 725 *M* 60 coll. 210.

καὶ σῇ, ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει,
Ἕκτωρ, ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ἀλλ' ἄγ' ἀριστῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκούσῃ."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἵ τε παρ' Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
δήμια πίνουσιν καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος
λαοῖς, ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι."
Ὣς ἔφατ'· ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας,
πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηιοτῆτα,
τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν;
Τρῶες δὲ προύτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο
βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
ἠιόνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω,
τόσση ἄρα Τρῶες ἰαχῇ ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν. ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν

244. *Ἕκτωρ.* Suspicor *Ἕκτωρ θ', ἡμῖν.* Duas res horret Ajax, hostium multitudinem et Hectoris impetum. Atque illa quidem *νέφος πολέμοιο* dici potest ut *πεζῶν* vel *Τρώων νέφος* Ψ 133. *Π* 66 et *belli nubes* Virg. Aen. 10, 809; unus autem Hector quo jure nubi omnia circum obscuranti comparetur, non liquet. Nihilominus Pindarus quoque Nem. 10, 16 unum Amphiaraum *πολέμοιο νέφος* vocat, quasi Homerici loci pridem corrupti imitatione.

248. *ὦ φίλοι* commate separavi, ut duplex sit appellatio, altera caritatis, altera observantiae.

250. *δήμια* ut *Δ* 259 et *Ι* 70. — Mox *ἐκ δὲ Διὸς* pro *οἷς δὲ ἐκ Διός.* Quare commate solo diremi.

254. *αὐτός* scil. *ἀφ' αὑτοῦ*, etiam si non nominatim a me evocatus.

260. *ᾗσι φρεσίν*, *suopte ingenio* ac sine Musarum deorumve instinctu. *Faesi.*

λαμπρῇσιν κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν
χεῦ', ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθαιρε πάρος γε,
ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο·
μίσησεν δ' ἄρα μιν δηίων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρῳῇσιν· τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς·
νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν ἱέμενοί περ,
ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο. μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
μέλλον ἀπέσσεσθαι· μάλα γάρ σφεας ὦκ' ἐλέλιξεν
Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων συῒ εἴκελος ἀλκὴν
καπρίῳ, ὅς τ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηούς
ῥηιδίως ἐκέδασσεν ἑλιξάμενος διὰ βήσσας.
ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ, φαίδιμος Αἴας,
ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
ἄστυ πότι σφέτερον ἐρύειν καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἤτοι τὸν Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱός
Ἱππόθοος ποδὸς ἕλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
ἦλθε κακόν, τό οἱ οὔ τις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ,
ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς

283. ἐκέδασσεν cum διὰ βήσσας conjunxi. Aper fugiens simulac se circumegit, dissipat persequentes ἄλλυδις ἄλλῃ per saltus, ut de eodem capro v. 729. Nam ἑλιξάμενος h. l. et *M* 408 idem est quod ἑλιχθείς *M* 74 vel μεταστρεφθείς v. 732 *converso semel corpore;* vid. ad *M* 49. Quidam vertunt: *huc illuc se convertens*, quasi idem sit atque υ 28 ἑλισσόμενος ἔνθα καὶ ἔνθα; eodem errore quo Hor. Sat. 1, 9, 17 *non opus est te circumagi*, i. e. *reverti ut me prosequaris*, Acro explicat: *huc atque illuc circumduci.*

αἱματόεις. τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
κεῖσθαι· ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ,
τῆλ' ἀπὸ Λαρίσης ἐριβώλακος, οὐδὲ τοκεῦσιν
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
τυτθόν· ὁ δὲ Σχεδίον μεγαθύμου Ἰφίτου υἱόν,
Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆι
οἰκία ναιετάασκε πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων,
τὸν βάλ' ὑπὸ κληῖδα μέσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχεν,
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα, Φαίνοπος υἱόν,
Ἱπποθόῳ περιβάντα μέσην κατὰ γαστέρα τύψεν,
ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκός
ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,
Φόρκυν θ' Ἱπποθόον τε, λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν
κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ. ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
Αἰνείαν ὤτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικώς,
κήρυκ' Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς.
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„Αἰνεία, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε
Ἴλιον αἰπεινήν, ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους,

324. *Ἠπυτίδῃ* tanquam pater nomen et omen habuerit, ut *ἠπύτα κήρυξ* *Η* 384.

328. *ἀνέρας ἄλλους* scil. *εἰρυσσαμένους πόλιν καὶ ὑπὲρ θεόν*; atque bujus participii causam continet appositio *πεποιθότας*. Mox *καί* est pro *καίπερ*, et *ὑπερδέα* ad *δέδια δέος* referendum ut *περιδεής ἀδεής*, non ut aliis videtur ad *δέομαι* ut *ἐνδεής*.

κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας ἠνορέῃ τε
πλήθεΐ τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας;
ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσιν
νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον, οὐδὲ μάχεσθε."
Ὣς ἔφατ'· Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
ἔγνω ἐσάντα ἰδών, μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας·
"Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,
αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ', ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκείῃσι δαμέντας.
ἀλλ' ἔτι γάρ τίς φησι θεῶν, ἐμοὶ ἄγχι παραστάς,
Ζῆν', ὕπατον μήστωρα, μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι·
τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἵ γε ἕκηλοι
Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνηῶτα."
Ὣς φάτο, καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη·
οἱ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὔτασε δουρί,
υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Λυκομήδης,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
ὅς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει,
καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήιος Ἀστεροπαῖος,
ἴθυσεν δὲ καὶ ὁ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι.
ἀλλ' οὔ πως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντῃ
ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.
Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο πολλὰ κελεύων·
οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει
οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,

Ergo sensus est: „Quomodo vos Ilium „tutaremini vel invito deo (id quod „alios jam mortales fecisse vidi, tam „sua virtute quam principum nu„mero confisos, quamvis vulgus mi„litum perquam timidum haberent) „quum vel propitio Jove pugnam „detrectetis?" Interrogationem post *αἰπεινήν* finiri solitam continuavi usque ad *ἔχοντας* v. 330, et comma post *ἄλλους* appinxi.

334. *εἶπε* i.e. *προσέειπε* v. 237.

ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν
δεύετο πορφυρέῳ, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον
νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων
καὶ Δαναῶν. οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γ' ἐμάχοντο,
παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
ἀλλήλοις καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι φόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός, οὐδέ κε φαίης
οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι οὔτε σελήνην·
ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι
ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ κατατεθνηῶτι.
οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι, πέπτατο δ' αὐγὴ
ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης
γαίης οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δ' ἐμάχοντο,
ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
πολλὸν ἀφεσταότες. τοὶ δ' ἐν μέσῳ ἄλγε' ἔπασχον
ἠέρι καὶ πολέμῳ, τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ
ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν. δύο δ' οὔ πω φῶτε πεπύσθην,
ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης Ἀντίλοχός τε,
Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο
ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.

366. *δέμας πυρός*, *ardenter*, ut Hector quoque *πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος* v. 565; dissimiles illis, qui circa hos et remotiores a Patrocli corpore *remissius* v. 371 et *cum intervallis* v. 373 et *eminus* v. 375 pugnabant.

368. *μάχης ἔπι, ὅσσοι.* Suspicor: *μάχης, ἐπὶ ὅσσον* h. s. „Quanto ardore flammae simili ipsi pugnabant, tanta obscuritate extrinsecus circumdabantur, ita ut solem lunamque interiisse crederes; *nam proelii tenebris occupabantur tam* longe lateque, *quam fortissimi illi corpus Patrocli circumstabant.* Suffragatur varietas scripturae *ἐπὶ θ' ὅσσον* et Zenodoti *τόσσον*. Non divinitus orta est caligo claro caetera die, (nec enim autor miraculi ullus deus memoratur) sed per pulveris nubem a proeliantibus excitatam; eam enim *ἠέρα μάχης* recte intelligit Eustathius haud obscuriore imagine quam *catervae* ipsae alibi *νέφεα* dicuntur; vid. ad *Π* 375. Vulgatum *μάχης ἔπι* posse *in proelio* significare jure negat Spitznerus, et, si posset, tam otiosum foret quam Aristophanis scriptura *μάχῃ ἔνι*.

373. *γαίης in terra nec in montibus*, ut *Ι* 219 *τοίχου τοῦ ἑτέροιο* pro vulgari *ἐπὶ γῆς*.

τὼ δ' ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων
νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ
ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.
Τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει
ἀργαλέης· καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ
γούνατά τε κνῆμαί τε πόδες θ' ὑπένερθεν ἑκάστου
χεῖρές τ' ὀφθαλμοί τε παλάσσετο μαρναμένοιιν
ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην
λαοῖσιν δώῃ τανύειν, μεθύουσαν ἀλοιφῇ·
δεξάμενοι δ' ἄρα τοί γε διαστάντες τανύουσιν
κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη δύνει δέ τ' ἀλοιφή
πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό·
ὣς οἵ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ
ἕλκεον ἀμφότεροι· μάλα γάρ σφισιν ἔλπετο θυμός,
Τρωσὶν μὲν ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
νῆας ἔπι γλαφυράς. περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει
ἄγριος· οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος οὐδέ κ' Ἀθήνη
τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι.
Τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων
ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον. οὐδ' ἄρα πώ τι
ᾔδεε Πάτροκλον τεθνηότα δῖος Ἀχιλλεύς·
πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
τείχει ὕπο Τρώων. τό μιν οὔ ποτε ἔλπετο θυμῷ
τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωόν, ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν,

381. *ἐπιοσσομένω* i. q. *ἐφορῶντε* ρ 487. Observabant *necem* sodalium ut corpora tuerentur, si qui periissent, eorumque *fugam*, ut succurrerent vel reciperent fugientes.

387. *παλάσσετο*, singularis, neutri *γούνατα* potius quam propiori masculino accommodatus est.

397. *μῶλος curam* vel laborem significat, ut *πόνος μάχης* Π 568, a *μέμηλα* formatum ut *φωνή μῶχος ἐδωδή σχῶλος* a *πέφηνα·μέμηκα* (*μακεῖν*) *ἔδηδα ἔσχηλα*, nec sensu diversum a *μελέτη μελέτημα*. Nec *μολεῖν* nec *moles* cognata sunt.

399. *μιν* ad unam Minervam referendum; tum quia *μιν* vix usquam Homero pluraliter usurpatur, tum quod Mars sola caede laetus et *ἀλλοπρόσαλλος* neutris partibus cum animi affectu favebat, Minerva autem virtute bellica delectari solita, quamvis irritato in Trojanos animo, tamen summam Trojanorum constantiam admiratura erat.

ἂψ ἀπονοστήσειν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,
ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ·
πολλάκι γὰρ τό γε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιν ἀκούων,
ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα.
δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ὅσσον ἐτύχθη
μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες
νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
„ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἧμιν ἐυκλεὲς ἀπονέεσθαι
νῆας ἔπι γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
πᾶσι χάνοι — τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη —
εἰ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
ἄστυ πότι σφέτερον ἐρύσαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι."
Ὣς δέ τις αὖ Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
„ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
πάντας ὁμῶς, μή πώ τις ἐρωείτω πολέμοιο."
ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑταίρου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο·
ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες
κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱός
πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ·

410. *ἔειπε* plusquamperfecti vim habet: Tunc mater non aperuerat filio eam calamitatem, quae tum ei accidit per carissimi sodalis jacturam, sed per ambages tantummodo significaverat, *Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον* ante ipsum periturum esse; Σ 10.

417. *τό κεν . . ἦεν* parenthesin feci, ut seq. *εἰ μεθήσομεν* protasis sit detestationis *γαῖα χάνοι.* — *ἄφαρ* scil. *γιγνόμενον*, *si statim fieret*; nam *ἄφαρ* nihil aliud est quam *αἰψηρῶς αἶψα*. Gloss. 968. — *κέρδιον*, scil. *ἢ τοῦτον μεθέντας ἀπονέεσθαι.*

422. De *ἐρωείτω* vid. ad N 57.

425. *ἀτρυγέτοιο* proleptice dictum: *ὥστε τρύζειν ὑπὸ τοῦ ὀρυμαγδοῦ ὥσπερ πόντος ἀτρύγετος*, *strepens* vel *fremens*. Vid. ad A 327. Nam et aetheris et maris notio sanctior est quam quae *sterilitatis* nomine vitioso insigniri mereatur.

τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
ἠθελέτην ἰέναι οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς,
ἀλλ' ὥς τε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥ τ' ἐπὶ τύμβῳ
ἀνέρος ἑστήκῃ τεθνηότος ἠὲ γυναικός,
ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
οὔδει ἐνισκίμψαντε καρήατα. δάκρυα δέ σφιν
θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν
ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δ' ἐμιαίνετο χαίτη
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθεν.
μυρομένω δ' ἄρα τώ γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
„ἆ δειλώ, τί σφῶι δόμεν Πηλῆι ἄνακτι
θνητῷ, ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε.
ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀιζυρώτερον ἀνδρός
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
ἦ οὐχ ἅλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει καὶ ἐπεύχεται αὔτως;
σφῶιν δ' ἐν γούνεσσι βαλῶ μένος ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο
νῆας ἔπι γλαφυράς· ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω,
κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐυσσέλμους ἀφίκωνται
δύῃ τ' ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ."
Ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠύ.
τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὔδασδε βαλόντε
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
τοῖσι δ' ἐπ' Αὐτομέδων μάχετ' ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
ἵπποις ἀίσσων ὥς τ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας·
ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπὲκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
ῥεῖα δ' ἐπαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.

453. *σφίσι* i. e. Trojanis.

458. *Τρῶας καὶ Ἀχαιούς*, alternans modo illos invadens, modo rursus ad hos se recipiens. Mox construe: *τοῖσι δὲ Τρωσὶν ἐπαΐξας ἵπποις αἰγυπιὸς ὣς μάχετο.* Nihil aliud potuit quam curru impellere ac dissipare hostem; eundem hasta etiam persequi non potuit.

ἀλλ' οὐχ ἥρει φῶτας, ὅτε σεύαιτο διώκειν·
οὐ γάρ πως ἦν οἷον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ
ἔγχει ἐφορμᾶσθαι καὶ ἐπίσχειν ὠκέας ἵππους.
ὀψὲ δὲ δή μιν ἑταῖρος ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἀλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αἱμονίδαο·
στῆ δ' ὄπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα·
„Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
ἐν στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς,
οἷον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ
μοῦνος, ἀτάρ τοι ἑταῖρος ἀπέκτατο, τεύχεα δ' Ἕκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο;"
Τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος υἱός·
„Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος
ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
εἰ μὴ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ζωὸς ἐών; νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι."
Ὣς ἔφατ'· Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἅρμ' ἐπορούσας
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε. νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„Αἰνεία Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσιν.
τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
σῷ ἐθέλεις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶι

471. οἷον i. e. ὅτι οὕτως. Quare continuavi interrogationem, h. s. *Insanis, quod sic in primis pugnas, etsi Patroclus periit et Hector Achillis armis splendet?*

476. *δμῆσιν artem domandi* et retinendi itemque *μένος instigandi* animosque addendi artem significat, quae duplex est aurigae virtus. Ita Bothius.

478. *νῦν αὖ*. Suspicor *νῦν σφ' αὖ* ut *T* 265. Dura enim est objecti omissio.

481. *βοηθόον*. Ita Aristarchus eodem sensu quo *θοὸν ἅρμα* *Λ* 533. Sed praefero cum Heynio scribere *βοῇ θοόν*, non tamen quasi *ἐν μάχῃ θοόν*, sed ita ut *βοῇ* cum *ἐπορούσας* conjungatur pro *μετὰ βοῆς*, ut Herodot. 9, 59 *οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήισαν*.

τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι ἄρηι.“
Ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησεν ἐῢς πάις Ἀγχίσαο.
τὼ δ᾽ ἰθὺς βήτην βοέῃς εἰλυμένω ὤμους
αὔῃσι στερεῇσι· πολὺς δ᾽ ἐπελήλατο χαλκός.
τοῖσι δ᾽ ἅμα Χρομίος τε καὶ Ἄρητος θεοειδής
ἤισαν ἀμφότεροι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμός
αὐτώ τε κτενέειν ἐλάαν τ᾽ ἐριαύχενας ἵππους,
νήπιοι· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
αὖτις ἀπ᾽ Αὐτομέδοντος, ὁ δ᾽ εὐξάμενος Διὶ πατρί
ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφιμελαίνας.
αὐτίκα δ᾽ Ἀλκιμέδοντα προσηύδα, πιστὸν ἑταῖρον·
„Ἀλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους,
ἀλλὰ μάλ᾽ ἐμπνείοντε μεταφρένῳ· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀίω,
πρίν γ᾽ ἐπ᾽ Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω
νῶι κατακτείναντα, φοβῆσαί τε στίχας ἀνδρῶν
Ἀργείων, ἤ κ᾽ αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἁλοίη.“
Ὣς εἰπὼν Αἴαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον·
„Αἴαντ᾽ Ἀργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ᾽ οἵ περ ἄριστοι,
ἀμφ᾽ αὐτῷ βεβάμεν καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν,
νῶιν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ·
τῇδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κάτα δακρυόεντα
Ἕκτωρ Αἰνείας θ᾽, οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.
ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
ἥσω γὰρ καὶ ἐγώ, τὰ δέ κεν Διὶ πάντα μελήσει.“
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ᾽ ἀσπίδα πάντοσ᾽ ἐίσην·

490. *νῶι* ex *τλαῖεν* suspensum, *μαχέσασθαι* omisso *ὥστε* adnexum est.

497. *νήπιοι* praecedentibus addidi ut *B* 38. *M* 113. 127. *Π* 46. *Υ* 264; *ἀνακολούθως* quidem, quasi praecedat *ἔλποντο*; sed necessario, propter seq. *οὐδέ*, cujus loco *οὐκ ἄρα* vel *οὐ γάρ* exspectares. Etiam *E* 405 verba *σοὶ δ᾽ ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη* ut parenthesis a praecc. et seqq. separari debebat, ut *νήπιος* appositio esset verborum *ὃς ἔκηδε*.

499. *ἀμφιμελαίνας* proleptice; vid. ad *A* 103, nam pugnandi alacritas et cupido fingi non potest sine ira quodam et tristitia. Item v. 573.

ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήιος ἀνήρ,
κόψας ἐξόπιθεν κεράων βοὸς ἀγραύλοιο,
ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ἐρίπῃσιν,
ὣς ἄρ' ὅ γε προθορὼν πέσεν ὕπτιος· ἐν δέ οἱ ἔγχος
νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος ἄρης.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὁρμηθήτην,
εἰ μή σφω' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον ἑταίρου κικλήσκοντος.
τοὺς ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
Ἕκτωρ Αἰνείας τ' ἠδὲ Χρομίος θεοειδής,
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον δεδαϊγμένον ἦτορ,
κείμενον. Αὐτομέδων δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι
τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος
κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπεφνών.“
Ὣς εἰπὼν ἐς δίφρον ἑλὼν ἔναρα βροτόεντα
θῆκ', ἂν δ' αὐτὸς ἔβαινε, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν

519. *ἔλασσεν* scil. Automedon *ἐρεισάμενος*. Ille postquam Areti scutum ita perforatum vidit ut hasta non ad corpus Areti pertineret, haerens illud in scuto telum rursum apprehendit nisuque suo in ventrem Areti nondum saucii protrusit. Non aliter Menelaus v. 48 et *E* 57 hostem eminus vulneratum cominus innitendo transverberavit. Vid. ad v. 579.

529. *ἀφίει*. Vid. ad *N* 444.

533. *ὑποταρβήσαντες* non parvum timorem significat, ut in *subtimere, subvereri* sed ab alteris incussum, ut in *ὑποτρέειν, ὑποτρομεῖν, ὑποδείδειν*. J. Laroche de *ὑπό* Homerico 1861 p. 46.

535. *δεδαϊγμένον*. Suspicor cum Heynio *δεδαϊγμένοι ἦτορ*; *lacerati animo*, ut *ν* 320 *αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ*. Vid. ad *Π* 660 et *Ι* 8.

539. *μεθέηκα exemi animum aliquantulum dolori ob Patroclum concepto*. Ut enim in *ἀλκῆς* vel *μάχης μεθιέναι* cogitatione *ἑαυτόν* addendum est, ita hic pronominis locum *κῆρ* explet. Sed

αἱματόεις ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
 Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη
ἀργαλέη πολύδακρυς, ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη
οὐρανόθεν καταβᾶσα· προῆκε γὰρ εὐρύοπα Ζεύς
ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.
ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο
ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος, ὅς ῥά τε ἔργων
ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονί, μῆλα δὲ κήδει,
ὣς ἡ πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἓ αὐτήν
δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα,
ἴφθιμον Μενέλαον — ὁ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν —,
εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
„σοὶ μὲν δή, Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος
ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
τείχει ὕπο Τρώων ταχέες κύνες ἑλκήσουσιν.
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.“
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„Φοῖνιξ, ἄττα γεραιὲ παλαιγενές, εἰ γὰρ Ἀθήνη
δοίη κάρτος ἐμοί, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν·
τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν.
ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει
χαλκῷ δηιόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.“
 Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων.
ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνεσσιν ἔθηκεν,

Μενοιτιάδαο ex *ἄχεος* pendet ut in Θ 124 *αἰνὸν ἄχος ἡνιόχοιο*, coll. Ξ 458. Π 581.

551. *πορφυρέῃ.* Colore tantum et vestitu, quamdiu descendebat, iridi similis, donec Phoenicis personam sumeret allocutura Menelaum.

556. *κατηφείη probrum, compellatio,* a *καθάπτεσθαι* scil. *ἐπέεσσιν* ductum est ut *ἀπτοεπές*. Gl. 505. 1092.

561. *εἰ γὰρ* precativum potius quam conditionale esse demonstratur v. 568. Et *γὰρ* ad imperativum *θάρσει* spectat qui latet in vocativo *ἄττα*.

564. *ἐσεμάσσατο θυμόν*, velut *μάστιγι*, ut *καθίκετο*.

καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,
ἥ τε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο
ἰσχανάᾳ δακέειν, λαρόν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου·
τοίου μιν θάρσευς πλῆσε φρένας ἀμφιμελαίνας.
βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος,
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
δήμου, ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος
ἀΐξαντα φόβονδε, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
δούπησεν δὲ πεσών. ἀτὰρ Ἀτρείδης Μενέλαος
νεκρὸν ὑπὲκ Τρώων ἔρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Ἕκτορα δ' ἐγγύθεν ἱστάμενος ὤτρυνεν Ἀπόλλων,
Φαίνοπι Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἁπάντων
ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Ἀβυδόθι οἰκία ναίων·
[τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·]
„Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν,
οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ
μαλθακὸς αἰχμητής; νῦν δ' οἴχεται οἶος ἀείρας
νεκρὸν ὑπὲκ Τρώων, σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν υἱὸν Ἠετίωνος."
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν
μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν,
ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ' ἔκτυπε, τὴν δ' ἐτίναξεν,
νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς.

572. *λαρόν τε.* Rectius Eustathius *λαρὸν δέ.* *Ἰσχανάαν cupere* idem fere est quod *ἔχεσθαι* in Soph. Fr. Aethiop. *τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου*, nec radice differt ab *ἰσχάνειν*, *retinere* v. 747. At illud *ἰχανᾶν* scribi jubet Hermannus ad Aesch. Suppl. 816 et h. l. et Ψ 300 et θ 288.

575. *Ἠετίωνος*, non illius qui pater Andromaches erat; quoniam Andromaches fratres omnes perierant ab Achille necati. Z 421.

579. *ἔλασσεν* novo post jactum ictu transegit, ut v. 519.

587. *οἷον* i. e. *ὅτι οὕτως* ut v. 471. Σ 95 X 347; diversum E 601.

599. *ἐπιλίγδην* ut *λίγδην* χ 278, a *λείχειν lambere* dictum, non re sed imagine sola differt ab *ἐπιγράβδην* Φ 166. — *ἄχρις.* Vid. ad Δ 522.

Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρχε φόβοιο.
βλῆτο γὰρ ὦμον δουρί, πρόσω τετραμμένος αἰεί,
ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις
αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών.
Λήιτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου, παῦσε δὲ χάρμης·
τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ
ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήιτον ὁρμηθέντα
βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν·
ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ, τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρῶες. ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο
δίφρῳ ἐφεσταότος. τοῦ μέν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν·
αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ' ἡνίοχόν τε,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐυκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ —
πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας
ἤλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,
εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους,
καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ,
αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο —
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
ὦσε δόρυ πρυμνόν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε.
καὶ τά γε Μηριόνης ἔλαβεν χείρεσσι φίλῃσιν
κύψας ἐκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·
„μάστιε νῦν, εἵως κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
γιγνώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν."
Ὣς ἔφατ', Ἰδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεύς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην.

612. *πεζὸς γὰρ* scil. Idomeneus; is *N* 240 initio proelii pedes exierat tentorio, donec in Merionis currum exceptus est; Meriones autem descenderat e plano pugnaturus.

615. *καί*. Hoc distichon perinde atque *ἤλασεν* ex *εἰ μὴ* suspendi.

627. *Ζεύς, ὅτε.* Suspicor *Ζεὺς ὅτι* ut v. 630. Utique sensus est: agnovere Ajax et Menelaus, Jovis potius numine

τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
„ὢ πόποι, ἤδη μέν κε, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
γνοίη ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς αὐτὸς ἀρήγει.
τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται, ὅς τις ἀφείη,
ἢ κακὸς ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει·
ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.
ἀλλ' ἄγετ', αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες,
οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες ἀκηχέδατ', οὐδ' ἔτι φασὶν
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
εἴη δ' ὅς τις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλείδῃ, ἐπεὶ οὔ μιν οἴομαι οὐδὲ πεπύσθαι
λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.
ἀλλ' οὔ πῃ δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν·
ἠέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν,
ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως."
Ὣς φάτο, τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασεν καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην,
ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη,
καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
„σκέπτεο νῦν, Μενέλαε διοτρεφές, αἴ κεν ἴδηαι
ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον μεγαθύμου Νέστορος υἱόν,
ὄτρυνον δ' Ἀχιλῆι δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα
εἰπεῖν ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
βῆ δ' ἰέναι ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,

quam hostium virtute Graecos vinci. Idomeneus autem nihil tale auguratus erat. — ἑτεραλκέα i. e. ὥστε τοὺς ἑτέρους ἀλαλκεῖν. Vid. ad *Π* 26.

631. ἀφείη. Syntaxis conjunctivum exigit, ἀφείῃ.

645. ἀλλὰ i. e. *saltem* ad ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος referendum esse apparet ex v. 647. Vid. ad *Κ* 226.

651. εἶπε pro προσεῖπε. Vid. ad v. 237. Mox θᾶσσον quid proprie valeat vid. Gl. 2500 extr.

ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ κε κάμῃσι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίον ἀίσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ἤιε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε μή μιν Ἀχαιοί
ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηίοισι λίποιεν.
πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν·
„Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο
μνησάσθω· πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
πάντοσε παπταίνων ὥς τ' αἰετός, ὅν ῥά τέ φασιν
ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν,
ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ
θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος, ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ
ἔσσυτο, καί τέ μιν ὦκα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν.
ὣς τότε σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ὄσσε φαεινὼ
πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιτο.
τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
θαρσύνονθ' ἑτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
„Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ὄφρα πύθηαι
λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.

658. ὅς τε scil. *βαίνει ἰέναι*, quod et ex praec. *βῆ δ' ἰέναι* repetendum et v. 664 proprio versu sive compensatur sive iteratur.

662. *ἀντίον* Bekkerus ut *Λ* 553. Olim *ἀντίοι*.

667. *πρὸ φόβοιο in gratiam fugae,* vel quo celerius fugerent; ut *Ω* 734 *ἀθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου*. Soph. Tr. 504 *κατέβαν πρὸ γάμων* coll. El. 495. Minus accurate Schol. *ἀντὶ τοῦ ὑπὸ φόβου*, quasi *φόβος metum* significet ac non *fugam*.

670. *ἐνηείης* ab *ἐνηής* v. 204.

ἤδη μὲν σὲ καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα
γιγνώσκειν ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ὤριστος Ἀχαιῶν
Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.
ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῆι, θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
εἰπεῖν, αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ."
Ὣς ἔφατ', Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας.
δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
ἀλλ' οὐδ' ὣς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησεν,
βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.
Τὸν μὲν δακρυχέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆι κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
οὐδ' ἄρα σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ἤθελε θυμός
τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
ἀλλ' ὅ γε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωι βεβήκει,
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θέων, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
„κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν,
ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐ δέ μιν οἴω
νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ·
οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο.
ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
„πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὦκα
νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὄπισθεν

698. *τεύχεα* de uno clypeo; nec enim aliam armorum partem ponere licebat ad levandum corpus.

717. *ὑποδύντε* i. e. humeris tergoque *subeuntes*; *νεκρόν* etiam ex participiis pendet.

νῶι μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι δίῳ,
ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
μίμνομεν ὀξὺν Ἄρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
ὕψι μάλα μεγάλως. ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν
Τρωικός, ὡς εἴδοντο νέκυν αἴροντας Ἀχαιούς.
ἴθυσαν δὲ κύνεσσιν ἐοικότες, οἵ τ' ἐπὶ κάπρῳ
βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων·
ἕως μὲν γάρ τε θέουσι διαρραῖσαι μεμαῶτες —
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται ἀλκὶ πεποιθώς,
ἄψ τ' ἀνεχώρησαν διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ὣς Τρῶες εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν —
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτούς
σταίησαν, τῶν δὲ τράπετο χρώς, οὐδέ τις ἔτλη
πρόσσω ἀΐξας περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο
νῆας ἔπι γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
ἄγριος ἠύτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν
ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δὲ οἶκοι
ἐν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο.
ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων
ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήιεν ἐρχομένοισιν·
οἱ δ', ὥς θ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες
ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπόν
ἢ δοκὸν ἠὲ δόρυ μέγα νήιον· ἐν δέ τε θυμός
τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν·
ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον. αὐτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ἰσχανέτην — ὥς τε πρὼν ἰσχάνει ὕδωρ
ὑλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς,

727. ἕως. Apodosis supplenda: τέως διαρραῖσαι μεμάασιν et mox v. 731. τείως ἔνυσσον.

742. ἀμφιβαλόντες μένος eodem fere sensu quo ἀλκὴν ἐπιειμένος vel ἄχος ἐνδῦναι.

747. ἰσχανέτην scil. μάχην Τρώων, accusativum a poeta dilatum usque ad v. 752. Quare parenthesin statui.

748. διαπρύσιον praepositionis διαπρό E 281, a qua derivatum est, vice fungitur ut διαμπερὲς στίχος Y 362.

ὅς τε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησιν
πλάζων· οὐδέ τί μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες —
ὣς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω
Τρώων· οἱ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο, δύω δ᾽ ἐν τοῖσι μάλιστα,
Αἰνείας τ᾽ Ἀγχισιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
τῶν δ᾽, ὥς τε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν,
οὖλον κεκληγῶτες, ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
κίρκον, ὅ τε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν,
ὣς ἄρ᾽ ὑπ᾽ Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν
οὖλον κεκληγῶτες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης.
πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ᾽ ἀμφί τε τάφρον
φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ᾽ οὐ γίγνετ᾽ ἐρωή.

XVIII.

Ὁπλοποιΐα.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἀντίλοχος δ᾽ Ἀχιλῆι πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθεν.
τὸν δ᾽ εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
τὰ φρονέοντ᾽ ἀνὰ θυμὸν ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγώ, τί τ᾽ ἄρ᾽ αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
νηυσὶν ἔπι κλονέονται ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,

Sed *τετυχηκώς* est *τύχῃ ὤν*: nam *τετύχηκεν* id quod casu vel natura natum, rursusque *τέτυκται* id, quod consilio humano factum est; vid. *κ* 88 *ὧν πέρι πέτρη ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν*.

759. *οὖλον* i. e. *ὀλοόν*, *atrocem* clamorem, tanquam *ὀλώλαμεν!* vociferantium. Gloss. 2160.

760. *περὶ τάφρον* arma jacentia circumdabant undique fossam passim intra ipsam fossam, partim juxta delapsa. Sed quae *ἀμφὶ τάφρον*, ea *citra et ultra in utraque fossae ora* seu propius seu remotius jacebant; vid. ad *Σ* 564, sed dissimile est illud *ἀμφὶ περὶ κρήνην* *B* 305 in quo *ἀμφί* adverbii loco praepositioni *περί* additum est.

XVIII. 7. *κλονέονται* praegnanter pro *κλονούμενοι θέουσιν*.

ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε, καί μοι ἔειπεν
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον ἔτι ζώοντος ἐμεῖο
χερσὶν ὕπο Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο.
ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
σχέτλιος· ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήιον πῦρ
ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι."
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱός
δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν·
„ὤ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαιόλος Ἕκτωρ."
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·
νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων.
δμωαὶ δ', ἃς Ἀχιλεὺς ληίσσατο Πάτροκλός τε,
θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυα λείβων,
χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος — ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ —
δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρῳ.
σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν, ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο,
πᾶσαι ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηίδες ἦσαν.

34. *ἀπαμήσειε.* Suspicor *ἀπαμμήσειε* i.e. *ἀπαναμήσειε*, ut *ἀνατέμνειν* et *amputare;* itemque Ω 451 *ἀμμήσαντες* et ι 135 φ 301 Hes. Opp. 392. Nam simplex *ἀμᾶν metere* breve α habet. Schol. Harl. ad ι 135. *ἀμῶεν· γρ. ἀμμοῶεν.* Gloss. Vid. 301.

35. *ᾤμωξεν* post *ἔστενε* v. 33 repetitum est h. s. *ᾤμωξεν δὲ ὁ μὲν, ἡ δὲ μήτηρ ἄκουσε*, vel *οἰμώξαντος δὲ ἄκουσεν.* Quare colon delevi post *ᾤμωξεν.* De etymo v. ad *P* 66.

ἔνθ᾽ ἄρ᾽ ἔην Γλαύκη τε Θάλειά τε Κυμοδόκη τε,
Νησαίη Σπειώ τε Θόη θ᾽ Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμοθόη τε καὶ Ἀκταίη καὶ Λιμνώρεια
καὶ Μελίτη καὶ Ἴαιρα καὶ Ἀμφιθόη καὶ Ἀγαυή,
Δωτώ τε Πρωτώ τε Φέρουσά τε Δυναμένη τε
Δεξαμένη τε καὶ Ἀμφινόμη καὶ Καλλιάνειρα,
Δωρὶς καὶ Πανόπη καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια,
Νημερτής τε καὶ Ἀψευδὴς καὶ Καλλιάνασσα·
ἔνθα δ᾽ ἔην Κλυμένη Ἰάνειρά τε καὶ Ἰάνασσα,
Μαῖρα καὶ Ὠρείθυια ἐυπλόκαμός τ᾽ Ἀμάθεια
ἄλλαι θ᾽ αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηίδες ἦσαν.
τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αἱ δ᾽ ἅμα πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ᾽ ἐξῆρχε γόοιο·
„κλῦτε, κασίγνηται Νηρηίδες, ὄφρ᾽ εὖ πᾶσαι
εἴδετ᾽ ἀκούουσαι ὅσ᾽ ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
ὤ μοι ἐγὼ δειλή, ὤ μοι δυσαριστοτόκεια,
ἥ τ᾽ ἐπεὶ ἄρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ᾽ ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ᾽ οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήιον εἴσω·
ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
ἀλλ᾽ εἶμ᾽, ὄφρα ἴδωμι φίλον τέκος, ἠδ᾽ ἐπακούσω
ὅττι μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.“
Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ
δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης
ῥήγνυτο. ταὶ δ᾽ ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο;
ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερώ, ἔνθα θαμειαί

55. **ἥ τε** cum *ἐπιπροέηκα* copulavi et **ὁ δ᾽** *ἀνέδραμεν* pariter atque (*ἐγώ*) *τέκον* ex *ἐπεί* suspendi. Nec nimia ubertate laborat v. 57; tria enim, parturiendi dolorem, adolescendi felicitatem, educandi curam ad irritum cadere queritur Thetis; quoniam filius non modo non rediturus ex bello, sed vel in ipso bello miser sit.

68. *ἐπισχερώ in litus* ut Λ 668, non ut vulgo vertitur *deinceps*. Gloss. 791. Nec tautologia inest post *ἀκτήν*. Nam

Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα.
τῷ δὲ βαρὺ στενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ,
ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑῆος,
καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
ἐκ Διός, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο χεῖρας ἀνασχών,
πάντας ἐπὶ πρύμνῃσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν
σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.“
Τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν·
ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος
Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων,
ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ; τὸν ἀπώλεσα, τεύχεα δ' Ἕκτωρ
δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
καλά· τὰ μὲν Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
ἤματι τῷ ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
αἴθ' ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν
ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
νῦν δ', ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη,
παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντ', ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν
ζώειν οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴ κε μὴ Ἕκτωρ
πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ,
Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.“
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·

ἀκτή oram significat, contrariam urbi Trojae, *χέρσος* autem *litus* vel *solidam terram*, mari contrariam. — Mox *ἀμφ' Ἀχιλῆα* h. e. *ἀμφ' Ἀχιλῆος νῆα καὶ κλισίην*; cf. *H* 312.

85. *ἔμβαλον*, quoniam invita Thetis Peleo nupsit, coacta ab irato Jove. Vid. v. 432 Apollodor. 3, 13, 5.

88. *νῦν δὲ* scil. *βροτοῦ σε ἔμβαλον εὐνῇ*; male tibi volentes, nimirum ut tu quoque, quae *μάκαιρα δαίμων* natura es, pariter atque *αἱ δειλαὶ καὶ ὀϊζυραὶ βροτοί*, immensum quendam dolorem sentires, ob liberorum mortem, cui dolori numina numinibus nuptae exempta sunt. G. Hermannus ad Soph. Aj. 789 *κεν σοί* scribi jusserat.

92. *πρῶτος* pro *πρότερον ἢ ἐμὲ ἄνδρεσσι μετέμμεναι*. *I* 32 *Ἀτρεΐδη σοὶ πρῶτα μαχήσομαι*. Hor. Pis. 61 *Prima cadunt* i. e. priora folia.

93. *ἕλωρα* pro *ἑλώρων* vel *ἐναρί-*

„ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ᾽ ἀγορεύεις·
αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ᾽ Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.“
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλον ἑταίρῳ
κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
ἔφθιτ᾽, ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.
νῦν δ᾽, ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ᾽ ἑτάροισιν
τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ,
ἀλλ᾽ ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
τοῖος ἐὼν οἷος οὔ τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ᾽ ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι —
ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ᾽ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,
καὶ χόλος, ὅς τ᾽ ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται ἠύτε καπνός·
ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων —
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ·
νῦν δ᾽ εἶμ᾽, ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω
Ἕκτορα· κῆρα δ᾽ ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι ἠδ᾽ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,
ὅς περ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι·
ἀλλά ἑ μοῖρ᾽ ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἕεως ποινήν, ut χ 168 ἵν᾽ ὑπερβασίας ἀποτίσῃ. — Mox v. 95 οἷ᾽ ἀγορεύεις pro ὅτι ταῦτα ut saepe.

100. ἐμεῖο δὲ δῆσεν. Suspicor cum Thierschio ἐμεῦ δὲ δέησεν.

101. νῦν δὲ scil. εἶμι ὄφρα κιχείω Ἕκτορα. Ita continuatur interrupta oratio et completur v. 114.

104. ἐτώσιον *inutile*, eodem sensu quo υ 379 αὔτως ἄχθος ἀρούρης et Soph. El. 1241 περισσὸν ἄχθος γυναικῶν. Referenda videtur vox una cum αὔσιος τηΰσιος *otium* all. ad αὐάτη ἄτη. Vid. ad Ξ 407. Gl. 261.

111. ὡς. Suspicor ὥς, ut concludatur hac voce justa similitudo: Ira, inquit, quamvis dulcis sit ab initio ut quae levet aegrum animum, tamen nutrita excrescit in facta perniciosa sicut fumus, non suppressus tempestive, in flammam pestiferam exardescit; pariter ego Agamemnonis injuriam tam indigne tuli, ut summa mala insecuta sint. De προτετύχθαι vid. ad P 748.

ὥς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
κείσομ', ἐπεί κε θάνω. νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην
καί τινα Τρωιάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,
ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
δάκρυ' ὀμορξαμένην, ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην,
γνοῖεν δ' ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι.
μηδέ μ' ἔρυκε μάχης φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμον οὐ κακόν ἐστιν
τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
χάλκεα μαρμαίροντα. τὰ μὲν κορυθαιόλος Ἕκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται· οὐ δέ ἕ φημι
δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
ἀλλὰ σὺ μὲν μή πω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος,
πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι·
ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος."
Ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἷος ἑῆος,
καὶ στρεφθεῖσ' ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα·
„ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον καὶ δώματα πατρός,
καί οἱ πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον

125. *γνοῖεν* non minantis et mala hostibus vaticinantis est sed optantis et si non deos implorantis at fortunam invocantis, non minus quam *ἀροίμην* et *ἐφείην* h. s. *utinam experiantur eventibus meis, meam unius absentiam in causa fuisse cur adhuc vicerint.* Nam hoc dum optat, sibi ipsi victoriam precatur; etenim *ἐγώ* emphaticum est.

128. *ἐτήτυμον* adverbii loco est, *revera*, ut δ 157 *κεινου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον ὡς ἀγορεύεις*, et saepe *ἐτεὸν* ut *E* 104 *εἰ ἐτεόν με ὦρσεν ἄναξ*, et Soph. Phil. 345 *λέγοντες εἴτ' ἀληθὲς εἴτ' ἄρ' οὖν μάτην*, et El. 1046 *καὶ τοῦτ' ἀληθὲς οὐδὲ βουλεύσει πάλιν* pro *ἀληθῶς βουλεύσει.* Porro *οὐ κακόν*, neutrum singulare, plurali subjecto *ταῦτα* praedicati loco adjungitur eodem fere jure quo *triste* masculino subjecto in noto illo *triste lupus stabulis*, quoniam substantivi vice fungitur. Postremo v. 129 epexegesis est subjecti *ταῦτα*. Ergo sensus est: Ita est; hoc revera non malum est, afflictos defendere ab exitio. Vulgo post *ἐτήτυμον* colo distinguunt et *εἶπας* cogitatione addunt.

138. *τράπετο* pro *ἀπετράπετο*, ut η 143 *αὐτοῖο πάλιν χύτο.* Ipse genitivus eam digrediendi vim ostendit.

εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα."
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν.
ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
ἤιεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκαι.
Τὴν μὲν ἄρ' Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλῆος —
αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάις, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν.
τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ
ἑλκέμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
τρὶς δὲ δύ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν. ὁ δ' ἔμπεδον, ἀλκὶ πεποιθώς,
ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
στάσκε μέγα ἰάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν.
ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔ τι λέοντ' αἴθωνα δύνανται
ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι,
ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἕκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι —
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ Πηλείωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Οὐλύμπου θωρήσσεσθαι,
κρύβδα Διὸς ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἧκέ μιν Ἥρη.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὄρσεο, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
ἕστηκε πρὸ νεῶν, οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,

151. *οὐδέ κε.* Iteratur haec enuntiatio infra mutatis verbis v. 165, sequente protasi conditionali *εἰ μὴ Ἶρις ἦλθε*, quae versibus 151 et 165 communis est.

171. *Πατρόκλῳ* cum Spitznero recepi pro Aristarcheo *Πατρόκλου*, qui genitivus non potest comparari cum *Π* 522 *ὁ δ' οὐδ' οὗ παιδὸς ἀμύνει;* ibi enim *παιδὸς* ex *ὄλεθρον* pendet. — Mox comma posui post *νεῶν*, ut *οὗ εἵνεκα* etiam ad *ὀλέκουσι* pertineat.

οἱ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνηῶτος,
οἱ δὲ ἐρύσσασθαι ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι. μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
ἑλκέμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει
πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ᾽ ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
ἀλλ᾽ ἄνα, μηδ᾽ ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέσθω
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
σοὶ λώβη, αἴ κέν τι νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ.“
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„Ἶρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν;“
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
„Ἥρη με προέηκε, Διὸς κυδρὴ παράκοιτις·
οὐδ᾽ οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος
ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.“
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„πῶς τ᾽ ἄρ᾽ ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε᾽ ἐκεῖνοι.
μήτηρ δ᾽ οὔ με φίλη πρίν γ᾽ εἴα θωρήσσεσθαι,
πρίν γ᾽ αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι·
στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ᾽ οἰσέμεν ἔντεα καλά.
ἄλλου δ᾽ οὔ τευ οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅδ᾽, ἔλπομ᾽, ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
ἔγχεϊ δηιόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.“
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
„εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι κλυτὰ τεύχε᾽ ἔχονται·
ἀλλ᾽ αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰὼν Τρώεσσι φάνηθι,
αἴ κέ σ᾽ ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο

180. *νέκυς* i. e. *νέκυας* ut ω 417 h. s. *Tibi dedecori erit si Patroclus specio deformatus ad manes pervenerit,* id quod futurum est si corpus ejus canibus lacerandum projicietur. Ne praep. *πρὸς* desideretur vid. *Λ* 322 *ἔρχεσθον κλισίην* coll. *Ζ* 88 et Pind. Isthm. 2, 69 *ὅταν ξεῖνον ἐμὸν ἠθαῖον ἔλθῃς.* Vulgo *νέκυς* de corpore Patrocli intelligunt.

185. *ὑψίζυγος* i. e. *ἐν ὑπάτῳ ζυγῷ καθήμενος*, ut *gubernator*. Eur. Phoen. 74 *ἐπὶ ζυγοῖς καθέζετ᾽ ἀρχῆς* coll. Aesch. Ag. 1618. Vid. ad *Η* 69.

192. *ἄλλου τευ* pro *ἄλλον τινά*, per rarius illud attractionis genus, quo demonstrativum relativo accommodatur ut Plat. Crit. p. 45 b. *πολλαχοῦ γὰρ καὶ ἄλλοσε ὅποι ἂν ἀφίκῃ* pro *ἄλλοθι.*

198. *αὔτως* scil. *ὡς νῦν τυγχάνεις ὤν*, *inermis*; non *frustra*.

Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο."
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις,
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο διίφιλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.
ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται,
τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δήιοι ἀμφιμάχωνται,
οἵ τε πανημέριοι στυγερῷ κρίνονται Ἄρηι
ἄστεος ἐκ σφετέρου· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγή
γίγνεται ἀίσσουσα, περικτιόνεσσιν ἰδέσθαι,
αἴ κέν πως σὺν νηυσὶν ἀρῆς ἀλκτῆρες ἵκωνται·
ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανεν.
στῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος, οὐδ' ἐς Ἀχαιούς
μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
ἔνθα στὰς ἤυσ' — ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
φθέγξατ' — ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ

205. *νέφος*, quale fingitur radiatum Sanctorum caput; nunc galeae loco additur Achilli quae similiter lucebat Diomedi ope Palladis *E* 4. *δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ*, et Aeneae Virg. A. 10, 270. *Ardet apex capitis cristisque ac vortice flamma funditur.* Miraculum illud capitis ardentis etiam Servium Tullium puerum dormientem nobilitavit apud Liv. 1, 39 et L. Marcium in Hispania concionantem, teste Valerio Antiate apud Plin. H. N. 11, 107.

207. *καπνός*. Binae res comparantur; primum f u m u s ardore fulgens cum n u b e aurea Achillis caput cingente; deinde v. 211 i g n e s obsessorum cum f l a m m i s ex ipso capite in altum rotantibus. Nec deterruit poetam ab hac comparationis partitione dissimilitudo, quod fumus quidem et ignes conspiciuntur a l t e r n a n t e s, illo interdiu tantum, hic noctu, Achillis autem nubes et flamma u n o e o d e m q u e t e m p o r e in coelum exsplendescebant.

210. *ἐκ σφετέρου* scil. *ὡρμημένοι*. — Mox *ἐπήτριμοι alii super aliis* ex *ἐφετέριμοι* h. e. *ἕτεροι ἐφ' ἑτέροις* natum videtur; similis est conformatio adj. *ἐπασσύτεροι*. Gl. 2076. 895.

217. *στάς* i. e. *substistens* nec fossam transgrediens adeoque inermis, ac tamen quamvis e longinquo consternavit Trojanos, aegidis ope a Minerva v. 204 commodatae. Achilles enim hoc effecit, non Minerva quae seorsum adstans affari eum satis haberet. Quare parenthesin statui.

ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων,
ὣς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
οἱ δ' ὡς οὖν ἄιον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
ἂψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
δαιόμενον· τὸ δὲ δαῖε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς,
τρὶς δὲ κυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπὲκ βελέων ἐρύσαντες
κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
μυρόμενοι. μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεὺς
δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέι χαλκῷ,
τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
ἠέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
χωρήσαντες ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο πάρος δόρποιο μέδεσθαι.
ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
ἕζεσθαι· πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.

242. *φυλόπιδος* et *πολέμοιο* ita differunt ut *acies* instructa a *proelio* inito. Vid. ad Λ 213.

244. *ἔλυσαν ὑπὸ* scil. *ζυγοῦ* ut δ 39 coll. Ψ 513 *ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους*. Additum est *ἅρμασιν* quasi dativus ethicus, ut Ψ 7 et Soph. Phil. 830 *ὄμμασι δ' ἀντίσχοις τάνδ' αἴγλαν*, ubi *ὀμμάτων* exspectes. Alii *ὑφ' ἅρμασι* scil. *οὔσας* explicant.

Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο.
ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.
ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
τόφρα δὲ ῥηίτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί.
χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
ἐλπόμενος νῆας αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλεΐωνα·
οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται,
ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἠδὲ γυναικῶν.
ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι. ὧδε γὰρ ἔσται·
νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλεΐωνα
ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτόν
γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν
ὅς κε φύγῃ, πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων· αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο.
εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ,
νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι
ὑψηλαί τε πύλαι σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
μακραὶ ἐύξεστοι ἐζευγμέναι εἰρύσσονται·
πρῶι δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

254. *ἀμφί* i e. *ἀμφότερον*, *ἢ ἄστυδε ἰέναι ἢ μίμνειν*, ut *B* 13. Vid. ad *Λ* 356.

264. *ἐν μέσῳ* scil. *πόλιος καὶ νηῶν*. Sensus est ubi Trojani et Achivi animum bellicosum inter se partiri solent et de virtute certant.

266. *ὧδε* ad sequentem epexegesin referendum. Quare colon pro puncto apposui.

269. *σὺν τεύχεσιν*. Nam adhuc inermis apparuerat Achilles.

272. *ὧδε* pro *τοῦτο* ut *ω* 461 *καὶ νῦν ὧδε γένοιτο*. *Utinam ne ego haec fando audiam* i. e. inteream antequam hoc fiat. Vid. *X* 454.

274. *σθένος ἕξομεν*, *robur exercitus* retinebimus, vulgusque cubitum dimittemus. Aesch. Pers. 901 *ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος ἀνδρῶν τευχηστήρων παμμίκτων τ' ἐπικούρων*.

στησόμεθ' ἂμ πύργους. τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλησιν
ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει,
οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
ὃς κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὖτις ἰόντας.
ἦ οὔ πω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;
πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον πολύχαλκον·
νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά,
πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινήν
κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεύς.
νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσί, θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιούς,
νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ·
οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει,
συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι·
τῶν τινὰ βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν ἤ περ Ἀχαιούς.
πρῶι δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

279. *περὶ τείχεος*, pro *περὶ τείχει* *circa* vel ante *moenia* ut ε 68 *περὶ σπείους* coll. ε 130 i. q. *ὑπὸ πτόλιν* v. 281, h. s. „tanto magis indignabitur animoque dolebit vir pugnae avidissimus, quanto constantius non exituri sumus urbe, eludentes ejus pugnacitatem et satis habentes intrinsecus tueri muros donec ille irritis provocationibus fessus redibit; jam vero irrumpere in urbem ne audebit quidem, nec si tamen ausit poterit." Nam *ἄλγιον* de animi tantum doloribus usitatum, quale est et *morae taedium;* ut δ 292 π 147 ρ 14 τ 322; vid. ad v. 306.

290. *ἐξαπόλωλε*, partim per pretia redemtionis, quale Dolo Ulyxi pollicetur Κ 378, partim per dona sociis belli dari solita Ρ 225. — Mox *θαλάσσῃ* pro *ἐπὶ θάλασσαν*.

νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
εἰ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς,
ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλῃσι, τῷ ἔσσεται. οὔ μιν ἔγωγε
φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
στήσομαι· ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος ἤ κε φεροίμην.
ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα."
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,
νήπιοι· ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπῄνησαν κακὰ μητιόωντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔ τις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες·
τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
πυκνὰ μάλα στενάχων ὥς τε λὶς ἠυγένειος,

304. *ἄρηα caedis cupidinem*; vid. ad *P* 210. De *ἐτεόν* vid. ad v. 128.

306. *ἄλγιον* mimesin babet verborum Polydamantis v. 278 ironicam. Is molestius laturum Achillem dixerat, si Trojani pugnam detrectarent quam si inirent. Hector molestius etiam fore eidem ait, si Trojanos non amplius proelium detrectantes experiretur; malle enim in immensum se formidari quam certare et vincere, et doliturum animo, si ei resistatur, quasi vero ipse tam nova audacia contemnatur. Ita demum verba *εἴ κ' ἐθέλῃσι* desinent obscura esse, si cum ironia quadam pronuntiantur: *aegre feret si libebit, per me licet;* nam quo jure et unde sumtum Schol. caeterique *μάχεσθαι* suppleri jubeant non video. Plena virulentae amaritudinis est haec viri stomachantis oratio; nam quod providis vel ut ipsi videtur ignavis ut ignaviae remedium v. 300 suadet, ut suis ipsi se bonis exuant eaque vulgo concedant ne scilicet porro bonis timendum sit, id quoque sarcasmi plus quam veritatis habet.

307. *δυσηχέος*, vid. ad *B* 686.

308. *ἤ κε*. Paratactica haec enunciatio; *aut ille victoriam reportato, aut ego fortasse reportabo*, ut *X* 253 *ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην* coll. *I* 537, non relativa, *sive reportabit sive reportabo* ut *Λ* 410 *ἤ τ' ἔβλητ' ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον*. Et *φέρῃσι* pro *φέρηται;* nec enim ubivis distingui solent verba *φέρειν afferre* et *φέρεσθαι reportare*.

309. *κτανέοντα* h. e. etiam eum qui interfecturus esse et victor fore creditur. Cobetius *κτενέοντα* scribi jubet sensu non diverso. Et *ξυνὸς* Mars eodem sensu vocatur quo *ἀλλοπρόσαλλος* vel *ὁμοίιος* et quo *ἐλπὶς* ac *τύχη κοινή;* quia nemini mortalium victoria, spes, fortuna *proprie* addicta est et *ἐπιμὶξ μαίνεται Ἄρης* λ 537 Cic. Fam. VI, 4, 1: *Omnis belli Mars communis.* Et Milon. 21, 56 *Adde casus et incertos exitus pugnarum Martemque communem.* Latius etiam patet haec sententia apud Hor. Sat. 2, 2, 129.

ᾧ ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνὴρ
ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών,
πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν,
εἴ ποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
ὣς ὁ βαρὺ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·
„ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισιν.
φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληίδος αἶσαν.
ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι,
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα
δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει.
νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
οὔ σε πρὶν κτεριῶ, πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου, σοῖο φονῆος·
δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσι κείσεαι αὔτως,
ἀμφὶ δὲ σὲ Τρῳαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
κλαύσονται νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσαι,
τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.“
Ὣς εἰπὼν ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα
Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότον αἱματόεντα.

326. *ἀπάξειν*, i. e. *ἔνθεν ἀνάξειν* ut ο 436; ne *ἀνάξειν* requiras ut *O* 29.

330. *αὐτοῦ* epexegesis est adjectivi *ὁμοίην*, q. s. *τὴν αὐτήν*.

335. *μεγαθύμου* cum *Ἕκτορος* copulare malui ut *O* 440 quam cum *φονῆος*.

339. *βαθύκολποι* barbarae tantum mulieres vocantur ab Homero. Mox *καμόμεσθα*, *expugnavimus*, praegnanter pro *κάμνοντες ἐκτησάμεθα*, ut ι 130 *οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐυκτιμένην ἐκάμοντο* pro *κάμνοντες ἐποιήσαντο*.

344. *ἀμφὶ* proleptice dictum: *πυρὶ ἐνστῆσαι τρίποδα, ὥστε ἀμφὶς εἶναι τὸ πῦρ*, ut v. 346. *Βρότον αἱματ.* cf. *φόνον αἵματος Π* 162.

οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλόντες.
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίῳ,
ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο.
ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν
ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῷ.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες·
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
„ἔπρηξας καὶ ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν. ἦ ῥά νυ σεῖο
ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
ὅς περ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
πῶς δὴ ἔγωγ', ἥ φημι θεάων ἔμμεν ἀρίστη,
ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;"
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
ἄφθιτον ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισιν,
χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίων.
τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα ἑλισσόμενον περὶ φύσας,
σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν
ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐυσταθέος μεγάροιο,

350. *λίπα* adverbium est; vid. ad Ξ 171.

357. *ἔπρηξας* scil. *τὸ ἀναστῆναι Ἀχιλῆα* quod ex *ἀνστήσασα* mutuandum, nam carere objecto *πρήσσειν* non potest.

362. *τελέσσαι* scil. *τι*; quod etiam α 282 post *τις* omissum: *ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν*, et Aesch. Theb. 1066 *δράτω τι πόλις καὶ μὴ δράτω* etc. Sensus est: Quum vel mortales adversum mortales consilia sua exsequi soleant, idem multo magis deos facere fas est, praesertim Junonem.

374. *μεγάροιο*, ejus quae suae domus pars erat, non communis deorum

χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα
ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔ πω
δαιδάλεα προσέκειτο· τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς.
ὄφρ' ὅ γε ταῦτ' ἐπονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν,
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
καλή, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ
αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις.
ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω."
Ὣς ἄρα φωνήσασα πρόσω ἄγε δῖα θεάων.
τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον·
„Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε. Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει."
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
„ἦ ῥά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
ἥ μ' ἐσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα
μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλησεν
κρύψαι χωλὸν ἐόντα. τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Εὐρυνόμη θυγάτηρ ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
τῇσι παρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά,
πόρπας τε γναμπτάς θ' ἕλικας κάλυκάς τε καὶ ὅρμους

ut Schol. docet. Nam suam in domum revolvi vult tripodas quoties in usum communem deorum commodaverit, sui parietis perpetuum decus. Sunt autem hi *τρίποδες* non *lebetes* ut alibi, sed *mensulae tripedes* in usum convivantium, ut Xen. Anab. 7, 3, 21 et *τρισκελεῖς* Cratini et *mensa tripes* Horatii. Iis mensulis *οὔατα* additurus erat Vulcanus.

378. *τόσσον* qua ratione abundet vid. ad *X* 322.

397. *κρύψαι* scil. in mari. Pudebat enim Junonem claudi ac deformis nati exemplo eorum populorum qui debilem omnem subolem post partum necare solent. Id quum mater ipsa facit, impudens est, *κυνῶπις*, quia prorsus contra naturam et morem fit et cum invidiae contemtu.

401. *πόρπας fibulas*, a *πρέπειν*

ἐν σπῆι γλαφυρῷ· περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο
ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
ἤδεεν οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν, αἵ μ' ἐσάωσαν.
ἣ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεὼ
πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήια καλά,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι ὅπλα τε πάντα."
Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη
χωλεύων· ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὅπλα τε πάντα
λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο·
σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ
αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνήεντα,
δῦ δὲ χιτῶν', ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε
χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι
χρύσειαι, ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι.
τῇς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, ἐν δὲ καὶ αὐδή
καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν.
αἱ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔρρων
πλησίον, ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ
αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις.

appallatas ut *περόνας* a *πείρειν*. Gl. 374. — *ὅρμους torques* coll. *ο* 460 ab *εἴρειν serere* ductum ut *ὁρμαθός series* et servia. Gloss. 525.

402. *γλαφυρῷ laevi ac nitido, non rudi vel aspero*, cum laude ut Aristoph. Avv. 1272. Nam etiam naves *γλαφυραί* dici videntur non ob *cavitatem* sed propter *nitorem* ut *ἐΐσαι* et *καλαί*. Ac similem vim retinuit *glaber*. Vulgo vertunt *cavo*, quasi non omne antrum cavum sit.

405. *ἴσαν* pro *ᾔδεσαν*, *ᾖσαν norant* ut *ἴσμεν ἰδυῖα* pro *οἴδαμεν εἰδυῖα*. Vid. *δ* 772.

410. *αἴητον* i. q. *ἄητον* *Φ* 395 vel *ἆτος πόνοιο* *Λ* 430 *insatiabiliter laborans* vel *indefessus labore*. Talis enim inducitur Vulcanus *ποιπνύων* ut Mars *ἆτος πολέμοιο* et Minerva *ἀτρυτώνη*. Buttmannus Lexil. 1 236 *αἴητος* ex *ἄγητός* ortum existimat. Gloss. 275.

417. *ὑπὸ* scil. *ὤμοις* *Ἡφαίστου*. Nam sustentabant claudicantem statuae aureae puellis assimulatae et *αὐτόματοι* meantes ut tripodes v. 376.

αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.“
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
„Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις, ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρά,
ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδῃ Πηλῆι, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνήν
πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα· ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος, ἄλλα δέ μοι νῦν,
υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήιον εἴσω.
ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
κούρην ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων.
ἤτοι ὁ τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιούς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
εἴων ἐξιέναι. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι,

432. *ἐκ μὲν* scil. *ἐξαίρετον.* Non queritur *soli* sibi hoc malum evenisse, sed *praeter caeteras.* Et evenerat eadem sors etiam Nereidi Psamathae, Aeaco nuptae; Hesiod. Th. 1004.

433. *εὐνήν.* Suspicor *εὐνῇ.* Nam quum *πολλὰ* non sit pars aliqua *τῆς εὐνῆς*, diversa est haec accusativi duplicatio ab illis qualis *γυναῖκά τε θήσατο μαζόν* Ω 58.

435. *ἀρημένος fractus membra*, debilitatus, pro *ἀραρημένος*, perfectum est verbi *ἀρᾶν ἀράσσειν ῥαίειν* unde et *ἀραιός ἄρρατος ἄρραιστος.* Gloss. 1044. — *ἄλλα δέ μοι νῦν* scil. *ἄλγε' ἔδωκεν* quae verba ex v. 431 huc repetenda. Erat enim novus Thetidis dolor duplex, quod Achillem et mature obiturum et dum viveret moestum haberet. Colon delevi ut *ἐπεὶ posteaquam* protasin efficeret.

446. *ἔφθιεν*, *macerari coepit;* aoristus est verbi intransitivi *φθίνειν*, ut *ἔφθισα* transitivi *φθίειν*. Imperfecto

αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσεν,
πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσεν.
πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν·
καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
πολλὰ κακὰ ῥέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκεν.
τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
υἱεῖ ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν
καὶ καλὰς κνημῖδας, ἐπισφυρίοις ἀραρυίας,
καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος
Τρωσὶ δαμείς· ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
„θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι,
ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἷά τις αὖτε
ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται."
Ὣς εἰπὼν τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας,
τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι.
φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
παντοίην εὔπρηστον ἀυτμὴν ἐξανιεῖσαι,
ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι ἄλλοτε δ' αὖτε,
ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασσίτερόν τε
καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα

autem ut *Α* 491 nullus hic locus qnoniam durabat adhnc necdnm cessaverat moeror Achillis. Gloss. 2204.

458. De *τρυφαλείᾳ* vid. ad *Γ* 372.

460. ὃ *γάρ*. Dubitaveris au poeta maluerit ἃ *γάρ* scil. *τεύχεα;* nec enim loricam solam exuerat Hector sed universa arma nec ὃ alibi pro masculino ὅς legitur. Ceterum cf. Schoemann. Progr. Gryphiswald. 1862.

471. *εὔπρηστον fortiter expressum* flatum ab illo *πρῆσαι* i. e. *περῆσαι* de quo egi ad *δάκρυ ἀναπρήσας Ι* 433. Buttm. Lex. 1 105.

472. *ἄλλοτε δ' αὖτε* scil. *μὴ σπεύδοντι μὴ παρέμμεναι* vel *ἀναπαυσαμένῳ συμπαύεσθαι*. Subjectum infinitivi est *ἀυτμή*, non *φῦσαι*.

473. *ἄνοιτο*. Suspicor cum Buttmanno *ἄνυτο* h. e. *ἀνύοιτο* ut *σ* 348 *δύῃ* pro *δυοίη*.

475. *τιμῆντα* non solum *honoratum τίμιον* sed etiam *honore cumulatum*, quoniam aurum *αἰθόμενον πῦρ ἅτε*

θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, γέντο δὲ χειρὶ
ῥαιστῆρα κρατερήν, ἑτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.
Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν
τρίπλακα μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν
ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσαν,
ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληιάδας θ' Ὑάδας τε τό τε σθένος Ὠρίωνος
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
καλάς. ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπίναι τε,
νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαίδων ὕπο λαμπομενάων
ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει·
κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες
ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.
λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
ὠρώρει, δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς
ἀνδρὸς ἀποφθιμένου· ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
δήμῳ πιφαύσκων, ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι·

διαπρέπει νυκτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου, Pind. Ol. 1, 2.

476. *γέντο*, *prehendit*, aoristus defectivi cujus imperativum servavit Hesychius: *γέννου λάβε* de quo vid. M. Schmidtii annotationem.

480. *ἐκ δέ* h. e. *ἐξῆπτε;* nam zeugmatis jure tale verbum ex *περιβάλλε* adsciscendum est. Ergo lorum ex quo suspenderetur clupeus tum ex clupeo potius suspendisse dicitur, ut *X* 397 Achilles Hectoris corpori *βοέους ἐξῆπτεν ἱμάντας*. Et *Λ* 38 *τῆς δ' ἐξ (ἀσπίδος) ἀργύρεος τελαμὼν ἦν*.

488. *αὐτοῦ in eodem semper loco versatur* et, quasi etiam Orionis adventum opperiatur, non occidit vel oceano lavatur. Quippe *jam tunc; quum Grajae vertebant Pergama gentes, Arctos et Orion adversis frontibus ibant*. Manil. 1, 499. *οἴη* contra veritatem; nam de Cassiopea quoque et urso minore et Cepheo idem valet; sed haec sidera prorsus ignorasse videtur poeta.

ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι·
λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί.
κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον. οἱ δὲ γέροντες
εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ,
σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων·
τοῖσιν ἔπειτ' ἤισσον, ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον.
κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα,

501. *πεῖραρ ἑλέσθαι* funem sumere cupiebant, experturi uter plus valeret traheudo, quae est imago concertandi, exemplo Jovis *σειρῆς* ope item cum diis certaturi Θ 18. Id institutum cum proeliautibus comparatum h.l. ad litigantes transfertur. Ambo discordes ita rem compouere cupiebant, ut gnarum aliquem facti (*ἴστορα*) quaererent qui testimouio suo litem dirimeret; sed frustra, nam cives inter se divisi erant, pars huic pars illi favebat, diverse testantes: alii hunc omnia pependisse, illum alii nihil accepisse. Tum, ut in re incerta, ad judices itur. Igitur praecoues arcere vulgus hominum, ut iu medio seniores considerent ad judicaudum, sceptra tenentes a praeconibus suppeditata, quoniam oratores et judices non sine sceptro loqui mos erat. Ad hunc deinde consessum litigantes accurreruut et altercantes suam uterqne causam agebant. Haec tam multa ac varia una eademque imago complecti nou poterat, plures poterunt, quarum prima solemnia uuptiarum, altera jurgautes et immixtos populo, tertia litigautes apud judices, arcentibus vulgum praeconibus, repraesentabat. Atque hic quidem ordo rernm; uuuc de vocabulis quaedam moneuda.

δήμῳ πιφαύσκων, vulgus ac primum quemque e coroua circumstantium cum affirmatioue appellans. — *ἴστωρ testis* est ut Ψ 486 *ἴστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἀμφώ*, nou *arbiter* vel *judex*. *ἀμφὶς ἀρωγοί* idem fere est quod *ἀμφοτέροις* sive *ἕτερος ἑτέρῳ ἀρωγοί*, *utroque* vel utrique parti adstipulautes ut *M* 434 *εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει utrobique* coll. Φ 162. — *τοῖσιν ἤισσον* i.e. *τοῖς γέρουσιν ἐπήισσον οἱ νεικοῦντες*, mutato post *ἔχον* subjecto. Alii hacc quoque ad *γέροντας* referunt tauquam ii (*σὺν*) *τοῖς* scil. *σκήπτροις* exsurrexerint in seuteutia fereuda, coutra usum verbi *ἀίσσειν*. — *δίκαζον* pro *δικάζοντο*, *causam suam agebant*, μ 440 *κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν*; nam alibi activum de jus diceutibus nou de litigantibus usurputur, ut Ψ 579 *ἐγὼν αὐτὸς δικάσω*.

505. *ἠεροφώνων vocem tollere solentium*, *φωνὴν αἱρομένων*, eodem sensu quo iidem *λιγύφθογγοι*, *βοῶντες*, *ἠπύται* praedicautur. Aristoph. Eqq. 546 *αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον*. Id quod exspectes *ἀερσιφώνων*, ut *ἀερσίποδες* quautitatis permutatioue hexametro accommodatum est, ut *περικαλλὴς Ἠερίβοια E* 389 idem videtur significare quod *ἀλφεσίβοια* vel *βόας ἀειρομένη*, insuperque ι sequenti ο assimilatum est. Vulgo explicant *εἰς ἀέρα φωνούντων*, qnasi praecoues praecipne ac non quilibet loqueutinm iu aera vocem emittat. — Gestabant autem praecoues perpetuo suum quisque scipionem ut insigne muneris, quos ubi

τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴποι.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύω στρατοὶ εἵατο λαῶν
τεύχεσι λαμπόμενοι. δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
ἠὲ διαπραθέειν ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργοι.
οἱ δ' οὔ πω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας·
οἱ δ' ἴσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην,
καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν ὥς τε θεώ περ,
ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν.

res posceret, principum manibus insererent, nt Ψ 567. β 37 *σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρί.*

508. *τῷ* non judici qui justissime jndicavisset sed ei de litigantibus, qui causam suam optime orasset. Apportata autem erant haec duo talenta ab accusato ne deposita, ut paratam esse rem, de qua ageretur judices ac populus viderent. Id aurum aut resumturus erat accusatus si vinceret aut accusator accepturus si is probaret nondum illum solvisse. Ita fere Capellmannus.

510. *δίχα* pro adject. *διχθαδίη* ut γ 150 et nt *μίνυνθα* pro *μινυνθάδιος*. Et *σφίσιν* i. e. obsessis et obsidentibus. — Sed post h. v. excidisse suspicor versiculum, cujus haec fere summa fuerit: *οἱ μὲν ἄρ' ἠπείλησαν ἐυκτίμενον πτολίεθρον* in cujus conjunctione cum sequente *ἠὲ διαπραθέειν ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι* syntactica et conditionalis structura *ἠπείλησαν διαπραθέειν εἰ μὴ δάσαιντο*, transiit in parataticam et disjunctivam; ut X 109 *ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι ἠέ κεν αὐτὸν ὀλέσθαι* coll. O 140. Ordo rerum hic est: Circa moenia oppidi duo agebant exercitus, unus oppidanorum, urbem tuentium, alter hostium eandem obsidentium. Sed tum ambo in colloquium venerant de pacis conditionibus, et diversa sentiebant: obsessores enim poscebant ut obsessi bona sua secum partirentur, quod ni facerent, oppidum a se eversum iri; obsessi autem deditionem abnuebant, simulque clandestinam incursionem parabant. Igitur urbis tutela imbellibus permissa pubes oppidana ad flumen ductu Martis et Minervae profecta ex insidiis greges hostiles invasit ad aquam adductos. Quo tumultu audito accurrerunt obsessores fitque proelium. Triplex haec quoque scena fuit; prima amborum colloquium, altera gregis trucidatio, tertia proelium exprimebatur.

513. *ὑπεθωρήσσοντο in subsidium arma induebant.* Nam *λόχος* non locus aut actus insidiarum est, sed *manus* in expeditionem urbe profecta: *ejus* in gratiam reliqua civitas intra oppidum et ipsa armata opperiebatur dum profectis tempestive subveniret. Similiter Jac. Laroche de *ὑπό* p. 48.

519. *ὑπ' ὀλίζονες* Bekkerus ex Ven. pro *ὑπολίζονες*. Nam numina non pedibus *praeibant* meantibus sed subli-

οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι,
ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν,
ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες
τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ' οὔ τι προνόησαν.
οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα
τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
ἀργεννέων οἰῶν, κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν
εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον, αἶψα δ' ἵκοντο.
στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον· ἐν δ' ὀλοὴ Κήρ
ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν·
εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν.
ὡμίλευν δ' ὥς τε ζωοὶ βροτοί, ἠδ' ἐμάχοντο,
νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνηῶτας.
Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν,

mes *ferebantur* ante eos per aera. Et suspicor *ἧσαν* ut *τ* 445 *ἐπῇσαν* pro *ἐπήισαν*, *sub numinibus incedebant* ut *N* 305 *ἤισαν ἐς πόλεμον.*

520. *εἶκε* pro *ἐοίκει*, contractum ut *εἰκώς* *Φ* 254 et *ἔικτον* *δ* 27, simul apocopatum ut *τέτροφεν* *ψ* 237. Aliis, ut Buttmanno, imperfectum verbi *εἴκειν* videtur. Gl. 421.

528. *ἀμφὶ* pro *ἀμφότερα*, tam *armenta* quam *greges* trucidabant.

531. *εἰράων προπάροιθε a coetibus inde suis protinus in quibus sedebant*; quasi *ἀπὸ* lateat in adverbio sequenti, ut *B* 92 *ἠιόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο*, et *Γ* 22 *ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου*, ubi pariter genitivi locum indicant unde prodiere. Sed *εἶραι* idem est quod *εἰρέαι* in Hesiod. Th. 804 *δεκάτῳ δ' ἐπιμίσγεται αὖτις εἰρέας ἀθανάτων* i. e. *μισγομένη ἐπιφοιτᾷ ἡ Στύξ*, nisi quod *εἴρη* ab *εἴρειν* ductum est ut *ἔρανος* et *εἰρήνη*, sed *εἰρέη* ab *εἰρέειν*, forma Hesiodo propria Th. 38. Eustathius aliique *conciones* potius *ἀγοράς*, *ἐκκλησίας* quam coetus *privatos*, *ἀγύρεις*, explicant, repugnante plurali.

539. *ὡμίλευν conversabantur* inter se, ut vivi et sponte se moventes, sicut *τρίποδες* illi *αὐτόματοι* et ancillae v. 375 et 417. Gl. 445.

εὐρεῖαν τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου
δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,
ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει
χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκτο.
Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήιον· ἔνθα δ' ἔριθοι
ἤμων ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πῖπτον ἔραζε,
ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες,
ἀσπερχὲς πάρεχον. βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο,
βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον, αἱ δὲ γυναῖκες —
δεῖπνον ἐρίθοισιν — λεύκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον.
Ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν
καλὴν χρυσείην· μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν,
ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν.
ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσεν
κασσιτέρου· μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν,

543. *ἔνθα καὶ ἔνθα hic illic*, passim, per arvum dispersi; non *huc illuc* tanquam ex ἐλάστρεον pendeat; nam *in rectum* potius aguntur boves arantes, donec aratrum convertitur, ac ne id quidem ἔνθα καὶ ἔνθα sed uno certoque actu. — Mox στρέψαντες scil. τὸ ἄροτρον.

548. ἀρηρομένῃ pro ἀραρωμένῃ, *peraratae* quantitatis trajectione. Alii ἀρηρεμένῃ scribebant idque secutus est Apollonius Rh. 1,787. 3,833. 4,677.

552. ὄγμον *seriem, ordinem* a γάμος, non ab ἄγειν ductum est, et mox ἐλλεδανοῖσιν vel εἰλεδανοῖσι *restibus* ἰλλάσιν N 572. Gloss. 2442 et 453.

560. δεῖπνον ἐρίθοισιν, *quae coena esset famulis*, de quo appositionis genere vide quae C. L. Roth disseruit ad Tac. Agr. Exc. 9 p. 133.

563. ἑστήκει i. e. ἐφεστήκει κάμαξιν. Subjectum est, si verba spectes, ἡ ἀλωή, ut Soph. Oed. C. 411 σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις, sin sensum, *vites*. — Mox ἀμφί distinctum a περί ut P 760; nam fossam *in utroque vineti latere*, saepem autem *circa universum vinetum* duxit.

τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγόωεν ἀλωήν.
παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠίθεοι ἀταλὰ φρονέοντες
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάις φόρμιγγι λιγείῃ
ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν
λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ἁμαρτῇ
μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων.
αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε
πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα.
χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσιν
τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσιν
ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ μακρὰ μεμυκὼς
ἕλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἠδ' αἰζηοί.
τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην
ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
αὔτως ἐνδίεσαν ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον ἔκ τ' ἀλέοντο.
Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,

570. ὑπὸ i. e. ὑπὸ φόρμιγγος, *adjuvante cantum cithara.* — λεπταλέῃ non *submissa* voce ut Heynio visum, sed *acuta*, *Discantstimme* qualis est puerorum. Vid. F. G. Welcker de Lino Klein Schr. 1 p. 35. — ῥήσσοντες scil. τὴν χθόνα, *tripudiantes*, i. q. ἀράσσειν nisi quod initialis vocalis cum media coaluit ut in ἀμαλὸς ἀχαλός ἀταλός μῆλον κηλεῖν τᾶλις. Diversi ab hoc tripudio, quo universi in agmine simul terram pulsabant, alii quidam ποσὶ σκαίροντες pro se quisque et extra ordinem prout animus ferebat cum exclamatione exsultabant. Dubitatur hilaris an moestus fuerit hic inter vindemiam cantus. Pro hilaritate occasio fuit et cithara et exsultatio et ipsum epitheton ἱμερόεν. — ἁμαρτῇ vel ὁμαρτῇ *simul*, *ad numerum*, sicut ὁμαρτήδην N 584 et ὁμαρτεῖν et ὁμηρεῖν ad radicem εἴρειν redit. Gl. 543.

573. ὀρθοκραιράων i. e. εὐκεράων; nam ἕλικες βοῦς quum habent εὐέλικτα cornua, *recte ac bene* formata habent.

585. ἀπετρωπῶντο simul cum infin. δακέειν et cum genit. λεόντων structum: primum *deterrebantur quominus morderent leones* ut Eur. Orest. 410 εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπει λέγειν, deinde:

σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.
Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας
εἵατ' ἐυννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
οἱ δ' ὁτὲ μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσιν
ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴ κε θέῃσιν·
ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισιν.
πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός
φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς
μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο
ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς,
τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρήν, κροτάφοις ἀραρυῖαν,
καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκεν,

deterrebantur de leonibus, ut φ 112 *μήδ' ἔτι τόξου δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος*.

593. *ἀλφεσίβοιαι* quae patrem bobus ditant; quoniam ipsis nuptiis sponsus *ἕδνα* socero tradebat quasi pretium filiae reddenda post divortium; eaque armentis plerumque constabant. ϑ 318. Gloss. 2268.

596. *ἐλαίῳ*. Nam oleo adspergi solebant fila dum texebantur quo magis texta niterent. Confirmat eam consuetudinem Leutschius fabella quadam apud Athen. XIII p. 582 d. Vid. Philolog. 15, 2 p. 329. Alii *tanquam oleo nitentes* explicant, ut γ 408 *ξεστοὶ λίθοι λευκοὶ ἀποστίλβοντες ἀλείφατος* η 107 *ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον*.

598. *ἐξ* i. e. *ἐξημμένας*, *suspensas*. Sed damnaverunt Aristophanes et Aristarchus hoc distichon, quia *μαχαίρας* Homerus nusquam de *gladiis* dixisset.

606. *μολπή* quid sit v. ad *H* 241; *ἐξάρχειν* autem fere ac proprie de praecentore usurpatur. Gl. 914.

τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ᾿ ὅπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας.
ἡ δ᾿ ἴρηξ ὣς ἆλτο κατ᾿ Οὐλύμπου νιφόεντος,
τεύχεα μαρμαίροντα παρ᾿ Ἡφαίστοιο φέρουσα.

XIX.

Μήνιδος ἀπόῤῥησις.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ᾿ Ὠκεανοῖο ῥοάων
ὤρνυθ᾿, ἵν᾿ ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
ἡ δ᾿ ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱόν,
κλαίοντα λιγέως· πολέες δ᾿ ἀμφ᾿ αὐτὸν ἑταῖροι
μύρονθ᾿. ἡ δ᾿ ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
ἔν τ᾿ ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ᾿ ἔφατ᾿, ἔκ τ᾿ ὀνόμαζεν·
„τέκνον ἐμόν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
τύνη δ᾿ Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
καλὰ μάλ᾿, οἷ᾿ οὔ πώ τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.“
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε᾿ ἔθηκεν
πρόσθεν Ἀχιλλῆος — τὰ δ᾿ ἀνέβραχε — δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ᾿ ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ᾿ ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
ὡς εἶδ᾿, ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἐξεφάανθεν·
τέρπετο δ᾿ ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν οἷ᾿ ἐπιεικές

XIX. 9. *ἐπειδὴ πρῶτα statim ab eo tempore quo* per hyperbaton ut *ὡς εὐθύς* pro *εὐθὺς, ὡς*, ut *Α* 235 et in illis *cum primum* vel *primo* vel *ut primum*, non: *cum semel*. Mox *ὤμοισι* ut *Π* 40 *Λ* 45 et saepe.

ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱόν
μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλάς
εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν —
ἐκ δ' αἰὼν πέφαται — κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήῃ."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
„τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων,
τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα,
μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν·
ἤν περ γὰρ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων.
ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς,
μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν."
Ὣς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκεν,
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρόν
στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη.
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεύς
σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσεν δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
καί ῥ' οἵ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
οἵ τε κυβερνῆται καὶ ἔχον οἰήια νηῶν
καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες,
καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεύς
ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά·
κὰδ δὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἕλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ

27. *πέφαται* praegnanter pro *ἐξελήλαται τῷ πεφάσθαι* h. s. nec enim exanimis propulsare muscas potest. Gloss. 1089. Mox *κατὰ σαπήῃ* jungendum, non *κατὰ χρόα*.

43. *οἵ τε κυβερνῆται* scil. *ἦσαν*; nam *οἵ* relativum est, non articulus. Item Ψ 160 *παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοί* sc. *εἰσὶν ἄμμι μενόντων*. Quare opus non est Axtii conjectura: *οἵ γε — μὲν ἔχον*.

οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοὶ — ὅτε νῶΐ περ ἀχνυμένω κῆρ
θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης —
τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
ἤματι τῷ ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας·
τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας
δυσμενέων ὑπὸ χερσίν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιούς
δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀίω.
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ·
νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρή
ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
ὄτρυνον πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών,
αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν. ἀλλά τιν' οἴω
ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγῃσιν
δηίου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί
μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος,
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
[αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς]·
„ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν

53. *Κόων.* Vid. Λ 248.

68. *ἀσκελέως duriter* una cum *σκληρῶς* a *σκῆλαι*. Gloss. 2106.

70. *ἔτι καὶ* ad seq. *αἴ κ' ἐθέλωσιν* referendum, simili hyperbato ac Thuc. 5, 111, 2 *εἰ μὴ μεταστησάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε.* Et τ 45 *ὑπολείψομαι αὐτοῦ, ὄφρα κ' ἔτι δμῳὰς ἐρεθίζω.* Vid. ad Χ 382.

72 *γόνυ κάμψειν* requiem ex fugae celeritate lassorum declarat, laetitia tamen illam mixtam, quod saltem effugerint.

79. *ἑσταότος.* Duplex est Agamemnonis praefatio; primum principes quibus jus dicendi in concione erat monet ne se interpellent, deinde multitudinem illius juris expertem, ut alto silentio dicentem et audientes adjuvent

ὑββάλλειν — χαλεπὸν γὰρ — ἐπιστάμενόν περ ἐόντα.
ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι
ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
καί τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς,
οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
ἤματι τῷ ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ,
πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται,
οὐλομένη· τῇ μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει
[βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν.]
καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζεὺς ἄσατο, τόν περ ἄριστον

80. *ἐπιστάμενον* subjectum est infinitivi *ὑββάλλειν* quare *χαλεπὸν γάρ* separavi, h. e. *ne prudenti quidem fas est interpellare dicentem; nam molesta res est interpellari.* Non alio sensu Aristarchus edidit *ἐπισταμένῳ περ ἐόντι*, quoniam *ἔοικε* non deterius cum *τινί* struitur ut ζ 60, quam cum *τινά* ut ε 212. Nequaquam vero *ἐπιστάμενον* ad oratorem referre licet, quasi omisso *λέξαι* vel *εἰπεῖν* dicatur: *difficile est vel diserto oratori, dicere, si interpellatur.* Quanquam haec ipsa sententia et vera est et paulo post v. 82 promitur: *βλάβεται γὰρ .. ἀγορητής* h. e. *strepitu impeditur quamvis clara voce loquatur.* Nam *λιγύς* sola vocis claritate, non facundia vel dicendi arte excellit.

83. *ἐνδείξομαι* h. e. *ἐνδείξω τὸν ἐμὸν λόγον*. Testes solos et auditores sermonis sui esse vult eos qui adsunt, non ut alias fit, consiliarios tanquam in re dubia et ad deliberationem ceteris proposita.

90. *ῥέξαιμι* praeterito sensu accipiendum: *quid facere potui?* Mox punctum sustuli post *τελευτᾷ*, ut *Ἄτη* epexegesis sit nominis *θεός*; ea quum a Jove immissa invasit hominem, jussa omnia ad eventum perducit.

93. *κράατα* fortassis: *in capita descendit* non *per capita incedit.* Sensus hic esse videtur: Ate non humi, non ex adverso non hostium ritu aggreditur homines sed ut Erinnys *ἠεροφοῖτις* ex sublimi descendens clanculum et molliter irrepit animis eosque confundere conatur irritando ad discordiam et si non ambos quos committit at alterum saltem ex iis quasi vinctos ad delicta perducit. Quid olim senserim exposui Gl. 344. Sua de injuria aperte fatetur Agamemno, sed Achillem quoque peccasse, nempe obstinatione, oblique significat particula *γε*.

95. *ἄσατο* *erravit*, Ates fraude deceptus, tum quum Junonis dolor non

ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τόν
Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν,
ἤματι τῷ ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐυστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
ἤτοι ὅ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσιν·
‚κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.
σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
τῶν ἀνδρῶν γενεῆς οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσίν.'
τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
‚ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὄμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὅρκον,
ἦ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν,
ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός
τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.'
ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔ τι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
Ἥρη δ' ἀίξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιικόν, ἔνθ' ἄρα ἤδη
ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηιάδαο, —

praevidit; nam dum Alcmena Herculem enixura erat Jupiter juravit hodiernum partum regnaturum inter mortales esse; Juno autem Alcmenes puerperium remorando donec Leucippe Eurystheum peperisset, sic Herculem regno destinato privavit, Eurystheum beavit. Gloss. 253. Alii *Ζῆν' ἄσατο Jovem decepit* legebant, quoniam et v. 91 *ἀᾶται* transitive legitur.

105. *γενεῆς* appositio est dativi *περικτιόνεσσι*, plane ut *Υ* 180 *ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισιν τιμῆς τῆς Πριάμου*, quoniam *ἀνάσσειν* pari sensu et dativo et genitivo jungitur. Significat autem non *genus* vel *stirpem*, sed *aetatem*, ut *Ψ* 790 *οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων* vel *ξ* 325. Mox *αἵματος ἐξ ἐμεῦ* structura est anomala et confusa ex *αἵματος ἐξ ἐμοῦ* i. e. *ἐκ τοῦ ἐμοῦ*, et ex *ἐξ αἵματός μου*. Verte: *Nascetur qui quum adoleverit omnibus finitimis imperabit, toti aetati eorum hominum qui meo ex sanguine prognati sunt.*

111. *σῆς* pro *σοῦ*, vel *γενέθλης ἐκ τοῦ σοῦ αἵματος*, per enallagen quae post Homerum immane quantum invaluit ut in Aeschyleo *μητρῷον αἷμα φόνου* pro *μητρῴου*, et apud Livium 1, 7 *jus violati hospitii* pro *violatum*.

113. *ἀάσθη afflictus est* propterea quod Hercules ex Jove natus spe regni privatus est. Causa mali fuit praeproperum Jovis jurisjurandum Junonis dolo expressum; Ates autem occoeca-

ἡ δ' ἐκύει φίλον υἱόν, ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς —
ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα,
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα Δία Κρονίωνα προσηύδα·
,Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω.
ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλός, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεὺς Σθενέλοιο πάις Περσηιάδαο,
σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.'
ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.
αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο
χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον
μή ποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
ὣς εἰπὼν ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο
ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
ὣς καὶ ἐγών, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὀλέκεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἄτης, ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν

tione Jupiter oblitus, quantum Juno valeret ad festinandos et remorandos mulierum partus improvido juravit.

120. *ἀγγελέουσα* futurum tam non concinit cum seq. *προσηύδα* ut excidisse versum putes et ita fere narrationem compleas *αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα πάλιν κίεν Οὔλυμπόνδε μειδήσασα δ' ἔπειτα Δία Κρονίωνα προσηύδα.*

182. *τὴν* scil. *ἄτην*, *Ἄτης ἔργον.*

136. *πρῶτον*, *ab initio* non ad *ἀάσθην* referendum, sed ad *οὐ δυνάμην*, eodem hyperbato qnod notatum ad v. 8.

140. *παρασχεῖν* scil. *ἐθέλω*, quod ex v. 138 hnc repetendum, durius quidem posteaquam imperativus *ὄρσευ* ambobus versibus interjectus est, at tolerabilins si ita sententiam variaveris: *ἀλλὰ ὄρσεσθαι μὲν καὶ ὀρνύναι σὺ ἔθελε, δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν ἐθέλω.* Addit *ὅδε*, tanquam *illico* et praesens praesenti dona tradere paratus. Qui *παρασχεῖν* ex *ὅδε* suspendunt idque pronomen idem esse quod *ἕτοιμός εἰμι* existimant, nihil simile afferunt.

χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ Ἄρηος,
δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες
οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι ὅ τοι μενοεικέα δώσω."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
δῶρα μέν, αἴ κ' ἐθέλῃσθα, παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικές,
ἦτ' ἐχέμεν παρὰ σοί. νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας
οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον.
ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας,
ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχησομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι·

148. *παρὰ σοί* cum *ἐχέμεν* conjunxi h. s. *Ut libet, aut statim da aut* in praesens *retine et mihi conserva tua in nave.* Vulgo *ἦτ' ἐχέμεν πάρα σοί penes te est*, et cum ambiguitate, quasi optio detur Agamemnoui aut daudi aut non dandi omniuo, et cum abnndantia post *αἴ κ' ἐθέλῃσθα.*

149. *κλοτοπεύειν.* Suspicor *κλυτοπεύειν*, quod est in Vatic. *fortis viri* (*δουρικλυτοῦ*) *speciem inducere.* Nomen *κλύτοψ* si forte usquam legeretur, ut *οἶνοψ*, *ἔλλοψ* unde *ἐλλοπιεύειν*, *incluto viro similem* significaret. Gl. 2137.

152. *φάλαγγας* commate solo a seqq. diremi, ut *ὧδε* respondeat praecedenti *ὡς* h. s.: *quomodo quis vestrum Achillem totas Trojanorum catervas occidentem videbit, eodem modo vos singuli cum singulis pugnatote.* Vulgo *ὥς κε* pro *ut finali* accipitur, suspenso ex praecedentibus. Mox *μεμνημένος* sc. *μάχης*, qnod in *μαχέσθω* latet. Et *ἀνδρὶ* pro *ἀνὴρ ἀνδρὶ* brachylogice, ut pleno *Υ* 355 *ἀλλ' ἄγ' ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς ἴτω*; vel *ἐνηέος* sc. *ἐνηής* Ψ 648. Emendandi cupido in promptu fuerit *μεμνημένος ἄντα μαχέσθω*, ut v. 163.

163. *ἄκμηνος non curatus* dnctum est ab *ἀκομής κομεῖν* ut *ἀμενηνός* ab

εἴ περ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει
δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ᾽ ἰόντι.
ὃς δέ κ᾽ ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
ἀλλ᾽ ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
ὅπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορήν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς.
ὀμνυέτω δέ τοι ὅρκον, ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς,
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι
ἣ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἤτ᾽ ἀνδρῶν ἤτε γυναικῶν·
καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω.
αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ᾽ ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ᾽ ἄλλῳ

ἀμενής. Nam *ἀκομής· οὐκ εὐδιάκονος* Hesych., ubi corrigendum *οὐκ εὐδιακόνητος*. Diversum atque homonymum est *ἀκμηνός* ψ 191 i.e. *ἀκμάζων*, quod ab *ἀκμή* ductum justius *ὀξυτονεῖται* quam illud. Vid. Lehrs. Arist. p. 310. Gl. 2165.

165. *ἀλλά*, *saltem*, ad *γυῖα* referendum. Mox *κιχάνει occupat* ut ι 477 *καὶ λίην σέ γ᾽ ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα*.

180. *μή τι δίκης* junge: *ut nulla justae satisfactionis parte egeas*.

182. *οὐ μὲν γάρ*. Sensus est: *Non vitio dandum est regem aliquem ei succensere qui prior irritaverit;* tanquam speret Ulyxes Achillis exemplo et ita fore ut jam nunc didicerit Agamemno, jure suo impatientes injuriarum esse eos, qui regiae dignitatis sint, ut Achilles, etiam adversus *τὸν βασιλεύτατον*. Non aliter Achillis iram et contumaciam excusatam esse voluit Nestor *A* 283. Ergo *ἀπαρέσκεσθαι* est *succensere*. Id verbum quoniam apud Herodianum quidem ac suppares cum dativo strui soleat, iota dativi in *ἀνδρὶ* elisum est, ut in *ἀστέρ᾽ ὀπωρινῷ* aliisque. Utique per *ἄνδρα* non alius quis intelligendus est quam per *τις*, ut in versu simillimo Ω 369 π 72 *ἄνδρ᾽ ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ*. Nam *βασιλῆα ἄνδρα* nomina versus fine diremta, vix licet conjungere. Alii denique ita vertunt: *haud quaquam enim indigne ferendum, regem virum placare, quando quis prior injuria accepta indignetur;* quasi vel hoc idoneum argumentum habeatur, cur Agamemno justior in posterum sit, vel *ἀπαρέσσασθαι* idem sit quod *ἀρέσσασθαι* aut *ἐπαρέσσασθαι*. Gloss. 550.

ἔσσεαι· οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα
ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„χαίρω σεῦ, Λαερτιάδη, τὸν μῦθον ἀκούσας·
ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.
ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὀμόσαι — κέλεται δέ με θυμός,
οὐδ' ἐπιορκήσω — πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
μιμνέτω αὖθι τέως, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
ἐκ κλισίης ἔλθῃσι καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω·
κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν
δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν, ὅσσ' Ἀχιλῆι
χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας.
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
κάπρον ἑτοιμασάτω, ταμέειν Διί τ' ἠελίῳ τε."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι,
ὁππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται
καὶ μένος οὐ τόσον ᾖσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν.
νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οὓς ἐδάμασσεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν,
ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον. ἦ τ' ἂν ἔγωγε
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν
νήστιας ἀκμήνους, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.
πρὶν δ' οὔ πως ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰείη
οὐ πόσις οὐδὲ βρῶσις, ἑταίρου τεθνηῶτος,

188. *πρὸς δαίμονος* scil. *δρώμενος*, *deo teste* vel *deo coram* pro quo Latini *per deum*, ad *ὀμόσαι* retuli.

189. *αὖθι τέως*. Scribendum aut *καὶ ἐπειγόμενος* cum aliquot mss. aut *αὐτόθι τεῖος* cum G. Hermanno.

194. *ἐνεικέμεν* cf. Gl. 2898.

205. *ὀτρύνετον* indicativus est, exprobrantis, temereque quidam verterunt *convocate*.

208. *τεύξεσθαι*. Alii mss. *τεύξασθαι* exhibent, rectius sive ex *ἀνώγοιμι* suspensum sive sensu imperativi dictum.

ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέι χαλκῷ
κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μύρονται· τό μοι οὔ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἷμα καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
κρείσσων εἶς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί γε προβαλοίμην
πολλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
ἧς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται·
γαστέρι δ' οὔ πως ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς·
λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσιν,

221. *τε* praeparando seq. *δὲ* v. 225 inservit ut Ψ 277 *ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι, Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς πατρί*, coll. H. Ven. 110. Nam bipartita est Ulyxis oratio; primum d a m n o s a est festinatio Achillis; cito satiari solent homines proeliandi labore; qui ne plurimorum quidem caede hostium multum ipsi lucrantur post proelium Jovis arbitrio finitum, ejus qui victoriam non merentibus dat sed cui ipsi libet, itaque irritam vel summam pugnantinm virtutem facit. Ergo adjuvanda est alacritas bellatorum etiam curandis et corroborandis corporibus, ut perdurare et possint et velint. Deinde i n u t i l i s eadem festinatio est. Nec enim esnriendo fas est honorare defunctos; qui mos perpetnam snperstitibus imponeret famem quoniam multi quotidie occumbunt. Satius imo est duro animo post uniùs diei luctum reverti ad corporis curam quo fortius pugna ineatur. Atque haec ipsa verba, inquit, pro signo quodam pugnae habetote ineundae. Continuo a coena raptim sumta ad arma concurritote; vae illis qui relinquentur, qnasi aliud etiam profectionis signnm opperiantur. Vertit partem orationis Cicero Tusc. 3, 27, 65. *Namque nimis multos atque omni luce cadentes cernimus, ut nemo possit moerore vacare. Quo magis est aequum tumulis mandare peremtos firmo animo et luctum lacrimis finire diurnis.*

222. *ἧς τε* ex *ἄμητος* pendet; nam proxima *διὰ μέσου* posita sunt, paratactice pro syntactica structura: *ἧς τε ἄμητος ὀλίγιστος, εἰ καὶ πλείστην καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν.*

νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας·
ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί,
ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω·
ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα."
Ἦ, καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο
Φυλείδην τε Μέγητα Θόαντά τε Μηριόνην τε
καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα καὶ Μελάνιππον.
βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο·
αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.
ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὕς οἱ ὑπέστη,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας
ἕπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηίδα καλλιπάρῃον.
χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν.
καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο, Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδήν
κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διὶ χεῖρας ἀνασχὼν
εὔχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ
Ἀργεῖοι, κατὰ μοῖραν, ἀκούοντες βασιλῆος.
εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,

229. *ἐπ' ἤματι uno die*, ut β 284 *ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι*. Soph. Trach. 149 *ἐν νυκτί* coll. Theocr. 12, 2 non ut alibi *interdiu*.

242. *τετέλεστο δέ*. Suspicor cum A. Passovio *τετέλεστό τε*. Herodot. 1, 112. *ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε καὶ ἐκκαλύψας ἐπεδείκνυε*.

255. *ἐπ' αὐτόφιν* i. e. *ἐφ' ἑαυτῶν* vel *αὐτόθι*, *sua quisque in sede* nec ambulantes ut *H* 195 *εὔχεσθε σιγῇ ἐφ' ὑμείων*. Herodot 9,17 *ὁ Μαρδό-*

Γῆ τε καὶ Ἠέλιος καὶ Ἐρινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
ἀνθρώπους τίνυνται, ὅ τίς κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπενεῖκαι,
οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος οὔτε τευ ἄλλου·
ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὅ τίς σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας."
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέι χαλκῷ.
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
ῥῖψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀνστὰς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα.
οὐκ ἂν δή ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὤρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρην
ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος ἀμήχανος· ἀλλά ποθι Ζεὺς
ἤθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα."
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας,
ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηὶς δ' ἄρ' ἔπειτ', ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,

νιος ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι.

261. *ἐγώ*, tanquam *ὄμνυμι* praecesserit, non *ἴστω Ζεύς*; nam constantia structurae requireret *μὴ μὲν ἐμὲ ἐπενεῖκαι.*

262. *κεχρημένος* i. e. *καίπερ κεχρημένος εὐνῆς quanquam desiderio flagrans*, ut χ 50 *οὔτε γάμου τόσσον κεχρημένος οὔτε χατίζων.* Ergo non dissimulat Agamemno suum Briseidos quam ultionis praetextu Achilli abduxerat amorem, etsi nulla hactenus talis libido significata est, sed negat, ullam se vim intulisse mulieri; nempe in viduae reginae vel Achillis sponsae honore apud se habitam esse; vid. v. 291. Est autem *πρόφασιν propter* ut v. 302, non *praetextu.* Gloss. 775.

265. *σφ' ἀλίτηται* i. e. *σφὶ ἀλίτηται* dativus ethicus; non *σφέ;* ut δ 807 *οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.*

273. *ἀλλά* pro *εἰ μή*, ut *N* 679.

276. *αἰψηρήν* pro *αἰψηρῶς* ut θ 38 *θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα.*

ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέι χαλκῷ,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσεν
στήθεά τ' ἠδ' ἁπαλὴν δειρὴν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα.
εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ἐικυῖα θεῇσιν·
„Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
νῦν δέ σε τεθνηῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
ἂψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
ἄνδρα μέν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέι χαλκῷ,
τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
κηδείους· οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.
οὐ δὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
κλαίειν, ἀλλά μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσιν.
τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα, μείλιχον αἰεί."
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
Αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·

290. *δέχεται* passive dictum, ut Hesiod. Th. 800 *ἄλλος δ' ἐξ ἄλλου δέχεται χαλεπώτερος ἆθλος* et Thuc. 4, 19 *προσδέχεται* coll. Xenoph. Eph. IV, 3, 57. *ὁ Ἀβροκόμης εἰς τὰς ἐκβολὰς δέχεται τὰς εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Νείλου*, ibique Locella p. 249. Herodian. 5, 4 *αὐτοὶ δὲ πάντες εἰς τὸ στρατόπεδον ἐδέχθησαν*. Gloss. 2039.

294. *οἵ* demonstrativum est, ut *ὅς* *N* 646 *Ω* 139, id quod significavi interpunctione.

295. *οὐ δὲ μὲν non tamen* scripsi distinctum a seq. *οὐδέ ne-quidem*, h. s. etsi meos omnes amiseram, *haud tamen tu me* non solum non desperare sed *ne lamentari quidem sinebas*, quin spe et pollicitatione matrimonii Achillei erigeres.

299. *δαίσειν γάμον* praegnanter pro *δαίσειν δᾷδας ἐπὶ γάμῳ*.

302. *Πάτροκλον*. Non quo simulata fuerit earum ob Patroclum tristitia (nam *πρόφασις occasionem apertam* potius quam *praetextum fictum* significat) sed simul communiter universae Patroclum lugebant, simul proprie suos quaeque propinquos eodem quo Briseis fato amissos. Nam *κήδεα* etsi non ut *κηδεύματα* Soph. Oed. T. 85 ipsos *κηδεστάς*, tamen *funera propinquorum et luctus* potius quam caetera infortunia

„λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος
ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει.
δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης."
Ὣς εἰπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
δοιὼ δ' Ἀτρείδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Νέστωρ Ἰδομενεύς τε γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐ δέ τι θυμῷ
τέρπετο πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε·
„ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σύ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἑταίρων,
αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων,
σῇ ποθῇ. οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·
ἠὲ τὸν ὃς Σκύρῳ μοι ἔνι τρέφεται φίλος υἱός,
[εἴ που ἔτι ζώει γε, Νεοπτόλεμος θεοειδής.]
πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,
ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ ἐνὶ νηὶ μελαίνῃ

significat; vid. v. 338. Consimilis huic Axtii est explicatio, nisi quod ille emendandum simul censet hunc locum.

314. *ἀνενείκατο* scil. spiritum ex ilibus, *suspiravit* vel ut est apud Horat. Epist. I, 1, 9 *ilia duxit*, i. e. spiritum ex ilibus duxit. Herodot. 1, 86 *ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα Κροῖσον*. Gloss. 2393.

322. *κέν* trajectum potius ex apodosi quam otiosum est: pro *οὐ . . κὲ πάθοιμι, οὐδ' εἰ . . πυθοίμην*. Vid. ad v. 70. Eadem est ratio periodi ζ 282.

326. *ἠὲ τὸν* scil. *ἀποφθίμενον πυθοίμην*, quod ex v. 322 huc repetendum, sed mutata structura verbi *πυθέσθαι* ut μ 266 *μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα . . οἰῶν τε βληχήν*.

Σκυρόθεν ἐξαγάγοις καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
κτῆσιν ἐμὴν δμῶάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
ἤδη γὰρ Πηλῆά γ' οἴομαι ἢ κατὰ πάμπαν
τεθνάμεν, ἤ που τυτθὸν ἔτι ζώοντ' ἀκάχησθαι
γήραΐ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται."
Ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος.
ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
κεῖνος ὅ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων
ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος.
ἀλλ' ἴθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
ἡ δ' ἅρπῃ ἐικυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ
οὐρανοῦ ἐκκατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἡ δ' Ἀχιλῆι
νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ' ἵκοιτο,
αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
ᾤχετο. τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται,
ψυχραί, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο,

335. *τυτθὸν ζώοντα semivivum*, ut qui ob perpetuam moestitiam vitam non vitalem degat et propter senectam regendae domui suae impar et praesentis haeredis indigus sit. Contrarium est *κατατεθνάμεν πάμπαν*, *emori.*

344. *κεῖνος*, i. e. *ἐκεῖ*, ut *Γ* 391 non subjectum est sed pars praedicati *ἧσται.*

350. *ἅρπῃ ἐικυῖα* scil. celeritate, non specie ac forma. Quodsi mutavisset se in alitem, *εἰδομένη* potius legeremus. *Ἅρπην* autem antiquitus alii milvum alii aquilae genus interpretantur. Gloss. 2330.

357. *Διὸς* non tam ex *νιφάδες* aptum est quam ex *ἐκποτέονται*, *coelitus* sive mavis *Jovis jussu*

ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι
νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δοῦρα.
αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν
χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
[τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
λαμπέσθην ὡς εἴ τε πυρὸς σέλας, ἐν δέ οἱ ἦτορ
δῦν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
δύσετο δῶρα θεοῦ, τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.]
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠύτε μήνης.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ
καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφιν
σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανεν
καλοῦ δαιδαλέου. περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας
κρατὶ θέτο βριαρήν· ἡ δ' ἀστὴρ ὣς ἀπέλαμπεν
ἵππουρις τρυφάλεια, περισσείοντο δ' ἔθειραι
χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
εἰ οἷ ἐφαρμόσσειε, καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα·
τῷ δ' εὖτε πτερὰ γίγνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.

360. *ἐκφορέοντο*, non manibus *exportabantur* *ἐξεφέροντο* ad induendum, sed corporibus jam indutorum *gestabantur*, *ἐκφορέοντο*.

375. *ἐκ πόντοιο* scil. *ὁρωμένοις* vel *δερκομένοις*. Mox id quod participiis contineri poterat *ὑψόθε καιομένοιο* et *φίλων ἀπάνευθε φερομένοις*, in proprias enunciationes extentum est. Tam longe scutum lucebat quam ignis conspicitur tempestate abreptis.

385. *ἐφαρμόσσειε* scil. *αὐτὸς ἑαυτῷ*, transitive dictum, ut Hesiod. Opp. 76 *πάντα δέ οἱ χροῒ κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη*. Vid. ad *P* 210. Expertus est Achilles, num recte *ipse sibi*

ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
βριθὺ μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
ζεύγνυον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν, ἐν δὲ χαλινούς
γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω
κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὁ δὲ μάστιγα φαεινὴν
χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων· ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,
τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ ὑπερίων.
σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
„Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα,
ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἑῶμεν πολέμοιο,

adaptavisset arma, nec strictius justo nec laxius ligando. Vulgo vertunt: *an sibi apta essent;* atqui suopte ingenio *apta* fore membris suis arma dei arte suum unius in usum confecta id vero vel sine experimento credere fas erat. Ipse aoristus huic intellectui obstat, si non corrigatur *ἐφαρμόζοι*. Gloss. 533. Mox *γυῖα* subjectum verbi *ἐντρέχοι* est, sed *ἔντεα* verbi *γίγνετο*. Nam miraculum hoc erat, quod cum Achilles *ποδώκης* vereretur ne impediretur pernicitas pedum tam splendidorum armorum pondere, ultro adjuvabatur eadem tanquam alis. Gloss. 693.

394. *χαλινούς* domandis equis et *ἡνία* regendis destinata sic distinguit poeta ut Horatius *frena* et *habenas* Epist. 1, 15, 13. *Non mihi Cumas est iter aut Bajas, laeva stomachosus habena dicet eques; sed equi frenato est auris in ore.*

396. *χειρὶ .. ἀραρυῖαν* ut *Γ* 338 *ἔγχος ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.*

398. *ἠλέκτωρ*, *expergefactor*, sol nominatur utpote *ἀλέκτρους* mortales reddens sicut *ἀλεκτρυών*, *gallus*; nam in *ἤπειρος* quoque *α* priv. productum est; isque *ὑπερίων superior* dicitur ut tanquam coelestis a terrestri illo et domestico suscitatore distinguatur. Manifestius sane hoc foret nisi Homero comparativi in -*ιων* ubivis *ι* breve haberent, monente Ameisio Hom. Kleinigk. p. 11. At *Μολίων* saltem producitur.

402. *ἑῶμεν*. Suspicor *ἕωμεν* i. e. *μεθέωμεν* ut *P* 299 *Πατρόκλοιο πόδ' ἧκε χαμᾶζε κεῖσθαι*, h. s. *quando proelium remiserimus* vel a proelio cessaverimus. Nam *πολέμοιο* genitivus partitivus est quoniam intermittenda pugna pars tantum proelii in tempus omittitur. Plena locutio huic similis est *Δ* 234 *μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;* omittitur modo *τι* ut *N* 97 *εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε* coll. 118 *Δ* 240, modo *πολέμοιο* ut *Υ* 361 *οὔ μέ τί φημι μεθησέμεν*, accusativus

μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι· πᾶσα δὲ χαίτη
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὖδας ἵκανεν.
αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
„καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον. οὐδέ τοι ἡμεῖς
αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή.
οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε
Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκεν.
νῶι δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν,
ἥν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
μόρσιμόν ἐστι θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι."
Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐ δέ τί σε χρή.
εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο."
ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

substituitur ut Tyrt. Fr. 12 (8), 44 *μὴ μεθιεὶς πόλεμον* cum v. l. *πολέμου*. Non aliter Caesar B. Civ. 3, 28 *remittere aliquid ex pristina virtute*, at B. Gall. 5, 49 *remittendum de celeritate*, et Liv. 2, 58 *omnes remittere industriam*. Idem sentit C. Holzinger Exeg. Kleinigk. Progr. Goerz. 1859, nisi quod is et scripturam *ἑῶμεν* retinet et intransitivum esse ait. Sed plerique vel desperarunt de origine et forma conjunctivi *ἕωμεν* vel explicant *quum satiati erimus*, tanquam cognatum cum *ἄειν*, *ἆτος πολέμοιο*. Spitzner. Exc. 31.

405. *ἤμυσε* quamquam cognatum cum *meandi* verbo tamen accepit *delabendi* significatum. Gl. 80.

407. Hunc versum Aristarchus ut contrarium rerum nexui (v. 418) et superfluum notaverat; at vide Spitzneri annotationem.

411. *νωχελίῃ* videtur ab *ὀχλεῖν* et *ὀχέλλειν* ductum, ut *νωθεία* ab *ὄθεσθαι*. Ergo *βραδυτής lentitudo* est motuum, *νωχελίη immobilitas* et desidia. Gloss. 2140.

417. *θεῷ τε καὶ ἀνέρι* per Paridis sagittam Apollinis numine directam.

418. De Erinyum numinibus v. Naegelsbacum in Theol. Hom. p. 262 seqq.

XX.

Θεομαχία.

Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο
ἀμφὶ σέ, Πηλέος υἱέ, μάχης ἀκόρητον Ἀχαιοί,
Τρῶες δ᾽ αὖθ᾽ ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο·
Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
κρατὸς ἀπ᾽ Οὐλύμποιο πολυπτύχου· ἡ δ᾽ ἄρα πάντῃ
φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
οὔτε τις οὖν ποταμῶν ἀπέην, νόσφ᾽ Ὠκεανοῖο,
οὔτ᾽ ἄρα νυμφάων, αἵ τ᾽ ἄλσεα καλὰ νέμονται
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.
ἐλθόντες δ᾽ ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο
ξεστῇς αἰθούσῃσιν ἐφίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ᾽· οὐδ᾽ ἐνοσίχθων
νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ᾽ ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ᾽ αὐτούς,
ἷζε δ᾽ ἄρ᾽ ἐν μέσσοισι, Διὸς δ᾽ ἐξείρετο βουλήν·
„τίπτ᾽ αὖτ᾽, ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας;
ἤ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;
τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πολεμός τε δέδηεν.“
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἔγνως, ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν,
ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.
ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο

XX. 4. *Θέμιστα*, *ἥ τ᾽ ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει* β 69.

11. *αἰθούσῃσιν* i. e. *ἐν αἰθούσῃσιν ἐφίζανον*, *ἕδραις*. Non magis ille dativus ex *ἐπί* pendet quam *K* 578 *δείπνῳ ἐφιζανέτην*. Nempe coelites dii *ἐν δώματι*, caetera numina *ἐν προδόμῳ* congregabantur.

18. *ἄγχιστα* scil. *ὄντων*, *ἡμῖν τῷ γένει*, vel *τῶν ἀγχίστων cognatorum* ut Soph. El. 1105; *horum enim qui proxime ad nos pertinent, bellum nunc ardet.* Haec enim justa causa dicitur cur Jupiter deorum concilium habeat cognatarum diis gentium discordia. Quodsi *ἄγχιστα* cum *δέδηεν* junges sive de loco sive de tempore intelliges, causa apparet nulla. Gloss. 898.

21. *ὧν* masculinum est ut mox *ὀλλύμενοι.*

ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
ἔρχεσθ' ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ', ὅπῃ νόος ἐστὶν ἑκάστου.
εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἶος ἐπὶ Τρώεσσι μαχεῖται,
οὐδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα.
καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες·
νῦν δ', ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἑταίρου χώεται αἰνῶς,
δείδω μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ."
Ὣς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρεν.
βὰν δ' ἴμεναι πολεμόνδε θεοί, δίχα θυμὸν ἔχοντες,
Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος ἠδ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ὃς ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκασται·
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων,
χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί·
ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος, αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ
Φοῖβος ἀκερσεκόμης ἠδ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Λητώ τε Ξάνθος τε φιλομμειδής τ' Ἀφροδίτη.
Εἷως μέν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,
τόφρα δ' Ἀχαιοὶ μὲν μέγα κύδανον, οὕνεκ' Ἀχιλλεύς
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς,
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
δειδιότας, ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηι.
αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ λαοσσόος, αὖε δ' Ἀθήνη —
στᾶσ' ὁτὲ μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός,

28. *καὶ* prius cum *ὁρῶντες* conjungendum *vel adspectu solo*, posterius cum *πρόσθεν*, *jam olim*.

35. *ἐπὶ* neutiquam praepositionis vim habet sed adverbii; aut *insuper* h. s. *qui* praeter vires divinas, cum Junone Neptuno communes, *etiam vafritia praeditus* est; ut Soph. El. 668 *ἦ καὶ δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ κείνου*, scil. *ἐπειδὴ δώματ' Αἰγίσθου ἔχασα καλῶς;* aut *πάντας ἐπ' ἀνθρώπους* ut Ω 535.

48. *αὖε δ' Ἀθήνη* initium feci apodoseos; quae per parenthesin interrupta continuatur v. 51. Multa cum arte sibi opponuntur Minerva et Mars, ambo numina bellica sed ingeniis moribusque diversa. Minerva enim Homerica propterea bello gaudet, quod virtuti et audaciae et solertiae praestandae copiam

ἄλλοτ᾽ ἐπ᾽ ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει —
αὖε δ᾽ Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
ὀξὺ κατ᾽ ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες
σύμβαλον, ἐν δ᾽ αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
δεινὸν δὲ βρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ὑψόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξεν
γαῖαν ἀπειρεσίην ὀρέων τ᾽ αἰπεινὰ κάρηνα.
πάντες δ᾽ ἐσσείοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης
καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
ἔδδεισεν δ᾽ ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀιδωνεύς,
δείσας δ᾽ ἐκ θρόνου ἆλτο καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθεν
γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
σμερδαλέ᾽ εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ·
τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
ἤτοι μὲν γὰρ ἐνάντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
ἵστατ᾽ Ἀπόλλων Φοῖβος, ἔχων ἰὰ πτερόεντα,
ἄντα δ᾽ Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἥρῃ δ᾽ ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινή
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη ἑκάτοιο·
Λητοῖ δ᾽ ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς,

dat; contra Mars cruore tantum et caedibus delectatur; illa animos incendit ad virtutem, hic caeco furore saevit *ἀλλοπρόςαλλος*, *μιαίφονος*, *βροτολοιγός*; illa magnanimitate, hic feritate excellit. Tales hoc quoque loco inducuntur; Minerva hinc strenui ducis instar modo prope fossam, modo super litoribus *adsistens*, *στᾶσα*, prout res posceret; illinc Mars procellae similis in exhortando, et gregarii militis more *discurrens*, *θέων*.

53. *Καλλικολώνῃ*. Eum clivum in septentrione Trojae urbis situm et *τύμβον Αἰσυήταο* habuisse ait Welcker. Kl. Schr. 2, 75. Vid. v. 151.

55. *ῥήγνυντο* medium est causativum.

61. *ὑπένερθεν*, infra etiam illas *ἔνερθε* regiones quas Neptunus tum concutiebat.

65. *εὐρώεντα* idem significat quod *ἠερόεντα*, *obscura* nisi quod ex Dorica forma *αὐερόεντα* contractum est, ut *εὐρώδης* Soph. Aj. 1190 ex *ἠεροειδής* et Euripideum *εὐρωπός σκοτεινός* ex *αὐερωπός*. Gloss. 7.

72. *σῶκος* videtur ex *σώειν σώζειν* ductum *salutarem* significare et *adjutorem*, ut *ἐριούνιος*, *διάκτωρ*, *ὅδιος*, *πομπαῖος*, *δώτωρ ἑάων*.

ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.
Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά ἑ θυμὸς ἀνώγει
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων
ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ·
υἱεῖ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν.
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„Αἰνεία Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί,
ἃς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπίσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλείδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;"
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·
„Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις,
ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;
οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν
ἐξ Ἴδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσιν,
πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,
ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος ἠδ' ἐκέλευεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·
αἰεὶ γὰρ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει,
καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει
πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθεῖν· εἰ δὲ θεός περ
ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥέα

84. ἃς scil. *ἀπειλῶν*. Ergo nec *ἀπειλαί pollicitationes* nec *ὑπίσχεο minitatus es* significat sed utrumque vocabulum suam ac propriam vim retinet. Nam minae illae adversus Achivos totidem pollicitationes pro Trojanis erant.

99. *καὶ δ' ἄλλως*, *vel praeter hoc*, ohnehin, *καίπερ μηδένος θεοῦ παρόντος*, ut *I* 699 *ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως· νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.*

101. *ἶσον* proleptice dictum h. s. si deus in destinando proelii exitu vel vi-

νικήσει, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„ἥρως, ἀλλ' ἄγε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
εὔχεο· καὶ δὲ σέ φασι Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν·
ἡ μὲν γὰρ Διός ἐσθ', ἡ δ' ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ."
Ὣς εἰπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν,
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαο πάις λευκώλενον Ἥρην
ἀντία Πηλείωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
ἡ δ' ἄμυδις στήσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„φράζεσθον δὴ σφῶι, Ποσείδαον καὶ Ἀθήνη,
ἐν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αἰνείας ὅδ' ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
ἀντία Πηλείωνος, ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτρωπῶμεν ὀπίσσω
αὐτόθεν· ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆι
παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ
δευέσθω, ἵνα εἰδῇ ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
ἀθανάτων, οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι οἳ τὸ πάρος περ
Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηιοτῆτα.
πάντες δ' Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσιν
σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα
γιγνομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

ctoria neutris partibus favebit, ita ut ex sola certantium virtute suspendatur et vere *πόλεμος ὁμοίιος* vel *ξυνός* sit. — Verbum *τιταίνειν* imprimis ubi de aequalitate librae et lancium sermo est, usurpatur; sed cum proprio aoristo careat, vel *τεῖναι* vel *τανύσσαι* succedit. — Locutio *πολέμου τέλος* sed alio sensu legitur *Γ* 291 *Π* 630, de re etiam ad *N* 358 egimus cf. *H* 102 *Λ* 336.

120. *αὐτόθεν* scil. *ὁρμώμενοι*, *e vestigio, statim*, ex oppositione seq. *ἔπειτα*, ut Theocr. 5, 60 *αὐτόθε μοι ποτέρισδε*. Nusquam pro simplici *inde* ponitur ut *ἔνθεν*.

121. *θυμῷ*. Suspicor *θυμοῦ*, ut *η* 73 *οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ*, nisi forte obstat *Λ* 134. Et *vires* et *cupidinem* pugnandi daturi sunt Achilli.

εἰ δ᾽ Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκ πεύσεται ὀμφῆς,
δείσετ᾽ ἔπειθ᾽, ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ,
ἐν πολέμῳ· χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς."
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τί σε χρή.
οὐκ ἂν ἔγωγ᾽ ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
[ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτεροί εἰμεν·]
ἀλλ᾽ ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες
ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν, πόλεμος δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει.
εἰ δέ κ᾽ Ἄρης ἄρχῃσι μάχης ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἢ Ἀχιλῆ᾽ ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
αὐτίκ᾽ ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ᾽ αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
φυλόπιδος· μάλα δ᾽ ὦκα διακρινθέντας ὀίω
ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε, θεῶν μεθ᾽ ὁμήγυριν ἄλλων,
ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀναγκαίηφι δαμέντας."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο κυανοχαίτης
τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο,
ὑψηλόν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέαιτο,
ὁππότε μιν σεύαιτο, ἀπ᾽ ἠιόνος πεδίονδε.
ἔνθα Ποσειδάων κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,

131. *ἐν πολέμῳ* cum *δείσεται* quam cum *ἔλθῃ* conjungere malui: *timide proeliabitur.* — Mox *φαίνεσθαι* supini loco ex *χαλεποί* pendet plane ut Hes. Sent. 386 *χαλεπὸς προιδέσθαι κάπρος.* Construe: *θεοὶ ἐναργεῖς εἰσι χαλεποὶ φαίνεσθαι*, *dii apparentes graves adspectu sunt.* Plerique attractionem statuunt, quae si locum haberet, vereor ne sententia proditura esset aliena: *difficile est diis apparere.*

134. *ἔριδι* i. e. *εἰς ἔριδα*, ut Λ 8.

138. *ἄρχῃσι* cum Zenodoto et Bekkero scripsi pro *ἄρχωσι.*

140. *παρ᾽ αὐτόφι* i.e. *παρ᾽ αὐτοῖς*, *juxta eos* ut P 421 *παρ᾽ ἀνέρι τῷδε δαμῆναι*, non *adversus eos.*

141. *διακρινθέντας*, *separatos* et relicto proelio, cui se immiscuerunt.

145. *τεῖχος ἀμφίχυτον* est vallum humo exstructum quod loco muri lapidei sit.

147. *τὸ κῆτος*, quod Neptunus adversus Trojanos miserat iratus quod a Laomedonte mercede pacta fraudatus esset. Id monstrum Hercules tollere, simulque Hesionem, Laomedontis filiam, monstro expositam liberare aggressus est. Tunc Trojani et Minerva vallum illud prope mare exstruxere, quo ex litore Hercules quoties urgeretur recipere se posset. Ita fere Hellanicus.

148. *σεύαιτο* transitive dictum ut Λ 414 *ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες σεύωνται.* Quare *ἀπ᾽ ἠιόνος* ad *ὑπεκπροφυγών* retuli, commate diremtum.

ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο.
οἱ δ' ἑτέρωσε καθῖζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης
ἀμφὶ σέ, ἤιε Φοῖβε, καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.
  Ὣς οἱ μέν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
ὤκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι κέλευεν.
τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ λάμπετο χαλκῷ,
ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
ὀρνυμένων ἄμυδις. δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν
πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὥς
σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν
ἀγρόμενοι, πᾶς δῆμος· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων
ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηιθόων αἰζηῶν
δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανών, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
γίγνεται, ἐν δέ τέ οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,
οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
μαστίεται, ἓε δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι,
γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει, ἤν τινα πέφνῃ
ἀνδρῶν ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ.
ὣς Ἀχιλῆ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ

157. *κάρκαιρε*, *sonabat*, reduplicatione radicis *κάρειν*, *haren* i. e. *clamare*, ortnm est, unde *κάρτη βοῦς* et *κράζειν κρίζειν κρώζειν* et *carmen*. Simillimum est *κορκορυγεῖν*, nisi quod hoc obtusum sonnm imitatur, illud autem clarum. Gloss. 295.

165. *καί* ad *ἀγρόμενοι*, *πᾶς δῆμος* referendum est. Nam ne Achilles quidem densis hostium agminibus deterritus est. — Duplex est comparatio. Primum v. 164 Achilles dum proelinm subit similis erat leoni densitatem infestorum contemnenti, lacessentes observanti, suum impetum differenti donec unnm ex hostibus sibi elegerit; deinde v. 174 idem paulum progressus eidem leoni similis unum quendam ad caedem destinanti, Aeneam potissimum eligit et aggreditur.

172. *γλαυκιόων* cum *μένει* conjungendum, *ardentibus ob pugnandi cupidinem oculis*, ut *γλαυκῶπις Ἀθήνη*, de qua vid. Gloss. 78.

ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„Αἰνεία, τί σὺ τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθὼν
ἔστης; ἦ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει
ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισιν,
τιμῆς τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
οὔ τοι τοὔνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει·
εἰσὶν γάρ οἱ παῖδες, ὁ δ' ἔμπεδος οὐδ' ἀεσίφρων.
ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων
καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι,
αἴ κεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν.
ἤδη μὲν σέ γέ φημι καὶ ἄλλοτε δουρὶ φοβῆσαι.
ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο, μοῦνον ἐόντα,
σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσιν
καρπαλίμως; τότε δ' οὔ τι μετατροπαλίζεο φεύγων.
ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τήν
πέρσα μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διὶ πατρί,
ληιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
ἦγον· ἀτὰρ σὲ Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
ἀλλ' οὐ νῦν σε ῥύεσθαι ὀίομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
βάλλεαι· ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω."
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
„Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὡς
ἔλπεο δειδίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτός

178. τόσσον i.e. ἐς τόσσον, οὕτως, *adeo*, ut δ 75 ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, et Hor. Sat. 2, 3, 317. *Num tantum, sufflans se, magna fuisset?*

180. ἀνάξειν simul cum dativo Τρώεσσιν, et cum genitivo τιμῆς conjunctum, quoniam utrumque casum adsciscit; Α 180 Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, at ω 30 τιμῆς ἀπονήμενος ἧσπερ ἄνασσες. Sed quoniam τιμῆς appositionis loco additum est, commate diremi.

183. ἔμπεδος scil. φρένας non tam *perseveranti animo* quam *sana mente*, quasi Priamus insaniret, si regnum generi suo debitum Aeneae traderet, *vesanus*. Etiam σ 215 οὐκέτι σοι φρένες ἔμπεδοι *imprudentia*, non inconstantia Telemachi reprehenditur.

ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι.
ἴδμεν δ' ἀλλήλων γενεήν, ἴδμεν δὲ τοκῆας,
πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων·
ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ ἐμοὺς ἴδες οὔτ' ἄρ' ἐγὼ σούς.
φασὶ σὲ μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης·
αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
εὔχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί ἐστ' Ἀφροδίτη.
τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται
σήμερον· οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
ὧδε διακρινθέντε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς,
κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔ πω Ἴλιος ἱρὴ
ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπίδακος Ἴδης.
Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο
θήλειαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῇσιν.
τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ·
αἱ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους.
αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·
ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα·
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τ' Ἀσσάρακός τε καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·

213. εἰ δ' ἐθέλεις. Haec orationis pars usque ad finem v. 258 supposita videtur Lachmanno.

215. Axtio h. l. οὖν pro αὖ videtur scribendum, praesertim quum αὖ sequatur v. 219.

τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα,
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο Πρίαμόν τε
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος.
Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν, ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα·
αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἕκτορα δῖον.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,
ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς,
ἑσταότ' ἐν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηιοτῆτος.
ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
πολλὰ μάλ'· οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.
στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι
παντοῖοι, ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὁππποῖόν κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις.
ἀλλὰ τίη ἔριδας καὶ νείκεα νῶιν ἀνάγκη
νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥς τε γυναῖκας,
αἵ τε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι μέσην ἐς ἄγυιαν ἰοῦσαι,

234. *ἀνηρείψαντο*, nisi *ἀνηρέψαντο* corrigere licet, cuius formae nonnulla adhuc vestigia quamvis corrupta exstant ap. Apoll. et Hes. et in cod. Ven. Hesiod. Theog. 990, praegnanter dictum videtur pro *μιᾷ ῥιπῇ* seu *ῥίμφα λαβεῖν*, prorsus ut *affectare* aliquid pro *cum affectu appetere*. Aliam viam non video ad explicandum hoc compositum verbi *ἐρείπειν ἐριπεῖν* prosternere cadere. Gl. 2325.

247. *ἑκατόζυγος immanis* ac tanta quanta nulla unquam navis fuit, ne *πολύζυγος* quidem *B* 293.

249. *νομός campus est in quo exsultare possit oratio;* Cic. Acadd. 2, 35, 112. Hoc dicit: „et intra nos lingua multam copiam habet ad sermocinandum et extra nos latum patet ubivis spatium in quo verba pecudum instar lascivire solent.“ Non aliter Hes. Opp. 402 *σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις· ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός sterilis est ager nil praeter verba gignens.* Et desperatus locus H. Apoll. 20 *πάντη γάρ τοι Φοῖβε νόμοι βεβλήαται ᾠδῆς* haud scio an sic sit emendandus: *πάντη γάρ τοι Φοῖβε νομοὶ πεπλήαται ᾠδῆς, ubivis campi tibi sunt repleti cantu*, unde carmen sumi possit. Et *νομὸς ἐπέων* pari jure junctum est ac *νομὸς ὕλης* *κ* 159 vel *ἁλὸς νομός* Nic. Ther. 827; idemque *πολὺς spatiosus* audit ut *πουλὺς ὑγρή* *δ* 709 et *πολλὴ χώρη* *Ψ* 520. Schol. A. *νομὸς* per *νέμησις* Schol. br. per *διάταξις* explicat.

πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει.
ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα
πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν."
Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἤλασεν ὄβριμον ἔγχος,
σμερδαλέῳ· μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ.
Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
ἔσχετο ταρβήσας· φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
ῥέα διελεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο,
νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποείκειν.
οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
ῥῆξε σάκος — χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο —
ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
ἦσαν, ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε κυλλοποδίων,
τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
τὴν δὲ μίαν χρυσέην, τῇ ῥ' ἔσχετο μείλινον ἔγχος.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
ἄντυγ' ὕπο πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκός,
λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός· ἡ δὲ διαπρὸ
Πηλιὰς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχεν
δείσας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους
ἀσπίδος ἀμφιβρότης. ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρόν
ἔστη — κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσιν —
ταρβήσας ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν, ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ,
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ

269. *αἱ δὲ* scil. *μὴ διεληλαμέναι* vel *λοιπαί.*

282. *κὰδ δ' ἄχος.* Parenthesin statui, ut *ταρβήσας* ad *ἔστη* referretur. Nam praeter *metum, τάρβος*, ob periculum teli aegre evitati etiam *dolor, ἄχος*, subiit Aeneam, scuti gratia tam misere fracti et corrupti. Gloss. 885.

Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
ἔνθα κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
ἢ κόρυθ' ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο,
ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς Ἄιδόσδε κάτεισιν,
πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
νήπιος, οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
μάψ, ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων; κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς πέρ μιν ὑπὲκ θανάτου ἀγάγωμεν,
μή πως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴ κεν Ἀχιλλεὺς
τόνδε κατακτείνῃ. μόριμον δέ οἵ ἐστ' ἀλέασθαι,
ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται
Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
οἳ ἕθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων.
ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει
καὶ παίδων παῖδες, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.“
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
„ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον

290. *σχεδόν*, cominus, ut *E* 458 *σχεδὸν οὔτασεν*; oppos. Aeneae qui eminus saxo aggressurus erat.

296. *χραισμήσει* praegnanter pro *χραισμῶν ἀρκέσαι* ut *H* 144 et *Λ* 566. Subjectum est *οὔτι*, non *Ἀπόλλων*.

298. *ἀχέων* participium est, ut in *κῆρ ἀχέων*, non genitivus, h. s. *cur Aeneas innoxius mala perpetitur contra quam fas est, alienas ob res dolens? atqui grata diis munera offerre non desinit;* quo major deorum in eum iniquitas. Itaque *ἀλλοτρίων* substantive dictum ut *ρ* 452. *σ* 18. Nam proprium Priami bonum erat regnum Trojanum, pro quo Aeneas aerumnas tulit, proprium Paridis delictum causa belli quam Aeneas improbat, utrumque alienum Aeneae, cui ut Dardanidae etiam simultas cum Priamidis esset; vid. ad *Γ* 146. Aliis *ἀχέων* genitivus habetur nominis parum hic apti nisi corrigas cum Bentlejo *ἀτέων*. Gloss. 886. — Praeterea *μάψ* scil. *οὐ κατὰ κόσμον* ad *πάσχει*

Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι ἤ κεν ἐάσεις
[Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆι δαμήμεναι ἐσθλὸν ἐόντα].
ἤτοι μὲν γὰρ νῶι πολέας ὠμόσσαμεν ὅρκους
πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν."
  Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
ἷξε δ' ὅθ' Αἰνείας ἠδ' ὁ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλύν,
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆι· ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
ἀσπίδος ἐξέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνείαο,
καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν,
Αἰνείαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας.
πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας,
ἷξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάικος πολέμοιο,
ἔνθα τε Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο.
τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
ἀντία Πηλεΐωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι,
ὃς σεῦ ἅμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν;

retuli, *temere et iniquitate deorum*, et interrogationem finivi post ἀχέων.

317. *δαιομένη* post *πᾶσα δάηται* *incensa* vel *flagrans conflagraverit*, non magis tautologia laborat quam *φεύγων ἔφευγεν ἐς τὰ ὄρη*; nam *πᾶσα* praecipuam vim habet.

322. *ὁ δὲ μελίην* pro *μελίην δέ*.

327. *ἀπὸ χειρός*, *ope et tractu manus divinae*, ut Hesiod. Opp. 321 *εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕληται, ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται*, ad *ὑπεράλτο* referendum est; nam quod additur *ὀρούσας*, ab *ῥεῦσαι ruere* potius quam ab *ὄρνυσθαι oriri* ductum ut *ῥοή* et *ῥώεσθαι*, nihil nisi velocitatem transiliendi significat. Gl. 2309.

332. *ἀτέοντα*, etiam Herodoto usurpatum 7, 223 *furentem*, ab *ἄτη furor* descendit, quod semel et brevi quidem vocali legitur Archil. fr. 75 *ἤμπλακον καὶ πού τιν' ἄλλον ἦδ' ἄτη κιχήσατο*, quod frustra G. Hermannus conjectura *ἄλη* sollicitavit. Ab hac radice, unde et *ἀτύζειν* et *ἀτάσθαλος*, fortasse etiam *ἀτημελής*, plane diversum est nomen *ἄτη*, *noxa*, quod utpote ex *αὐάτη* contractum vocalem suum nunquam

ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄιδος εἰσαφίκηαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ κ' Ἀχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
θαρσήσας δὴ ἔπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
οὐ μὲν γάρ τίς σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει."
Ὣς εἰπὼν λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
θεσπεσίην· ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν,
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονός, οὐδέ τι φῶτα
λεύσσω τῷ ἐφέηκα κατακτάμεναι μενεαίνων.
ἦ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἦεν· ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι.
ἐρρέτω. οὔ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
ἔσσεται, ὃς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
ἀλλ' ἄγε δὴ Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας
τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών."
Ἦ, καὶ ἐπὶ στίχας ἆλτο, κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ·
„μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε, δῖοι Ἀχαιοί,
ἀλλ' ἄγ' ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν καὶ πᾶσι μάχεσθαι.
οὐδέ κ' Ἄρης, ὅς περ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη
τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα καὶ πονέοιτο.
ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε
καὶ σθένει, οὔ μέ τί φημι μεθησέμεν, οὐδ' ἠβαιόν,
ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερές, οὐδέ τιν' οἴω

non producit. Olim ἀτεῖν intransitivum esse ratus sum activi ἀτᾶν laedere. Gloss. 249.

356. ἰφθίμῳ etsi h. l. manifesto de *roboris ac virium* eminentia ut βοῶν ἴφθιμα κάρηνα Φ 260 dicitur, tamen cum ex ἰφίτιμος ortum sit ut Ἰφιτίων, proprie *honoratos homines*, ἰφικλεῖς, significasse probabile est, ut ἐρίτιμος *pretiosas res*.

359. στόμα *aciem*; vid. ad Κ 8. Et πονέοιτο scil. τοσσόνδε.

362. διαμπερές loco praepositionis ut Μ 429 διαμπερὲς ἀσπίδος. Et μάλα pro μάλ' ὦκα, ut Α 173. Στιχός a διαδέχεσθαι ductum. Gloss. 2048.

Τρώων χαιρήσειν, ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ."
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος·
„Τρῶες ὑπέρθυμοι, μὴ δείδιτε Πηλείωνα.
καί κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην·
ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει,
ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
τῷ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ."
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
Τρῶες· τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀυτή.
καὶ τότ' ἄρ' Ἕκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Ἀπόλλων·
„Ἕκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῆι προμάχιζε,
ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
μή πώς σ' ἠὲ βάλῃ ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτις ἐδύσετο οὐλαμὸν ἀνδρῶν
ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος.
ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε, φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν,
σμερδαλέα ἰάχων. πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα
ἐσθλὸν Ὀτρυντείδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
ὃν νύμφη τέκε νηὶς Ὀτρυντῆι πτολιπόρθῳ
Τμώλῳ ὕπο νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς
μέσσην κὰκ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη.
δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
„κεῖσαι, Ὀτρυντείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν.
ἐνθάδε τοι θάνατος, γενεὴ δέ τοί ἐστ' ἐπὶ λίμνῃ

367. *καί κεν ἐγώ*, quasi ad extrema et superba Achillis verba v. 363 respondeat: *verbis ego quoque non minus quam Achilles pugnare possim si velim, idque non cum hominibus solis sed etiam cum diis immortalibus.*

370. *μεσσηγύ* proleptice dictum est; *alia etiam mutilat ut medio in opere frangantur* et imperfecta relinquit; nam *μεσσηγύ* adjectivum est, *ἐν μέσῳ ἐαγμένον.*

377. *ἐκ φλοίσβοιο* pro *ἐκτός* ut *Σ* 210 *ἄστεος ἐκ σφετέρου π* 288 *ἐκ καπνοῦ κατέθηκα*, coll. *ο* 272, ac saepe *ἀπό, ἄπο.*

385. *Ὕδης*, quae mox Sardes autore

Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι καὶ Ἕρμῳ δινήεντι."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα
ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱόν,
νύξε κατὰ κρόταφον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου.
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δέ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί.
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄισθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
κούρων ἑλκόντων, γάνυται δέ τε τοῖς ἐνοσίχθων.
ὣς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ·
αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
Πριαμίδην. τὸν δ' οὔ τι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι,
οὕνεκά οἱ μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα·
δὴ τότε νηπιέῃσι, ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
θῦνε διὰ προμάχων, εἷως φίλον ὤλεσε θυμόν.
τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς
νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες

Didymo vel Schol. min. In Lydia enim et lacus Gygaeus *B* 865 et Hyllus Hermusque fluvii, v. 392.

394. *δατέοντο lacerabant* vulnerando non *dividebant* medinm; nam vel levibus vulneribus dirimuntur viscera.

404. *Ἑλικώνιον* Neptunum ac potius circa ejus aram. Dubitatur utrum hoc dei cognomen ab *Ἑλικών* monte Boeotiae an ab *Ἑλίκη* urbe Achajae originem habeat. Gloss. 466. — Mox colon delevi post *ἑλκόντων*, nt *γάνυται* quoque ex *ὁπότε* pendeat; nam ut hostia Demoleonti, ita Neptunus comparatur Achilli tacite ut huno quoque mugitibus morientis delectatum esse intelligatur.

409. *γόνοιο*, totius *subolis* suao ut *δ* 12 *Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον* coll. *μ* 130, non ut vulgo explicant, *natu* tanquam insolito et nominis et casus usu idem significet quod *γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσχεν ἁπάντων H* 153 vel *ὁπλότατος γενεῆφιν I* 58.

413. *Ἀχιλλεύς*. Delevi comma ut *τὸν βάλε νῶτα* consueto more jungatur, *παραΐσσοντος* autem genitivus absolutus sit, nt Pind. Pyth. 1, 50 *θαῦμα δὲ καὶ*

χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή,
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψεν
κυανέη, προτὶ οἷ δ' ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον
ἔντερα χερσὶν ἔχοντα, λιαζόμενον προτὶ γαίῃ,
κάρ ῥά οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆι
ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
ὡς εἶδ', ὣς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„ἐγγὺς ἀνὴρ ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμόν,
ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἂν ἔτι δήν
ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας."
Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον·
„ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι."
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὣς
ἔλπεο δειδίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτός
ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι.
οἶδα δ' ὅτι σὺ μὲν ἐσθλός, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
αἴ κέ σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι
δουρὶ βαλών, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δόρυ. καὶ τό γ' Ἀθήνη
πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,

παριόντων ἀκοῦσαι. Plat. Crit. p. 48e *ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πεῖσαί σε ταῦτα πράττειν ἀλλὰ μὴ ἄκοντος.*

418. *προτὶ οἷ* cum *ἔλαβε* jungendum ut Φ 508 *τὴν δὲ προτὶ οἷ εἷλε πατὴρ Κρονίδης. Λιασθείς* quippe id quod doloribus cruciati faciunt incurvando se et superiore parte inferiori qua dolebat admovendo contraxit corpus. Ductum autem est *λιάζεσθαι* ab *ἀλεύεσθαι* ut *μιαίνειν διαίνειν* ab *ἀμεύειν δεύειν.* Gloss. 93.

424. *ὥς.* Suspicor *ὡς ἀνέπαλτο* ut *exsultavit*, gaudio ob repertum Hectorem; ut Ξ 294 *ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως .. ἀμφεκάλυψεν.* Theocr. 2, 8. Ipsum verbum a *πάλλεσθαι* pariter atque *ἔκπαλτο* v. 483 syncopatum ut *ἆλτο* ex *ἥλατο*, servante primitivam formam Moscho 2, 109 *ἀνεπήλατο ταῦρος.* Alii ab *ἀνεφάλλεσθαι* ducunt. Spitzner. Exc. 16. Gloss. 2370.

439. *ἔτραπε* pro *ἀπέτραπε* ut Ε 187, et proxima brachylogice dicta pro

ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐμμεμαὼς ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
σμερδαλέα ἰάχων· τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων
ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον. ἦ τέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστιν.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.“
Ὣς εἰπὼν Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι·
ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν. ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασεν,
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠύν τε μέγαν τε
κὰγ γόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε. τὸν μὲν ἔπειτα
οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ ἐξαίνυτο θυμόν·
αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἷε Βίαντος,
ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
τὸν μὲν δουρὶ βαλών, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας,
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην — ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε γούνων,
εἴ πώς εὑ πεφίδοιτο, λαβών, καὶ ζωὸν ἀφείη

τὸ δὲ δόρυ, Ἀχιλλέα ἀφικόμενον, ἂψ ἵκετο. Non avertit spiritu suo quamvis leni telum Minerva ut alias, sed propter vel pone Achillem adstans repulit, postquam ejus corpus assecutum est.

448. ὁμοκλήσας. Ad universos Trojanos haec conversus exclamat, ab iisque verba sua vult audiri, quanquam unum Hectorem ablatum illum et absentem appellat. Nam is qui ὁμοκλεῖ multitudinem aliquam alloqui solet ut qui ἀγορᾶται, *concionatur*. Gl. 1062.

456. προπάροιθε ποδῶν. Nempe fugientis vulneraverat cervices ita ut is praeceps delapsus ante pedes prorsus festinantis jaceret

458. ἠρύκακεν eminus vulnerando ne effugeret sed cominus ense caedi posset prolapsus.

463. Τρῶα scil. οὐτάσας καθ' ἧπαρ ὦσε χαμᾶζε; verbum finitum ex praec. repetendum, participium ex seq. οὖτα v. 469 mutuandum.

μηδὲ κατακτείνειεν ὁμηλικίην ἐλεήσας,
νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν οὐδ' ἀγανόφρων,
ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς. ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων
ἱέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ·
ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
κόλπον ἐνέπλησεν· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
θυμοῦ δευόμενον. ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστάς
δουρὶ κατ' οὖς· εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
αἰχμὴ χαλκείη. ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον
μέσσην κὰκ κεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι,
πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ', ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
αἰχμῇ χαλκείῃ· ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθείς,
πρόσθ' ὁρόων θάνατον. ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείνας
τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε· μυελὸς αὖτε
σφονδυλίων ἔκπαλθ', ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱόν
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρῄκης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός,
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα,
ἂψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξέι δουρί
νύξ', ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε· κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
πάντῃ τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει,
ὣς ὅ γε πάντῃ θῦνε σὺν ἔγχεϊ, δαίμονι ἶσος,
κτεινομένους ἐφέπων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.

470. *κατ' αὐτοῦ* scil. *καταρρέον*, quod latet in *ἐνέπλησε* praegnanter dicto.

494. *κτεινομένους*, *semineces* assequens; quoniam qui ad necem vulnerantur, necari incipiunt *κτείνονται*. Atqui Achilles plerosque eminus vulnerabat deinde accurrens cominus conficiebat; ut v. 458 Demuchum. Quidam vel *στεινομένους* ut Ξ 34 *στείνοντο δὲ λαοί*, vel *εἰλομένους* ut Λ 410 *ἔλσαι κτεινομένους* scribi jusserunt.

ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους
τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐυκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων,
ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι
στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι
Πηλείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

XXI.

Μάχη παραποτάμιος.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐυρρεῖος ποταμοῖο,
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
ἔνθα διατμήξας τοὺς μὲν πεδίονδε δίωκεν
πρὸς πόλιν, ᾗ περ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο
ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ —
τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες, ἠέρα δ' Ἥρη
πίτνα πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν — ἡμίσεες δέ
ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίνην,
ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον· οἱ δ' ἀλαλητῷ
ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι περὶ δίνας.
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
φευγέμεναι ποταμόνδε· τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ

498. ὥς. Tanta facilitate tamque dura securitate Achillis equi corpora hominum, horrenda illa obtritu, pervolabant, quanta boves in tritura, quod pacis opus est, hordeum permeantes conterunt; μώνυχες, vid. ad *Ε* 236.

502. αἵ τε. Suspicor αἱ δέ; vid. ad eundem versum *Λ* 537.

XXI. 3. διατμήξας scil. τὸν ὅμιλον.

11. περὶ δίνας, circum vortices, vitabundi, ne haurirentur, quoniam βαθυδίνης erat Scamander.

12. πυρός, quo locustae exterreri, propelli, necari solent ab incolis, in Cypro maxime. Ἀκρίδες a stridendo (χαρίζειν) nomen habent. Gl. 291.

ὅρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ᾽ ὕδωρ·
ὣς ὑπ᾽ Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ᾽ ὄχθῃ
κεκλιμένον μυρίκῃσιν, ὁ δ᾽ ἔσθορε δαίμονι ἶσος,
φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα,
τύπτε δ᾽ ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ᾽ ἀεικής
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ᾽ αἵματι ὕδωρ.
ὡς δ᾽ ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
φεύγοντες πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,
δειδιότες· μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβῃσιν·
ὣς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς. ὁ δ᾽ ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος.
τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἠύτε νεβρούς,
δῆσε δ᾽ ὀπίσσω χεῖρας ἐυτμήτοισιν ἱμᾶσιν,
τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσιν,
δῶκε δ᾽ ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας·
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε δαϊζέμεναι μενεαίνων.
Ἔνθ᾽ υἷεϊ Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τόν ῥά ποτ᾽ αὐτός
ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα,
ἐννύχιος προμολών· ὁ δ᾽ ἐρινεὸν ὀξέι χαλκῷ
τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν᾽ ἅρματος ἄντυγες εἶεν·
τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνώιστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.

16. *κελάδων* ex *κελαδεινός* ortum videtur ut *πέπων* ex *πέπανος* nam verbum *κελάδω* extat nullum. Gl.2129.

22. *μεγακήτεος* i. e. *μέγα κῆτος ἔχοντος* sicuti *πόντος* γ 158, non ut Schol. ait *μεγάλου κήτους ὄντος*, quanquam et *κήτεσι* delphinus adnumeratur μ 97, et Lobeck. Parall. p. 372 similium compositionum exempla collegit.

25. *κατὰ δεινοῖο*. Suspicor *καταδίνοιο* i. e. *δινήεντος*, quod solemne est Xanthi vel Scamandri fluminis epitheton. Etiam Venetus *δινοῖο* habet cum interpretatione *δίνας ἔχοντος*. Nam *κατάδινος* a *δίνη* formatum est ut *κατάδικος* a *δίκη*.

31. *στρεπτοῖσι* i. q. *ἐυστρέπτοισι* vel *ἐυστρεφέσι*, *flexibilibus* ob lanae mollitiem; vid. ad *N* 600. Lora illa quibus vinciebantur loco cingulorum gestabant; non crediderim alia eos lora ad casus fortuitos vel ad vinciendos si

καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐυκτιμένην ἐπέρασσεν
νηυσὶν ἄγων, ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκεν·
κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν,
Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν πατρώιον ἵκετο δῶμα.
ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν
ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλεν
πέμψειν εἰς Ἀίδαο καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
γυμνόν, ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος — οὐδ' ἔχεν ἔγχος,
ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς
φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα —
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὕς περ ἔπεφνον,
αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος,
οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχεν
πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω
ἢ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἤ μιν ἐρύξει
γῆ φυσίζοος, ἥ τε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.“
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπώς,
γούνων ἅψασθαι μεμαώς, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς

quos ipsi abducturi essent captivos secum portavisse; nam talia *φέρεσθαι* potius quam *φορεῖσθαι* dicuntur.

43. *Ἠετίων* cognominis *Ἠετίωνι Κίλικι* Andromaches patri *Z* 416.

45. *οἷσι φίλοισι* i. q. *σὺν οἷσι φίλοισι.*

48. *νέεσθαι* ex *πέμψειν* aptum est ut δ 8 *τὴν πέμπε νέεσθαι Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ.* Et *καὶ οὐκ ἐθέλοντα* propterea additum, quod plerumque ii qui mittuntur sponte parent mittenti, necati autem vi inevitabili eo trahuntur quo mittuntur.

67. *δόρυ* depositum nuper in ripa dum fluvium ingreditur, receptum mox

οὐτάμεναι μεμαώς, ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
κύψας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη, ἱεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο,
αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλλίσσετο γούνων,
τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει·
[καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.]
„γουνοῦμαί σ', Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον.
ἀντί τοί εἰμ' ἱκέταο, διοτρεφές, αἰδοίοιο·
πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτήν,
ἤματι τῷ ὅτε μ' εἷλες ἐυκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
καί μ' ἐπέρασσας ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην, ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον.
νῦν δὲ λύμην τρὶς τόσσα πορών· ἠὼς δέ μοί ἐστιν
ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα
πολλὰ παθών. νῦν αὖ με τεῇς ἐν χερσὶν ἔθηκεν
μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διὶ πατρί,
ὅς με σοὶ αὖτις ἔδωκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι.
τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
τῆς δὲ δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις.
ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας,
ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέι δουρί·

ab egresso. *ἀνέσχετο sustulit immissurus* nt *E* 655, statimqne etsi reticetur, *ἀφῆκεν* vel *ἧκεν*; nam jactu, non ictu necaturns erat Lycaonem; is autem fixum in terra prehendit tenuitque telum ne evulsum ab Achille denuo ipsi immitteretur.

70. *ἄμεναι* Aristarchus. Alii *ἄμμεναι* analogiae infinitivi *ἔμμεναι* congruentius, propterea qnod radix, *ἄση satias*, pariter in sibilantem exit ut *ἐσμί esum sum*. Gloss. 266.

76. *πρώτῳ*. Vinculnm id habebatur sancti hospitii Soph. Oed. C. 85 *εὖτε νῦν ἕδρας πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆςδε γῆς ἔκαμψ' ἐγώ, Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες.*

87. *αἰπήεσσαν*, *clivis plenam*, qualis nrbs Roma fuit, ut *νῆσος αἰπήεσσα* Apoll. Rh. 2, 721 differt ab ejusdem urbis epitheto *αἰπεινὴ* *Z* 35 in ipso *clivo sita*, ripae adjacente, ut *Καλυδὼν αἰπεινή* N 217 *Ξ* 116 juxta Evenum amnem. A. Goebelins de epith. in *-εις* p. 11 *αἰπήεσσαν montibus imminentibus insignem* verti, *αἰπεινήν* autem de *murorum altitudine* intelligi jnbet.

90. *δάμασσας*. Vid. *Υ* 407 seqq.

νῦν δὲ δὴ ἐνθάδ᾽ ἐμοὶ κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ ὀίω
σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ᾽ ἐπέλασσέ γε δαίμων.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
μή με κτεῖν᾽, ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
ὅς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε κρατερόν τε.“
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός
λισσόμενος ἐπέεσσιν, ἀμείλικτον δ᾽ ὄπ᾽ ἄκουσεν·
„νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ᾽ ἀγόρευε.
πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν αἴσιμον ἦμαρ,
τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσί φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον ἠδ᾽ ἐπέρασσα·
νῦν δ᾽ οὐκ ἔσθ᾽ ὅς τις θάνατον φύγῃ, ὅν κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῇς ἐν χερσὶ βάλῃσιν,
καὶ πάντων Τρώων, πέρι δ᾽ αὖ Πριάμοιό γε παίδων.
ἀλλὰ φίλος θάνε καὶ σύ. τίη ὀλοφύρεαι οὕτως;
κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
οὐχ ὁράᾳς οἷος καὶ ἐγὼ, καλός τε μέγας τε;
πατρὸς δ᾽ εἴμ᾽ ἀγαθοῖο, θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ·
ἀλλ᾽ ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δείλη ἢ μέσον ἦμαρ
ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται,
ἢ ὅ γε δουρὶ βαλὼν ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀιστῷ.“
Ὣς φάτο, τοῦ δ᾽ αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
ἔγχος μέν ῥ᾽ ἀφέηκεν, ὁ δ᾽ ἕζετο χεῖρε πετάσσας
ἀμφοτέρας. Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ
τύψε κατὰ κληῖδα παρ᾽ αὐχένα, πᾶν δέ οἱ εἴσω
δῦ ξίφος ἄμφηκες· ὁ δ᾽ ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κεῖτο ταθείς, ἐκ δ᾽ αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

101. *τόφρα τι.* Suspicor *τόφρ᾽ ἔτι.*

106. *οὕτως.* Suspicor *αὔτως frustra* vel *prave*, quod Eustathius legit, cum Buttmanno. Gloss. 257. Et cousolator magis quam irrisor *φίλον* appellat hostem Achilles, tanquam odium et iram deprecetur et florem aetatis commiseretur, et fatalem vindictae Patrocleae necessitatem excuset. Hoc quoque feliciter imitatus est Schillerus in simili Montegomerii casu.

108. *ἐγώ* commate diremi; ut *Λ* 654.

115. *ἀφέηκε dimisit* hastam quam adhuc manibus tenuerat, ne humi fixam retraheret Achilles, vid. v. 72. Mox *χεῖρε πετάσσας* more precantium, quasi salutem passis palmis recepturus ex Achillis ore.

τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε λαβὼν ποδὸς ἧκε φέρεσθαι,
καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
„ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλὴν
αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον.
θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει
ἰχθύς, ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
φθείρεσθ', εἰς ὅ κεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς,
ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων.
οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰρροος ἀργυροδίνης
ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολέας ἱερεύετε ταύρους,
ζωοὺς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ καὶ ὣς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰς ὅ κε πάντες
τίσετε Πατρόκλοιο φόνον καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο.“
Ὣς ἄρ' ἔφη· ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως παύσειε πόνοιο

123. *ἀκηδέες incuriosi*, quoniam non ita cruorem quasi abluent ut *κηδεμόνες* *Ψ* 163. 674, vel delingent ut canes domestici faciunt *X* 70; activo sensu ut *ρ* 319 *τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν*. Non aliter equi Hectora necatum *ἕλκον ἀκηδέστως* *X* 465. Caeterum *σ'* pro accusativo habendum, non pro *σοί*.

126. *ὑπαΐξει*. Praefero *φρῖχ' ὑπαλύξει* cum Phileta et Callistrato aliisque ut *τ* 189 *μόγις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας*: *inter pisces qui in aequore lascivientes appropinquantem tempestatem evitare solent, multi erunt qui adipem Lycaonis comederint*; tam evidenti piscium repraesentatione amplificatur brevissima sententia: *multi ex piscibus corpore Lycaonis quandoque pasti apparebunt*. In quo nihil interest, innatansne mari corpus an in fundo jacens repraesentet poeta. Vulgatum *ὑπαΐξει* utcunque intellige ac si praegnanter dictum sit pro *φρῖκα δείσας ὑπὸ τὸ κῦμα ἀΐξει*. Sed quum haec explicatio dubia ac dura est, tum suspecta correptio vocalis *α* Atticis frequentata, non item Homero; vid. *B* 310 *βωμοῦ ὑπαΐξας* coll. *E* 263 *Z* 510. Vulgo *ὅς κε φάγῃσι* sic explicant tanquam f i n a l e sit, ut Heynius: *Subsiliens quis per undam nigram horrescentem superficiem subibit piscis ut c o m e d a t Lycaonis albam pinguedinem*. — Ad structuram similis sed primaria enunciatio legitur *X* 505 *νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθῃσι*.

128. *φεύγοντες* et *κεραΐζων* cum *κιχείομεν* junge, non cum *φθείρεσθε*; h. s. *non cessabo vos perimere donec ad moenia Trojae pervenerimus et vos suffugium habebitis*. *κεραΐζειν* autem pro *κ ε ι ρ ά ζ ε ι ν*, *trucidare*. Gl. 596.

δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
τόφρα δὲ Πηλέος υἱός, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο κατακτάμεναι μενεαίνων,
υἱέι Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἀξιὸς εὐρυρέεθρος
γείνατο καὶ Περίβοια, Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη ποταμὸς βαθυδίνης.
τῷ δ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
ἔστη ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκεν
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αἰζηῶν,
τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάιζε κατὰ ῥόον οὐδ' ἐλέαιρεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν, ὅ μευ ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν;
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν."
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
„Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου, τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας· ἥδε δέ μοι νῦν
ἠὼς ἑνδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος,
[Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,]
ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ· τὸν δ' ἐμέ φασιν
γείνασθαι. νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ."
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας, ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεύς
Πηλιάδα μελίην. ὁ δ' ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφίς
ἥρως Ἀστεροπαῖος — ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν —
καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐ δὲ διαπρό
ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·

144. *ἐκ ποτάμοιο* scil. *ἐλθών.*

153. *τίη.* Vid. ad *Z* 145; nisi quod apertiorem morae impatientiam prae se fert Asteropaeus quam Glaucus.

162. *ὁ δ' ἁμαρτῇ* scil. *βάλεν*, quod ex v. 163 anticipandum; quare punctum sustuli post *ἦεν.* — *ἁμαρτῇ* vel *ὁμαρτῇ simul* ut *E* 656. *Σ* 571. Gloss. 543. Et *ἀμφίς* pro *ἀμφοτέροις*, *Σ* 502.

163. *περιδέξιος* explicares *perquam dexter*, nisi *δεξιός* Atticis demum de *agilitate*, Homero non nisi de *dextro loco* et de *prospero omine* diceretur. Ergo *ἀμφιδέξιον ambidextrum* significat, qui *utraque* manu ut dextra utitur. Buttmann. Lexil. 2, 219. Gloss. 2043.

τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρός
δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
γαίῃ ἐνεστήρικτο λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.
δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε κατακτάμεναι μενεαίνων·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἆλτ' ἐπί οἱ μεμαώς· ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ.
τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ
ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο,
ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα.
γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν, ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
ἀσθμαίνοντ'· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας
τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„κεῖσ' οὕτως. χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
παισὶν ἐριζέμεναι, ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρυρέοντος,

166. *χειρός* non *manum* sed *universum membrum*, cujus partes lacertus et brachium et manus sunt, proprio illud nomine apud Graecos Latinosque carens significat, ut *Λ* 252 *νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην ἀγκῶνος ἔνερθεν*, et Eur. Jon 1337 *ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς*.

167. *ἡ δέ* ad neutrum *δουρί* v. 164 relatum est quasi ad *μελίῃ* vel *αἰχμῇ*. — *ὑπὲρ αὐτοῦ* scil. *πετομένη*. Brachium Achillis sauciabatur dum in altum attollitur ad hastam vibrandam; ita supervolavit hasta Asteropaei Achillis corpus caetera incolume, donec humo infigeretur; ut *Γ* 279 *ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ ἔστη ἱεμένη*.

169. *ἰθυπτίωνα* i. e. *ἰθὺ πέτεσθαι εἰωθυῖαν* coll. *Υ* 99 *καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτεται*; tum vero aberravit.

172. *μεσσοπαγές* proleptice ipso initio positum ad praeparandos irritos extrahendi conatus idoneum: *ut ad medium usque solo infigeretur*. Hoc ex Eustathio recepi pro *μεσσοπαλές*, epitheto hastis vibratis communi. Gl. 39.

178. *βίης* scil. *τι*, ut plene *Δ* 234 *μήπω τι μεθίετε θουρίδος ἀλκῆς*. Vid. ad *Τ* 402. Alii *βίῃ* praeferunt.

185. *ἐριζέμεναι* i. e. *aemulatione concertare* non *armis*, si quidem genus suum Jovis generi aequipararaverat arroganter Asteropaeus; nec enim *ἐρίζειν*

αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι.
τίκτε μ᾽ ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσιν,
Πηλεὺς Αἰακίδης· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν.
τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἁλιμυρηέντων,
κρείσσων αὖτε Διὸς γενεὴ ποταμοῖο τέτυκται.
καὶ γὰρ σοὶ ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
χραισμεῖν. ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι,
τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελώιος ἰσοφαρίζει,
οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν
δεινήν τε βροντήν, ὅτ᾽ ἀπ᾽ οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.“
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος,
τὸν δὲ κατ᾽ αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
κείμενον ἐν ψαμάθοισι· δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
τὸν μὲν ἄρ᾽ ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο,
δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ᾽ ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστάς,
οἵ ῥ᾽ ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
χέρσ᾽ ὕπο Πηλείδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα.
ἔνθ᾽ ἕλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε Ἀστύπυλόν τε
Μνῆσόν τε Θρασίον τε καὶ Αἴνιον ἠδ᾽ Ὀφελέστην.
καί νύ κ᾽ ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης,
ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ᾽ ἐκφθέγξατο δίνης·

de dimicatione usurpatur ut *μάχεσθαι* vel *μάρνασθαι*. Hoch Progr. Munstereifel. 1859 p. 40.

190. *ἁλιμυρηέντων* idem est quod *E* 598 *ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι* ut *ε* 460, quo nobiliores *amnes* qui in ipsum mare effunduntur, qualis erat *Ἄξιος εὐρυρέων* in Paeonia, anteferuntur *fluviis* minoribus in alios fluvios influentibus. Aliter A. Goebelius: *maris aestu redundantium*, quoniam aestus qui maximus est in Hellesponto obvolvitur ostiis amnium eosque suis undis complere solet. — De *ἰσοφαρίζειν*, parem se ferre, vide Gl. 428.

199. *σμαραγήσῃ splendet* potius quam *fremit;* vid. ad *B* 210. Gl. 2486.

203. *ἐγχέλυες* videntur serpentium potius quam piscium generi adnumerari; vid. v. 353.

„ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί.
εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα μέρμερα ῥέζε·
πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
οὐδέ τί πῃ δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν
στεινόμενος νεκύεσσι, σὺ δὲ κτείνεις ἀιδήλως.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον· ἄγη μ' ἔχει, ὄρχαμε λαῶν."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ἔσται ταῦτα, Σκάμανδρε διοτρεφές, ὡς σὺ κελεύεις.
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστυ καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι
ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται ἤ κεν ἐγὼ τόν."
Ὣς εἰπὼν Τρώεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·

214. *αἴσυλα* vel *E* 876 *ἀήσυλα* pariter atque *ἀήσυρος* ab *ἀήτης ventus* formatum videtur, si praesertim Hesychii glossa *αἰήσυλον· ἄνεμον, κακόποιον* vitio caret. Itaque significat *ventosa, vana, stulta* potius quam *injusta, scelesta, saeva.* Ergo sensus est: *Cum viribus et dignitate caeteris praestes mortalibus, nunc inanibus praestas vulgus Paeonum trucidando*, inglorie, *quoniam semper tibi dii auxilio sunt.* Manifestior etiam vanitatis vis est *E* 403. *Y* 202. 433, nec abhorret ab *β* 232.

225. *Ἕκτορι* ex *ἀντιβίην* pendet h. e. *ἀντιβιαίνων*, ut *A* 277 *ἐριζέμεναι βασιλῆι ἀντιβίην*, *E* 220 *τῷδ' ἀνδρὶ ἀντιβίην ἐλθόντε.* Primaria forma esset *ἀντιβιαντ;* Gloss. 611. 2012.

228. *καὶ τότε.* His sex versibus plane turbatur narratio, primum quod ex improviso Apollo appellatur nullo responso, nullo successu, deinde qnod v. 233 Achilles continuo postquam Scamandro oranti abitum pollicitus est, tamen rursus medinm in flumen insiliisse (*ἔνθορε μέσσῳ*) nec postea egressum esse narratur. Quodsi remotis illis sex versibus continui legentur versus 227 et 234 *ὣς εἰπὼν Τρώεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος, κρημνοῦ ἀπαΐξας* idem suadente Burgardo in Zeitschr. f. österr. Gymn. 13, 9 p. 656, hic erit ordo rerum: Orat Achillem Scamander ut Paeonibus in fluvium trusis parcat et Trojanos potius per campum fugientes persequatur. Adnuit Achilles et ripa deserta Trojanos aggredi statuit. Atqui Scamander his quoque opem ferre cupit, non precibus sed vim ultro meditans. Igitur auctu fluminis repentino abscessurum invadit. Is undis fatigatus ulmum amplectitur, ripae propinquam. Sed arbor vi fluctuum radicitus eversa in amnem labitur, Achillem secum trahit, aggeris instar praepedit flumen, auget inundationem. Tum enisus ex vorticibus Achilles campum petit, sed breve spatium cursu emensus undis praevertitur, et quoties resistit paene obruitur, quoties exsiliendo fugiturus

„ὢ πόποι, ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλάς
εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Τρωσὶ παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰς ὅ κεν ἔλθῃ
δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.“
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ
κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων,
πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος, ὦσε δὲ νεκρούς
πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς.
τοὺς ἔκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς ἠύτε ταῦρος
χέρσονδε· ζωοὺς δὲ σάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσιν
δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος· οὐδὲ πόδεσσιν
εἶχε στηρίξασθαι. ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσίν
εὐφυέα μεγάλην, ἡ δ' ἐκ ῥιζέων ἐριποῦσα
κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
ὄζοισιν πυκινοῖσι, γεφύρωσεν δέ μιν αὐτόν
εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'. ὁ δ' ἄρ' ἐκ δίνης ἀνορούσας
ἤιξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,
δείσας. οὐδέ τ' ἔληγε μέγας θεός, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτόν
ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο,
δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Πηλεΐδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος, τοῦ θηρητῆρος,
ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν·
τῷ εἰκὼς ἤιξεν — ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκός
σμερδαλέον κονάβιζεν — ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθείς
φεῦγ'· ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
ἂμ φυτὰ καὶ κήπους ὕδατι ῥόον ἡγεμονεύῃ,

est, fatiscit, donec coelites desperanti succurrunt.

229. *βουλάς*, datas illas *Υ* 25—30.

249. *πόνοιο* commate diremi ab appositione, ut *N* 315 *οἵ μιν ἄδην ἐλόωσι καὶ ἐσσυμένον πολέμοιο, Ἕκτορα.*

251. *ὅσον τ' ἐπί.* Suspicor *ὅσον τ' ἔπι*, pro integro *ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται* *O* 358.

252. *μέλανος, τοῦ.* Suspicor *μελανοστοῦ θηρητῆρος*, i. e. *μελανοτάτου*, quemadmodum et *πολλοστός*, *ὀλιγο-*

χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων,
τοῦ μέν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι
ὀχλεῦνται, τὸ δέ τ᾽ ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
χώρῳ ἔνι προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
ὣς αἰεὶ Ἀχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο
καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
ὁσσάκι δ᾽ ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
στῆναι ἐναντίβιον, καὶ γνώμεναι εἴ μιν ἅπαντες
ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
πλάζ᾽ ὤμους καθύπερθεν. ὁ δ᾽ ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα
θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ᾽ ὑπὸ γούνατ᾽ ἐδάμνα
λάβρος ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ᾽ ὑπέρεπτε ποδοῖιν.
Πηλείδης δ᾽ ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, ὥς οὔ τίς με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι — ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
ἄλλος δ᾽ οὔ τις μοι τόσον αἴτιος Οὐρανιώνων,
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
ἥ μ᾽ ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων
λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
ὥς μ᾽ ὄφελ᾽ Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε γ᾽ ἔτραφ᾽ ἄριστος·

στός superlativi sunt. Nam et articulus offensioni est et Aristoteles *μελανόστου* legit. Lob. Path. 1, 250.

269. *πλάζε* pro *πέλαζε* *appropinquabat, attingebat* ut *M* 285 *κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται* *λ* 583 *ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ;* unde et *πλησίος* pro *πελάσιος*. Nam super Achillis humeros accreverat unda et superne ingruens etiam totum corpus obruitura videbatur. Homonymum est *πλάζουσι* *in errorem inducunt* vel *πλανῶσι* *B* 132.

271. *κονίην*. Intellige *vagas arenas*. Hesych. *κονίη· (Ms. κόνι· ἡ) κόνις, ψάμμος*. Nam *κόνις* contrita quaeque et fricata, *κεκνημένα*, significat qualia est praeter pulverem et *cinis* et *sabulum*.

273. *ὑπέστη* — scil. *σύ γέ με σάωσον*. Ergo *ὡς* non exclamantis et conquerentis est, sed causam precibus addentis: *quoniam nullus deorum sustinuit me conservare;* imperativus et in *σαῶσαι* et in ipso vocativo latet.

274. *τι πάθοιμι* pro *ὀλοίμην*, ut plane Callin. 1, 17 *τὸν δ᾽ ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας ἤν τι πάθῃ* vel omisso *τι*, ut Thuc. 2, 42 *καὶ παθεῖν μᾶλλον ἡγησάμενοι ἢ τῷ ἐνδόντες σῴζεσθαι*, coll. Luc. Actt. Apost. 1, 3 *μετὰ τὸ παθεῖν αὐτόν*, quo merus obitus, non cruciatus Christi significatur. Sensus est: *Undis semel ereptus intereum; licet!* quasi ignavius hoc mortis genus sit illo quod sibi promissum

τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸν δέ κεν ἐξενάριξεν.
νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι
ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβόν,
ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ χειμῶνι περῶντα."
Ὣς φάτο, τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἐίκτην,
χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσιν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Πηλείδη, μήτ' ἄρ τι λίην τρέε μήτε τι τάρβει·
τοίω γάρ τοι νῶι θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμέν
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν,
ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει· σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός.
αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἴ κε πίθηαι,
μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιίου πολέμοιο,
πρὶν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωικόν, ὅς κε φύγῃσι, σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας
ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι."
Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην,
αὐτὰρ ὁ βῆ — μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμή —
ἐς πεδίον. τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο,
πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊκταμένων αἰζηῶν
πλῶον καὶ νέκυες. τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
πρὸς ῥόον ἀίσσοντος ἀν' ἰθύν, οὐδέ μιν ἴσχεν
εὐρυρέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.
οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο

sit, ut militans sub muris Trojanis pereat. Similes Ajacis preces sunt *P* 647 *ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον*.

283. *ἀποέρσῃ* i. e. *ἀποερύσῃ*; vid. v. 329 et ad *Z* 348.

288. *τρέε* ad actum *fugae*, *τάρβει* ad affectum *timoris* referendum, ut v. 575 *οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται*. Nam nec *τρεῖν* nec *φοβεῖσθαι* vim metuendi apud Homerum habent.

297. *ἂψ ἴμεν*. Haec primaria adhortationis divinae pars est, ne scilicet Troja maturius quam ex fati decreto et Achillis virtute potius quam arte Ulixis capiatur. Quare colon delevi post *φύγῃσι*.

298. *τὼ μέν*. Atqui unus Neptunus locutus erat, tacente Minerva. At vide ad *K* 349.

306. *κόρυσσε*, adauxit, Gl. 754.

ὑψόσ' ἀειρόμενος, Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀύσας·
„φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν.
ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους,
ἵστη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,
ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅ γε ἶσα θεοῖσιν.
φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν οὔτε τι εἶδος
οὔτε τὰ τεύχεα καλά, τά που μάλα νειόθι λίμνης
κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δέ μιν αὐτόν
εἰλύσω ψαμάθοισιν, ἅλις χέραδος περιχεύας,
μυρίον. οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ
ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ
ἔσται τυμβοχοῆσ', ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί."
Ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆι κυκώμενος, ὑψόσε θύων,
μορμύρων, ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσιν.
πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλείωνα·
Ἥρη δὲ μέγ' ἄυσε περιδδείσασ' Ἀχιλῆι,
μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης.

308. *κασίγνητε* quoniam Scamander et Simois fluvii ex uno eodemque fonte orti credebantur.

317. *μάλα* pro *μάλ' ὦκα*, *cito*, *brevi*, ut saepius. Vid. ad *Α* 173 *Γ* 23.

319. *ἅλις* adverbium est, *χέραδος* accusativus neutrius nominis ut *κίναδος*. Gloss. 482. Quodsi quis *ἅλις* ad *εἰλύσω* referre malit, nihil obstat.

321. *ἄσις* non *limum* dicit ut Apollonius ait (nam *ἰλύι* arma Achillis non corpus involvere cogitat) sed vel *arenam* vel *lapillos* vel *ostreas* vel alias res natura aridas; est enim ab *ἄζειν αὖος*. Gl. 247. Et *καλύψω* praegnanter pro *καλύπτων ἐπιχέω* (fut.) ut *Ε* 659 *τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν* i.e. *καλύπτουσα κατεχύθη*. Vid. ad *Χ* 313.

323. *τυμβοχοῆσαι*. Suspicor cum Cratete *τυμβοχοῆς*, ut *δ* 634 *ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς* i.e. *ἐπιγίγνεται νηός*. Magis hoc congruit cum *σῆμα*.

325. *ἀφρῷ τε .. καὶ νεκύεσσι* cum *κυκώμενον* junxi, *intermistum* ut *Λ* 638 *κύκησεν οἴνῳ* scil. *ὕδωρ* coll. *κ* 235 etsi *Φ* 235. 240 *κυκώμενος* absolute *turbatum* fluvium significat. Gl. 1069.

327. *ᾕρεε superare incipiebat*, submergendo et prosternendo, non *καθεῖλε*.

αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἱόν·
„ὄρσεο, κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γάρ
Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἠΐσκομεν εἶναι·
ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν.
αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργεστᾶο Νότοιο
εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι,
φλέγμα κακὸν φορέουσα. σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί. μηδέ σε πάμπαν
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δή
φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ."
Ὣς ἔφαθ', Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ.
πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκρούς
πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτόθ' ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς.
πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον. σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ.
ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωήν
αἶψ' ἀγξηράνῃ· χαίρει δέ μιν ὅς τις ἐθείρῃ·

331. *ἄντα σέθεν* h. e. *Surge adversus Xanthum quem tibi* hostiliter *obstare in hac pugna ego et Minerva adhuc arbitrabamur;* quoniam quidem flamma secundum naturam infesta sit aquae. Nam in imperf. *ἠΐσκομεν* latet antea vel *ad hoc usque tempus quo dubitare incipimus*, ut α 337 *Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια ᾔδης* ut Bekkerus ex Zenodoto recepit pro *οἶδας*, improbante Ameisio, et Hor. Ep. 1, 4, 7. *Non tu corpus eras sine pectore*, perperam illud intellectum Orellio. Alii sic explicant: *parem enim tibi Xanthum in pugna esse existimabamus*, quasi *ἀντὶ σέθεν* legatur. Imo *ἄντα τινός* nihil aliud significat quam aut *e regione* aut *adversus*. Spitzner. Exc. 17. Gloss. 708. 420. *πιφαύσκεο, φαῖνε*. Gl. 2201.

336. *ἀπὸ* cum *φορέουσα φλέγμα* jungendum scil. *ἀπὸ τῆς φλογός*, non cum *κήαι*. Nam *ἀποκαίειν*, de frigore saepius usitatum, quum de igne dicitur, significat *removere urendo*, ut Xen. Mem. 1, 2, 54 *ἀποτέμνων καὶ ἀποκαίων*. Ergo Juno Vulcanum *flamma* urgere jubet Scamandrum arbores comburendo, ipsa eodem tempore ardore Trojanos exagitatura est per ventos.

344. *κατ' αὐτόθι*, *eodem loco ubi occiderunt*, ut K 273. Nuper J. Bekkerus *κατ' αὐτόν* recepit difficile intellectu; vix enim potest *αὐτόν* ad Scamandrum referri, quia corpora in campo inundato, non in ipsius alveo jacebant. Sed jure Heynio Bothioque totus versus tanquam inepta v 336 repetitio suspectus est.

347. *μιν* ex *ἐθείρῃ* pendet, simili hyperbato, quo Batrach. 13 *τίς δέ σ' ὁ φύσας;* coll. Soph. Oed. C. 994. Eur. El. 262. Non otiatur haec similitudinis

ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν· κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
κῆεν, ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρῖκαι,
καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρύον ἠδὲ κύπειρον,
τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει·
τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας,
οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα
πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο.
καίετο δ' ἲς ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„Ἥφαιστ', οὔ τις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν,
οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην·
λῆγ' ἔριδος, Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;"
Φῆ πυρὶ καιόμενος, ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον, ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
κνίσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο,
πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται,
ὣς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ.
οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τεῖρε δ' ἀϋτμὴ
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὅ γ' Ἥρην
πολλὰ λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν

pars, nam pariter *ἐχάρη Ἀχιλλεύς;* quod cogitatione addendum.

349. *κῆεν* scil. *Ἥφαιστος.* Post *πᾶν,* qua voce finitur similitudo, colo distinxi, commate post *κῆεν.*

358. *φλεγέθοντι* masculinum est transitivi ut *P* 738 scil. *ἐμέ* vel *τοὺς ἐναντίους* et dativus; rursus *πυρί* ablativus instrumentalis. Gloss. 2305.

360. *τί μοι* scil. *χρεώ ἐστιν;* *quid mihi opus est cum quoquam rixari et cuiquam opitulari?* Plenius *I* 608 *οὔτι με ταύτης χρεὼ τιμῆς.* Sed cum dativo hic structum est eodem jure quo etiam *χρή* et *δεῖ* interdum dativo junguntur.

363. *μελδόμενος* deponens est, h. s. *sicut lebes* vel aqua lebete inclusa, *intus fervet dum adipem porcelli coquendo emollit, undique ebulliens.* Ita fere Spitznerus Aristarchum secutus et scripturas *κνίσης* vel *κνίσῃ* aspernatus. Gloss. 194.

364. *κάγκανα ad comburendum idonea ligna* a *καγκαίνειν θάλπειν ξηραίνειν* Hesych. quae est reduplicatio verbi *καίειν* ut *παμφαίνειν* verbi *φάειν,* vel *καγκεῖν* unde *καγκαλέος* et *πολυκαγκὴς δίψα* *Λ* 642.

369. *κήδειν* i. e. *ὥστε με κήδειν ἔξοχον ἄλλων θεῶν, μᾶλλον αἰτίων ὄντων.* *χράειν* autem, cognatum cum *χαίρειν,* *urgere, premere.* Gloss. 395.

ἐξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι
ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις,
παυέσθω δὲ καὶ οὗτος. ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὀμοῦμαι,
μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν."
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἱόν·
„Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλεές· οὐ γὰρ ἔοικεν
ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα στυφελίζειν."
Ὣς ἔφαθ', Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ,
ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
παυσάσθην· Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ·
ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα
ἀργαλέη — δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο —
σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών,
ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός. ἄιε δὲ Ζεὺς
ἥμενος Οὐλύμπῳ· ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας·
ἔνθ' οἵ γ' οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσεν
χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
„τίπτ' αὖτ', ὦ κυνάμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις
θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;

384. *χωομένη περ.* Suspiceris vel *χωομένη κῆρ* ut Ψ 37 aut *χωομένω περ* i. e. *καίπερ χωομένω* ut Ξ 262 ὁ δ' *ἐπαύσατο χωόμενός περ.* Nam Fluviis tum quum invite parere debebant conveniebat indignari, non item Junoni, cum ipsa imperitaret et obsequentes illos haberet.

386. *δίχα — ἄητο* non rerum narrationem continuat quoniam non tum primum dii discordare coeperunt, sed causam concursus infesti refert ut parenthesis; *ἄητο* autem s. animos (pugnandi) cupiditate concitatos, opp. *φρένες ἔμπεδοι.* Gloss. 1.

395. *ἄητον insatiabile*, ut Nicand. Ther. 784 *ποηφάγος* (imo *βοηφάγος*) *αἰὲν ἄητος*; quae notio perinde atque *ἀκόρεστος* in *protervitatis* et *impudentiae* transiit. Idem est quod *ἄατον θάρσος* Quint. Cal. 1, 217 et *ἆτος πολέμοιο* et *αἴητον*, de quo vid. ad Σ 410.

ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε Τυδείδην Διομήδε᾽ ἀνῆκας
οὐτάμεναι, αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα
ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας;
τῷ σ᾽ αὖ νῦν ὀίω ἀποτισέμεν ὅσσα μ᾽ ἔοργας."
Ὣς εἰπὼν οὔτησε κατ᾽ αἰγίδα θυσσανόεσσαν
σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός·
τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ.
ἡ δ᾽ ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε,
τόν ῥ᾽ ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ᾽ αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
ἑπτὰ δ᾽ ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισε δὲ χαίτας,
τεύχεά τ᾽ ἀμφαράβησε. γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„νηπύτι᾽, οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων
εὔχομ᾽ ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἰσοφαρίζεις.
οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐρινύας ἐξαποτίνοις,
ἥ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ᾽ Ἀχαιούς
κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις."
Ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
τὸν δ᾽ ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ᾽ ἐσαγείρετο θυμόν.
τὴν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αὐτίκ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
καὶ δ᾽ αὖθ᾽ ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα

396. *μέμνῃ*. Suspicor *ἦ οὐ μέμνῃ μ᾽ ὅτε* aut seq. v. *οὐτάμεναί μ᾽, αὐτὴ δέ*, ut *οὐτάμεναι* suum et necessarium habeat objectum. Vid. ad *Π* 59.

397. *πανόψιον* proleptice dictum, *palam ὥςτε ὑπὸ πάντων ὁρᾶσθαι*. Memorat Mars ea quae *E* 856 narrata sunt. Apprehenderat enim Minerva Diomedis hastam Marti intentatam ejusqne ictum sua mann, *ἐπερείδουσα*, intenderat, idque *in conspectu omnium* dea adversus denm facere non erubnerat, qnasi *κυνάμυια* impndens. Gl. 845.

402. *τῇ μιν* cnm irrisione quadam minacis et parum ingeuiosi dei dictum: *hactenus* vel hac sui parte prorsns torpente *Minervam vulneravit, ut aegida scilicet sauciaret*, quam vel fulmini impenetrabilem nosset. Nam arma quoque *οὐτᾶσθαι* dicuntur nt *H* 258 *μέσον σάκος οὔτασε δουρί*.

421. *καί δ᾽*, i.e. *δή*, *αὖτε jam rursus*,

δηίου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον. ἀλλὰ μέτελθε."
Ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
καί ῥ' ἐπιεισαμένη πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
ἤλασε· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
ἡ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
„τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί,
εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη
ἦλθεν Ἄρει ἐπίκουρος, ἐμῷ μένει ἀντιόωσα.
τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἴλιου ἐκπέρσαντες ἐυκτίμενον πτολίεθρον."
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων ἐνοσίχθων·
„Φοῖβε, τίη δὴ νῶι διέσταμεν; οὐ δὲ ἔοικεν
ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον, αἴ κ' ἀμαχητὶ
ἴομεν Οὔλυμπόνδε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε
καλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες, οὐδέ νυ τῶν περ
μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶς
μοῦνοι νῶι θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
μισθῷ ἔπι ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.
ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τεῖχος ἔδειμα
εὐρύ τε καὶ μάλα καλόν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες

qnanquam nusquam ante Veuus idem feeerat; quippe ex *ἄγει* generalius aliquod verbum repetendum, *ὀφέλλουσα, βοηθοῦσα, χαριζομένη*. Fuit qui *κεῖθ' αὖτε* scribi juberet.

424. *ἐπιεισαμένη aggressa* ut *Λ* 367 *ἐπιείσομαι*.

428. *τοιοῦτοι*. Nou aequalem fortuuam caeteris adversariis imprecatur sed parem ignaviam, postquam et Martem ex proelio fugavit et Venerem non repugnantem solo afflixit.

441. *ἔχες* scil. tunc cum injuriarum immemor a Trojanorum partibus stare decrevisti. Nequaquam enim imperfectum pro *ἔχεις* dici potuit. v. 332.

445. *ἐπέτελλεν* ex *ὅτε* pendet pariter ac *θητεύσαμεν*.

Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὧραι
ἐξέφερον, τότε νῶι βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπεν.
σοὶ μὲν ὅ γ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
στεῦτο δ' ὅ γ' ἀμφοτέρων ἀπολεψέμεν οὔατα χαλκῷ.
νῶι δέ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ,
μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσεν.
τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, οὐδὲ μεθ' ἡμέων
πειρᾷ ὥς κε Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
„ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω
δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες ἄλλοτε μέν τε
ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
ἄλλοτε δὲ φθινύθουσιν ἀκήριοι. ἀλλὰ τάχιστα

450. *μισθοῖο τέλος exsolutionem mercedis pactae, quae a* pactione vel pollicitatione ita differt ut *γάμοιο τέλος* a sponsalibus. Et horae mercedis diem afferentes recte appellantur laetificae. Spitzner. — Mox *βιήσατο* praegnanter pro *βίῃ ἀφείλετο*.

452. *ἔκπαγλος* horribilem potius quam *stupendum* significat si quidem ut *γουνοπαγής* et *γυιοπαγής* ab *ἐκπηγνύναι ἐκπαγῆναι congelari* descendit, non ab *ἐκπλαγῆναι* mente exenti. Hinc proprie *χειμὼν ἔκπαγλος* ξ 522 ut *νὺξ πηγυλίς* ξ 476. Nam gelu frequens est horroris imago ut *X* 452 *νέρθε δὲ γοῦνα πήγνυται*, coll. Heliodor. 2, 23 *ἐπάγη πρὸς τὴν ἀκοήν*; et Antiphanes *πήγνυμαι σαφῶς*. Nec mirum si eadem vox ut *δεινός* immania quaeque significat, etsi horrore vacant, ut *ἐκπάγλως ἐφίλησα Γ* 415; eadem apud recentiores invaluit hyperbole. Gloss. 41.

453. *σοὶ μέν*. Unum Apollinem peregre vendere voluerat Laomedon propterea quod is solus utpote juvenis mangonibus pretiosus erat. Neptunus autem vilis, ut senior; ambobus tamen aurium amputationem minitatus. Alii *σὺν μὲν* legerunt, a multis praelatum et cum *δήσειν* conjungendum. De servis venundatis v. Naegelsbac. th. h. p. 309.

455. *ἀπολεψέμεν* Aristarchus. At incommode aures a corpore extantes cortici arboribus plane superducto comparantur, praestatque quod alii exhibent *ἀποκοψέμεν*. Gloss. 2103.

465. *ζαφλεγέες splendentes* specie ut *λαμπροί*, non *vegeti* animo ut *αἴθωνες*. Gloss. 2305. Et *ἔδοντες quamdiu vescuntur*. Mox *ἀκήριοι* exanimes ut *Λ* 391. Gloss. 602.

παυσώμεσθα μάχης· οἱ δ' αὐτοὶ δηριάασθων."
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἴδετο γάρ ῥα
πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσιν.
τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε, πότνια θηρῶν
[Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον]·
„φεύγεις δή, ἑκάεργε, Ποσειδάωνι δὲ νίκην
πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας.
νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;
[μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω
εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.]"
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔ τι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις
[νείκεσεν ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·]
„πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδδεές, ἀντί' ἐμεῖο
στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ, ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶν
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλῃσθα.
ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν
ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτεν
σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα,

467. *αὐτοί* i. e. *αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς*, *soli*, ut in illo *αὐτοί ἐσμεν*.

471. *ἀγροτέρη* pro *ἀγριωτέρη*, vid. ad *Α* 231 *δημοβόρος*. Comparativus non plus valet quam in *δεξιτερός*, nisi quod venatrix in fratris comparatione humanissimi aliquanto f e r o c i o r est.

483. *λέοντα*, quia Diana leonis rapacis instar mulieres *οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν* necando aufert. Vid. *ε* 124 *λ* 173.

487. *εἰ δ' ἐθέλεις*. Apodosis deest: *δάηθι*: *sin vis* praeter venationis et caedis muliebris ignava et secura negotia etiam *de bello* aliquid *noscere, nosce et experire, ut quantum plus valeam cognoscas*.

490. *τόξα*, *pharetram sagittis oneratam*, ut *Α* 45 *τόξ' ὤμοισιν ἔχων*. Ergo Dianam Juno *τόξοις* i. e. *φαρέτρῃ σὺν αὐτοῖς ὀιστοῖς*, pharetra simul cum sagittis vel sagittis non exonerata, pulsavit pro fuste usa ejusque crebro vehementique motu effusae sunt sagittae; nam *ὀιστοῖς* ad *αὐτοῖς* ex seq. v. adsciscendum. Vid. *Ι* 541 *χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ αὐτῇσι ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων* coll. *υ* 219 *φ* 54. Vulgo ita vertunt, quasi *αὐτοῖσιν* pro *τούτοισιν*

αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί.
δακρυόεσσα δ' ὕπαιθα θεὰ φύγεν ὥς τε πέλεια,
ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην,
χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν·
ὣς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
„Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔ τι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ
πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν.“
Ὣς ἄρ' ἔφη, Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα
πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης.
ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε. τὴν δὲ προτὶ οἷ
εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνείρετο ἡδὺ γελάσσας·
„τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
[μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;]“
τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐυστέφανος κελαδεινή·

positum esset. Et errant qui *arcu* pulsatam existimant. Nam ipse arcus nusquam pluraliter *τόξα* dicitur, quocirca *τόξα καμπύλα* v. 502 *E* 97 vel *ἀγκύλα* *E* 209 de *sagittis* intelligendum, quorum ferrum rotundata latera habet; et tam *τόξα παλίντονα* *Θ* 266 quam *τόξον παλίντονον* *φ* 11, *sagittae et arcus πάλιν τείνονται.*

492. *ἐντροπαλιζομένην* pro *ἀνατροπαλιζομένην*, ut in *ἔμπαλιν*, *ἐμμεμαώς*. Primum Diana genas caputque *reflectit*, verbera evitatura, deinde *ὕπαιθα* *inclinato corpore*, ut *X* 141 *O* 520, *ὑποκύπτουσα*. Ab *ὑπαί* ductum est ut *ἄποθεν* ab *ἀπό*.

495. *οὐδ' ἄρα*, *ne huic quidem*. Non otiatur hoc additamentum; nam hoc quoque columbae Dianaeque commune erat quod utraque periisset, ni illa fato suo, Diana ob immortalitatem suam interitum effugisset, neutra vero adversarii clementia vel ignavia.

499. *ἀλόχοισι.* Etiam *λ* 580 *Λητὼ γὰρ ἥλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν.* Non provocatus Mercurius forte praesens certamen cum Latona detrectat victoriamque uxoribus Jovis sine sudore et sanguine concedit si quando secum pugnare velint. Tali metus vel reverentiae simulatione perstringit deus et alibi festive dicax Junonis iram et impotentiam, quasi perterritus Dianae exemplo.

504. *θυγατέρος* ex *τόξα* pendet.

510. *ἐνωπῇ.* Vid. ad *E* 374.

„σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ἥρη,
ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.“
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐυδμήτοιο πόληος,
μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ.
οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
οἱ μὲν χωόμενοι, οἱ δὲ μέγα κυδιόωντες,
κὰδ δ' ἶζον πὰρ Ζηνὶ κελαινεφεῖ. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.
ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἵκηται
ἄστεος αἰθομένοιο — θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκεν —
πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκεν,
ὣς Ἀχιλεὺς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν.
Ἑστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,
ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκή
γίγνεθ'. ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε,
ὀτρυνέων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς·
„πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰς ὅ κε λαοί
ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεύς
ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
αὖτις ἐπανθέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας·
δείδια γὰρ μὴ οὖλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἅληται.“
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·

522. *ὡς δ' ὅτε.* Non ipse *καπνός* comparatur cum Achille sed *πῦρ αἰθόμενον καὶ ὀλοόν* cujus vi urbs aliqua flagrans ac fumans cum omnium damno multorumque luctibus deletur. Nam damno communi *πόνῳ* fuga Trojanorum respondet, luctibus multorum mortes trucidatorum moestitiaque superstitum. Ira deorum autem ardere urbem fingit quasi caedes et victoriae Achillis tam nequeant inhiberi quam incendium divinitus damnatae urbis non possit extingui. Parenthesis relativae sententiae vim habet.

535. *ἀραρυίας* proleptice dictum.

537. *ἄνεσαν* hysterologice; nam pessuli ante valvarum aperturam removendi erant. Eandem figuram Scaligeri conjectura intulit in Fragm. Pacuvii p. 103 Ribb.: *pandite valvas* [*removete seras ut*] *complectar.* — Mox *φάος* i. e. *σωτηρίαν*, ut Z 6 Θ 282 al.

αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος. αὐτὰρ Ἀπόλλων
ἀντίος ἐξέθορε Τρώων, ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
οἱ δ᾽ ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
δίψῃ καρχαλέοι, κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο
φεῦγον. ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ᾽ ἔγχεϊ, λύσσα δέ οἱ κῆρ
αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκεν,
φῶτ᾽ Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτός
ἔστη, ὅπως Θανάτοιο βαρείας κῆρας ἀλάλκοι,
φηγῷ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ᾽ ἄρ᾽ ἠέρι πολλῇ.
αὐτὰρ ὅ γ᾽ ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι.
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγών. εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος
φεύγω, τῇ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι κλονέονται,
αἱρήσει με καὶ ὧς, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει.
εἰ δ᾽ ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ᾽ ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ
φεύγω, πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ᾽ ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημοὺς κατά τε ῥωπήια δύω —
ἑσπέριος δ᾽ ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο,

539. *Τρώων* ex *ἀντίος* suspendi, non ut vulgo distinguunt, ex *λοιγόν*. Amico enim animo Trojanis suis in urbem fugientibus ex nrbe occurrit ut *Λ* 594 *τῶν δ᾽ ἀντίος ἤλυθεν Αἴας*. Nam genitivus minus ponderis habet quam ut conjunctionem etiam praecedere possit.

541. *καρχαλέοι* i. q. *κάρχαροι κέρχνοι* et quasi *χαρασσόμενοι*, *asperi*, ut Virg. Gg. 3, 434 *asperque siti atque exterritus aestu*. Alii *καρφαλέοι* legunt, *avidi*, nt *ε* 369. Anthol. 9, 272. Gloss. 795.

546. *φῶτα* ne cum *ἀμύμονα* jungas, obstat par abundantia *Δ* 194 *φῶτ᾽ Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος*. Soph. Aj. 817 *δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος*. De *ἀμύμων* v. Gl. 2431.

551. *πόρφυρε* transitive et praegnanter: *tristi animo perpendebat*, de iis quibus nulla nisi mala inter plura optio datur nt Ulyxi *δ* 427 et *κ* 309 et hnic Agenori, mansionem inter et fugam juxta exitiosam. Nam alias *πορφύρειν* est *nigrum* vel *moestum* esse; vid. ad *Ξ* 16 *ὡς ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ*.

559. *δύω*. Supple apodosin: *ἄμεινον ἔσται*, ut mox v. 567.

ἱδρῶ ἀποψυχθεὶς ποτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος πεδίονδε νοήσῃ
καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν.
οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι·
λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
εἰ δέ κέν οἱ προπάροιθε πόλιος κατεναντίον ἔλθω —
καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέι χαλκῷ,
ἐν δὲ ἴα ψυχή, θνητὸν δέ ἕ φασ' ἄνθρωποι
[ἔμμεναι, αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.]"
Ὣς εἰπὼν Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν, ἐν δέ οἱ ἦτορ
ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
ἠύτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ·
εἴ περ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ ἠὲ βάλῃσιν,
ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
ἀλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι ἠὲ δαμῆναι·
ὣς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ, δῖος Ἀγήνωρ,
οὐκ ἔθελεν φεύγειν πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐίσην,
ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἄυτει·
„ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων,
νηπύτι'· ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ.
ἐν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμέν,
οἳ καὶ πρόσθε φίλων τοκέων ἀλόχων τε καὶ υἱῶν
Ἴλιον εἰρυόμεσθα. σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις,

568. *τρωτός.* Recentior enim Homero fabula est de inviolabili praeter calcem corpore Achillis.

576. *οὐτάσῃ ἠὲ βάλῃσι* scil. *ὁ θηρητήρ*, sed statim *οὐκ ἀπολήγει* scil. *ἡ πάρδαλις.* Praeterea *δουρὶ περιπεπαρμένη* conjungendum ut Plutarch. C. Gracch. 17 *περιπεπαρμένη δόρατι;* et *ἀλλά* pro *ὅμως*, ut *X* 192.

585. *ἀγερώχων* vid. ad *B* 654.

587. *καί* Aristarchus; quod quoniam vi caret praestat *οἵ κεν*. Et *πρόσθεν* i. q. *πρὸ* ut *Π* 833 *τάων πρόσθ' Ἕκτορος ἵπποι ὀρωρέχαται πολεμίζειν* coll. *Θ* 524. Mox *εἰρυόμεσθα* futurum est, ut *ἐρύουσιν* *Λ* 454.

ὢδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής."
Ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν,
καί ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν,
ἀμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσεν
βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
δεύτερος· οὐ δὲ ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.
αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
αὐτῷ γὰρ ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς
ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.
ἕως ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,
τρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,
τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα — δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων,
ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἷσιν —
τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ
ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ, πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτός
μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι ὅς τε πεφεύγοι
ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ, ἀλλ' ἀσπασίως ἐσέχυντο
ἐς πόλιν, ὅν τινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

XXII.

Ἕκτορος ἀναίρεσις.

Ὣς οἱ μὲν κατὰ ἄστυ, πεφυζότες ἠύτε νεβροί,
ἱδρῶ ἀπεψύχοντο πίον τ' ἀκέοντό τε δίψαν,
κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοί
τείχεος ἆσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.

XXII. 2. *ἀπεψύχοντο*, non fungis et detergenda cute, opinor, sed nudandis membris et sola aurarum ope ut Λ 622, *στάντες ποτὶ πνοιήν*.

Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοιὴ μοῖρ' ἐπέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε πυλάων τε Σκαιάων.
αὐτὰρ Πηλεΐωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
„τίπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με
ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις;
ἦ νύ τοι οὔ τι μέλει Τρώων πόνος οὓς ἐφόβησας,
οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης;
οὐ μέν με κτενέεις, ἐπεὶ οὔ τοι μόρσιμός εἰμι."
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ἔβλαψάς μ', ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος· ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
γαῖαν ὀδὰξ εἷλον πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
ῥηιδίως, ἐπεὶ οὔ τι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη."
Ὣς εἰπὼν προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
σευάμενος ὥς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὄχεσφιν,
ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο·
ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
παμφαίνονθ' ὥς τ' ἀστέρ', ἐπεσσύμενον πεδίοιο,
ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ·
ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσιν.
λαμπρότατος μὲν ὅδ' ἐστί, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν.

10. *μενεαίνεις.* Nihil novare volui; sed vide an sit interrogatio bimembris vel alternativa, inde ab *οὐδέ νύ πώ με*, h. s. *utrum inscientia me persequeris, an consulto, Trojanorum exagitationem pertaesus?*

13. *τοί* pronomen est. Cum sarcasmo quodam negat Apollo se ex iis esse qui Achilli fato ad caedem destinati sint. Quod si adverbium esset *τοί* non potuit sine languore asserere: *fato non sum obnoxius*, postquam semel d e u m se esse professus est. Gloss. 580.

23. *θέῃσι;* fortasse scribendum *θέῃσι*, si quidem recte Naegelsbacus in excurs. IX p. 246 sq. eam formam indicativis vindicat.

31. *πυρετόν.* Virg. Aen. 10, 273 *Sirius, ardor ille sitim m o r b o s q u e ferens mortalibus aegris.*

ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
ᾤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅ γε κόψατο χερσὶν
ὑψόσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει
λισσόμενος φίλον υἱόν· ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
ἑστήκειν, ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι.
τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα, χεῖρας ὀρεγνύς·
„Ἕκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
οἷος ἄνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς
Πηλείωνι δαμείς, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν,
σχέτλιος. αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο
ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδοιεν
κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι·
ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκεν,
κτείνων καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων.
καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε, Λυκάονα καὶ Πολύδωρον,
οὐ δύναμαι ἰδέειν Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων,
τούς μοι Λαοθόη τέκετο, κρείουσα γυναικῶν.
ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦ τ' ἂν ἔπειτα
χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον·
πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομάκλυτος Ἄλτης.
εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀίδαο δόμοισιν,
ἄλγος ἐμῷ θυμῷ καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα·
λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.
ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας καὶ Τρῳάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλείδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς.
πρὸς δ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον,
δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,

59. *ἔτι φρονέοντα* adhuc mente compotem necdum ad dolores sentiendos obtusum. Gloss. 957.

60. *γήραος οὐδῷ* nihil praeter initium senectutis significat quod est post annum sexagesimum; nec vel Priamus vel Peleus Ω 487 in extrema senectute fuere ut Nestor, Amphiaraus autem qui *οὐχ ἵκετο γήραος οὐδόν* ο 246 vel juvenis vel senior interierat. Secus Dammius qui *οὐδόν* etiam de exeuntis senectae limine dici docuit.

υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκηθείσας τε θύγατρας,
καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
ἑλκομένας τε νυοὺς ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.
αὐτὸν δ' ἂν πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν
ὠμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις ὀξέι χαλκῷ
τύψας ἠὲ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται·
οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας θυραωρούς,
οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες, ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ,
κείσοντ' ἐν προθύροισι. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν,
ἀρηικταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέι χαλκῷ,
κεῖσθαι· πάντα δὲ καλά, θανόντι περ ὅ ττι φανήῃ·
ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον
αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν."

66. *πύματον* postremo postquam tam atroces meorum casus spectare coactus sum. Et *πρώτῃσι* scil. *αὐλείοις*, in via publica jacentem cum horrore et taedio spectantium, quae pars est miseriae.

67. *ὠμησταί feri* canes frequentes illi in Graecia crudae carni assneti nt *ὠμησταὶ ἰχθύες* et *οἰωνοί* et *ὠμοφάγοι λύκοι* Ω 82 et Λ 454 et Π 157, distinguuntur a *domesticis, τραπεζεῦσιν*. Illi corpns Priami iu publico ante aulae portam distrahent; domestici autem, quos ipse aluit, vulnera crucuti corporis quasi medelae causa lambent tumque obitu heri contristati iu vestibulo cubabuut. Illud horribile est, hoc miseraudum. Ergo *οὓς τρέφον* miuime ad *ὠμησταί* refereudum, sed ad sequens demoustrativum *οἵ κείσονται*. At enim ntrumque simul fieri vix potuit, ut Priamus et a feris canibus distraheretur, et a domesticis lamberetur, praetereaque offensioni est asyndetou quadamteuus. Quare versiculum aliquem excidisse suspicor post *ἕληται*, cujus haec fuerit sententia: *ἢ ἔντοσθε δόμων κτάμενον κύνες ἔνδον ἐόντες, οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι κτλ.* Quod sequitur *οἵ*, demoustrativum est et superflua repetitio subjecti *κύνες*, ut Π 465 *τόν* repetitio objecti *Θρασύδημον*. Neutiqnam iidem canes *ὠμησταί* simul et *τραπεζῆες* vocari potuere ut vulgo putaut. Plerique *ἀλύσσειν* de *robie* iutelligunt quasi canes sanguiuem lambeudo *saevire* discaut. Sed hoc *λυσσᾶν* potius dicitur, ut iu *κύνα λυσσητῆρα* Θ 299, uou *ἀλύσσειν*; id enim verbum ab *ἀλύειν* non plus differt quam *ἀφύσσειν* ab *ἀφύειν*, *ἀλύειν* autem nihil praeter *tristitiam* significat. Ergo duplex pracvidet fatum corporis sui Priamus: aut ferorum canum morsibus iu publico lacerabitur, aut suis a canibus vice *κηδεστῶν* miserum in modum curabitur.

73. *καλά* commate a seqq. diremi, ut *θανόντι περ* ex *φανήῃ* peudeat, h. s. *omnia decent juvenem et occidere in pugna, et omnia pati quaecunque vel post occasum ei eveniunt.* Ergo *κεῖσθαι* h. l.

Ἦ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶν
τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθεν.
μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα,
κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχεν·
καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἕκτορ, τέκνον ἐμόν, τάδε τ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον
αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον.
τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνον, ἄμυνε δὲ δήιον ἄνδρα
τείχεος ἐντὸς ἐών, μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ.
σχέτλιος, εἴ περ γάρ σε κατακτάνῃ, οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή,
οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος· ἄνευθε δέ σε μέγα νῶιν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.“
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱόν,
πολλὰ λισσομένω· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον,
ἀλλ' ὅ γε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσιν,
βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ'· ἔδυ δέ τέ μιν χόλος αἰνός,
σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἑλισσόμενος περὶ χειῇ·
ὣς Ἕκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει,
πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγών. εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
ὅς μ' ἐκέλευε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι
νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοήν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.

non est *jacere*, sed *cadere* ut P 300 *Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε κεῖσθαι* coll. Φ 122. Mox *ἕλκετο*, evellere *coepit*.

80. *κόλπος* de vestimento pectus obtegente non de ipso pectore dictum; illud enim detrahitur vel remittitur. Praegnanter autem *αἶγας ἀνιεμένους* β 300 i. e. *δέρματα αἰγῶν ἀνιεμένους καὶ αὐτὰς δέροντας* coll. Eur. El. 826 *ἀνεῖτο λαγόνας*. Gloss. 2111.

85. *ἐντός* omne pondus habet: *ἄμυνε μέν, ἐντὸς δὲ ἐών*.

94. *βεβρωκώς*. Serpentes alias innoxii venenorum demam pastu infesti fiunt. Aelian H. A. 6, 4 *θανατηφόρους ῥίζας ἐσθίουσι καὶ τὰς πόας τὰς τοιαύτας*. Hinc Virg. Aen. 2, 471. *serpens mala gramina pastus*. — Sed *χειῇ specus* una cum *ὀχεά* Arat. 1026 Nic. Th. 139 ad *χάος χάσκειν hiatus* refertur.

101. *ἐκέλευε*. Vid. Σ 254.

ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦ τ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν.
νῦν δ᾽ ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο·
Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν.
ὣς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τότ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον εἴη
ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντι νέεσθαι
ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐυκλειῶς πρὸ πόληος.
εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν
καὶ κόρυθα βριαρήν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας
αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω
καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ,
πάντα μάλ᾽ ὅσσα τ᾽ Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ᾽, ἥ τ᾽ ἔπλετο νείκεος ἀρχή,
δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα δ᾽ ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
ἄλλ᾽ ἀποδάσσεσθαι, ὅσσα τε πτόλις ἥδε κέκευθεν·
Τρωσὶν δ᾽ αὖ μετόπισθε γερούσιον ὅρκον ἕλωμαι
μή τι κατακρύψειν ἀλλ᾽ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι·
[κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει·]
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών, ὁ δέ μ᾽ οὐκ ἐλεήσει
οὐδέ τί μ᾽ αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα

107. *πιθήσας*, *obsecutus* violentiae suae, ut ν 143 *βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων*. Semet ipse condemnat Hector tanquam impar tunc cupidini libidinique pugnandi fuerit. Multo aptius hoc et poenitentiae Hectoris et usui participii *πιθήσας* est, quam quod vulgo redditur *viribus suis fretus*, quasi idem sit quod *ἠνορέηφι πεποιθώς* Δ 303. Gl. 872.

109. *ἄντην in conspectu*, Trojanorum eorum maxime qui ipsi temeritatem exprobrant; ut ζ 221 *ἄντην δ᾽ οὐκ ἂν ἔγωγε λοίσσομαι*. Post disjunctive dicta sunt quae hypothetice ita cogitanda: *ἄντην, εἰ μὴ Ἀχιλῆα κατακτείνας νέομαι, αὐτῷ ὀλέσθαι*. Vid. ad Σ 510.

117. *ἀμφὶς* h. e. *τοῖς ἀμφὶς Ἀτρείδας ἐοῦσιν*, *sociis belli* ut Ζ 436 *ἀμφ᾽ Αἴαντε*, Atridis rapta restituturus est praetereaque sociis eorum alia impertiturus dimidiam bonorum Trojanorum partem, id enim in urbium deditionibus pacisci solebant; vid. Σ 510. Nisi mavis Povelsenium sequi qui *ἀμφὶς* idem significare ait quod *ἄνδιχα* v. 120.

119. *ἕλωμαι* ut δ 746 *ἐμεῦ δ᾽ ἕλετο μέγαν ὅρκον*. Ne hic quoque *Τρώων* exigas, dativi ethici late patet usus; vid. ad Σ 244.

124. *αἰδέσεται* tanquam inermem vel supplicem vel legatum. — Mox *αἴ-*

αὔτως ὥς τε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω.
οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης
τῷ ὀαριζέμεναι, ἅ τε παρθένος ἠΐθεός τε,
παρθένος ἠΐθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοιιν.
βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν ὅττι τάχιστα·
εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ."
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς
ἶσος Ἐνυαλίῳ, κορυθάικι πτολεμιστῇ,
σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον
δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
ἢ πυρὸς αἰθομένου ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
ῥηιδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν·
ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται, ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκώς

τως ambiguum est utrum significet *pariter*, an *turpiter*. Gloss. 258.

126. ἀπὸ δρυός. Hi genitivi per hyperbaton priori enunciationi οὐ νῦν ἔστιν ὀαριζέμεναι inserti, cum partes sint posterioris ἅτε ὀαρίζετον ut Δ 306 ἀπὸ ὧν ὀχέων. Praeterea ἠδ' ἀπὸ πέτρης exspectares pro οὐδέ, nisi talis negationis abundantia defenderetur coll. Thuc. 1, 73 οὐ γὰρ παρὰ δικασταῖς οὔτε ἡμῶν οὔτε τούτων οἱ λόγοι ἂν γίγνοιντο pro ἡμῶν καὶ τούτων. Sensus est: non licet mihi nunc cum Achille ea confabulari quae *puella et puer ex sua uterque sede, altera sub quercu sedens alter in rupe vel prope rupem adstans confabulantur*. Comparatur dura illa πολέμου ὀαριστὺς P 228 cum pastoritia et pacata conversatione. Sed ὀαρίζειν transitivum est ut Hymn. 22, 3 πυκινοὺς ὀάρους ὀαρίζειν et ἅ τε pronomen, cum praesertim ἅτε *sicut* ignotum sit Homero; cf. Lehrs. Arist. p. 163. Nihil hic locus commune habet cum proverbio illo τ 163 οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρης i. e. *nam manifesto ex genere animantium es, non arborum vel saxorum quae parentibus carent*. Gloss. 222.

129. ὅττι τάχιστα nuper J. Bekkerus cum ξυνελαυνέμεν quam cum εἴδομεν jungere maluit. Ad ἔριδι ξυνελαυνέμεν cf. Υ 134 Φ 394.

134. χαλκός: non hasta solum gestata ab eo v. 318 ἀστέρι tantum comparatur sed universa armatura qua indutus incedebat παμφαίνων ὥστ' ἠλέκτωρ ὑπερίων Τ 398 coll. Χ 26 δ 45.

137. ὀπίσω cum βῆ conjungendum. Hector Achillem fugiens retrogressus est inde a campo urbem versus, ita tamen ut portis urbis relictis propter muros recederet, nec moenibus se tueretur sicut reliqui.

ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἐλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
ὣς ἄρ' ὅ γ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο, τρέσε δ' Ἕκτωρ
τεῖχος ὕπο Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
τείχεος αἰὲν ὑπὲκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο,
κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρρόω, ἔνθα τε πηγαὶ
δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
γίγνεται ἐξ αὐτῆς ὡς εἰ πυρὸς αἰθομένοιο.
ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει ἐικυῖα χαλάζῃ
ἢ χιόνι ψυχρῇ ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασιν
καλοὶ λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαί τε θύγατρες
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων·
πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
καρπαλίμως, ἐπεὶ οὐχ ἱερήιον οὐδὲ βοείην
ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι
ῥίμφα μάλα τρωχῶσι· τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον,
ἢ τρίπος ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος·
ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην

154. *σιγαλόεντα* et *νεοσίγαλος* Pind. Ol. 3, 8 fortasse eandem quam *σελαγεῖν* radicem habet; et *σίγλας* de *inauribus* mundo haud dubie splendido, ut Ξ 183, dictum memorant veteres. Non evidentius quidem A. Goebel Pr. de adj. in -*εις* p. 38 hanc vocem ad radicem *γαλήνην* et prothesin fictitiam *σι* — retulit. Jam vero *σίαλος* a Lobeckio Proll. 93 comparatum prorsus alienum est. De significatu *splendens* etsi non constat tamen convenit inter doctos.

159. *ἱερήιον*. Comparavit Faesius morem Aegyptiorum, Herodot. 2, 91 *παρέχοντες ἄεθλα κτήνεα καὶ χλαίνας καὶ δέρματα*.

164. *ἀνδρός* scil. *ἐν τάφῳ*, sepulturae solemnibus, ut infra Patrocli, vel *δεδουπότος Οἰδιπόδαο* Ψ 679.

165. *πόλιν περιδιν*. Totam urbem ter cursu ambierunt, teste poeta, etiam v. 230. 251, sive potuit id fieri per loci naturam sive non potuit. Nam quartum mox currendo pervenere ad eosdem illos *κρουνούς* v. 208; id autem si non circum ipsa urbis moenia cucurrissent

καρπαλίμοισι πόδεσσι. θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
„ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
Ἕκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηεν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὖτέ ἑ δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
ἀλλ' ἄγετε φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάασθε
ἠέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἠέ μιν ἤδη
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἐόντα."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ὦ πάτερ ἀργικέραυνε κελαινεφές, οἷον ἔειπες.
ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
ἔρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„θάρσει, τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
ἔρξον ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ' ἐρώει."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
ὄρσας ἐξ εὐνῆς, διά τ' ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας·
τὸν δ' εἴ πέρ τε λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρα κεν εὕρῃ·
ὣς Ἕκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλεΐωνα.
ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
ἀντίον ἀΐξασθαι, ἐυδμήτους ὑπὸ πύργους,

sed **propo** urbem huc illuc vagati essent ut *Z* 327 *περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος μαρνάμενοι*, evenire non potnit nisi **fortuito** casn. Atqui nihil turpius in poemate qnam accidere quidqnam, qnod aliquanti momenti sit temere et casu fortuito, qnin ratio et naturalis qnaedam necessitas eventus cognoscatur.

166. ὁρῶντο *spectabant otiose*, sed cum affectione animi; ita enim differt *ὁρᾶσθαι* ab *ὁρᾶν*. Gloss. 2279.

εἴ πώς οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσιν,
τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθάς
πρὸς πεδίον, αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ᾽ αἰεί.
ὡς δ᾽ ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν·
οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν οὔθ᾽ ὁ διώκειν·
ὣς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσίν, οὐδ᾽ ὃς ἀλύξαι.
πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο
εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ᾽ Ἀπόλλων
ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
λαοῖσιν δ᾽ ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς,
οὐδ᾽ ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
μή τις κῦδος ἄροιτο βαλών, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
ἐν δ᾽ ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ᾽ Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ᾽ Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ·
ᾤχετο δ᾽ εἰς Ἀίδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Πηλείωνα δ᾽ ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„νῦν δὴ νῶι γ᾽ ἔολπα, διίφιλε φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,

198. *αὐτός* commate solo a praecc. diremi, ut *πέτετο* quoque cum *τοσσάκι* conjungatur; h. s. quoties Achilles praecurrendo Hectorem intercluserat ab moenibus ipse, utpote propior urbi, ultro *ab urbe inde* adoriebatur, id quod alias et secundum naturam oppugnati potius quam oppugnatores facere solent. Nam *προτὶ πόλιος* idem est quod *ἀπὸ* ut *K* 428 *πρὸς ἁλός*, coll. *O* 670, etsi vulgo vertunt *prope urbem*.

199. *διώκειν* suppl. *ὁ διώκων*, quod per brachylogiam ex infinitivo repetendum, quod nunc magis placet quam ellipsis pronominis *τίς* ad *N* 287.

209. *καί* nec abundat nec copulat sed ad *πατήρ* pertinet. Postquam diu pugnatores frustra certaverunt uter vinceret, *etiam* Jupiter intercessit libra adtollenda. *ἐτίταινε* non tam ipsas lances, quam funiculos quibus hae jugo adnexae sunt, laxos quidem illos quamdiu jacet libra, sed *intentos* quando adtollenda libra suspendi coeperunt.

213. *ᾤχετο* scil. Hector ipse; nam ipsi morti modo eventurae illa librae inclinatio aequatur; anticipatione quadam, tanquam post hoc decretum Hectori nil nisi vana species vel umbra vitae supersit. At sunt quibus *αἴσιμον ἦμαρ* potius subjectum habeatur, quasi inclinatio lancis symbolum sit itineris subterranei; id quod facilius crederem si non *ᾤχετο* sed *ἔρρεπε* vel *κλίνθη εἰς Ἀίδαο* legeretur. Quare colo distinxi post *ἦμαρ*.

οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
Ἕκτορα δῃώσαντε μάχης ἆτόν περ ἐόντα.
οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἔστι πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων
προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε, τόνδε δ' ἐγώ τοι
οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι."
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον
Δηιφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων.
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες."
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Δηίφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,
ὃς ἔτλης ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσιν,
τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσιν."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ἠθεῖ', ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ

219. *πεφυγμένον γενέσθαι* pro *φυγεῖν* ut Z 488 *πεφυγμένον ἔμμεναι* vel Soph. Ant. 1067 *ἀντιδοὺς ἔσει* pro *ἀντιδώσεις*.

220. *πολλὰ πάθοι* non de contentionibus Apollinis pro Hectore intelligendum, sed de ejusdem luctu.

221. *προπροκυλινδόμενος*. Suspicor cum Heynio *πρόπρο κυλινδόμενος*, ne *Διός* non habeat unde pendeat. Ita si scripseris, *πρόπρο Διός* erit *in conspectu Jovis* ut Apoll. Rh. 3, 453 *πρόπρο δ' ἄρ' ὀφθαλμῶν*, non ut quidam vertunt, *ante genua*. Nec enim deprecari poterat Apollo inevitabile fatum, sed deplorare tantum, nec *κυλίνδεσθαι* supplicantium actus est, sed lugentium ac desperantium, ut Priami v. 414 coll. Ω 165. 640 δ 541. Quodsi *κυλίνδεσθαι* de supplicantibus diceretur, posset sane cum genitivo *Διός* strui ut *ἱκετεύειν*. Nunc secus est: Diversum est ρ 525 *προπροκυλινδόμενος* quo passivo, non reflexivo, is significatur qui fluctibus maris ac fati continuis provolvitur.

223. *πεπιθήσω persuadebo* ab aoristo *πεπιθεῖν* eadem vi qua *πείσω* a *πείθειν*. Alioquin aor. signif. exorare, *πιθήσας obsecutus*. Gloss. 869.

λίσσονθ' ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
αὖθι μένειν· τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες·
ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ.
νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδέ τι δούρων
ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν ἤ κεν Ἀχιλλεὺς
νῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
νῆας ἔπι γλαφυράς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμήῃ."
Ὣς φαμένη καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„οὔ σ' ἔτι, Πηλέος υἱέ, φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ
τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
μεῖναι ἐπερχόμενον. νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκεν
στήμεναι ἀντία σεῖο· ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην.
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, θεοὺς ἐπιδώμεθα· τοὶ γὰρ ἄριστοι
μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων.
οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', Ἀχιλλεῦ,
νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν. ὣς δὲ σὺ ῥέζειν."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ἕκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε.

241. *τοῖον* neutrum est ut Ψ 18 *τοιόνδε κατέδραθον*, cf. γ 496.

247. *καί* ad *ἡγήσατο* referendum. Non satis rata astute suasisse duxit etiam astute ad exitium.

253. *ἕλοιμί κεν*. *Necare potero aut necari.* Absolute haec dicta, non suspensa ex praecc. ut Σ 308 *στήσομαι ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος ἤ κε φεροίμην.*

254. *ἐπιδώμεθα huc spectare jubeamus* vel testes faciamus. Medium *ἐφορᾶσθαι* causativo sensu dictum est, ita ab *ἐπιδεῖν* diversum ut *μαρτύρεσθαι antestari* (ex *μαρτυρέεσθαι* natum ut *κύρειν* ex *κυρέειν*) a *μαρτυρεῖν testari.* Quodsi quis vertere malit: *suspiciamus deos* ut Aesch. Suppl. 646 *Δῖον ἐπιδόμενοι πράκτορα*, vereor ut talis caerimonia satis sit ad sanciendum jusjurandum. Sed dextrae jungendae erant; quod ut fiat arcessit Achillem Hector, *δεῦρο*, quod imperativi loco est ut *P* 685 et Eur. Bacch. 341 *δεῦρό σου στέψω κάρα*. Perperam alii *δεῦρο* cum *ἐπιδώμεθα* jungunt, tamquam dii ad pactionis locum arcessantur.

261. *ἄλαστε*. Suspicor *ἀλαστέ vesane* vel *ὑπ' ἀλάστορος agitate*, ut *ἀλαζών ὁ ἀλώμενος*. Etiam *πένθος ἄλαστον* Ω 105 est *luctus vesaniae propinquus*. Vulgo explicant *non oblíviscende*

ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά,
οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν,
ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτε τι νῶιν
ὅρκια ἔσσονται πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν,
παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρή
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
ἔγχει ἐμῷ δαμάᾳ· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
ἂψ δ' Ἀχιλῆι δίδου· λάθε δ' Ἕκτορα ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα·
„ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ Διὸς ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον. ἦτοι ἔφης γε·
ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,

tanquam pro *ἄλγιστε* positum eum significet qui *non obliviscenda intulerit.* Gloss. 101.

265. *ἐμὲ καὶ σέ* pro *ἐμὲ σὲ καὶ σὲ ἐμέ*, vel *ἀλλήλους*. Similis brachylogiae exempla congessimus in Reden u. Aufs. 2, 193.

266. *πρίν*. Hoc forsitan dici existimes: „de nihilo inter nos conveniet infestissimos quamdiu spirabimus; tum demum quum alter letali vulnere poenas alteri luerit, videbimus si forte quid conveniat.“ At ne spes quidem precanti ostentatur nec differtur pactio sed prorsus recusatur. Nam *πρίν γε ἢ ἆσαι* nihilo plus est quam *ἀλλὰ ἄσει*, ut Ω 551. Soph. Aj. 107.

268. *παντοίης* addit Achilles quasi exaudiverit olim Hectoris sermonem *H* 237, eamque nunc jactantiam perstringat.

277. *λάθε* scil. *ἂψ διδοῦσα*, non *παροῦσα* omnino; ita enim *ἐλάνθανεν* exigeret usus.

281. *ἀρτιεπής* non est *verax* sed *callidus et astutus*, *ἄρτια βάζων tempori apta loquens* ut Ξ 92 τ 248. Etiam *Μοῦσαι ἀρτιέπειαι* Hes. Th. 29 et vera et mendacia loquuntur, *prout res poscit*. Nec abhorret Pindari usus Ol. 6, 105 Isthm. 4, 58. Quare *καί* est *καίπερ*, non copulativum. Hoc dicit Hector: *Quamvis veracitatis eximiae fama floreas, tamen nunc te hominem tecte quidem astutum praebuisti*, necem fallaciter mihi vaticinando ut me terreas. Non aliter *θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος* dictus φ 397 Gloss. 2119.

ὄφρα σ᾽ ὑποδδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.
οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
ἀλλ᾽ ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
εἴ τοι ἔδωκε θεός. νῦν αὖτ᾽ ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
χάλκεον. ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο.
καί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
σεῖο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος, οὐδ᾽ ἀφάμαρτεν·
τῆλε δ᾽ ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ. χώσατο δ᾽ Ἕκτωρ
ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός,
στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ᾽ ἄλλ᾽ ἔχε μείλινον ἔγχος.
Δηίφοβον δ᾽ ἐκάλει λευκάσπιδα, μακρὸν ἀύσας —
ᾔτεέ μιν δόρυ μακρόν — ὁ δ᾽ οὔ τί οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ᾽ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν·
Δηίφοβον γὰρ ἔγωγ᾽ ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι·
ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ᾽ ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδέ τ᾽ ἄνευθεν,
οὐδ᾽ ἀλέη· ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἷει ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
πρόφρονες εἰρύατο· νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει·
μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι."
Ὣς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,
τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε,
οἴμησεν δὲ ἀλεὶς ὥς τ᾽ αἰετὸς ὑψιπετήεις,
ὅς τ᾽ εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν
ἁρπάξων ἢ ἄρν᾽ ἀμαλὴν ἢ πτῶκα λαγωόν·

293. κατηφήσας *pudore suffusus* velut conviciis compellatus; nam κατηφής a καθάπτεσθαι scil. ἐπέεσσι descendit. Gloss. 1092.

295. ᾔτεε. Parenthesin suppleto γάρ statuere malui quam asyndeton.

300. οὐδέ τ᾽. Suspicor οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἄνευθεν.

308. ὑψιπετήεις i. q. ὑψιπέτης M 201 υ 243. At A. Goebel ὑψιποτήεις scribi jubet *alto volatu praeditus*, nimirum ne ullum adjectivum in -εις desinens legem ab ipso inventam migret.

310. ἀμαλήν i. q. μαλακήν ut υ 14.

ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ.
ὡρμήθη δ' Ἀχιλεύς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμόν
ἀγρίου, πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψεν
καλὸν δαιδάλεον — κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ
τετραφάλῳ· καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ
ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ,
ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
πάλλεν δεξιτερῇ φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
εἰσορόων χρόα καλόν, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα.
τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχεα,
καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
φαίνετο δ' ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσιν,
λαυκανίην, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος.
τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς,
ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή —
οὐ δ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν —

Hinc per initialis transpositionem *μῆλον* ortum ut *ῥήσσειν* ex *ἀράσσειν*. Gloss. 1072.

313. *κάλυψεν* praegnanter pro *καλύπτων ἔσχεν*; vid. ad *Φ* 321. Nam *πρόσθε στέρνοιο* copulatum ut *H* 224.

321. *εἴξειε* scil. *τῶν τευχέων* ubi corporis pars aliqua armis dissidens et nudata copiam sauciandi daret.

322. *καὶ ἄλλο*. Suspicor *κατ' ἄλλο*, i. e *κατεῖχε*, suffragante Schol. B. *τὸ μὲν πλεῖον σῶμα τά τεύχη κατεῖχε κρυπτόμενον*. Ita remota partic. *καὶ* quae vi sua caret *κατέχειν* est *obtegere* ut *πρόσωπα κατέσχετο* τ 361 coll. *Γ* 419 et *χρόα* appositio est accusativi *corpus* qui latet in *ἄλλο*, et coaluere duae structurae: primum *τοῦ δὲ τὸ μὲν ἄλλο δέμας κατεῖχε τεύχεα, λαυκανίην δὲ φαίνετο*; dein *τοῦ δὲ τόσον κατεῖχε χρόα τεύχεα, ὅσον μὴ λαυκανίην κατεῖχε*.

Similis etsi paulo lenior est confusio *Σ* 378 *οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω προςέκειτο* et *Ψ* 454 *ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο*. Quodsi ubivis *τόσσον*, *hactenus*, abesset, planissima foret oratio.

324. *φαίνετο* medium vi transitiva: *suum ipse guttur conspiciendum praebebat*, ut activum σ 67 *φαῖνε δὲ μηρούς*. Aliis passivum videtur, quasi *λαυκανίην* appositio sit accusativi *αὐχένα*.

328. *ἀσφάραγον*, eam corporis partem per quam *σφαραγοῦμεν*, *φάρυγγι* propinquam, non distinguit poeta a *λαυκανίῃ* unde *Schlauch*, *Schlug* i. e. guttur; utrumque guttur significat; id petierat quidem Achilles, non tamen

ἤριπε δ' ἐν κονίῃς· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
„Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφης Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων
σῶς ἔσσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα,
νήπιε. τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην,
ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα. σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
ἑλκήσουσ' ἀικῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί."
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων σῶν τε τοκήων,
μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν,
ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο,
δῶρα τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„μή με, κύον, γούνων γουνάζεο μηδὲ τοκήων.
αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας.
ὣς οὐκ ἔσθ' ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι,
οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἴκοσι νήριτ' ἄποινα
στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα·

percussit vel dissecuit; sed deorum instituto, qui supremum utriusque colloquium nollent probiberi. Et hoc quidem *παρενθετικῶς* narratur.

333. *ἀμείνων* scil. *ἢ αὐτὸς ἦν* non *ἢ σὺ εἶ*. — *Ἀοσσητήρ* non ut olim ab *ὀσσεύεσθαι* ductum arbitror, sed G. Curtio adstipulatus ad *ἕπεσθαι*, *sequi socius* revoco.

346. *ἀνείη* ambigue dictum videri potest: aut *dimittat* ut *B* 71 *O* 24 si Achilles, jam nunc bostis devorandi avidus, eam libidinem rationis ope aversatur ut inhumanam; aut *stimulet*, ut v. 252 *B* 276 *E* 405 *Z* 256 ac saepe si eum poenitet, sua se humanitate ingenita prohiberi, quominus inauditum execrabilis irae et odii exemplum edat. Posterior interpretatio quae vulgaris est si non ab ingenio loquentis at a crebriore usu locutionis *θυμὸς ἀνώγει* commendatur. — Mox *οἷα* pro *ὅτι τοῖα*.

349. *εἴκοσι νήριτα* divisim scripsi ut sit pro *εἰκοσάκις*. Nam id poeta sibi indulsit, ratus in proverbiali illa locutione, quam *I* 379 *οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη* admiserat integram, multiplicativum numerum qui praecessisset, interpretem fore cardinalis numeri qui adjungeretur. Apposite comparavit Faesius Theocr. id. 15, 129 *ὀκτωκαιδεκέτης ἢ ἐννεακαίδεχ' ὁ γαμβρός*. Lobeck. Path. Elemm. 1, 587. At *νήριτος* i. q. *ἀνήριστος*, quocum concertari nequit, ut Hes. Opp. 511, *νήριτος ὕλη*, ampli-

οὐδ' εἴ κεν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται."
Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„ἦ σ' εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
πείσειν· ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
φράζεο νῦν, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
ἤματι τῷ ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν."
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν,
ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἄιδόσδε βεβήκει,
ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην.
τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς·
„τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι."
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
αἱματόεντ'· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητόν
Ἕκτορος· οὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.

tudinem, ita h. l. praestantiam significat.

351. *ἐρύσασθαι eripere corpus* scil. malo instanti et canum lacerationi. Nam per *αὐτόν corpus* intelligitur, redimendum et compensandum *χρυσῷ* scil. *ἰσορρόπῳ*. Turbant intellectum ii qui *ἕλκειν ἀνέλκειν* comparant quae verba de libra sursum tollenda usurpantur.

356. *γιγνώσκων* participium vim primarii verbi habet. „Dum te intueor, ex ipsorum oculorum tuorum truci feritate optime agnosco moris tui duritiem." Gloss. 851.

359. *ἤματι τῷ* ad *γένωμαι* quam ad *φράζεο* referre malui: Imprecatur Hector Achilli non ut et ipse pereat, sed ut deorum ultione corpus ejus exanimatum quandoque idem patiatur quod suum nunc illius saevitia. Achilles quidem v. 365 eadem de interitu solo interpretatur.

363. *λιποῦσα* epexegesis est nominis *πότμον*: *lamentans quod relinquendum fuisset talis viri corpus.*

371. *ἀνουτητί* passive dictum ut Quint. Cal. 3, 445 et *ἀνούτατος* Δ 540 et Homeri verbalia in *-τος* omnia. Et indignum Achivis mortuum leonem vulnerare, etsi sic intellexit Schol. V. Illud dubium num *παρέστη* de iis dicatur qui tum maxime accedebant spectaturi an de illis qui quandoque cum Hectore congressi in proelio vulnera reportaverant.

ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
„ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ.“
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε καὶ οὐτήσασκε παραστάς.
τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἐπεὶ δὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι,
εἰ δ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον, ὅν τιν' ἔχουσιν,
ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος,
ἦε μένειν μεμάασι καὶ Ἕκτορος οὐκέτ' ἐόντος.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος ἄθαπτος
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
ζωοῖσιν μετέω καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ·
εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀίδαο,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν.
ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
ᾧ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὣς εὐχετόωντο.“

381. *ἀμφὶ πόλιν* praegnanter pro *ἀμφιβάντες πόλιν πειρηθῶμεν αὐτῆς* „Cingamus urbem armati eamque tentemus oppugnando, donec cognoverimus num ad deditionem proni sint post Hectoris sui necem.“

382 *ὄφρα κέ τι.* Suspicor *ὄφρα κ' ἔτι*, ita quidem, ut *ἔτι* ad *ἔχουσιν* pertineat; vid. ad *T* 70. Nam *τὶ* manifesto abundat. Sed *ὄφρα κεν* utique est *donec;* quoniam *ὄφρα ut* non saepius quam *ἵνα* cum *κέν* vel *ἄν* solet conjungi.

389. *καταλήθονται* scil. *οἱ θανόντες*, brachylogice, ut *Ψ* 647 *ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι* [*ἐνηὴς*] *ἐνηέος.* Et *θ* 167 *οὕτως οὐ πάντεσσι* [*πάντα*] *θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν ἀνδράσι.* Hoc dicit: „Hujus nec vivus et ego saltem, etsi multam oblivionem *Λήθη* affert, ne mortuus quidem unquam obliviscar.“ Nam *αὐτάρ* est *saltem.*

392. *ἄγωμεν* cum irrisione quadam pro *ἕλκωμεν*, quoniam curru saltem Hectorem ut *τοὺς ἀγομένους* tracturus erat.

393. *ἠράμεθα.* Est hic opinor ipse paean, quem cani jubet Achilles ejusque verba sua voce praeeundo docet. Ad seq. *εὐχετόωντο* cf. v. 433 seqq.

Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα.
ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ᾽ ἐξῆπτεν ἱμάντας,
ἐκ δίφροιο δ᾽ ἔδησε, κάρη δ᾽ ἕλκεσθαι ἔασεν·
ἐς δίφρον δ᾽ ἀναβάς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε᾽ ἀείρας,
μάστιξέν ῥ᾽ ἐλάαν, τὼ δ᾽ οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
τοῦ δ᾽ ἦν ἑλκομένοιο κονίσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
κυάνεαι πίτναντο, κάρη δ᾽ ἅπαν ἐν κονίῃσιν
κεῖτο πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσιν
δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
τηλόσε, κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ᾽ ἐσιδοῦσα.
ᾤμωξεν δ᾽ ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
κωκυτῷ τ᾽ εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
τῷ δὲ μάλιστ᾽ ἄρ᾽ ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ᾽ ἄκρης.
λαοὶ μέν ῥα γέροντα μόγις ἔχον ἀσχαλόωντα,
ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.
πάντας δ᾽ ἐλλιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον·
„σχέσθε, φίλοι, καί μ᾽ οἶον ἐάσατε, κηδόμενοί περ,
ἐξελθόντα πόληος ἱκέσθ᾽ ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
λίσσωμ᾽ ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον ὀβριμοεργόν,
ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται ἠδ᾽ ἐλεήσῃ

409. *κωκυτῷ* mulierum, *cum ejulatu*, *οἰμωγῇ*, virorum, *cum gemitu οἴμοι* suspirantium, ut v. 447. Aesch. Pers. 426 *οἰμωγὴ δ᾽ ὁμοῦ κωκύμασιν κατεῖχε πελαγίαν πλάκα.*

411. *ὀφρυόεσσα* Ilios ideo appellata quod colles declives et fruticetis laetos habebat. Et *ἐπ᾽ ὀφρύσι Καλλικολώνης* *Y* 151 nihil aliud est quam *ἐπ᾽ ὀφρυοέσσῃ Καλλικολώνῃ* et *Κόρινθος ὀφρυᾷ τε καὶ κοιλαίνεται* Strabo 8, 23 p. 382. A. Goebel de adj. in *-εις* p. 17.

415. *ἐξονομακλήδην.* Praepos. *ἐξ* ad *ἄνδρα* pertinet, quasi dicatur *ὀνομακλήδην ἄνδρα ἐξ ἀνδρός*, *unum post alterum*, ut *δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί* *T* 290 et *ἐκ δ᾽ ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους* *δ* 278.

416. *σχέσθε* pro *ἀπόσχεσθε* scil. *τοῦ ἔργου* ut *β* 70, non *ἐμοῦ*. Vid. *N* 746 *Ξ* 129.

419. *ἡλικίην* vertunt *aetatem*, i. e. senectutem ut mox *γῆρας* etsi non ante Lucianum h. s. legitur. Imo *ὁμηλικίαν*,

γῆρας. καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται,
Πηλεύς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε πῆμα γενέσθαι
Τρωσί, μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔθηκεν·
τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας.
τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
ὡς ἑνός, οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄιδος εἴσω,
Ἕκτορος. ὡς ὄφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσιν·
τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε,
μήτηρ θ', ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός."
Ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται.
Τρῳῇσιν δ' Ἑκάβη ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
„τέκνον, ἐγὼ δειλὴ τί νυ βείομαι, αἰνὰ παθοῦσα,
σεῦ ἀποτεθνηῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρῳῇσι κατὰ πτόλιν, οἵ σε θεὸν ὥς
δειδέχατ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει."
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'. ἄλοχος δ' οὔ πώ τι πέπυστο
Ἕκτορος. οὐ γάρ οἵ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθών
ἤγγειλ' ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων,
ἀλλ' ἥ γ' ἱστὸν ὕφαινε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο
δίπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν.
κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοις κατὰ δῶμα

ἥλικας suos ut *Π* 808 *ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο ἔγχει.* Pudorem sperat si aequales suos tantae saevitiae testes habeat, misericordiam si supplicantis senectutem respiciat; quasi *affectum* solum, miserationem senectae, non reverentiam, quae est virtus, ab homine tam fero exspectet.

422. *ἔθηκεν* ad Peleum retuli, colo post *Τρωσί* deleto. Namque de Achille dictum, ut sequens *ἀπέκτανε*, triviale quiddam et languidum habet.

428. *δυσάμμορος* h. e. *ἄμμορός σου* propterea que *δύσμορος* ut v. 485; non intentioni notionis inservit *δυσ-* sed depravationi; nam *ἄμορος* non plus significat quam *expers*. Vid. ad *Z* 408. Gloss 578.

441. *θρόνα* si vere *flores* significare Schol. testatur, a *θέρος θερινός* nomen habent. Inde nomen *θρῶναξ* *Drohne τενθρήνη* ductum videtur, quasi *θρονάζουσα*, *flores carpens*. In Theocr. 2, 59 *θρόνα* veneficarum *herbae* sunt, notante Schol. Homerum rosas, Thessalos variegatas beluas, Cyprios vestes floribus decoratas, Aetolos *φάρμακα* sic appellare. Gloss. 1030, ubi ad rem comparavimus opus Helenae *Γ* 126.

ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκνοστήσαντι,
νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου·
τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς.
ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐυπλοκάμοισι μετηύδα·
„δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον. ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται.
αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δ' ἐμοὶ αὐτῇ
στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
πήγνυται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς
μοῦνον, ἀποτμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται,
καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
ἥ μιν ἔχεσκ'· ἐπεὶ οὔ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε τὸ ὃν μένος, οὐδενὶ εἴκων."
Ὣς φαμένη μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ἴση,
παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ, τὸν δ' ἐνόησεν
ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος· ταχέες δέ μιν ἵπποι
ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν,
ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν.
τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς βάλε δέσματα σιγαλόεντα,

450. *ἴδωμ' ὅτινα.* Nuper Bekkerus cum Hoffmanno: *ἴδω τίνα ἔργα*

452. *ἀνὰ στόμα ad os usque* ab ilibus, quasi exsilire per os cupiat, ut *K* 94 *κραδίη δέ μοι ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει.*

454. *αἲ γάρ.* Hoc dicit: etsi auditum horreo eorum verborum quae modo proloquutura sum, tamen proloquar. Vid. Σ 272.

459. *τὸ ὃν μένος* ad praecc. retuli coll. λ 515 ut pro subjecto sit *μένος Ἕκτορος* ut *μένος Ἀλκινόοιο.* Quodsi cui *προθέεσκε* verbum causativum, τὸ *ὃν μένος* accusativus videbitur ut λήγειν Φ 305 *οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος*, non valde refragabor. Vulgo cum *οὐδενὶ εἴκων* conjungitur, repugnante quod additum est τὸ ὃν.

467. *ἐκάπυσσεν, animam agebat,* imperfectum est. Nam aoristum ipsa res aspernatur. Praesens hujus verbi

ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην
κρήδεμνόν θ', ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσέη Ἀφροδίτη,
ἤματι τῷ ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
ἐκ δόμου Ἠετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.
ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσταν,
αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
ἀμβλήδην γοόωσα μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν·
„Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος. ἰῇ ἄρα γιγνόμεθ' αἴσῃ
ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ
ἐν δόμῳ Ἠετίωνος, ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.
νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
χήρην ἐν μεγάροισι. πάις δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ
ἔσσεαι, Ἕκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες, οὔτε σοὶ οὗτος.

duplex fuit *καπύσσειν* et *καπύειν*, ut *ἀφύσσειν* et *ἐξαφύειν*, *ἀλύσσειν* et *ἀλύειν*. Vid ad *N* 508 et Gl. 2227.

469. *ἄμπυκα*, equorum etiam ornatus *χρυσαμπύκων* *E* 358, ab *ἀμπέχειν* *ἀμποχή* ductum videtur ut *διαμπὰξ πασσαλεύειν* Aesch. Pr. 65, et ut *ἄντυξ* a *τεύχειν*; vid. ad *Π* 406. Nec moror quod casus obliqui aspiratam *χ* deserunt; quod non aliter fit in *οἰκοτριβεῖς* i. e. *οἴκοι τρεφόμενοι*. Et hae mundi muliebris partes, quibus abjectis solvebantur et pandebantur crines ut desperantis, supra generali nomine *δεσμάτων* continentur.

473. *εἰνατέρες* pro *ἐνναέτηρες* a *ναίειν* *incolere* unde *ἐνναετείρας ἐνδιδυσκούσας* (corr. *ἔνδον οἰκούσας*) Hesych. Per incolas autem propinqui, proprie fratriae vel fratrum uxores intelliguntur. Gloss. 2232.

474. *εἶχον* pro *κατεῖχον* vel *ἀπεῖχον* vel *ἐπεῖχον* unde *ἀπολέσθαι* pendet ut Plat. Crat. p. 407 B. *οὐδὲν ἀπέχει καὶ τὴν νόησιν Ἠθονόην βούλεσθαι προσειπεῖν* h. s. *quae amentem inter se retinendo prohibebant ne periret*, praecipitando de turre vel alia vi. Ita fere Bothius. Alii sic explicant quasi *ἀπολέσθαι* ex *ἀτυζομένην* aptum sit: *ita consternatam cohibebant ut (paene) moreretur*. *ἀτύζεσθαι* autem *amentem esse* ab *ἀτέειν* descendit; vid. ad *Y* 332. Gloss. 251.

476. *ἀμβλήδην* vel *ἀμβολάδην* in H. Merc. 426 *γηρύετ' ἀμβολάδην* ducta imagine ab aqua fervente et ebulliente de quo *Φ* 364 *ζέε πάντοθεν ἀμβολάδην*; non de *incipienda* lamentatione ut *Σ* 61 cogitandum. Gloss. 313.

485. *δυσάμμοροι* i. e. *δύσμοροι* ἅτε *ἀλλήλων ἄμμοροι*, vid. ad v. 428.

ἤν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρήσουσιν ἀρούρας.
ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησιν·
πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς πατρὸς ἑταίρους,
ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν,
χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν.
τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξεν,
χερσὶν πεπληγὼς καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων·

489. ἀπουρήσουσι pro ἀπαυρήσουσι, *adiment;* futurum illud cum aoristo ἀπούρας contractione ortum est ex ἀποαυρήσουσι ἀποαύρας ut ἀνήριθμος ex ἀνα-ἀριθμος, at praesens ἀπαυρᾶν et ἀπηύρων elisione ex ἀπ-αυρᾶν ut ἀνάριθμος. Ipsum vero αὐρᾶν ab ἀείρειν descendit ut αὖρα ab ἀήρ. Buttmann. Lex. 1, 77, Gloss. 20. Alii ἀπουρίσσουσι praeferunt i. e. ἀφορίσουσι.

490. παναφήλικα, *minime juvenilem* vel *vigore* prorsus carentem, ut ἀφῆλιξ i. e. ἄνευ ἡλικίας vel ἄνηβος H. Cer. 140 οἷα γυναικὸς ἀφήλικος ἔργα τίθησιν. Herodot. 3, 14 ἄνδρα ἀπηλικέστερον. Orbi, inquit, patre amisso omnem confidentiam ac ferociam τοῖς ἐν ἡλικίᾳ propriam exuunt, animos demittunt, devictorum senum timiditatem sequuntur. Ea imbecillitatis notio non potuit interire vel immutari addendo παν-. Ac tamen omnes vertunt duce Schol. *ab omnibus aequalibus destitutum*, πάντων τῶν ὁμηλίκων ἀπεληλαμένον.

491. πάντα masculinum est: *cuilibet* vel *sub quemlibet submissus est* tanquam inferior ordine superiori. Id enim perfecto significatur, puerulum patre orbatum *ordine*, existimatione, dignitate deminutum fore, non, quasi post hanc jacturam animo etiam demisso idem et humili erga quemcunque esse incipiat, ὑπημύων, ut ille ὑπερχόμενος πάντας ἀνθρώπους Plat. Crit. p. 53 e. Atqui sic vulgo interpretantur, quasi moribus etiam, non fortunae soli filioli metuat mater, rati simul πάντα idem esse quod πάντῃ vel quod αἰεί.

492. ἐς ἑταίρους i. e. ἐς ἑταίρων δώματα, ut Ψ 36 εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον et Χ 202 βήτην εἰς Ὀδυσῆα. Et ἄνεισιν i. e. *ascendit* ὑπὲρ τοῦ βηλοῦ εἰς τὸ μέγαρον, ut v. 499 κ 146 ἀνήϊον ἐς περιωπήν.

496. ἀμφιθαλής *valde opulentum* significat, θαλίῃ ἔνι πολλῇ ὤν ut Ι 143, h. s.: „Sitiens patris sodales quos aditurus es partim ita misericordes habebis ut aliquantulum tibi non sine rubore tuo impertiant, partim adeo saevos experieris ut quamvis opulenti sint, a sua quisque mensa te verberibus abigant.“ Nam δαίς tam de quotidiana et domestica coena dicitur quam de communi epulo. Vulgo ἀμφιθαλής explicant *puer patrimus et matrimus*. At nusquam de puerorum Astyanacti supparum insolentia sermo est, sed de amicorum paternorum frigore et duritia.

‚ἔρρ᾽ οὕτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.‘
δακρυόεις δέ τ᾽ ἄνεισι πάις ἐς μητέρα χήρην,
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἑοῦ ἐπὶ γούνασι πατρός
μυελὸν οἶον ἔδεσκε καὶ οἰῶν πίονα δημόν·
αὐτὰρ ὅθ᾽ ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
εὕδεσκ᾽ ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.
νῦν δ᾽ ἂν πολλὰ πάθῃσι, φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών,
Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι, νόσφι τοκήων,
αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
γυμνόν· ἀτάρ τοι εἵματ᾽ ἐνὶ μεγάροισι κέονται
λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
ἀλλ᾽ ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
οὐδὲν σοί γ᾽ ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωιάδων κλέος εἶναι.“
ὣς ἔφατο κλαίουσ᾽, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

498. οὕτως scil. *ἐστυφελυγμένως καὶ πεπληγμένως.*

505. *νῦν δ᾽ ἄν.* Suspicor *νῦν δ᾽ αὖ.* — Mox *ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών*, *patre amisso* jungendum est ut *Z* 411 *σεῦ ἀφαμαρτούσῃ.*

509. *αἰόλαι* vermes dicuntur *corpus incurvantes* et quasi *colligentes* ut serpentes et vespae *M* 208 et 167. Ortum videtur ex *ἄολλος ἀολλίζειν colligere* per quantitatis metathesin, et una cum Aeolo, autore *ἀελλῶν* et *ἀέλλους κονισσάλου* ad *εἴλειν ἕλλειν* referendum. Sed *αἰόλος variegatus* idemne sit vocabulum an homonymum, non decerno; vid. ad *H* 222.

513. *ἐγκείσεαι*, vel in urna ferali, si quidem ossa vestimentis involvebantur ut Hectoris *Ω* 79 *χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν* etc., cf. Naegelsbaci Theol. Hom. p. 248, vel in ipso rogo ut apud Archilochum legitur: *εἰ κείνου κεφαλὴν καὶ χαρίεντα μέλη Ἥφαιστος καθαροῖσιν ἐν εἵμασιν ἀμφεπονήθη.* Quorum cum neuter honorum Hectori canibus destinato contingere videretur, Andromache vestimenta illa cremare statuit, etiamsi in nullum insepulti Hectoris usum, sed tamen in ejusdem honorem, si ea rogo imposita et tanquam corpori praesenti circumdata coram civitate Trojana cremarentur in simulacrum funeris solemnis. Aptius etiam verbum *ἐγκήσεαι αὐτοῖς* foret, *quoniam non uno cum ipsis combureris;* nisi et futurum *ἐγκήσεαι* pro *ἐγκαυθήσεαι* et autoritas scripturae suspecta esset. Jam vero fatui nescio quid ii important Andromaches orationi qui *οὐδὲν σοί γ᾽ ὄφελος* *non amplius tibi profectura, nec unquam iis incubobis* verterunt.

XXIII.

Ἆθλα ἐπὶ Πατρόκλῳ.

Ὣς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
ἀλλ' ὅ γε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
„Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
μὴ δή πω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους,
ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες
Πάτροκλον κλαίωμεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,
ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ᾤμωξαν ἀολλέες, ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς.
οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐύτριχας ἤλασαν ἵππους
μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι Θέτις γόον ἵμερον ὦρσεν.
δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
δάκρυσι· τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
τοῖσι δὲ Πηλείδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου·
„χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀίδαο δόμοισιν·
πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην,
Ἕκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς."
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
ἐν κονίῃς. οἱ δ' ἔντε' ἀφοπλίζοντο ἕκαστος
χάλκεα μαρμαίροντα, λύον δ' ὑψηχέας ἵππους,
κὰδ δ' ἷζον παρὰ νηὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
μυρίοι· αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.
πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ

σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄιες καὶ μηκάδες αἶγες·
πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες, θαλέθοντες ἀλοιφῇ,
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα.
Αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλείωνα
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
σπουδῇ παρπεπιθόντες, ἑταίρου χωόμενον κῆρ.
οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἷξον ἰόντες,
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσαν
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν
Πηλείδην λούσασθαι ἄπο βρότον αἱματόεντα.
αὐτὰρ ὅ γ' ἠρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν·
„οὐ μὰ Ζῆν', ὅς τίς τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι
πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ σῆμά τε χεῦαι
κείρασθαί τε κόμην, ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε
ἵξετ' ἄχος κραδίην, ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
ἠῶθεν δ' ὄτρυνον, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ὕλην τ' ἀξέμεναι παρά τε σχεῖν ὅσσ' ἐπιεικὲς
νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα,
ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
ἐσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος,
Πηλείδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
κεῖτο βαρὺ στενάχων, πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠιόνος κλύζεσκον.
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,

48. στυγερῇ..δαιτί i.q. τάφῳ v. 29 *silicernio*.
50. ὅσσα ex ἔχοντα suspensum est. Intelliguntur omnia quae mox cum Patroclo comburuntur. — ἠερόεις i.q. εὐρώεις caliginosus. Gl. 7.

νήδυμος ἀμφιχυθείς — μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα
Ἕκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν —
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' ἐικυῖα
καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ.
οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος.
θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀίδαο περήσω.
τῆλέ με εἴργουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων,
οὐδέ μέ πω μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν —
ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι — ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄιδος δῶ.
καί μοι δὸς τὴν χεῖρ'· ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
νίσομαι ἐξ Ἀίδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν, ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
ἀμφέχανε στυγερή, ἥ περ λάχε γιγνόμενόν περ·
καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴ κε πίθηαι·
μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
εὖτέ μέ τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
ἤγαγεν ὑμέτερόνδ' ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς,
ἤματι τῷ ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος
νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς.

74. *ἀνὰ .. δῶ* cum *μίσγεσθαι* jungendum, media parentheseos loco sunt; h. e. *Non me sinunt secum conversari trans flumen Acheronta in orco, sed temere erro* cis fluvium. Nam *ἀν' Ἀίδαο δῶ* non magis differt a *κατ' εὐρυπυλὲς Ἄιδος δῶ* λ 571 quam *ἀνὰ γαῖαν* ab *κατὰ γαῖαν*, nam *οἱ ἀνὰ γαῖαν* et *οἱ κατὰ γαῖαν* pariter in terra versantur nisi quod illi subterraneis vel inferis, hi *sublimibus* vel coelitibus tacite opponuntur.

75. *ὀλοφύρομαι* praegnanter pro *λίσσομαι ὀλοφυρόμενος*, *quod aeternum valedicat.* Ipsum verbum cum *ὀλοφυδνόν* v. 102 ab *ὀλόπτειν* potius formatum est quam ab *ὀλέσαι*. Gl. 2426.

81. *εὐηγενέων*. Praestat *εὐηφενέων*. Vid. ad Λ 427.

86. *ὑπό* scil. *ἀναγκασθέντα*.

88. *οὐκ ἐθέλων* h. e. non praemeditato dolo; nam quaecunque caedes re-

ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν.
ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶιν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι
[χρύσεος ἀμφιφορεύς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.]"
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„τίπτε μοι, ἠθείη κεφαλή, δεῦρ' εἰλήλουθας
καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι
πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε
ἀλλήλους ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο."
Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν —
οὐδ' ἔλαβε, ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἠύτε καπνός,
ᾤχετο τετριγυῖα, ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς —
χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ ῥά τις ἔστι καὶ εἰν Ἀίδαο δόμοισιν,
ψυχὴ καὶ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν·
παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῖο
ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε,
καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν, ἔικτο δὲ θέσκελον αὐτῷ."
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς
ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
οὐρῆάς τ' ὄτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην
πάντοθεν ἐκ κλισιῶν· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει,
Μηριόνης θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες
σειράς τ' εὐπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν·

pentino animi motu patratur, *ἄκων* vel *ἀκούσιος φόνος* habetur; vid ad Soph. Oed. C. 260.

90. *ἐνδυκέως observanter*, diligenter, ad *δοκεύειν* redire videtur, fortasse ex *ἐνδοκείτως* decurtatum. Gl. 2046.

100. *οὐδ' ἔλαβε.* Parenthesin feci, quo artius *συμπλατάγησε* cum *ὠρέξατο* jungatur; nam Achilles dum Patroclum impetuoso sed frustra amplecti conatur, manus per vacuum concurrentes crepitum edidere. Simul hysterologia avertitur.

103. *ἦ ῥά τις ἔστι* scripsi cum Bekkero pro *ἦ ῥά τίς ἐστι*, h. s.: *Ergo est* Patroclus *aliquis* vel aliquid *etiam in orco, sed ita ut mera anima ac species sit!* Quare *ψυχὴ καὶ εἴδωλον* commate a pron. *τις* disjunxi. Et *ὢ πόποι* non dolentis est sed cum ad-

πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον.
ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἴδης,
αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναήκεϊ χαλκῷ
τάμνον ἐπειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
πῖπτον. τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοντες Ἀχαιοὶ
ἔκδεον ἡμιόνων· ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο
ἐλδόμεναι πεδίοιο διὰ ῥωπήια πυκνά.
πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον — ὣς γὰρ ἀνώγει
Μηριόνης θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος —
κὰδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερώ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς
φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον ἠδὲ οἷ αὐτῷ.
αὐτὰρ ἐπεὶ πάντῃ παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσεν
χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφιν ἕκαστον
ἵππους· οἱ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον,
ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται ἡνίοχοί τε.
πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
μυρίοι· ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.
θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυσαν, ἃς ἐπέβαλλον
κειρόμενοι. ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
ἀχνύμενος· ἕταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' Ἄιδόσδε.
   Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεύς,
κάτθεσαν, αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,

miratione nec sine formidine aliqua laetantis quod amicum non omnem interiisse post mortem ipse visu cognoverit. Vid. *Π* 745 *Χ* 373.

116. *ἦλθον* ter cum adverbiis intransitive, postremo transitive cum accusativo *δόχμια* structum.

Adnotant quidam, hunc prope unum versum virili caesura prorsus carere, merisque muliebribus caesuris procedere idque propterea ut depressus et moerens laborantium habitus et meatus numeris quoque versus describatur.

121. *δατεῦντο*, *contriverunt*, proprie: diviserunt; Virgilius imitatus: putrem quatit ungula campum, ubi putrem proleptice intelligendum. Gl. 2468.

130. *χαλκὸν* i. e. *χάλκεα τεύχεα;* interim deposita, ut discincti agerent.

135. *θριξὶ* quas de suo quisque capite in ipsis exseqniis detondebant.

τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
„Σπερχεί', ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς,
κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σοί τε κόμην κερέειν ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην,
πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
ἐς πηγάς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
ὣς ἠρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ οἱ νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωι κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι."
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
θῆκεν, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς·
„Ἀτρείδη, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
πείσονται μύθοισι, γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἆσαι,
νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
ὅπλεσθαι. τάδε δ' ἀμφιπονησόμεθ', οἷσι μάλιστα
κήδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοὶ ἄμμι μενόντων."
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐίσας,
κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον καὶ νήεον ὕλην,
ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ.
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον. ἐκ δ' ἄρα πάντων
δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεύς

144. *ἠρήσατο* praegnanter pro *ἀρώμενος ὑπέσχετο;* vid. v. 195. Et *ἄλλως*, *frustra*, assimilatione vocalis ex *ἁλίως* ortum est ut *μᾶλλον* ex *μάλιον*, planeque diversum ab adverbio *ἄλλως aliter*.

151. *ὀπάσαιμι* pro *ἐξείη μοι ὀπάσαι*. Optantis est et quasi veniam voti non soluti precantis. Nam potentiali in re jam peracta nullus est locus.

157. *ἆσαι*. Omitti jubet questus quia satis jam ploratum nec illicitum vel impium sit aliquando desinere. Alii cum Schol. *ὕστερον* supplent, quasi intermitti tantum lamenta velit.

160. *κήδεος* i. e. *κήδειος*. — Mox *οἵ τε* relativum est; vid. ad *T* 43. Olim *οἱ ταγοί* legebatur, vox posthomerica et versui repugnans.

ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
ἐν δ' ἐτίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους
ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στεναχίζων.
ἐννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν·
καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας,
δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς
χαλκῷ δηιόων· κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.
ἐν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο.
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
„χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀίδαο δόμοισιν·
πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην.
δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλούς,
τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει· Ἕκτορα δ' οὔ τι
δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.“
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο,
ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἤματα καὶ νύκτας, ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ
ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
οὐρανόθεν πεδίονδε, κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα,
ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
σκήλει' ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν ἠδὲ μέλεσσιν.
Οὐ δὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνηῶτος·
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
στὰς ἀπάνευθε πυρῆς δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισιν,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ λιτάνευεν
ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκροί

173. ἄνακτι, Achilli; nam Patroclus in comparatione Achillis nequit ἄναξ appellari.

174. μὲν τῶν pro τῶν μέν. — χαλκῷ δηιόων, ne vivi comburerentur.

186. ῥοδόεντι rosarum odore infectum, non ex rosis confectum. A. Goebel.

187. ἀποδρύφοι aoristus est ut ἐρεφεῖν verbi ἐρέπτειν, quoniam praesentia ἀποδρύφειν, ἐρέφειν nulla sunt.

190. πρίν scil. quam Priamus adventaret redempturus. Mox ἀμφὶ περί cum ἴνεσιν jungendum, χρόα objectum est.

ὕλη τε σεύαιτο καήμεναι. ὠκέα δ' Ἶρις
ἀράων ἀίουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.
οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη
βηλῷ ἔπι λιθέῳ. τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
πάντες ἀνήϊξαν, κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος.
ἡ δ' αὖθ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον·
„οὐχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας
ἀθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν.
ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
ἐλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλά,
ὄφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ᾗ ἔνι κεῖται
Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Ἀχαιοί."
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπεβήσετο, τοὶ δ' ὀρέοντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν.
αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι, ὦρτο δὲ κῦμα
πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ. Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,
ἐν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ.
παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
φυσῶντες λιγέως· ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.
ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων,
νυμφίου, ὅς τε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας,
ὣς Ἀχιλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊήν, ἀδινὰ στεναχίζων.
Ἦμος δ' ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται ἠώς,
τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.
οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκόνδε νέεσθαι

201. *εἰλαπίνην* vel *ἐλλαπίνην convivium* ab *ἐλλάπτειν* ut *εἰνάτερες* ex *ἐνναίειν*. Vid. ad *X* 473. Gloss. 2267.

217. *ἔβαλλον* scil. *φυσήμασι* vel *πνοαῖς*, quod in seq. *φυσῶντες* latet. *Ἄμυδις* et *una* et *simul*. Gl. 1056.

Θρηΐκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων.
Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς
κλίνθη κεκμηώς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο·
τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν.
ἕζετο δ' ὀρθωθείς, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
ὀστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
εὖ διαγιγνώσκοντες. ἀριφραδέα δὲ τέτυκται·
ἐν μέσσῃ γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν
ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμίξ, ἵπποι τε καὶ ἄνδρες.
καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ
θείομεν, εἰς ὅ κεν αὐτὸς ἐγὼν Ἄϊδι κεύθωμαι·
τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα,
ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον. ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
εὐρύν θ' ὑψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν ἐμεῖο
δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι·
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ,
ὅσσον ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη·
κλαίοντες δ' ἑτάροιο ἐνηέος ὀστέα λευκὰ
ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν,
ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν.
τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο

244. *κεύθωμαι.* Veterum nonnulli *κλεύθωμαι* ex *κελεύθωμαι* i. e. *παραγένωμαι ὁδεύω*; cf. Lobeck Rhem. p. 92.

246. *ἐπιεικέα τοῖον* i. e. *τοῖον, ἤγουν ἐπιεικέα.* Sensus est: Interea modicum Patroclo tumulum exstruite, posthac quum mea ossa addita erunt, nostrum amborum tumulum tam amplum facitote vos superstites quam reliquorum heroum tumuli sunt.

254. *ἐν κλισίῃσι* pro *ἐν κλισιάων μιᾷ τινι* ut χ 143 *ῥῶγας* pro una de fenestris. Igitur in aliquo tentorio urna in quam Patrocli ossa erant collecta, deponitur et veste obtegitur, donec omnia ad sepulturam praeparata sint. Effoditur interea rotunda scrobs in ipso rogi loco et omne circa spatium saxis cingitur in speciem muri projectis. Mox reportatam e tentorio urnam et in sepulcrum demissam (id quidem factum reticet poeta) humo contegunt clauso-

ἀμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.
χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε, καὶ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα,
νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε τρίποδάς τε
ἵππους θ' ἡμιόνους τε βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα
ἠδὲ γυναῖκας ἐυζώνους πολιόν τε σίδηρον.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα
θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα ἔργα ἰδυῖαν
καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δυωκαιεικοσίμετρον,
τῷ πρώτῳ· ἀτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν
ἑξέτε' ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν·
αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα
καλόν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως·
τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύω χρυσοῖο τάλαντα,
πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκεν.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι.
εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοί,
ἦ τ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
ἴστε γὰρ ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι, Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτούς
πατρὶ ἐμῷ Πηλῆι, ὁ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω καὶ μώνυχες ἵπποι·
τοίου γὰρ κλέος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο,

que sepulcro modicum superstruunt tumulum. Nam *σῆμα* est sepulcrum tumulo insignitum; ideo bis hic usurpatum, primum sepulcrum vel scrobem, deinde insigne vel tumulum denotat. Et *τορνώσαντο σῆμα* nihil aliud est quam *rotundam scrobem fecerunt*, ut ε 249 *ἔδαφος νηὸς τορνώσεται φορτίδος εὐρείης*, quemadmodum *aciem firmare* ambigue dicitur tam is qui *firmam aciem instruit* quam ille qui *infirmam aciem firmiorem reddit*.

270. *ἀμφίθετον*. Errat Schol. D de phiala, *ποτηρίῳ*, cogitans, quae significatio multo post Homerum invaluit. Immo, quod intellexit Schol. A, significatur *γένος τιλέβητος ἐκπέταλον ἐκ παντὸς μέρους δυνάμενον ἔχειν*. Non enim a *πιεῖν* h. vox descendit, sed a *σπᾶν* pro *σπαάλη*. Gloss. 936.

274. *ἐπὶ ἄλλῳ* scil. *ἀγωνοθέτῃ*.

277. *Ποσειδάων .. αὐτούς;* suspiceris *αὐτός*, ipse Neptunus, quippe *ἱπποχάρμης* et *γαιήοχος*. Gloss. 69.

ἠπίου, ὅ σφωιν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.
τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφιν
χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ.
ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατόν, ὅς τις Ἀχαιῶν
ἵπποισίν τε πέποιθε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν."
Ὣς φάτο Πηλείδης, ταχέες δ' ἱππῆες ἔγερθεν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱός, ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο·
τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
ἵππους δὲ Τρῳοὺς ὕπαγε ζυγόν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων.
τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
διογενής, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην τὸν ἑόν τε Πόδαργον·
τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γάρ οἱ ἔδωκεν
Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅ γ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
τὴν ὅ γ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε, μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν.
Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος ἐύτριχας ὁπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
τοῦ Νηληιάδαο· Πυλοιγενέες δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες φέρον ἅρμα. πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστάς
μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ·
„Ἀντίλοχ', ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν
Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν
παντοίας· τῷ καί σε διδασκέμεν οὔ τι μάλα χρεώ·
οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν. ἀλλά τοι ἵπποι
βάρδιστοι θείειν· τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐδὲ μὲν αὐτοὶ
πλείονα ἴσασιν σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.

287. ταχέες pro ταχέως; ut in illo λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.

300. ἰσχανόωσαν. Hermannus ad Aesch. Suppl. 816 h. l. et ϑ 288 verbi alteram formam ἰχανόω, quae legitur P 572, commendat.

ἀλλ' ἄγε δὴ σύ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγησιν ἄεθλα.
μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων ἠὲ βίηφιν·
μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισιν·
μήτι δ' ἡνίοχος περιγίγνεται ἡνιόχοιο.
ἀλλ' ὃς μέν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς
ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει·
ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
αἰεὶ τέρμ' ὁρόων στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ἑ λήθει
ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν,
ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει.
σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
ἕστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ' ὄργυι', ὑπὲρ αἴης,
ἢ δρυὸς ἢ πεύκης. τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ,
λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ
ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ, λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·
ἤ τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνηῶτος,
ἤ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους,
αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐυπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ
ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖιν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσίν.
ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω,
ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι

319. ὅς μὲν demonstrativum est pro ὁ μέν, *alter*. Alii ἄλλος μὲν praeferunt.

323. στρέφει ἐγγύθεν scil. τοὺς ἵππους περὶ τὸ τέρμα, ut Orestes in Soph. El. 720 κεῖνος δ' ὑπ' αὐτὴν ἐσχάτην στήλην ἔχων ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα scil. τῇ στήλῃ.

324. τανύσῃ scil. equos. Sensus est: *peritus auriga non ignarus est, quomodo initio sibi accelerandus sit cursus equorum lori usu*, quomodo temperandus ne justo prius fatiscant. Nam τανύειν pro causativo est medii τανύεσθαι *currere ἐπιτεταμένως*, ut Pind. Ol. VIII, 49. Ὀρσοτρίαινα δ' ἐπ' Ἰσθμῷ ποντίᾳ τάννεν ἅρμα. — Mox ἔχει pro ἀνέχει v. 426 ut Soph. El. 734 ὑστέρας δ' ἔχων πώλους Ὀρέστης.

κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
μή πως ἵππους τε τρώσῃς κατά θ' ἅρματα ἄξῃς,
χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δὲ σοὶ αὐτῷ
ἔσσεται. ἀλλά, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος οὐδὲ παρέλθῃ,
οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι,
Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,
ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε γ' ἔτραφεν ἐσθλοί."
Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήιος ἂψ ἐνὶ χώρῃ
ἕζετ', ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπεν.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐύτριχας ὁπλίσαθ' ἵππους.
ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο.
πάλλ' Ἀχιλεύς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο
Ἀντιλόχου· μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος.
τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
τῷ δ' ἐπὶ Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν. ὕστατος αὖτε
Τυδείδης, ὄχ' ἄριστος ἐών, λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους.
στὰν δὲ μεταστοιχί, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς
τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν
ἀντίθεον Φοίνικα, ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,
ὡς μεμνέῳτο δρόμου καὶ ἀληθείην ἀποείποι.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποιιν μάστιγας ἄειραν,
πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν
ἐσσυμένως. οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
νόσφι νεῶν, ταχέως· ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη

341. ἄξῃς commate a seqq. diremi, ut ἔσσεται quoque a μή πως pendeat.

345. οὐδέ liberius dictum pro ἤ παρέλθῃ aut pro οὐδ' ἔσθ' ὅς κε παρέλθῃ.

350. ἑκάστου πείρατα id est: ὡς ἕκαστον περαίνεται, *viam ac rationem quidque exsequendi.*

352. ἐν δέ scil. κυνέῃ ut *H* 176 ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος. Hic autem ἐβάλοντο dictum, quia suam quisque sortem in galeam injecit, ut ξ 209.

365. νόσφι νεῶν *a navibus* et mari, terram versus, ita ut naves *a tergo* haberent. Nam νόσφιν ex νώτοφιν, ἀπὸ νώτου ortum videtur; nam ea curriculi pars unde emittebantur currus, ad naves et mare erat. Ergo certatores a mari, νόσφι νεῶν, provehebantur et versus mare, ἐφ' ἁλός v. 374 revehebantur. — ταχέως post ὦκα tautolo-

ἵστατ᾽ ἀειρομένη ὥς τε νέφος ἠὲ θύελλα,
χαῖται δ᾽ ἐρρώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.
ἅρματα δ᾽ ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,
ἄλλοτε δ᾽ ἀίξασκε μετήορα. τοὶ δ᾽ ἐλατῆρες
ἕστασαν ἐν δίφροισι, πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου
νίκης ἱεμένων· κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἵπποις, οἱ δ᾽ ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
'Αλλ᾽ ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι
ἂψ ἐφ᾽ ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου
φαίνετ᾽, ἄφαρ δ᾽ ἵπποισι τάθη δρόμος. ὦκα δ᾽ ἔπειτα
αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
τὰς δὲ μετ᾽ ἐξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι,
Τρώιοι, οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ᾽ ἔσαν ἀλλὰ μάλ᾽ ἐγγύς·
αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐίκτην,
πνοιῇ δ᾽ Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ᾽ ὤμω
θέρμετ᾽· ἐπ᾽ αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
καί νύ κεν ἢ παρέλασσ᾽ ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος 'Απόλλων,
ὅς ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλεν μάστιγα φαεινήν.
τοῖο δ᾽ ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο,
οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
οἱ δέ οἱ ἐβλάφθησαν ἄνευ κέντροιο θέοντες.
οὐδ᾽ ἄρ᾽ 'Αθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ᾽ 'Απόλλων
Τυδείδην, μάλα δ᾽ ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν,
δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ᾽ ἵπποισιν ἐνῆκεν.
ἡ δὲ μετ᾽ 'Αδμήτου υἱὸν κοτέουσ᾽ ἐβεβήκει,
ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν· αἱ δέ οἱ ἵπποι
ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ᾽ ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.

gum quidem, non tamen suspectum est. — Mox ἵστατο pro ἐξίστατο.

374. ἐφ᾽ ἁλός *versus mare* ut *E* 700 οὔτε ποτὲ προτρέποντο ἐπὶ νηῶν γ 171 νεοίμεθα νήσου ἔπι Ψυρίης. Vid. ad v. 365. Mox ἄφαρ est *statim et subito;* nam adhuc temperaverant aurigae cursum equorum. Qui *perpetuo* vertere maluerunt, parum respexere vim aoristi: *intendi coeptus est.* Gloss. 968.

376. ἔκφερον *effusis habenis festinabant* ut v. 758. Etiam Soph. Oed. C. 1424 ἐς ὀρθὸν ἐκφέρει μαντεύματα *acceleratio* eventus significatur.

383. κοτέσσατο. Nam Eumeli equas, quas cursu superare tum nitebatur Diomedes, ipse Apollo aluerat; vid. *B* 766.

393. ἐλύσθη *curvatus* est temo, prae-

αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη στόμα τε ῥῖνάς τε,
θρυλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι· τὼ δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Τυδείδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος· ἐν γὰρ Ἀθήνη
ἵπποις ἧκε μένος καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν.
τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.
Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
„ἔμβητον καὶ σφῶι· τιταίνετον ὅττι τάχιστα.
ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔ τι κελεύω,
Τυδεΐδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη
νῦν ὤρεξε τάχος καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν·
ἵππους δ' Ἀτρείδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
καρπαλίμως, μὴ σφῶιν ἐλεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη θῆλυς ἐοῦσα. τίη λείπεσθε, φέριστοι;
ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
οὐ σφῶιν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
ἔσσεται, αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέι χαλκῷ,
αἴ κ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα.
ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι ἠδὲ νοήσω,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι, οὐδέ με λήσει."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
μᾶλλον ἐπεδραμέτην ὀλίγον χρόνον. αἶψα δ' ἔπειτα
στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ἴδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης.
ῥωχμὸς ἔην γαίης, ᾗ χειμέριον ἀλὲν ὕδωρ
ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα.
τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος ἁματροχιὰς ἀλεείνων.
Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους

gnanter pro *ἐπικρούων γαῖαν ἐλύσθη*, ut Ω 510 Priamus *προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς*, coll. ι 433. Gloss. 458. Et *ἀμφὶς ὁδοῦ* *seorsum a recta via* vel declinantes de via ut ξ 352 *μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.*

398. De *μώνυχες* vid. ad *E* 236.

403. *ἔμβητον* militare vocabulum unde *ἐμβατήρια* Tyrtaei nomen habent, quo jocose equos ad *currendum* instigat ut belli dux pedites ad *incedendum*. Eur. El. 113 *ἔμβα*.

ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.
Ἀτρείδης δ' ἔδδεισε καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγεγώνει·
„Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι. ἀλλ' ἄνεχ' ἵππους·
στεινωπὸς γὰρ ὁδός, τάχα δ' εὐρυτέρῃ παρελάσσεις,
μή πως ἀμφοτέρους δηλήσεαι ἅρματι κύρσας."
Ὣς ἔφατ', Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνεν
κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀίοντι ἐοικώς.
ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται,
ὅν τ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ πειρώμενος ἥβης,
τόσσον ἐπεδραμέτην. αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρείδεω· αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
μή πως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι,
δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐυπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.
τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
„Ἀντίλοχ', οὔ τις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
ἔρρ', ἐπεὶ οὔ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι Ἀχαιοί.
ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὧς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον."
Ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
„μή μοι ἐρύκεσθον μηδ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ.
φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα
ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
μᾶλλον ἐπεδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.
Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
ἵππους· τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
πρῶτος δ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἐφράσαθ' ἵππους·
ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ,
τοῖο δ' ἄνευθεν ἐόντος ὁμοκλητῆρος ἀκούσας
ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προύχοντα,
ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ

430. *ὡς* redundat: nam duae locutiones in unam coaluere: *ὡς οὐκ ἀίων* et *οὐκ ἀίοντι ἐοικώς*.

431. *οὖρα*. Descendit hoc vocabulum a radice *ὄρνυμαι*; sed prorsus diversum homonymum *οὖρον*, urina, et caeterae voces collectae in Gloss. 9. 2309.

437. *περί*. Suspicor *πέρι vehementer* ut *ἐπειγόμενός περ ἄρηος* *T* 142 et *ὁδοῖο* *α* 309.

λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠύτε μήνη.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι ἦε καὶ ὑμεῖς;
ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται· αἱ δέ που αὐτοῦ
ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν.
ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας,
νῦν δ' οὔ πῃ δύναμαι ἰδέειν· πάντῃ δέ μοι ὄσσε
Τρωικὸν ἂμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι.
ἦε τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδ' ἐδυνάσθη
εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας;
ἔνθα μιν ἐκπεσέειν ὀίω σύν θ' ἅρματα ἆξαι,
αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἔγωγε
εὖ διαγιγνώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνήρ
Αἰτωλὸς γενεήν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει,
Τυδέος ἱπποδάμου υἱός, κρατερὸς Διομήδης."
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπεν Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας·
„Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δέ τ' ἄνευθεν
ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται.
οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι τοσοῦτον,
οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε·
ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι. οὐδέ τί σε χρή
λαβραγόρην ἔμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι.
ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι αἳ τὸ πάρος περ,
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκεν."
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἶαν νεῖκος ἄριστε, κακοφραδές — ἄλλα τε πάντα

461. *κεῖσε* scil. *τρέχουσαι.*

466. *σχεθέειν* scil. *ἵππους.* Et *οὐκ ἐτύχησε* scil. *τοῦ εὖ ἑλίξαι; an cum convertit equos, non recte convertit?*

474. *πάρος* scil. *τῆς τύχης ante eventum*, quod plene legitur Soph. Trach. 724 *τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.* — Mox suspicor *αἱ δ' ἔτ' ἄνευθεν* pro *αἱ δέ τ' ἄνευθεν.*

483. *ἄλλα τε* objectum est verbi *δεύεαι*, quod rite cum accusativo struitur ut Ω 385 *οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν* Θ 136 *οὐδέ τι ἥβης δεύεται* coll. δ 264 Λ 468 Β 709

δεύεαι — Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
δεῦρό νυν, ἢ τρίποδος περιδώμεθον ἠὲ λέβητος,
ἴστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω,
ὁππότεραι πρόσθ' ἵπποι, ἵνα γνώῃς ἀποτίνων."
Ὣς ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας
χωόμενος χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν.
καί νύ κε δὴ προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ κατέρυκεν·
„μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν,
Αἶαν Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.
καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον, ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράασθε
ἵππους· οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
ἐνθάδ' ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ἕκαστος
ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι οἵ τε πάροιθεν."
Ὣς φάτο, Τυδείδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,
μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον.
αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε
ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τι πολλὴ
γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
ἐν λεπτῇ κονίῃ· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.
στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς
ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,

*N*786 *Y*122; ac saepius omisso *τι* cum genitivo partitivo. *Ἀργείων* autem, *inter Argivos*, ex *νεῖκος ἄριστε* pendet; quare parenthesin statui, in qua *ἄλλα γε* vel *ἄλλα δέ* suspicor cum Heynio. — *κακοφραδές conviciator*, quoniam Idomeneus ipse *λαβραγόρης* audierat. Gloss. 950.

485. *τρίποδος pignore tripodis certemus*, ut *ψ* 78 *ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς, memet ipsam pro pignore paciscar*. Alibi *περί* etiam genitivo additur ut Aristoph. Eqq. 792 *περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι*. Ratio locutionis obscura est. Arcessit autem Idomeneus ad se Ajacem, ad sanciendum jungendis dextris pactum, ut *X* 254 *ἀλλ' ἄγε δεῦρο, θεοὺς ἐπιδώμεθα*.

486. *ἴστορα* testem, conscium pacti, non arbitrum. Vid. ad *Σ* 501.

κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν. οὐδ' ἐμάτησεν
ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον,
δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα
καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν· ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀντίλοχος Νηλήιος ἤλασεν ἵππους,
κέρδεσιν, οὔ τι τάχει γε παραφθάμενος Μενέλαον.
ἀλλὰ καὶ ὥς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους.
ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥά τ' ἄνακτα
ἕλκῃσιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφιν·
τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
οὐραῖαι· ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει — οὐδέ τι πολλή
χώρη μεσσηγύς — πολέος πεδίοιο θέοντος·
τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
λείπετ'. ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο,
ἀλλά μιν αἶψα κίχανεν· ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠύ
ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης, καλλίτριχος Αἴθης.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισιν,
τῷ κέν μιν παρέλασσ' οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
αὐτὰρ Μηριόνης θεράπων ἐὺς Ἰδομενῆος
λείπετ' ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν·
βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι.
υἱὸς δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
ἕλκων ἅρματα καλά, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
στὰς δ' ἄρ' ἐν Ἀργείοις ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
„λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους.
ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον, ὡς ἐπιεικές,

513. *ὑφ' ἵππους.* Suspicor *ὕφ' ἵππους.*

521. *θέοντος* ex *ἄγχι* pendet, quare parenthesin statui.

531. *ἥκιστος lentissimus*, non omnium sed quinque concertatorum, nec omnino in bello proelioque, sed in curriculo tantum. Cognata sunt vocabula *ἦκα*, *ἀκαλός*, non cognata *ἧσσον ἥκιστα*. Gloss. 201. — Ad *πανύστ. ἄλλων* cf. *A* 505 *B* 674 *M* 104.

533. *πρόσσοθεν a fronte.* Nam Eumelus jugo equorum fracto per Minervam v. 392, sua ipse manu equos ducebat eorumque capitibus adstans retrorsum flagrum vibrabat. Gloss. 2466.

δεύτερ᾽· ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευεν.
καί νύ κέ οἱ πόρεν ἵππον — ἐπῄνησαν γὰρ Ἀχαιοί —
εἰ μὴ ἄρ᾽ Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
Πηλείδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ᾽ ἀναστάς·
„ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴ κε τελέσσῃς
τοῦτο ἔπος· μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
τὰ φρονέων ὅτι οἱ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ᾽ ἵππω
αὐτός τ᾽ ἐσθλὸς ἐών. ἀλλ᾽ ὤφελεν ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι· τό κεν οὔ τι πανύστατος ἦλθε διώκων.
εἰ δέ μιν οἰκτείρεις καί τοι φίλος ἔπλετο θυμῷ,
ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολύς, ἔστι δὲ χαλκός
καὶ πρόβατ᾽, εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ καὶ μώνυχες ἵπποι·
τῶν οἱ ἔπειτ᾽ ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ᾽ αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
τὴν δ᾽ ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ᾽ αὐτῆς πειρηθήτω
ἀνδρῶν ὅς κ᾽ ἐθέλῃσιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι."
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς
χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντίλοχ᾽, εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω.
δώσω οἱ θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων,
χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο

538. *δεύτερα* pluralis appositus est singulari *ἀέθλιον* v. 297 *τὴν δῶκε Ἐχέπωλος δῶρα.*

542. *δίκῃ* pro *δικαιώματι*, *δικανικῶς*; *juris actione* vel *jurgans*; non *δικαίως* quasi poeta suum de justitia facti judicium narrationi interponat. Gloss. 2037.

545. Hujus versus pro interpunctione varius erit sensus. Aut enim nominativi *ταχέ᾽ ἵππω αὐτός τε* conjungendi et dativo *οἱ* ita adnexi sunt quasi praecedat *ὅτι βλάβεν ἅρματα* sicut σ 282 *κὰδ δ᾽ ἄχος οἱ χύτο ταρβήσας*, ut constans et integra oratio haec fere esset: *ὅτι οἱ ἐβλάβη ἅρματα, καίπερ ταχέων τῶν ἵππων ἐόντων αὐτοῦ τε ἐσθλοῦ ἐόντος.* Nam equi Eumeli non sunt laesi, sed a velocitate pariter praemio digni atque auriga a peritia. Aut si quis *καὶ ταχέ᾽ ἵππω* cum *ἅρματα* conjungere mavult quam cum seq. *αὐτός*, ei *αὐτός γε* emendandum est quam emendationem Naegelsbacus commendat ad Γ 211. Fortasse autem domum post *αὐτός τε* interpungendum.

547. *τὸ* scil. *ποιήσας*; nisi forte corrigendum *τῷ κ᾽ οὔτι.*

ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται."
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ
οἰσέμεναι κλισίηθεν· ὁ δ' ᾤχετο καί οἱ ἔνεικεν.
[Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.]
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων,
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τ' ἐκέλευσεν
Ἀργείους. ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς·
„Ἀντίλοχε πρόσθεν πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας.
ᾔσχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετήν, βλάψας δέ μοι ἵππους,
τοὺς σοὺς πρόσθε βαλών, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
ἀλλ' ἄγετ', Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ,
μή ποτέ τις εἴπῃσιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
‚Ἀντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χείρονες ἦσαν
ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε βίῃ τε.'
εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔ τινά φημι
ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται.
Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ἣ θέμις ἐστίν,
στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος, αὐτὰρ ἱμάσθλην
χερσὶν ἔχων ῥαδινήν, ᾗ περ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες,
ἵππων ἁψάμενος γαιήοχον ἐννοσίγαιον
ὄμνυθι μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι."
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

571. *ἀρετήν* hic ut plerumque *artem* et peritiam et prudentiam significat non ut post Homerum *virtutem* et fortitudinem. Gloss. 536.

574. *ἐς μέσον* scil. *στάντες* ita ut neutris propiores neutri parti opem feratis; denique ut sine ira et studio judicetis. Herodot. 8, 22 *ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε neutris favete.*

579. *εἰ δ'*, sc. *ἄξεις*, *ἄγε*, brachylogia non ellipsis est; Gl. 47; Red. u. Aufs. 2, 189. — Mox *ἰθεῖα* scil. *ἡ δίκη*, *judicium, sententia.* Id nomen ex verbo *δικάσω* repetendum. *Π* 542 *Σαρπηδὼν Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ* *Σ* 508 *τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴποι.*

584. *ἐννοσίγαιον*, ut per creatorem equi et praesidem certaminum equestrium. Est enim *ἵππιος, ἐλατήρ, ἵππαρχος*. Ipsum nomen *γαιήοχος* non *terras cingentem* sed *curru gestientem, ὄχοις γαίοντα* significat, ut *ἱππιοχάρμης* *Ω* 257. Vid. ad *Ι* 183.

„ἄνσχεο νῦν· πολλὸν γὰρ ἔγωγε νεώτερός εἰμι
σεῖο, ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
οἶσθ' οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσιν·
κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη· ἵππον δέ τοι αὐτός
δώσω, τὴν ἀρόμην. εἰ καί νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
μεῖζον ἐπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
βουλοίμην ἢ σοί γε, διοτρεφές, ἤματα πάντα
ἐκ θυμοῦ πεσέειν καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός."
Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱός
ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου. τοῖο δὲ θυμός
ἰάνθη ὡς εἴ τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι·
ὣς ἄρα σοί, Μενέλαε, μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντίλοχε, νῦν μέν τοι ἐγὼν ὑποείξομαι αὐτός
χωόμενος, ἐπεὶ οὔ τι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων
ἦσθα πάρος· νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη.
δεύτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν.
οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν·
ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ' ἔπαθες καὶ πόλλ' ἐμόγησας,
σός τε πατὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀδελφεός, εἵνεκ' ἐμεῖο·
τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
δώσω ἐμήν περ ἐοῦσαν, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε
ὡς ἐμὸς οὔ ποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής."
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
ἵππον ἄγειν· ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα.

587. *ἄνσχεο boni consule* idem est quod mox *ἐπιτλήτω κραδίη*. Utrumque conjungitur *A* 586 *τέτλαθι μῆτερ ἐμὴ καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ*.

595. *ἀλιτρός* scil. *si pejerem*. Nam si jurarem quod jurare me jubes, pejerarem. Ergo *δόλῳ* (id est *astu*, *κέρδεσιν* *ψ* 515, non *dolo*) praeverterat Antilochus Menelaum, cogendo eum ut is sponte equos suos retineret, ni ambos perire vellet; vid. v. 515. 428.

599. *φρίσσουσιν*. Suspicor *φρίσσωσιν* ut *M* 286 *ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος*.

603. *παρήορος corruptus*. Aesch. Pr. 363 *ἀχρεῖον καὶ παρήορον δέμας*. Archiloch. Fr. 88 *τίς σὰς παρήειρε φρένας*. Radicem autem habet *ἐείρω* *εἴρω* ut *συνήορος*; vid. ad *Π* 156, ubi alia significatione legitur.

Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύω χρυσοῖο τάλαντα
τέτρατος, ὡς ἔλασεν. πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον,
ἀμφίθετος φιάλη· τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεύς
Ἀργείων ἀν' ἀγῶνα φέρων, καὶ ἔειπε παραστάς·
„τῆ νῦν, καὶ σοὶ τοῦτο, γέρον, κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτόν
ὄψει ἐν Ἀργείοισι. δίδωμι δέ τοι τόδ' ἄεθλον
αὔτως· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσιν
θεύσεαι· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.“
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδ' ἔτι χεῖρες
ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοί
Βουπρασίῳ, παῖδες δ' ἔθεσαν βασιλῆος ἄεθλα.
ἔνθ' οὔ τίς μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ', οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν
οὔτ' αὐτῶν Πυλίων οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα Ἤνοπος υἱόν,
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη·
Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον ἐσθλὸν ἐόντα,
δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε καὶ Πολύδωρον.
οἴοισίν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
πλήθει πρόσθε βαλόντες, ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
οὕνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
οἱ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν.

615. *ὡς ἔλασεν* scil. *τέτρατος*; sic ut quartus in cursu pervenerat, ita quartus praemium accepit, quartum.

620. *ὄψει* scil. *αὖθις*, quod plerumque omittitur, ut partic. *rursus* apud Horatium Sat. 2, 6, 60: o rus, quando ego te adspiciam.

639. *πλήθει*, *numero* quia duo erant aurigandi munera inter se partientes; ut *turba* ap. Quintil., Virgil. all. usurpatur pro multitudine. — *πρόσθε βαλόντες* scil. *ἵππους*. Soph. El. 740 *τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἅτερος κάρα προβάλλων ἱππικῶν ὀχημάτων.*

ὥς ποτ᾽ ἔον· νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
ἔργων τοιούτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
πείθεσθαι, τότε δ᾽ αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
ἀλλ᾽ ἴθι καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτερέιζε.
τοῦτο δ᾽ ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,
ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέος, οὐδέ σε λήθω
τιμῆς ἧς τέ μ᾽ ἔοικε τετιμῆσθαι μετ᾽ Ἀχαιοῖς.
σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ᾽ ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν."
Ὣς φάτο, Πηλείδης δὲ πολὺν καθ᾽ ὅμιλον Ἀχαιῶν
ᾤχετ᾽, ἐπεὶ πάντ᾽ αἶνον ἐπέκλυε Νηλείδαο.
αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα.
ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ᾽ ἐν ἀγῶνι
ἑξέτε᾽ ἀδμήτην, ἥ τ᾽ ἀλγίστη δαμάσασθαι.
τῷ δ᾽ ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον.
στῆ δ᾽ ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥ περ ἀρίστω,
πὺξ μάλ᾽ ἀνασχομένω πεπληγέμεν. ᾧ δέ κ᾽ Ἀπόλλων
δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί,
ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κλισίηνδε νεέσθω·
αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον."
Ὣς ἔφατ᾽, ὤρνυτο δ᾽ αὐτίκ᾽ ἀνὴρ ἠύς τε μέγας τε
εἰδὼς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός,
ἅψατο δ᾽ ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε·
„ἆσσον ἴτω ὅς τις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον·
ἡμίονον δ᾽ οὔ φημί τιν᾽ ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν
πυγμῇ νικήσαντ᾽, ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος.
ἦ οὐχ ἅλις ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ᾽ ἄρα πως ἦν

646. *καὶ* est *etiam*; nam *ἀσυνδέτως* imperativi adnecti solent imperativis *ἴθι* vel *ἄγε*. Ut filii Amaryncei patrem honoraverint ita Achilles etiam sodalem honorare jubetur. Eadem ratio est *Ω* 337 *σ* 171 *ἀλλ᾽ ἴθι, καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο*: age quod mihi, idem etiam filio dic.

648. *ἐνηέος* brachylogice pro *ἐνηὴς ἐνηέος*. Ex his omissum est id quod majus pondus habet. Vid. ad *T* 152 *X* 389.

660. *Ἀπόλλων* ut qui praeses habeatur pugilatus posteaquam Phorbanta, pugilem insolentissimum et qui diis quoque se aequiparaverat, vicit et interfecit. Ita narravere cyclici poetae.

670. *ἐπιδεύομαι*. Quo jure *imbellem* ad proelia semet ipse profiteatur Epe-

ἐν πάντεσσ᾽ ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω σύν τ᾽ ὀστέ᾽ ἀράξω.
κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ᾽ ἀολλέες αὖθι μενόντων,
οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα."
  Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο, ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
ὅς ποτε Θήβασδ᾽ ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
τὸν μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο
θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ᾽ αὐτῷ βούλετο νίκην.
ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
δῶκεν ἱμάντας ἐυτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
ἄντα δ᾽ ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ᾽ ἄμφω
σύν ῥ᾽ ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ᾽, ἔρρεε δ᾽ ἱδρώς
πάντοθεν ἐκ μελέων. ἐπὶ δ᾽ ὤρνυτο δῖος Ἐπειός,
κόψε δὲ παπτήναντα παρήιον· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτι δήν
ἑστήκειν — αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα —
ὡς δ᾽ ὅθ᾽ ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθύς
θίν᾽ ἐν φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν,
ὣς πληγεὶς ἀνέπαλτ᾽. αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειός
χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ᾽ ἀμφέσταν ἑταῖροι,
οἵ μιν ἄγον δι᾽ ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν
αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ᾽ ἑτέρωσε·
κὰδ δ᾽ ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες,

us, homo robustissimus idemque artifex equi Trojani, non discitur ex Iliade; nam hoc uno loco nominatur. — Mox ἦν aoristus est gnomicus.

686. ἀνασχομένω scil. χεῖρας, quod ex χερσίν mutuandum.

691. ἑστήκειν scil. Euryalus. Sensus est: Pugno Epei ictus Euryalus non amplius diu stetit, (nam totius corporis membra debilitata erant) sed exiluit ut piscis. In his αὐτοῦ genitivus est, non adverbium; nam αὐτός *ipse* vel universum ejus corpus, distinguitur ab ejusdem παρηίῳ, quod solum erat ictum. Et ἀνέπαλτο ab ἀναπάλλεσθαι ductum est, non ab ἀνεφάλλεσθαι.

αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.
Πηλεΐδης δ' αἶψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς,
τῷ μὲν νικήσαντι μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην,
τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί·
ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκεν,
πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα, τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθον."
ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίστατο, κέρδεα εἰδώς.
ζωσαμένω δ' ἄρα τὼ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν
ὡς ὅτ' ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων.
τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ἑλκόμενα στερεῶς· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς,
πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον· οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
νίκης ἱέσθην τρίποδος πέρι ποιητοῖο.
οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι οὔδει τε πελάσσαι,
οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἤ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ· τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει."
Ὣς εἰπὼν ἀνάειρε. δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς·
κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεύς
κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονός, οὐδέ τ' ἄειρεν,

712. ὡς ὅτε scil. ἀλλήλων λαμβάνετον; ut saepius ὡς εἰ.

720. ἔχεν pro ἀντεῖχεν. Vid. ad X 474.

727. ἔπεσ', Schol. ἔβαλε quod praetulit Baeumleinius. De synonymis θηεῖσθαι θαμβεῖν etc. vid. Gl. 2488.

ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
καί νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ κατέρυκεν·
„μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσιν·
νίκη δ' ἀμφοτέροισιν· ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
ἔρχεσθ', ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
καί ῥ' ἀπομορξαμένω κονίην δύσαντο χιτῶνας.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
ἀργύρεον κρητῆρα, τετυγμένον· ἓξ δ' ἄρα μέτρα
χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
πολλόν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν·
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
στῆσαν δ' ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν·
υἷος δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκεν
Πατρόκλῳ ἥρωι Ἰησονίδης Εὔνηος.
καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὗ ἑτάροιο,
ὅς τις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο·
δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ,
ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ' ἔθηκεν.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε."
ὣς ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱός
Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα.
[στὰν δὲ μεταστοιχί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.]
τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα

735. *ἐρείδεσθον* non pro *ἐρίζετε* nec lucta vel ullo certaminis genere dictum, sed: *ne porro corpus intendite*, tam generali sensu quam *niti*.

745. *στῆσαν* scil. *τὴν νῆα* ut τ 188 *στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ*. Saepius plene, ut δ 582 *στῆσα νέας* coll. ξ 258. — *ἐν λιμένεσσι* h. e. *in uno de pluribus portubus* Lemni ubi Thoas regnabat; Ξ 230 *Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε, πόλιν θείοιο Θόαντος*. Vid. ad v. 254. — *Εὔνηος* de quo *H* 468.

758. *νύσσης*. Ita aut *ἄφεσις* quaelibet vocatur aut eadem illa *νύσσα* v. 332 tunc pro *ἀφέσει* currentium fuit, aut est meta ultima, ut alibi, quam

ἔκφερ' Ὀιλιάδης, ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεύς
ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐυζώνοιο
στήθεός ἐστι κανών, ὅν τ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ
πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει
στήθεος· ὡς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν, αὐτὰρ ὄπισθεν
ἴχνια τύπτε πόδεσσι πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι·
κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀυτμένα δῖος Ὀδυσσεύς
αἰεὶ ῥίμφα θέων. ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί
νίκης ἱεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.
ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεύς
εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ὃν κατὰ θυμόν·
„κλῦθι, θεά. ἀγαθή μοι ἐπίρροθος ἐλθὲ ποδοῖιν."
ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξασθαι ἄεθλον,
ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων — βλάψεν γὰρ Ἀθήνη —
τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,
οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο στόμα τε ῥῖνάς τε.
κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ὡς ἦλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας.
στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,
ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τὸ πάρος περ
μήτηρ ὣς Ὀδυσῆι παρίσταται ἠδ' ἐπαρήγει."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήιον ἔκφερ' ἄεθλον
μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„εἰδόσιν ὔμμ' ἐρέω πᾶσιν, φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν
ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους.

superare debebant currentes. Hoc si est, omisit poeta ineuntis certaminis mentionem, satis habens memorasse quid post superatam metam factum esset, cum summa vi niterentur currentes cf. 763.

761. *στήθεος* ex *ἄγχι* pendet quod ex praecedentibus repetendum.

770. *ἐπίρροθος* proprie: *instigatrix*, ut Δ 390. Minerva autem h. l. precibus Ulyxis exauditis ultro adjutrix existit corroborandis et levandis ejus artubus. Gloss. 979.

Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν,
οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων·
ὠμογέροντα δέ μίν φασ' ἔμμεναι· ἀργαλέον δέ
ποσσὶν ἐριδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ."
Ὣς φάτο, κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.
τὸν δ' Ἀχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
„Ἀντίλοχ', οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος,
ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω."
ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥ περ ἀρίστω,
τεύχεα ἑσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ἑλόντε,
ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλου πειρηθῆναι.
ὁππότερός κε φθῇσιν ὀρεξάμενος χρόα καλόν,
ψαύσῃ δ' ἐνδίνων διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον

790. *προτέρης γενεῆς* utpote tricesimum annum cgressus.

792. *ἐριδήσασθαι.* Suspicor *ἐρειδήσασθαι*, eodem sensu quo v. 735 *ἐρείδεσθε* non ut alibi *ἐριδαίνειν*, *ἐρίζειν*, *certare*. Potnit *ἐρειδέω* pro *ἐρείδω* dici, ut *μαχέομαι χηδέω* pro *μάχομαι κήδω*. Verisimilins boc est quam poetam *ι* verbi *ἐριδαίνειν* contra usum produxisse. Eximitur hoc versu Achilles numero Achivorum, usque etiam opponitur. Quippe *Ἀχαιοί* ii proprie dicuntur, qui Agamemnoni etiam domi obnoxii sunt ut Ajax Telamonius, Ulysses, Diomedes. Achilles autem ut Myrmido, Ajax Oilei ut Locrus *Πανέλληνες* erant qui *B* 530 diserte ab *Ἀχαιοῖς* distinguuntur, voluntarii socii Agamemnonem secuti ad bellum. Ergo sensus Antilochi bic est: Vicit Ulysses, *Ἀχαιὸς ἀνήρ*, Ajacem *Λοκρὸν καὶ Ἕλληνα ἄνδρα*, cum gandio Achivorum, Ulyssi ut suo faventium. Victus ille Ajax *ὠμογέρων* quidem et *ταχύς* esse dicitur, sed difficile est *Ἕλλησι*, velocitate aemulari *Ἀχαιούς*, praeterquam Achilli. Nibilominus alibi Achilles quoque *Ἀχαιοῖς* accensetur ac potius *Παναχαιοῖς*.

806. *ἐνδίνων* vox semel lecta videtur ab *ἔνδον* ducta ut *ἐντόσθια* ab *ἔντοσθε*, significatque *viscera* sive omnia quae sunt cutem inter et ossa. Sed mirum quod non sequitur quod exspectatur *μέλανος αἵματος*, sed accusativus ut *K* 298 *ἄμ φόνον ἄν νέκυας, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα*. An dices attractum esse genitivum a propiore accusativo? Aristarchus versum damnavit.

807. *τόδε φάσγανον.* Id haud du-

καλὸν Θρηΐκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων·
τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήια ταῦτα φερέσθων·
[καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομεν ἐν κλισίῃσιν.]"
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ἂν δ' ἄρα Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
δεινὸν δερκομένω· θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τρὶς μὲν ἐπήιξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν.
ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην
νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν· ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ·
Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο
αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδδείσαντες Ἀχαιοί
παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκεν μέγα φάσγανον ἥρως
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐυτμήτῳ τελαμῶνι.
Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος·
ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,

hic tum maxime lateri adhaerens ipse gestabat; alioquin hoc quoque praemium cum caeteris in medium apportavisset.

817. *ἐπήιξαν* scil. *ἀποσταδόν*, *eminus* pugnando, terna missilia jacientes. Ea notio e contraria *σχεδόν* mutuanda est, quod brachylogiae jure fieri licet Eur. Phoen. 414. *εὖ πράσσε [καὶ τὰ φίλων ἔσται τι]· τὰ φίλων δ' οὐδὲν ἢν τις δυστυχῇ.* Sed verba *ἐπαΐσσειν* et *ὁρμᾶσθαι* nihil h. l. inter se differunt.

821. *κῦρε cervices petebat* iteratis ictibus; est imperfectum conatus, ut praesens π 432 *παῖδά τ' ἀποκτείνεις* et Terent. Ad. IV, 2, 19. *Ctesipho me pugnis usque occidit.*

823. *ἀέθλια ἶσα.* Victori Achilles gladium Asteropaei destinaverat praemium. Atqui neuter certantium alterum vulneraverat; uterque dignus pari praemio judicatus erat arbitrio spectantium. Ergo Achilles et Ajaci promissum victori futuro gladium et Diomedi par pretio praemium ante non propositum tradidit, ambos denique Sarpedonis arma ut commune bonum reportare jussit. Sed ante *αὐτάρ* versiculum excidisse suspicor, talem fere: *ἔνθ' Αἴας ἔλαβεν τό γε φάσγανον ἀργυρόηλον.*

826. *αὐτοχόωνον suapte vi fusum*, non ope *χοάνου*. Erat haud dubie **ferrum meteoricum**, ex quo Eetion tanquam ex *διιπετεῖ* miraculo *σόλον* fabricatus erat. Talia miracula commemora-

τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσιν.
στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
„ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροί,
ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτούς
χρεώμενος· οὐ μὲν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου
ποιμὴν οὐδ' ἀροτὴρ εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει."
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης καὶ δῖος Ἐπειός.
ἑξείης δ' ἵσταντο, σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειός,
ἧκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
[χειρὸς ἄπο στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντων.]
ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνήρ,
ἡ δέ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας·
τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε· τοὶ δ' ἐβόησαν.

vit Al. Humboldt in Cosmo T. I p. 125. 398, hujus antiquissimi exempli non gnarus. Gloss. 2071.

832. *πολλόν*. Suspicor *πολλοί*; *etiamsi plurimos procul hinc*, domi, in Graecia, *fertiles agros habeat.* Nibil enim hic interest ad rem, quam procul agri ejus siti sint, quamvis apta sit eadem longinquitatis exaggeratio *δ* 811 *ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις*. Qui explicant in longum extentos *agros*, ii sententiae quidem consulunt, refragante tamen usu loquendi. Nam *ἀπόπροθι* nibil aliud significat quam *procul*. *δ* 757 *ε* 80 *ι* 18. 35.

833. *ἕξει*. Sensus est: integrum quinquennium hunc *σόλον* habebit et utetur, sic ut quoties vel pastor vel arator ferro egebit hinc sumere affatim liceat; vel: in quinquennium satis ferri suppeditabit possessori. *παρέξει* scil. *ὁ σόλος*.

840. *γέλασαν*. Gaudio, opinor, et admiratione elati, quod Epeus pro suis corporis viribus tantam ferri molem non majore difficultate quam globulum circumageret. An irridebant, quod nescio quid inepti in tractando disco admitteret? Non credo; nam pugil quoque praeter festivam dicam an vanam gloriationem nihil non laudabile fecerat idem Epeus v. 665—699.

845. *καλαύροπα pedum*, quod pastores jaculari solebant ad coercenda vel deterrenda armenta, ut Theocr. IV, 44 *βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία*. Compositione ortum est vocc. *καλαὴ ῥώψ* vel *καλαὸν ῥόπαλον aridus fustis*. Gl. 2104.

847. *ἀγῶνος* de toto spatio ad jacu-

ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῇσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
κὰδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας δέκα δ' ἡμιπέλεκκα,
ἱστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρῴροιο
τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν
λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδός, ἧς ἄρ' ἀνώγει
τοξεύειν. „ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
πάντας ἀειράμενος πελέκεας οἶκόνδε φερέσθω·
ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ, ὄρνιθος ἁμαρτών, —
ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος — ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα."
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,
ἂν δ' ἄρα Μηριόνης θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος.
κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν. αὐτίκα δ' ἰὸν
ἧκεν ἐπικρατέως, οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
ὄρνιθος μὲν ἅμαρτε· μέγηρε γάρ οἱ τό γ' Ἀπόλλων·
αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα, τῇ δέδετ' ὄρνις·
ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἤϊξε πρὸς οὐρανόν, ἡ δὲ παρείθη
μήρινθος ποτὶ γαῖαν· ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.
σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
τόξον· ἀτὰρ δὴ ὀϊστὸν ἔχεν πάλαι, ὡς ἴθυνεν.
αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
ὕψι δ' ὑπὸ νεφέων εἶδε τρήρωνα πέλειαν·
τῇ ῥ' ὅ γε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην,
ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος. τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ

landum dato intelligendum; ejus terminos ultimos Polypoetis jactus non aequavit solum, sed tam longe superavit etiam quam pedum pastorale solet volare. Genitivus ex ὑπέρ pendet ut ζ 107 *πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει.*

866. *πὰρ πόδα* dubitaveris an cum sequentibus verbis conjungendum sit.

871. *ἴθυνεν.* Suspicor cum J. H. Vossio *ἰθύνοι. Meriones jamdudum* antequam Teucri arcum arripuit, *sagittam manu tenebat* paratam, *ut* nervo impositam *dirigeret* ε 255 *πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο ὄφρ' ἰθύνοι.*

πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός· αὐτὰρ ἡ ὄρνις
ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρῴροιο
αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν,
ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρεν,
Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον, βοὸς ἄξιον, ἀνθεμόεντα
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων· καί ῥ' ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν,
ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' ἄρα Μηριόνης θεράπων ἐὺς Ἰδομενῆος.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρείδη· ἴδμεν γὰρ ὅσον προβέβηκας ἁπάντων
ἠδ' ὅσσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
ἔρχευ, ἀτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωι πόρωμεν,
εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις· κέλομαι γὰρ ἔγωγε."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

XXIV.

Ἕκτορος λύτρα.

Λῦτο δ' ἀγών, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
ἐσκίδναντ' ἰέναι. τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο
ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
κλαῖε φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
ᾕρει πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα
Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε καὶ μένος ἠύ
ἠδ' ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ καὶ πάθεν ἄλγεα,

886. ἥμονες scil. ἀκόντων, vel ἀκοντισταί; ad formam cf. μεθήμων.

XXIV. 7. ὁπόσα scil. ἔργα. De τολυπεύειν vid. Gloss. 2390. Mox πτολέ-

ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
τῶν μιμνησκόμενος θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
ἄλλοτ᾽ ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής· τοτὲ δ᾽ ὀρθὸς ἀναστὰς
δινεύεσκ᾽ ἀλύων παρὰ θῖν᾽ ἁλός, οὐδέ μιν ἠὼς
φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ᾽ ἠιόνας τε.
ἀλλ᾽ ὅ γ᾽ ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Ἕκτορα δ᾽ ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν,
τρὶς δ᾽ ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος
αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τὸνδε δ᾽ ἔασκεν
ἐν κόνι ἐκτανύσας προπρηνέα. τοῖο δ᾽ Ἀπόλλων
πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, φῶτ᾽ ἐλεαίρων
καὶ τεθνηότα περ· περὶ δ᾽ αἰγίδι πάντα κάλυπτεν
χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
  Ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀείκιζεν μενεαίνων·
τὸν δ᾽ ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
κλέψαι δ᾽ ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
ἔνθ᾽ ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἑήνδανεν, οὐ δέ ποθ᾽ Ἥρῃ
οὐδὲ Ποσειδάων᾽ οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ,
ἀλλ᾽ ἔχον ὥς σφιν πρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή
καὶ Πρίαμος καὶ λαός, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ᾽ ἄτης,
ὃς νείκεσσε θεάς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
τὴν δ᾽ ᾔνησ᾽ ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ᾽ ἠώς,
καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων
„σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες. οὔ νύ ποθ᾽ ὕμιν
Ἕκτωρ μηρί᾽ ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι
ᾗ τ᾽ ἀλόχῳ ἰδέειν καὶ μητέρι καὶ τέκεϊ ᾧ

μους scil. *δύων*, *τολυπεύων* quod zeugmatis jure ex *πείρων* repetendum.

12. *ἁλός*. Punctum delevi; nam sequentibus nil nisi circumscribitur notio: *μέχρις ἠοῦς*.

21. *ἀποδρύφοι* aoristus est praesentis *ἀποδρύπτειν*, ut *ἔκρυφον*, *ἤρεφον*, *ἀπαφεῖν*. ρ 479 *μή σε νέοι περὶ δώματ᾽ ἐρύσσωσιν*, *ἀποδρύψωσι δὲ πάντα*. Vulgo praesens habetur.

36. *ἀλόχῳ* ex *σαῶσαι* pendet; eodem fere sensu quo *ἐπὶ* P 692 *αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ*, nec minus *ἰδέειν ut videant saltem mortuum.*

καὶ πατέρι Πριάμῳ λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὦκα
ἐν πυρὶ κήαιεν καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν.
ἀλλ' ὀλοῷ Ἀχιλῆι, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,
ᾧ οὔτ' ἄρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι οὔτε νόημα
γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι, λέων δ' ὣς ἄγρια οἶδεν,
ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
εἴξας εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβῃσιν·
ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
[γίγνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησιν].
μέλλει μέν πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον ἠὲ καὶ υἱόν·
ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκεν·
τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.
αὐτὰρ ὅ γ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
ἵππων ἐξάπτων περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο
ἕλκει. οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον οὐδέ τ' ἄμεινον.
μὴ ἀγαθῷ περ ἐόντι νεμεσσηθέωμέν οἱ ἡμεῖς·
κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων."
Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη
„εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος, ἀργυρότοξε,
εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆι καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν.

42. ὅς τε scil. ἔλεον ἀπόλλυσι quod ex seq. ἀπώλεσε anticipandum.

46. ἄλλον. Suspicor ἄλλος, ut X 106 μήποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο.

54. κωφὴν γαῖαν de ipso Hectoris corpore intelligendum, non de humo super quam corpus trahebatur. Nam corpora mortuorum *terrae* aequantur, quam Homerus κωφήν vocat ut Horatius *brutam* et *inertem*. Soph. El. 244. εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὢν κείσεται τάλας. Epicharmus: εἰμὶ νεκρός, νεκρὸς δὲ κόπρος, γῆ δ' ἡ κόπρος ἐστί· εἰ δ' ἡ γῆ (sic Bergkius pro ἡ δὲ γῆ) νεκρός ἐστ', οὐ νεκρὸς ἀλλὰ θεός. Ac—ne mireris tale epitheton principio sententiae positum quasi opponatur γαίῃ μὴ κωφῇ — attractione quadam substantivo assimilatum est pro κωφόν τι, γαῖαν. Exprobratur Achilli quod vir fortissimus inermia et adversus injurias torpida velut ignavus insultet. Gloss. 2228.

56. εἴη κεν id est εὖ ἂν ἔχοι, sive mavis γίγνοιτ' ἄν, ut ο 435 εἴη κεν καὶ τοῦτ' εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται, ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν. „Ita demum constabit „oratio tua, si in pari honore habebi„tis Achillem et Hectorem. Atqui non „habebitis; quoniam ille deae, hic mu„lieris filius est. Ergo male se habet „oratio tua."

Ἕκτωρ μὲν θνητός τε, γυναῖκά τε θήσατο μαζόν·
αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτή
θρέψα τε καὶ ἀτίτηλα καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν,
Πηλέι, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισιν.
πάντες δ' ἀντιάασθε, θεοί, γάμου· ἐν δὲ σὺ τοῖσιν
δαίνυ' ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ', αἰὲν ἄπιστε."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν·
οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται. ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ
φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν·
ὣς γὰρ ἔμοιγ', ἐπεὶ οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν — οὐδέ πῃ ἔστιν
λάθρῃ Ἀχιλλῆος — θρασὺν Ἕκτορα· ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης
ἔνθορε μείλανι πόντῳ· ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη.
ἡ δὲ μολυβδαίνῃ ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
ἥ τε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα

58. *μαζόν* appositio est accusativi *γυναῖκα*, ut *Φ* 37 *ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέι χαλκῷ τάμνε νέους ὅρπηκας.*

65. *ἀποσκύδμαινε* h. e. *ἀπόειπε καὶ σκύδμαινε*, ut *ἀπομηνίειν*. Vid. ad *B* 772.

68. *ὥς* pro *τοιοῦτος* ut *Δ* 319. Sunt qui *δοκεῖ* supplere malunt. — Sequentium sensus est: *quoniam nullum munerum genus debitum retinuit quin praestet.* Nam *ἁμαρτάνειν τι* est vorenthalten, ut Herodot. 7, 139 *οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές*, ubi G. Schaeferus *τἀληθέος* edidit; vel adeo *privare* ut *ι* 512 *χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.* At *ἁμαρτάνειν τινός* est *amittere* vel *non assequi* ut saepe, vel adeo *carere* ut in illo Margitae: *πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.* Ergo ut *privare* causativum est verbi *carere*, item *ἁμαρτάνειν τι* differre dicas ab *ἁμαρτάνειν τινός.*

71. *κλέψαι* h. e. *consilium* furandi omittamus.

81. *κέρας* h. l. non potest ipsum bovis cornu significare sed *tubulum corneum*, ut jam Aristarchus explicat, ad transmittendam lineam piscatoriam de-

ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ᾽ ἰχθύσι κῆρα φέρουσα.
εὗρε δ᾽ ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ᾽ ἄλλαι
εἵαθ᾽ ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί· ἡ δ᾽ ἐνὶ μέσσῃς
κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλεν
φθίσεσθ᾽ ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις
„ὄρσο, Θέτι· καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς."
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
„τίπτε με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δέ
μίσγεσθ᾽ ἀθανάτοισιν, ἔχω δ᾽ ἄχε᾽ ἄκριτα θυμῷ.
εἶμι μέν, οὐδ᾽ ἅλιον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττί κεν εἴπῃ."
Ὣς ἄρα φωνήσασα κάλυμμ᾽ ἕλε δῖα θεάων
κυάνεον, τοῦ δ᾽ οὔ τι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος.
βῆ δ᾽ ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
ἡγεῖτ᾽· ἀμφὶ δ᾽ ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
ἀκτὴν δ᾽ ἐξαναβᾶσαι ἐς οὐρανὸν ἀιχθήτην,
εὗρον δ᾽ εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ᾽ ἄλλοι ἅπαντες
εἵαθ᾽ ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
ἡ δ᾽ ἄρα πὰρ Διὶ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ᾽ Ἀθήνη.
Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκεν
καί ῥ᾽ εὔφρην᾽ ἐπέεσσι· Θέτις δ᾽ ὤρεξε πιοῦσα.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
„ἤλυθες Οὔλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν· οἶδα καὶ αὐτός·
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω τοῦ σ᾽ εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα·
ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυι καὶ Ἀχιλλῆι πτολιπόρθῳ·
κλέψαι δ᾽ ὀτρύνουσιν ἐύσκοπον Ἀργειφόντην.
αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆι προτιάπτω,
αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.

stinatum, ne hanc pisces corrodant. Gloss. 746.

84. *ἐνὶ μέσσῃς* i.e. *μέσσῃ ἐν αὐταῖς.*

92. *εἶμι μέν* suppressa adversativa sententia: *ἀέκουσα δὲ εἶμι.*

94. *τοῦ δ᾽ οὔτι.* Suspicor *τοῦ τ᾽ οὔτι* cf. v. 310 *οἰωνὸν.. ὥστε σοι αὐτῷ φίλτατος οἰωνῶν.*

111. *αἰδῶ.. τεὴν* objective dictum est: *quoniam meam erga te reverentiam et amorem etiam post Pelei matrimonium conservo.* Asseverat quippe Jupiter non

αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ καὶ υἱέι σῷ ἐπίτειλον.
σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσεν,
αἴ κέν πως ἐμέ τε δείσῃ ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω
λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα,
ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος. ἔνθ' ἄρα τόν γε
εὗρ' ἀδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
ἐσσυμένως ἐπένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·
τοῖσι δ' ὄις λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τέκνον ἐμόν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὔτε τι σίτου
οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
μίσγεσθ'· οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.
σκύζεσθαι σοί φησι θεούς, ἐὲ δ' ἔξοχα πάντων
ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσας.
ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„τῇδ' εἴη· ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει."
Ὣς οἵ γ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱός
πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.

ideo se exuisse suam erga Thetidem reverentiam quod mortali nupserit, et impar conjugium inierit; durantis caritatis documentum esse suam pro Achillis gloria curam. Ergo non est pro εἰς μετόπισθε dictum quasi polliceatur Jupiter memorem se in posterum fore reverentiae a Thetide sibi praestitae. Ita enim futurum φυλάξων usurpandum erat.

Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν.
„βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα· λιποῦσ' ἕδος Οὐλύμποιο
ἄγγειλον Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἴλιον εἴσω
λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
κῆρύξ τίς οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐύτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος·
τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργειφόντην,
ὅς ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆι πελάσσῃ.
αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀλιτήμων,
ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός."
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
ἷξεν δ' ἐς Πριάμοιο, κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε.
παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον, ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιός
ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος· ἀμφὶ δὲ πολλή
κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσιν.
θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,
τῶν μιμνησκόμεναι οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοί
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα
τυτθὸν φθεγξαμένη· τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα.
„θάρσει, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσί, μηδέ τι τάρβει·
οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,

157. ἄφρων de *vesano*, ἄσκοπος de *improvido* et parum circumspecto agente, ἀλιτήμων de *nefario* dicitur. Gl. 2357.

163. ἐντυπάς scil. εἰς κόπρον vel potius *in humum stercorosam prostratus*; nam ἐντυπάζειν, siquidem extitit hoc verbum, est *prosterni*, intransitive ut προὔτυψαν. Ingeniose etiam Wieselerus in Soph. Ant. 134 ἀντίτυπα δ' ἐπὶ γᾷ emendari jussit ἀντιτυπάς. Gl. 2496.

172. ὀσσομένη *praenuntians* ut Λ 105. Mox τόδ' ἱκάνω scil. ἵγμα vel

ἀλλ᾽ ἀγαθὰ φρονέουσα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ᾽ ἐλεαίρει.
λύσασθαί σ᾽ ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,
δῶρα δ᾽ Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
κῆρύξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ᾽ ἰθύνοι
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐύτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος·
τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ᾽ ἕψεται Ἀργειφόντης,
ὅς σ᾽ ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆι πελάσσῃ.
αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
οὔτ᾽ αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ᾽ ἄλλους πάντας ἐρύξει·
οὔτε γάρ ἐστ᾽ ἄφρων οὔτ᾽ ἄσκοπος οὔτ᾽ ἀλιτήμων,
ἀλλὰ μάλ᾽ ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός."
Ἡ μὲν ἄρ᾽ ὣς εἰποῦσ᾽ ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις,
αὐτὰρ ὅ γ᾽ υἷας ἄμαξαν ἐύτροχον ἡμιονείην
ὁπλίσαι ἤνωγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ᾽ αὐτῆς.
αὐτὸς δ᾽ ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα
κέδρινον ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει.
ἐς δ᾽ ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε·
„δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθεν
λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ᾽ ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ᾽ Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπέ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι;
αἰνῶς γάρ μ᾽ αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἄνωγεν
κεῖσ᾽ ἰέναι ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν."
Ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
„ὤ μοι, πῇ δή τοι φρένες οἴχονθ᾽, ᾗς τὸ πάρος περ
ἔκλε᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπους ξείνους ἠδ᾽ οἷσιν ἀνάσσεις;

τήνδ᾽ ἄφιξιν, ut v. 235 *ἐξεσίην ἐλθόντι.*

202. *ἔκλεο* pro *ἐκλείεο celebrabaris* ut ν 299 *μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν.*

207. *ἄπιστος* non est *perfidus* (nam virum veracissimum ne infestissima quidem anus temere perfidiae arguere debebat) sed *infidus*, cui Priamus quidem corpus permittere nequeat sine summo periculo.

πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἱέας ἐξενάριξε. σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν
ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅδε, οὔ σ' ἐλεήσει
οὐδέ τί σ' αἰδέσεται. νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
ἥμενοι ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ὥς ποθι μοῖρα κραταιὴ
γιγνομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτή,
ἀργίποδας κύνας ἆσαι, ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἂν τιτὰ ἔργα γένοιτο
παιδὸς ἐμοῦ, ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωιάδων βαθυκόλπων
ἑσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς."
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
„μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ· οὐδέ με πείσεις.
εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,
ἢ οἳ μάντιές εἰσι θυοσκόοι ἢ ἱερῆες,
ψεῦδός κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ' — αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην —
εἶμι, καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται. εἰ δέ μοι αἶσα
τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
βούλομαι· αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς
ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱόν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην."
Ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέῳγεν,

214. *κακιζόμενον* idem est quod *κακοῦντα*, *lacessentem* ut Δ 690 *ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη*. Injuria adeo saeviisse Achillem arguit, quoniam Hector nil uisi defenderit fortiter aras et focos, uou *ultro bellum* intulerit, ut Achivi Trojanis. Post Homerum *κακίζειν* significare coepit vel *vituperare* vel *ignavum se praebere*, quorum neutra significatio huc quadrat.

221. *θυοσκόοι thus* vel suffimenta in altaribus *ponentes*. Compositum est ex *θύος* et ex *κέειν*, activo et causativo caeteroquin obsoleto verbi *κεῖσθαι*, unde et *κῶας*, *ὀρεσκῷος* vel apud Aesch. Theb. 532 *ὀρέσκοος*. Commune habetur epitheton vatum et sacerdotum, qui utrique sacrificare solebant, illi dum consulunt deos, hi dum eosdem placaut. Quare comma post *εἰσί* sustuli. Alii *θυοσκόους* tertium hominum genus fuisse existimant, diversum a vatibus et

ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα,
ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
ἐκ δὲ δέπας περικαλλές, ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες
ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ
φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
λύσασθαι φίλον υἱόν. ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
αἰθούσης ἀπέεργεν ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·
„ἔρρετε, λωβητῆρες ἐλεγχέες. οὔ νυ καὶ ὑμῖν
οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες;
ἦ ὀνόσασθ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὔμμες·
ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
κείνου τεθνηῶτος ἐναιρέμεν. αὐτὰρ ἔγωγε,
πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε
ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄιδος εἴσω."
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας· οἱ δ' ἴσαν ἔξω
σπερχομένοιο γέροντος. ὁ δ' υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα,
νεικείων Ἕλενόν τε Πάριν τ' Ἀγάθωνά τε δῖον

sacerdotibus. Quod si verum esset, tertium ἢ requireretur. Cf. Naegelsbaci Theol. Hom. p. 205 seq. Gloss. 2475.

240. *κηδήσοντες procuraturi, curam mei gesturi* ut Θ 352 *οὐκέτι νῶϊ ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθα*; Suspicatur Priamus consolandi causa populum aedes suas cingere, idque officium duris sane verbis, ut est dolore prope vesanus, aspernatur; iratus nimirum quod Hectoris necem pro privata regis calamitate habeant, non pro communi omnibus et publico malo. „Boni cives, inquit, si essetis, adeo domi Hectorem lugeretis, ut mei oblivisceremini." Similiter nisi quod mitius paulo Neoptolemus Philoctetae commiserationem deprecatur in Soph. Phil. 339 *οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σ', ὦ τάλας, ἀλγήμαθ', ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στένειν*. Ita demum praecedentium vis nexusque perspici potest. Alii explicant *gravaturi*, quasi praesentia convenientium molestiam moerenti afferat.

241. *ὅτι*. Imperfecta est oratio, et sic perficienda: *an vituperatis quod dolores mihi importavit Jupiter, mortem filii, egoque propterea doleo?* Ergo haec est interrogationis altera pars: „Cur adestis? utrumne consolandi an exprobrandi doloris mei causa? si illud, supervacaneum est, quia et ipsi pariter doletis; sin hoc, vestro ipsi cum damno experiemini quam juste doleam."

Πάμμονά τ' Ἀντίφονόν τε βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην
Δηΐφοβόν τε καὶ Ἱππόθοον καὶ Δῖον ἀγαυόν.
ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευεν·
„σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες· αἴθ' ἅμα πάντες
Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῇς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.
ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔ τινά φημι λελεῖφθαι,
Μήστορά τ' ἀντίθεον καὶ Τρωΐλον ἱππιοχάρμην
Ἕκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει
ἀνδρός γε θνητοῦ πάις ἔμμεναι ἀλλὰ θεοῖο.
τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
ταῦτά τε πάντ' ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;“
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐύτροχον ἡμιονείην
καλὴν πρωτοπαγέα, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς,
κὰδ δ' ἀπὸ πασσαλόφι ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον
πύξινον ὀμφαλόεν, εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός,
ἐκ δ' ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐυξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,
πέζῃ ἔπι πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον,
τρὶς δ' ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλόν, αὐτὰρ ἔπειτα
ἑξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔκαμψαν.
ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐυξέστης ἐπ' ἀπήνης
νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα,
ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιεργούς,
τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγόν, οὓς ὁ γεραιός
αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐυξέστῃ ἐπὶ φάτνῃ.

277. ἐντεσιεργοῖς pro ἐντασιεργοῖς i. e. ἐντεταμένως vel μετ' ἐντάσεως ἐργαζομένους, ut Ψ 654 ἡμίονον ταλαεργόν, et Theocr. 28, 14 ἀνυσιεργός. Ab ἐντείνειν ἔντασις τετάσθαι ita formatum est ut ἀεσίφρων, πηγεσίμαλλος. Vulgo intelligunt ἐν ἔντεσιν ἐργαζομένους. Gloss. 206.

Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες·
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
οἶνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφιν,
χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
στῆ δ' ἵππων προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρί, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι
ἂψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν, ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
ἀλλ' εὔχευ σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέι Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται,
αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε οἱ αὐτῷ
φίλτατος οἰωνῶν, καί εὑ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας
τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεύς,
οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι, μάλα περ μεμαῶτα.“
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής·
„ὦ γύναι, οὐ μέν τοι τόδ' ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω·
ἐσθλὸν γὰρ Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ.“
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιός
χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη
χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.
νιψάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο ἧς ἀλόχοιο·
εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον
οὐρανὸν εἰσανιδών, καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα·
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν,
πέμψον δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε σοὶ αὐτῷ
φίλτατος οἰωνῶν, καί εὑ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας

292. *ταχύν* ad *οἰωνόν* referendum, quo clarius significetur *aquila*, ὅσθ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν Φ 253; mox v. 296 nude: *ἑὸν ἄγγελον*. Quare h. l. et v. 310 comma post *οἰωνόν* sustuli.

τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς.
αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
μόρφνον θηρητῆρ', ὃν καὶ περκνὸν καλέουσιν.
ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
ἀνέρος ἀφνειοῖο, ἐῢ κληϊσ' ἀραρυῖα,
τόσσ' ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά· εἴσατο δέ σφιν
δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος. οἱ δὲ ἰδόντες
γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
σπερχόμενος δ' ὁ γεραιὸς ἑοῦ ἐπεβήσετο δίφρου,
ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων· αὐτὰρ ὄπισθεν
ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευεν
καρπαλίμως κατὰ ἄστυ. φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο
πόλλ' ὀλοφυρόμενοι ὡς εἰ θάνατόνδε κιόντα.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,
παῖδες καὶ γαμβροί, τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν
ἐς πεδίον προφανέντε· ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα.
αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα·
„Ἑρμεία· σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλῃσθα·
βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ὣς ἄγαγ', ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
τῶν ἄλλων Δαναῶν πρὶν Πηλείωνάδ' ἱκέσθαι."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρήν
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·

316. *μόρφνον* a *μάρπτειν* dictum vel *rapidum* vel *rapacem* significat, ut *μεριμνός*, quod est falconum genus apud Aelian. H. N. 12, 4. Gloss. 2333.

335. *ἔκλυες* aoristus gnomicus est, non imperfectum, et cum dativo structus ut in *κλῦθί μοι*.

336. *καί* est *etiam*; vid. ad Ψ 646.

338. *Πηλείωνάδε* h. e. *Pelidae in tabernaculum*, non *ad* Peliden. Vid. ad *A* 423. Mox *διάκτορος* i. e. *διαμπερὲς ἡγεμονεύων*, v. ad *B* 103.

εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανεν,
βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικώς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρὲξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν,
ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν.
τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε·
„φράζεο, Δαρδανίδη· φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.
ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι ὀίω.
ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων, ἤ μιν ἔπειτα
γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ."
Ὣς φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς,
ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

347. αἰσυμνητῆρι id est αἶσαν ὑμνοῦντι vel ὑφαίνοντι unde ὕμνος dictus est. Gloss. 170. Ita dicebantur moderatores rectoresque ludorum et chorearum. Sumebantur ii ut opinor ex ipso adolescentium numero ludum celebrantium qui monerent quid quoque tempore agendum esset omninoque disciplinam regerent. θ 258 αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν δήμιοι οἳ κατ' ἀγῶνας ἐῢ πρήσσεσκον ἕκαστα. Ergo Homerici αἰσυμνῆται non βασιλεῖς erant ut vulgo explicant, sed δήμιοι, longeque dissimiles illis qui αἰσυμνητῶν nomine multis post Homerum annis civitates Graecas regebant, ut Pittacus aliique.

354. φραδέος. Suspicor ἀφραδέος, *imprudentis animi opus patratum est*, cum iter ad Achillem suscepimus. Par aphaeresis initialis α est Γ 220 ὅς δὴ ἀφνειότατος γένετο. Contra φραδέος vix potest retineri. Primum hoc uno loco reperitur, nisi quod Hesychius servavit φραδῶς· φραστικῶς. Deinde perpauca adjectiva simplicia in -ής -έος exeunt, inter quae multa suspecta sunt ut ταρβής. Vid. Lobeck Parall. p. 157. Postremo verba non possunt id significare quod et res ipsa flagitat et interpretes suggerunt: *prudenti animo opus est*; id autem quod vere significant *prudentis animi opus perfectum est* rei aperte repugnat — nisi forte ironice dicta putabis! Gloss 949. De τέτυκται vid. ad Ρ 748.

356. ἔπειτα, cum spreta fuga captivi erimus.

359. ἐνί. Suspicor ἐπὶ quod exhibet MS. Townl.: *erectae ei stabant comae praeter quam quod membra senio curvata erant*, ut ρ 308 εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε. Nempe in c a p i t e stant comae, non in m e m b r i s. Sed recte se habet ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι Λ 669 et ν 398.

στῆ δὲ ταφών. αὐτὸς δ' ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθών,
χεῖρα γέροντος ἑλὼν ἐξείρετο καὶ προσέειπεν·
„πῇ, πάτερ, ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
οὐδὲ σύ γ' ἔδδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιούς,
οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν;
τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη;
οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσί, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον
σεῦ ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐίσκω."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
„οὕτω πῃ τάδε γ' ἐστί, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητός,
πέπνυσαί τε νόῳ, μακάρων δ' ἔξεσσι τοκήων."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἠέ πῃ ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ,
ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
δειδιότες· τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὄλωλεν
σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·

369. *ἀπαμύνασθαι* si ex *γέρων* pendet haec sententia elici debebit: et *senior comes* tuus *est quam qui adorientem propulsare possit;* pro *γεραίτερος ἢ ὥστε ἀπαμύνασθαι.* Atqui verba contrarium potius significant: *comes senex est, ut propulsare possit,* ut Soph. Oed. C. 335 *οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῦ, νεανίαι πονεῖν;* Quare prave repetitus videtur v. 370 ex Odyssea, *π* 72 vel *φ* 133.

370. *οὐδέν* non adverbii instar est sed objectum, cui alter accusativus *κακά* adjunctus est ut distinctius definiatur quid nominatim non facturus sit. Non alia ratio est atque in illo *τύπτω σε κεφαλήν.*

385. *μάχης* pendet ex *τι*: *in nulla bellicae virtutis parte.* Nam *δεύεσθαι* cum accusativo struitur; qui ubi deest supplendus est; vid. ad Ψ 483.

„τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, τέων δ' ἔξεσσι τοκήων,
ὥς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἔνισπες;“
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
„πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιέ, καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον.
τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
Ἀργείους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέι χαλκῷ,
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν· οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος Ἀτρείωνι.
τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής·
Μυρμιδόνων δ' ἔξειμι, πατὴρ δέ μοί ἐστι Πολύκτωρ.
ἀφνειὸς μὲν ὅ γ' ἐστί, γέρων δὲ δὴ ὡς σύ περ ὧδε,
ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ οἱ ἕβδομός εἰμι·
τῶν μέτα παλλόμενος κλήρῳ λάχον ἐνθάδ' ἕπεσθαι.
νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.“
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
„εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
εἷς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάις, ἦέ μιν ἤδη
ᾗσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προύθηκεν Ἀχιλλεύς.“
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
„ὦ γέρον, οὔ πω τόν γε κύνες φάγον οὐδ' οἰωνοί,
ἀλλ' ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηΐ

388. *ἔνισπες.* Hactenus interrogationem continuavi. Sensus est: quis es tu quibusque parentibus editus, quod tam pulcre de morte filii mei disseruisti? Quippe *ὡς καλά* dictum pro *ὅτι οὕτω καλὰ ἔνισπες.* Ergo Priamus Mercurium non curiose *percontatur* quis sit; quin potius tentat mirabundus unde edoctus tam recte filii virtutem aestimaverit ut propter unius Hectoris interitum universos Trojanos desperantes de relinquenda urbe cogitare sciat. Atque ita tentanti doctrinam suam apte respondet Mercurius *πειρᾷ ἐμεῖο.* Quodsi *ὥς καλὰ ἔνισπες* exclamantis esse censebis, et ipsa exclamatio languebit et *πειρᾷ* illud obscurum erit. Gloss. 611.

394. *θαυμάζομεν* una cum *κτείνεσκεν* ex *εὖτε* pendet; quare punctum post *χαλκῷ* delevi. Dupliciter, inquit, Achillem noscere coepi, primum cum adversus eum pugnabam ante iram A-

αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠώς
κειμένῳ, οὐδέ τί οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
ἔσθουσ᾽, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν.
ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτε δῖα φανήῃ,
οὐδέ μιν αἰσχύνει. θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν
οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ᾽ αἷμα νένιπται,
οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ᾽ ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
ὅσσ᾽ ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν.
ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος
καὶ νέκυός περ ἐόντος, ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι."
Ὣς φάτο, γήθησεν δ᾽ ὁ γέρων καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
„ὦ τέκος, ἦ ῥ᾽ ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
ἀθανάτοις, ἐπεὶ οὔ ποτ᾽ ἐμὸς παῖς, εἴ ποτ᾽ ἔην γε,
λήθετ᾽ ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον,
αὐτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν,
ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληιάδεω ἀφίκωμαι."
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
„πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιέ, νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις,
ὅς με κέλεαι σέο δῶρα παρὲξ Ἀχιλῆα δέχεσθαι.
τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι
συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
σοὶ δ᾽ ἂν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην,
ἐνδυκέως ἐν νηὶ θοῇ ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο."
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ἐριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
ἐν δ᾽ ἔπνευσ᾽ ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠύ.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο·

chillis in campo, deinde cum otiose adstans pugnantem admirabundus spectabam, apud naves.

413. *αὔτως* eodem quo ante statu.
417. *ἀκηδέστως*, vid. ad Φ 123.
444. *νέον tum maxime*, 475 *νέον δ'*

τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργειφόντης
πᾶσιν, ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,
ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο
ὑψηλήν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες· ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν
λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες·
ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
σταυροῖσιν πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς
εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοί,
τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον, μεγάλην κληῗδα θυράων,
τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε καὶ οἶος·
δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ᾦξε γέροντι,
ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλεΐωνι,
ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονί, φώνησέν τε·
„ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα,
Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλῆος
ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη
ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην·
τύνη δ' εἰσελθὼν λαβὲ γούνατα Πηλεΐωνος,
καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἠυκόμοιο
λίσσεο καὶ τέκεος, ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς.“
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων

ἀπέληγεν ἐδωδῆς coll. *Γ* 394. *χ* 426 *Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο.*

451. *ὄροφον* objectum est participii *ἀμήσαντες*; nam *ὄροφος* materia dicitur qua *ὀροφή* *tectum* *χ* 298 fabricatur, *arundinem* vel collective *arundinetum*. Aristoteles quoque et Theophrastus commemorant *ὄροφον* tanquam *εἶδος καλάμου*; vid. Pott. Onom. p. 170. Post Homerum demum *ὄροφος* etiam de ipso tecto dici coepit. Gloss. 299. De *ἀμήσαντες* vel *ἀμμήσαντες* vid. ad *Σ* 34.

464. *ἄντην* *coram*, ut mortalibus appareant; *οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς* *π* 161 et *χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς* *Υ* 131, nisiquod contrarium de Phaeacibus jactat Antinous *η* 201. Tota de re cf. Naegelsbacum in Theol. Hom. p. 153 seqq.

467. *σὺν*..*ὀρίνῃς* pro *συγχέῃς καὶ ὀρίνῃς*. *Ι* 612 *μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων*, coll. *Ν* 308.

ἵππους ἡμιόνους τε. γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου,
τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἵζεσκε διίφιλος. ἐν δέ μιν αὐτόν
εὗρ', ἕταροι δ' ἀπάνευθε καθείατο· τῶ δὲ δύ' οἴω,
ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος,
ποίπνυον παρεόντε. νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
ἔσθων καὶ πίνων· ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.
τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στάς
χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
δεινὰς ἀνδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἐξίκετο δῆμον,
ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας,
ὣς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα,
θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο.
τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„μνῆσαι πατρὸς σοῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
τηλίκου, ὥς περ ἐγών ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται ἀμφὶς ἐόντες
τείρουσ', οὐδέ τις ἔστιν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι.
ἀλλ' ἤτοι κεῖνός γε σέθεν ζώοντος ἀκούων
χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπί τ' ἔλπεται ἤματα πάντα
ὄψεσθαι φίλον υἱὸν ἀπὸ Τροίηθε μολόντα·
αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔ τινά φημι λελεῖφθαι.
πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν·
ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς,
τὸν σὺ πρῴην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,

487. *τηλίκου* scil. *ἐπὶ γήραος οὐδῷ ὄντος, ὥσπερ ἐγώ.* Ita struendum. Quare comma transposui post *τηλίκου*.

491. *ἐπί τ' ἔλπεται.* Atque *insuper* ille quidem sperat in posterum, praeterquam quod nunc gaudet animo.

493. *πανάποτμον* se Priamus dicit in comparationem Pelei, qui infelix quidem sit propter absentiam et pericula unius filii; se vero *ab omni parte* infelicem esse, qui plurimos et optimos quosque filios morte amiserit.

Ἕκτορα. τοῦ νῦν εἵνεχ' ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα.
ἀλλ' αἰδεῖο θεούς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον
μνησάμενος σοῦ πατρός. ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ,
ἔτλην δ' οἷ' οὔ πώ τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι."
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
ἁψάμενος δ' ἄρα χειρὸς ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
κλαῖ' ἀδινά, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς,
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὖτε
Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεύς,
[καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἵμερος ἠδ' ἀπὸ γυίων,]
αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
οἰκτείρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἆ δείλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπης
ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ·
οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν,
ζώειν ἀχνυμένοις· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσίν.
δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει

504. *ἐλεεινότερος* scil. *quam quisquam alius mortalium*; ea comparatio enim ex seq. v. adsciscenda. Quodsi hic quoque cum Peleo se compararet Priamus, langueret sane sententia.

506. *χεῖρ' ὀρέγεσθαι* pro *χειρί*, ut Ψ 99 *ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν οὐδ' ἔλαβε*. Non idem est quod v. 743 *χεῖρα ὀρέγειν*; nam qui *χειρὶ ὀρέγεται*, is *corpus simul et manum* extendit; id quod Priamo humi jacenti faciendum fuit. Nam initio suppliciter provolutus Achillis genua amplecti et manus osculari satis habuerat; mox ubi Achillem verbis implorare coepit, plus animi sumit et mentum quoque ejusdem attingere audet, qui gestus palpantis potius quam supplicantis est. Aliter ob v. 478 res intelligi nequit. Saepius Homero iota dativi eliditur.

δώρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων.
ᾧ μέν κ' ἀμμίξας δοίη Ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δοίη, λωβητὸν ἔθηκεν
καί ἑ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει,
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν.
ὥς μὲν καὶ Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσιν,
καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν.
ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὔ τι
παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τόν γε
γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
ἧμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἠδὲ σὰ τέκνα.
καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι·
ὅσσον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἕδος, ἐντὸς ἐέργει
καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων,
τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
αἰεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν·
οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος,
οὐδέ μιν ἀνστήσεις· πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·

528. *ἑάων* scil. *δόσεων*, *bonorum munerum*, quasi hoc femininum, non neutrum *δώρων* antecesserit. Vid. ad Φ 167. Idem *ἑάων* etiam omisso *δόσεων* significat. Adjectiva *ἔος* et *ἐτός* *bonus* commemorantur in Cramer. Anecd. II, 49, 7 et Etym. Gud. p. 215, 56 formatione tantum diversa ab *ἐύς ἠύς ἐῆος ἐσθλός*. Gloss. 2448.

532. *βούβρωστις asilus* vel *tabanus*, bestiola *τὰς βοῦς βιβρώσκουσα*, pariter atque *οἶστρος* symbolum est *vesaniae*. Ea illum qui mera mala nactus est per omnes terras agitat ut Jonem illam oestrus. Gloss. 117.

538. *οὔτι*. Suspicor *οὔτις*.

544. *ὅσσον quantum spatii* una cum incolentibus. Ad hos autem refertur *τῶν*, quasi *ὅσσους* praecedat. Praeterea *κεκάσθαι eminuisse* cum accusativo strui solitum, genitivo junctum est, ad normam synonymorum verborum ut *διαφέρειν*, *περιεῖναι*. *Μάκαρος*, qui Lesbum condidisse perhibetur.

551. *πάθῃσθα* pro futuro *πείσει*, vel *παθεῖν σε δεῖ*, ut Soph. Phil. 300

„μή μέ πω ἐς θρόνον ἵζε, διοτρεφές, ὄφρα κεν Ἕκτωρ
κῆται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής, ἀλλὰ τάχιστα
λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα·
[πολλά, τά τοι φέρομεν. σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας
αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.]"
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτός
Ἕκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθεν
μήτηρ, ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
καὶ δὲ σὲ γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσίν, οὐδέ με λήθεις,
ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οὐ γάρ κε τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
ἐς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλακοὺς λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆα
ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς,
μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω
καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς."
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Πηλείδης δ' οἴκοιο λέων ὣς ἆλτο θύραζε,
οὐκ οἶος· ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο,
ἥρως Αὐτομέδων ἠδ' Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα
τῖ' Ἀχιλεὺς ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.

νῦν αὖ τὸ τῆς νήσου μάθῃς. Quare colon posui post *ἀνστήσεις* ut Σ 283 *οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται*, coll. *Α* 29. Per *κακὸν ἄλλο* autem ipsius Priami obitum Achilles vult intelligi.

560. *ἐρέθιζε ne amplius perturba* animum meum lamentis et precibus; non: *ne irrita* ad iram. Pronus quidem ad iram Achillis tum maxime erat animus; pudebat se jam nunc et deorum jussu et sua ipsum misericordia cogi ut quod nuper morienti Hectori paene jurejurando interposito denegavisset, id tamen faceret et Patroclis ultioni aliquid detraheret. At Priami verbis irritari nullo modo poterat, ne illo quidem quod is Hectorem *ἀκηδῆ* jacere questus potius erat quam exprobraverat. Et *ἐρεθίζειν* vel *ἐρέθειν* non de ira solum sed de omnibus animi affectionibus dicitur, ut τ 517 *ὀξεῖαι μελεδῶνες ὀδυρομένην ἐρέθουσιν*. Aesch. Prom. 181 *ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέθισε διάτορος φόβος*.

568. *ἐν ἄλγεσι* scil. *κείμενον* ut φ 88 *ᾗτε καὶ ἄλλως κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός*. Nisi potius corrigendum est *μᾶλλον ἔτ' ἄλγεσι*; cf. λ 622 *οὐ γάρ ἔτ' ἄλλον*,, *χαλεπώτερον ἆθλον*.

οἳ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε,
ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος,
κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν· ἐυξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης
ἥρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε' ἐύννητόν τε χιτῶνα,
ὄφρα νέκυν πυκάσας δοίη οἰκόνδε φέρεσθαι.
δμῳὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ' ἀμφί τ' ἀλεῖψαι,
νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν,
μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο
παῖδα ἰδών, Ἀχιλῆι δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ
καί ἑ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
αὐτὸς τόν γ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐυξέστην ἐπ' ἀπήνην.
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
„μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴ κε πύθηαι
εἰν Ἄιδός περ ἐὼν ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
πατρὶ φίλῳ, ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσ' ἐπέοικεν.“
Ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤιε δῖος Ἀχιλλεύς,
ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
τοίχου τοῦ ἑτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·
„υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,
κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ'· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
καὶ γάρ τ' ἠύκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,

577. *καλήτορα* non certum praeconum genus significat sed communem virtutem ut v. 701 *ἀστυβοώτης* et *λιγύφθογγος*, *ἠερόφωνος*.

-584. *χόλον* ne iram non comprimeret conspicatus foedatum filii corpus. Veterum interpretum scriptura *γόον* vel *κότον* neque necessaria est neque bene se habet. Vid. Spitznerum.

589. *λεχέων* pro *λέχεσιν*, tanquam sequeretur *ἄνω ἔθηκεν*. Ipse Achilles manns admovit corpori in pelles plaustro superstratas adtollendo, adjutus aliorum opera. Nam *λέχεσιν ἐπιθεῖναι* et *ἐπ' ἀπήνῃ ἀεῖραι* idem significat; vid. v. 600. Distinxit tamen ntramque operam Vossius.

598. *τοίχου*, vid. ad *I* 219.

ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο
χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῄῳ.
φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες.
ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνάς
νυμφάων, αἵ τ' ἀμφ' Ἀχελώιον ἐρρώσαντο,
ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα, δῖε γεραιέ,
σίτου. ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα
Ἴλιον εἰσαγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται."
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄιν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
σφάξ'· ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
ὅσσος ἔην οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει·

611. *λαούς.* Tropice hanc fabulae partem interpretatur Schol. BV. *οἱ δὲ λαοὶ ἀσυμπαθεῖς ὡς λίθοι ἦσαν, μισοῦντες αὐτήν.* Nihil his aliunde lucis affunditur. Ipsam quidem Nioben in saxum mutatam esse etiam Sophocles norat Ant. 828.

616. *Ἀχελώιον* flumen, alibi *Ἀχέλης* vocatus, a Sipylo in Smyrnacorum fines manans. Schol. *νύμφαι, Ἀχαλήτιδες. Ἐρρώσαντο, saltant* vel *choreas ducunt,* ut Hesiod. Th. 8 *ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο, καλοὺς ἱμερόεντας, ἐπερρώσαντο δὲ ποσσίν.*

617. *κήδεα πέσσει* scil. lacrimando, ut v. 639 quoniam lacrimis indulgendo dolor maturescit quemadmodum iram lenit et concoquit Achilles indulgendo ultioni Δ 513; nam Niobe *ἐν τάφῳ πετραίῳ αἰεὶ δακρύει* Soph. El. 151.

αὐτὰρ ὁ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν καὶ μῦθον ἀκούων.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
„λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφές, ὄφρα κεν ἤδη
ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες·
οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς παῖς ὤλεσε θυμόν,
ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην καὶ αἴθοπα οἶνον
λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔ τι πεπάσμην."
Ἦ ῥ', Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσεν
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλά
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
αἶψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μή τις Ἀχαιῶν
ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἣ θέμις ἐστίν.
τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω."

— *θεῶν ἐκ deorum voluntate* ad *πέσσει* referendum, non ad *κήδεα* quasi *ἐκ θεῶν ἐπιφερόμενα αὐτῇ*.

648. *ἐγκονέουσαι ministrantes*, ab *ἀγκόνους· διακόνους δούλους* apud Hesychium, unde *ancarius, ancilla* haud dubie et *διάκονος*. Communis radix est *ἐνείκων portans*, unde per syncopen nascitur *ἄγκονος* et Laconicum *ἀγκονιᾶν*, ut *ἀγχόνη ἀγχονᾶν* ex *ἄγχων*, et retenta *ε* radicali *ἐγκονεῖν*. Gloss. 2394. 189.

655. *γένηται*. Qua ratione optativum *ἂν ἐξείποι* conjunctivus excipiat non video. Suspiceris aut *καί κεν γένοιτο* aut *μὴ καὶ γένηται*.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
„εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ,
ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.
οἶσθα γὰρ ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
ἀξέμεν ἐξ ὄρεος, μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν δαινῦτό τε λαός,
ἑνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴ περ ἀνάγκη."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὺ κελεύεις·
σχήσω γὰρ τόσσον πόλεμον χρόνον ὅσσον ἄνωγας."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
ἔλλαβε δεξιτερήν, μή πως δείσει' ἐνὶ θυμῷ.
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες,
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
τῷ δὲ Βρισηὶς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ὦ γέρον, οὔ νύ τι σοί γε μέλει κακόν, οἷον ἔθ' εὕδεις
ἀνδράσιν ἐν δηίοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς.
καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴ κ' Ἀγαμέμνων
γνώῃ σ' Ἀτρείδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί."
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε,
ῥίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω.
ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐυρρεῖος ποταμοῖο,
[Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,]

Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον. οὐ δέ τις ἄλλος
ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν,
ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη, ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα φίλον πατέρ' εἰσενόησεν
ἑσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην,
τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσιν.
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ·
„ὄψεσθε, Τρῶες καὶ Τρωάδες, Ἕκτορ' ἰόντες,
εἴ ποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκνοστήσαντι
χαίρετ', ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν παντί τε δήμῳ."
Ὣς ἔφατ', οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ' ἀνὴρ
οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος·
ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
πρῶται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
τιλλέσθην, ἐπ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι,
ἁπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὅμιλος.
καί νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἕκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,
εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα·
„εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ διέστησαν καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς
θρήνων ἐξάρχους, οἵ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν
οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·

710. *τόν γε .. τιλλέσθην* praegnanter pro *τόν γε ἐκλαιέτην τιλλομένα*, ut *plangere mortuum* pro *plangi ob mortuum*.

716. *εἴξατέ μοι*, *concedite, quaeso, mulis nostris transitum*, non aliter dictum quam Soph. Phil. 465 *ὁπηνίκ' ἂν θεὸς πλοῦν ἡμῖν εἴκῃ*.

720. *ἀοιδούς* ut est generis communis, ita communiter dictum de viris qui *θρήνους* vel *querimonias* et de mu-

„ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, κὰδ δέ με χήρην
λείπεις ἐν μεγάροισι· πάις δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
ἥβην ἵξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης
πέρσεται· ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅς τέ μιν αὐτήν
ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς καὶ νήπια τέκνα·
αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσιν,
καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῇσι· σὺ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
ἕψεαι, ἔνθα κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο
ἀθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου· ἤ τις Ἀχαιῶν
ῥίψει χειρὸς ἑλὼν ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον
χωόμενος, ᾧ δή που ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ
ἢ πατέρ' ἠὲ καὶ υἱόν, ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ·
τῷ καί μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ ἄστυ.
ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἕκτορ, ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά·
οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας,
οὐδέ τί μοι εἶπας πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεί
μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.“
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
„Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
ἦ μέν μοι ζωός περ ἐὼν φίλος ἦσθα θεοῖσιν·
οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς

lieribus quae *στοναχάς questus* praeibant; nam suis uterque sexus egebat moderatoribus. Sed antevertit solennes praeficarum questus Andromache suis lamentis.

725. *ὤλεο* praegnanter dictum pro *ἀπ' αἰῶνος οἴχεο ὀλλύμενος de vita excessisti morte.* Aut corrigendum: *ἀπ' αἰῶν' ὡς νέος ὤλεο quam juvenis vitam amisisti.* Nam *ὀλέσθαι* etiam active usurpatur ut in *οὐλόμενος.*

734. *πρὸ ἄνακτος.* Suspicor cum Povelsenio *πρὸς ἄνακτος jussu regis* ut *Z* 456 *πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις.*

741. *ἀρητόν.* Hunc versum in quo appellatur Hector, puncto diremi a praec. versu, in quo de eodem Hectore narratur.

749. *ἦ μέν μοι.* Suspicor *ἦ μὲν καί.* Nam *μοι* etiam Bentlejo suspectum fuit.

πέρνασχ᾽, ὅν τιν᾽ ἕλεσκε, πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
ἐς Σάμον ἔς τ᾽ Ἴμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν·
σεῦ δ᾽ ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκεϊ χαλκῷ,
πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ᾽ ἑτάροιο
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες· ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ᾽ ὧς·
νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισιν
κεῖσαι, τῷ ἴκελος ὅν τ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν."
Ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ᾽ ἀλίαστον ὄρινεν.
τῇσι δ᾽ ἔπειθ᾽ Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο·
„Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,
ἦ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
ὅς μ᾽ ἄγαγε Τροίηνδ᾽· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.
ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδ᾽ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης·
ἀλλ᾽ οὔ πω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος οὐδ᾽ ἀσύφηλον·
ἀλλ᾽ εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
δαέρων ἢ γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἑκυρή — ἑκυρὸς δὲ πατὴρ ὣς ἤπιος αἰεί —
ἀλλὰ σὺ τόν γ᾽ ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες,
[σῇ τ᾽ ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν.]
τῶ σέ θ᾽ ἅμα κλαίω καὶ ἔμ᾽ ἄμμορον ἀχνυμένη κῆρ·
οὐ γάρ τίς μοι ἔτ᾽ ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ

753. *ἀμιχθαλόεσσαν*. Suspicor *ἀμυγδαλόεσσαν*, *fertilem amygdalis*, ut *Γ* 184 *Φρυγίη ἀμπελόεσσα*. Vellem quidem hoc fructuum genus scriptoribus Hippocrate vetustioribus (is enim primus nominat) memoratum inveniretur; parum tamen ea re fidei conjecturae adimitur. Et insulas Archipelagi etiam nunc amygdalis uberrimas esse comperi peregrinantium testimonio. Quid Coluth. 204 per *μιχθαλόεντο*; vel *ἀμιχθαλόεντος ἀπ᾽ ἠέρος* intelligi voluit? A. Goebelius p. 31 vertit *nebulosus* tanquam ab *ὀμίχλη* ductum. Cf. Gl. 1064.

757. *πρόσφατος affabilis* vel *tam viventi similis ut appellari posse credas*, ut fere *ποτιφωνήεις* ι 456 et *προσήγορος*. Non aliter Herodot 2, 89 *λαμφθῆναι γάρ τινά φασι μεμιγμένον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός*, *corpori nondum mortis specie deformato*. Vulgo explicant *nuper necatus*, ut *ἀρτίφατος* Oppian. Hal. 4, 256. Apud Pindarum Atticosque demum *recentem* significare coepit. Gloss. 2196.

770. De Priamo cf. *Γ* 162 seqq.

771. *σύ* i. e. *σύγε*.

773. *ἄμμορον* scil. *σου*, *te privatam*; non *infelicem*, ut *δύσμορον*. Vid. ad *Z* 408. *X* 485. Gloss. 578.

ἤπιος οὐδὲ φίλος, πάντες δέ με πεφρίκασιν."
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμος ἀπείρων.
λαοῖσιν δ' ὁ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ
δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
μὴ πρὶν πημανέειν, πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε
ζεύγνυσαν, αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην,
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες,
ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
[αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,]
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοί θ' ἕταροί τε
μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.
καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν, αὐτὰρ ὕπερθεν
πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισιν,
ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν· περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντῃ,
μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
εὖ συναγειρόμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
δώμασιν ἐν Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵ γ' ἀμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

798. *κατεστόρεσαν* scil. *τὸ σῆμα* quod ex sequente versu assumendum; quare punctum post *μεγάλοισιν* in virgulam mutavi.

INDEX.

(NUMERI PAGINAS INDICANT.)

CORRIGENDA QUAEDAM.

In annot. ad *B* 206 extr. l. πατὴρ ἐμὸς κτλ.
——— *B* 210 extr. l. Gl. 2486.
——— *B* 214 s. fin. l. ἐμμαπέως.
——— *Γ* 146 s. fin. l. τ ὼ δὲ propterea etc.
——— *Γ* 224 extr. l. δρῶντες.
——— *N* 134 l. ἐγνάμπτοντο.

EPILOGUS.

„Dum hanc novam Iliadis vel si vita suppeditabit carminum Homericorum editionem paro, finxi mihi lectores, qui poeseos Graecae et Homeri amantes, diligentiae vero illi quae philologis propria esse dicitur si non infesti at incuriosi essent. Multi enim multa per saecula mortales delectati sunt ejus poetae lectione antequam de subtili particularum significatu, de inconstantia eorum quae narrantur, de suspecta multorum versuum fide et aetate, de grammaticorum Graecorum sententiis, de separatione carminum, quorum ex apta ineptave concinnatione noster Homerus prodierit, subtiliter sane et docte et copiose disputatum est. Et ipse postquam homo philologus non exiguam vitae partem pro virili portione, ut sum omnis omnino veritatis amator et scrutator, in talibus minutiis consumpsi (nec poenitet consumpsisse); non desii tamen eos magni aestimare, qui utpote privati et nullo doctrinae gnaviter adjuvandae munere obstricti easdem minutias parvi pendunt et posthabito periculo varii erroris nec veriti levitatis speciem lectionem pulcherrimorum poematum accelerant eaque percurrere quam perscrutari satius habent.

Ergo talibus potissimum lectoribus Graeci sermonis utique gnaris inservire in animo habui, gratiam credo habituris si quoties in obscuriore loco haerebunt brevi nota adjuvabuntur, non habituris si notarum mole obruentur, mediocriter ac dubie habituris si medio lectionis cursu inhibebuntur ac veluti discentes admonebuntur, ne difficultatem ullam grammaticam, metricam, criticam, historicam praetereant inobservatam. Satis habebunt si quantum fieri potest inoffensis sibi Homero Graeco frui licebit. Quam multi paucive sint qui ita animati etiam nunc Homero operam dent nescio; ut quam plurimi sint, magnopere opto. Nam licet multis otiosum adeoque putidum videatur tantum operae et laboris in antiquitatis investigatione ponere, praesertim in iis horum studiorum partibus quae nec ad utilitatem vitae nec ad delectandos formandosve animos pertineant, tamen illud plane barbarorum est, nobilissimorum ingeniorum opera propterea quod antiqua sunt negligi et obliterari velle.

Ergo haec erit editionis meae ratio: primum omnes locos in quibus lectores satis docti haerebunt illustrabo sive aliena sive mea qualicunque doctrina; deinde quicquid novabo in verbis vel in interpunctione textus, indicabo fideliter, demonstrata novandi necessitate; postremo omnia quae scire philologorum solorum interest, reticebo et aliis editionibus relinquam. Quodsi tamen aliquid utiliter magis quam necessarie monuero, id lector, si quidem utiliter saltem, vel bene consulito, vel benevole ignoscito importunae sedulitati." —

Haec sua manu scripta reliquit auctor, limata haud dubie editurus, nisi finire praefationem, et hoc opus magno amore inceptum singulari studio ad finem usque perductum totum videre typis expressum ei negatum fuisset. Tres fere posterioris partis plagulae typis exaratae erant, quum vires ejus post strenuam omnis aevi diligentiam nuper demum attenuatae mox confectae sunt; ut dicas quasi divino quodam consilio virum

tantis ingenii dotibus praeditum ex admirabili animi vigore senium fugientem ex hac vita excessisse. Et ipse quidem cuius curae potissimum opus typis describendum demandare vellet decernere per morbi gravitatem non potuerat. Heredibus placuit, me hanc opellam incepto libro praestare. Etenim editoris ego institutione prius dein consuetudine ita et tam diu usus eram, ut ejus cum de literis universis tum de Homero opiniones pernossem; praeterea non solum in emendandis glossarii Homerici (part. III.) et huius operis plagulis opera mea auctori probata fuerat sed de instituenda hac editione multorumque locorum interpretatione familiari confabulatione idem tantum mecum collocutus erat, quantum sufficere jam videbatur ad continuandam editionem operis conscripti. Quare heredes, cum ipsi ad hanc operam non minus instructi essent quam parati, tamen ne quid ne in parvis quidem ab incepta operis institutione discreparet, mihi hoc munus mandare maluerunt. Et ego mihi pium officium quantulumcunque est quin explerem deesse nolui.

Primum omnium igitur commentarium auctoris manu ad extremum ipsum librum perscriptum relegi, supplevi vel emendavi si quid mancum scensve dictum videretur, in emendandis plagulis (opera adjutus Baumanni collegae dilectissimi) ubi versiculus unus alterve, ut fit, deerat, additamento aliquo formositati operis consului. Ita tamen in tota re versatus sum, ut nec libidine ulla ducerer nec meam potius proferre cuperem sententiam quam auctoris premerem vestigia vel, si res ita ferret, etiam indagarem. Debui enim et malui hanc operam subire quam editoris mihi imprimis venerandi studiis meas opiniones inferre: nihil de meis addidi; cum in edendis Naegelsbachi de Homero libris ipsius permissu aliam rationem inierim. Indicem tamen quia ipse editor additurus erat confeci ad augendam libri utilitatem.

Ceterum unum opto: viri doctissimi pia memoria ut in perpetuum splendebit inter philologos Germaniae, ita quicunque ad liberalia studia conformati sunt, eorum in animis ut hac Iliadis editione eadem propagetur.

Dabam Erlangae Non. Aug. MDCCCLXIV.

D. Georgius Autenrieth.

LIPSIAE. TYPIS ACKERMANN ET GLASER.

In demselben Verlage sind erschienen:

Luthardt, C. E., Dr. u. Prof. d. Theol., **Apologetische Vorträge über die Grundwahrheiten des Christenthums,** im Winter 1864 zu Leipzig gehalten. gr. 8. geh. 1864. 1⅙ Thlr.

Der Herr Verf. wurde zu diesen im Winter 1863/64 in Leipzig vor einem immer größer werdenden Zuhörerkreise aus den gebildetsten Ständen gehaltenen Vorträgen durch die Erwägung veranlaßt, daß wir offenbar in einer Zeit leben, welche zur Betreibung der Apologetik dringend auffordert, aber auch dem Apologeten ganz neue Aufgaben stellt. Die zwei großen Weltanschauungen, die christlich-theistische und die kosmische, müssen sich auseinandersetzen. Die christliche muß sich als die allein befriedigende Lösung des Problems des gesammten Daseins, des Menschenlebens und seiner Räthsel, des Menschenherzens und seiner Fragen ausweisen, und zwar ausweisen vor dem modernen Denken und mit den Mitteln der modernen Geistesbildung, damit man erkenne, daß sie die allzeit junge und stets neue, für alle Zeiten und Culturzustände gleich angemessene und befriedigende Wahrheit ist. Ein ähnlicher war der Gedanke Pascals in seinen Pensées Was er mit großen Strichen entworfen und unvollendet gelassen, das ist hier auszuführen versucht mit den Mitteln und nach den Bedürfnissen unserer Zeit.

Die „Wissensch. Beil. zur Leipz. Zeitung" sprach sich bereits sehr günstig über das Buch aus, so beginnend: „Herr Prof. Luthardt hat, vielfach aufgefordert, seine im vergangenen „Winter zu Leipzig, unter einem Zudrange dem keiner der verfügbaren und geeigneten Räume „zu genügen vermochte, gehaltenen apologetischen Vorträge jetzt im Drucke veröffentlicht und „sich dadurch nicht blos den innigsten Dank aller Zuhörer derselben, sondern auch ein hohes „Verdienst um die Befestigung und Pflege des Christenthums in noch weitern gebildeten „Kreisen erworben, denen diese Vorträge auf das Angelegentlichste empfohlen sein mögen. „Sie sind ein belebender Hausschatz für die Familie und werden dem Jüngern bei dem Eintritt in die Welt wie auf seiner fernern Wanderung, so oft er sich zu ihnen wendet, vor „Irrthum schützende Belehrung gewähren und ein Stab sein."

Luthardt, C. E., Die modernen Darstellungen des Lebens Jesu. Eine Besprechung der Schriften von Strauß, Renan und Schenkel, sowie der Abhandlungen von Coquerel, Scherer, Colani und Keim. gr. 8. geh. 1864. 7½ Ngr.

Graul, K., Dr. d. Theol., **Die Unterscheidungslehren der verschiedenen christlichen Bekenntnisse** im Lichte göttlichen Wortes. Nebst Nachweis der Bedeutsamkeit reiner Lehre fürs christliche Leben und einem Abriß der hauptsächlichsten ungesunden religiösen Richtungen. Sechste vermehrte Auflage. 8. 1862. geh. 14 Ngr.

Es sind in dieser Schrift die Lehrpunkte klar besprochen, in denen die Katholische und Griechische, die Lutherische und Reformirte Kirche, die Herrnhuter, Arminianer, Socinianer, Mennoniten, Baptisten, Quaker, Irvingianer, Mormonen u. A. von einander abweichen.

Dante's Hölle, übersetzt und historisch, ästhetisch und vornehmlich theologisch erläutert von **K. Graul.** gr. 8. geh. 1843. 1⅓ Thlr.

„Unstreitig die ausgezeichnetste Uebersetzung sowohl, als die erste wahrhaft geistlich-theologische Auslegung des an tiefen theologischen Ideen so überreichen größten Werkes des „größten christlichen Dichters." (Zeitschr. f. d. gesammte luth. Theol. u. Kirche.)

Graul, K., Dr. th., **Reise nach Ostindien über Palästina und Egypten.** 5 Bände mit Kupfern, Karten und Plänen. gr. 8.

Erster Band: **Palästina.** 1853. 1 Thlr. 6 Ngr.

Zweiter Band: **Egypten und der Sinai.** 1854. 1 Thlr. 2 Ngr.

Dritter bis fünfter Band: **Reise in Ostindien und Ceylon.** 1854 u. 1855. 3 Thlr.

Druck von Ackermann u. Glaser in Leipzig